

## VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 33/1999 vp

### Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2000

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 10 päivänä syyskuuta lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmisteltavasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2000 (HE 40/1999 vp).

##### *Talousarvioaloitteet*

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat 20.10.1999 valtiovarainvaliokuntaan lähetetyt talousarvioaloitteet:

- TAA 1/1999 vp — Hannu Aho /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kokkolan satamatie rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 2/1999 vp — Hannu Aho /kesk: Määrärahan osoittaminen Kalliojärven paikallistien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 3/1999 vp — Hannu Aho /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantien Perho—Kinnula kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 4/1999 vp — Hannu Aho /kesk: Määrärahan osoittaminen tieosuuden Märsylä—Pönttiö kunnostamiseen Himangalla (31.24.21)
- TAA 5/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kansanedustajien avustajien palkkauksen ehdotetun määrärahan vähentäminen (22.02.21)
- TAA 6/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen eduskunnan oppaiden palkkauksen kohentamiseen (22.02.21)
- TAA 7/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kahden uuden esittelijän palkkaamiseen oikeusasiamiehen kansliaan (22.14.21)
- TAA 8/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Miss Maailma -kisojen saamiseksi Suomeen (23)
- TAA 9/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen oikeuskanslerinvirastolle kolmen esittelijän palkkaamiseksi (23.03.21)
- TAA 10/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Puoluetukeen ehdotetun määrärahan vähentäminen (23.27.50)
- TAA 11/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kehitysyhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.30.66)
- TAA 12/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Keski- ja Itä-Euroopan sekä IVY-maiden yhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (24.50.66)

- TAA 13/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen hädänalaisten Suomen kansalaisten avustamiseen (24.99.51)
- TAA 14/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen arestirangaistuksen käyttöönoton suunnitteluun (25.01.21)
- TAA 15/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen korkeimpien oikeuksien jäsenten palkkauksen tarkistamiseen (25.10.21)
- TAA 16/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen todistajanpalkkioiden korottamiseen (25.10.29)
- TAA 17/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen rikosvahinkojen korvaamiseen valtion varoista (25.01.51)
- TAA 18/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen oikeusaputoimistojen palvelutason nostamiseen (25.30.21)
- TAA 19/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 20/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ulosottomiesten jatkokoulutuksen tehostamiseen (25.40.21)
- TAA 21/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen syyttäjänvirkojen perustamiseen (25.40.21)
- TAA 22/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Vankeinhoidon toimintamenoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.50.21)
- TAA 23/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kriminaalihuolto ry:n toimintaan (25.50.50)
- TAA 24/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vankiloiden turvallisuusjärjestelmien tehostamiseen (25.50.74)
- TAA 25/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kahden pelastushelikopterin hankkimiseksi poliisille (26.75.21)
- TAA 26/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen poliisin toimintamenoihin (26.75.21)
- TAA 27/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen avoimena olevien poliisinvirkojen täyttämiseen (26.75.21)
- TAA 28/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen huumarikostutkinnassa tarvittavan teknisen välineistön hankintaan (26.75.21)
- TAA 29/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen siviilipoliisien palkkaukseen kansainvälisissä tehtävissä (26.75.21)
- TAA 30/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen rikoksen kautta saadun omaisuuden jäljittämisen tehostamiseen (26.75.21)
- TAA 31/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lähestymiskieltoa koskevan lainsäädännön poliisille aiheuttamiin kustannuksiin (26.75.21)
- TAA 32/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vihjepalkkioiden maksamiseen rikostutkinnassa (26.75.21)
- TAA 33/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen uusien rajavartioiden palkkaamiseen rajavartiolaitokseen (26.90.21)

- TAA 34/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kahden pelastushelikopterin hankkimiseen rajavartiolaitokselle (26.90.70)
- TAA 35/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kyläasiamiehen toimen perustamiseksi kylätoimikuntiin (26.97.31)
- TAA 36/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kuntien harkinnanvaraiseen avustamiseen (26.97.31)
- TAA 37/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maakuntien kehittämiseen (26.98.43)
- TAA 38/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Lylyn viestivarikon akkuvaraston rakentamiseen Juupajoella (27.01.74)
- TAA 39/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen puolustusvoimien maamiinakannan uusimiseen (27.10.16)
- TAA 40/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen varusmiesten päivärahakorottamiseen (27.10.21)
- TAA 41/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ilmavoimien lentäjien palkkauksen parantamiseen (27.10.21)
- TAA 42/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen henkilöstön lisäämiseen Sota-arkistoon (27.10.21)
- TAA 43/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen (27.99.50)
- TAA 44/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Postin, Telelaitoksen ja Postipankin avustuskassa Yhteistuen jäsenille aiheutuneiden tappioiden korvaamiseen (28.82)
- TAA 45/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen uusien virkojen perustamiseen Valtiontalouden tarkastusvirastoon (28.10.21)
- TAA 46/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen verotuksen teho-  
tarkkailuun (28.18.21)
- TAA 47/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Ahvenanmaan tasotusmaksuun ehdotetun määrärahan vähentäminen (28.39.30)
- TAA 48/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen tullilaitoksen henkilövoimavarojen lisäämiseen (28.40.21)
- TAA 49/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Euroopan unionin maksuosuuksiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (28.90.66)
- TAA 50/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen päihdelääketieteen professuurin perustamiseen Tampereen yliopistoon (29.10.21)
- TAA 51/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ajokoulutuksen aloittamiseen lukioissa ja ammattioppilaitoksissa (29.40.30)
- TAA 52/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen koulujen homehaittojen poistamiseen (29.40.34)
- TAA 53/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vammaisten lasten koulutukseen tarvittavien ohjaajien koulutukseen (29.60)

- TAA 54/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen oppisopimuskoulutuksen lisäämiseen (29.60.31)
- TAA 55/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:n toiminnan tukemiseen (29.69.53)
- TAA 56/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Rämsöön Kovan Teknolokian Päivien avustamiseen Pirkanmaalla (29.90.52)
- TAA 57/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen Ufo-keskus ry:n toimintaan (29.88.54)
- TAA 58/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kulttuurin tukemiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (29.90)
- TAA 59/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Museovirastolle arkeologisiin kaivauksiin (29.90.24)
- TAA 60/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen Työväen Teatterin toiminnan tukemiseen (29.90.31)
- TAA 61/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen Teatterin toiminnan tukemiseen (29.90.31)
- TAA 62/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen komediateatterin toiminnan tukemiseen (29.90.31)
- TAA 63/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen seurantaloiden kunnostamiseen (29.90.50)
- TAA 64/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen mustalaisten kulttuuritoimintojen tukemiseen (29.90.50)
- TAA 65/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Museovirastolle historiallisten kyläyhteisöjen säilyttämiseen (29.90.50)
- TAA 66/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen pienten pakolaisryhmien sosiaalisen yhteistoiminnan kehittämiseen (29.90.50)
- TAA 67/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomalaisuuden liiton toiminnan tukemiseen (29.90.50)
- TAA 68/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Ponsila-nimisen seurantaloiden kunnostamiseen Ikaalisissa (29.90.50)
- TAA 69/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Riitalan Nousevan Voiman seurantaloiden kunnostamiseen Ikaalisissa (29.90.50)
- TAA 70/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen elokuva-säätiölle (29.90.52)
- TAA 71/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen harrastajateattereiden tukemiseen (29.90.52)
- TAA 72/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Haverin kaivoksen kunnostamiseen kaivosmuseoksi Viljakkalassa (29.90.52)
- TAA 73/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen työväen museon kunnostukseen ja toiminnan tukemiseen (29.90.52)

- TAA 74/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Sata-Häme soi-musiikkijuhlien tukemiseen Ikaalisissa (29.90.52)
- TAA 75/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen harmo-nikkainstituutin toiminnan tukemiseen (29.90.52)
- TAA 76/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Lenin-museon toi-minnan tukemiseen Tampereella (29.90.52)
- TAA 77/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pispalan Sottiisi -musiikkitahtuman tukemiseen (29.90.52)
- TAA 78/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen Työ-väenyhdistyksen Naiskuoro ry:n toiminnan tukemiseen (29.90.52)
- TAA 79/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen avustuksiin histo-riallisesti arvokkaiden tanssilavojen kun-nostamiseen (29.90.50)
- TAA 80/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vanhanaikaisten mottimestaruuskilpailujen järjestämiseen Suomessa (29.90.52)
- TAA 81/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen trokarien muisto-patsaan pystyttämiseksi Tampereelle (29.90.52)
- TAA 82/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kurun oopperayh-distykselle esitystoiminnan avustamiseen (29.90.52)
- TAA 83/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tapsan Tahdit -laulutapahtuman tukemiseen Nokialla (29.90.52)
- TAA 84/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Taiteen tukemiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (29.90.52)
- TAA 85/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Ivalon huuliharp-pufestivaalien tukemiseen (29.90.52)
- TAA 86/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kansallismuseon kalustohankintoihin ehdo-tetun määrärahan vähentäminen (29.90.70)
- TAA 87/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Valtion taidemu-seon kokoelmien kartuttamiseen (29.90.72)
- TAA 88/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen pätevien urheilu-valmentajien palkkaamiseen ulkomailta (29.98.50)
- TAA 89/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen jalkapallomaa-joukkueen valmennuksen tehostamiseen (29.98.50)
- TAA 90/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen saappaanheiton, akankannon ja suutelemisen yhdistelmäki-san maailmanmestaruuskilpailujen järjestä-miseen Suomessa (29.98.50)
- TAA 91/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittova-roista liikuntatoimeen ehdotetun määrära-han vähentäminen (29.98.50)
- TAA 92/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen jääkiekkoseura Jokereiden tukemiseen (29.98.50)
- TAA 93/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen karatevalmenta-

- jan palkkaamiseen suomalaisille kansainvälisen tason karatekoille (29.98.50)
- TAA 94/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen nuorten työpaja-toiminnan kehittämiseen (29.99.51)
  - TAA 95/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maatalouden kansainvälisen yhteistyön rahoittamiseen (30.04.26)
  - TAA 96/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen (30.12.41)
  - TAA 97/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maaseudun kehittämiseen (30.14.43)
  - TAA 98/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen LEADER- ja POMO-ohjelmien tehostamiseen (30.14.43)
  - TAA 99/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maaseutuosaamiskeskuksen perustamiseen Pirkanmaalle (30.14.43)
  - TAA 100/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen metsiemme sienikannan ulkomaanviennin edistämiseen (30.15.40)
  - TAA 101/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (30.15.40)
  - TAA 102/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen suomalaisten erityistuotteiden markkinointiin (30.15.40)
  - TAA 103/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen luontaistaloudessa elämisen mahdollisuuksien tutkimiseen (30.15.40)
  - TAA 104/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kotimaisen grillihiilituotannon käynnistämiseen (30.15.40)
  - TAA 105/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen yrttiviljelyn kehittämiseen (30.15.40)
  - TAA 106/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen hevosjalostusseuralle (30.15.44)
  - TAA 107/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen (30.15.47)
  - TAA 108/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen metsäpuiden siemenhuoltoon (30.31.25)
  - TAA 109/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen metsästysseuroille peltopyykannan elvyttämiseen (30.41.40)
  - TAA 110/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen petoeläinten aiheuttamien henkilövahinkojen korvaamiseen (30.41.42)
  - TAA 111/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen poronhoidon edistämiseen Satakunnassa ja Pirkanmaalla (30.41.43)
  - TAA 112/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen valtakunnallisen vesistötutkimuksen aloittamiseen (30.51.22)
  - TAA 113/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen toimintamenoihin (30.71.21)
  - TAA 114/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lihan tarkastustoiminnan toimintamenoihin (30.71.22)

- TAA 115/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen yleisten teiden peruskunnostukseen (31.24.21)
- TAA 116/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Inkulan holvisiltayhdistykselle Inkulan vanhan sillan kunnossapitämiseen (31.24.21)
- TAA 117/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tielaitokselle sorapintaisten paikallisteiden kesäkunnostukseen (31.24.21)
- TAA 118/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Ylöjärvi—Kuru-maantien peruskunnostukseen (31.24.21)
- TAA 119/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Jumesniemen tien peruskunnostukseen Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 120/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kyröskosken maantiesillan uusimiseen (31.24.21)
- TAA 121/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Sisätön ja Kurun tien välisen tien 2764 peruskunnostukseen (31.24.21)
- TAA 122/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Komin—Koivistonkylän—Mäihälähdän tien peruskunnostukseen Hämeenkyrön, Ikaalisten ja Viljakalan alueella (31.24.21)
- TAA 123/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suodenniemen—Kilvakkalan maantien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 124/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Häijään eritasoris-
- teyksen rakentamiseen Mouhijärvellä (31.24.21)
- TAA 125/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kilvakkalan—Jämsijärven maantien rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 126/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Sorvajärven paikallistien 14251 peruskunnostukseen Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 127/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen valtatie 3 turvalisuuksjärjestelyihin välillä Hämeenkyrö—Parkano (31.24.21)
- TAA 128/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Riitalan—Kovelahden tien 13263 peruskunnostukseen Ikaalisissa (31.24.21)
- TAA 129/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Välikylän paikallistien 13243 kunnostamiseen Ikaalisissa (31.24.21)
- TAA 130/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Leppäsjärven paikallistien peruskunnostukseen Ikaalisissa (31.24.21)
- TAA 131/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen paikallistien 13719 kunnostamiseen Vesilahdella Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 132/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kivisalmen tien 14017 peruskunnostukseen Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 133/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Marjamäen—Sa-

- von yhdyntien 3110 kunnostamiseen Hämeen tiepiirissä (31.24.21)
- TAA 134/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kovelahden tien 2611 päällysteen uusimiseen Ikaalisissa (31.24.21)
- TAA 135/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tielaitoksen Hämeen tiepiirille sorapintaisten paikallisteiden kesäkunnostusta varten (31.24.21)
- TAA 136/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen hirviaitojen rakentamiseen kolmostielle Patrakan notkoon Ikaalisissa (31.24.21)
- TAA 137/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen ohitustien Lakalaiva—Ylöjärvi rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 138/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 perusparantamiseen välillä Orivesi—Jämsä (31.24.77)
- TAA 139/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden kunnossapitoon (31.25.50)
- TAA 140/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen perusradanpidon tarpeisiin (31.40.21)
- TAA 141/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Turku—Uusikaupunki-radan kunnostamiseen (31.40.21)
- TAA 142/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Oriveden—Haapamäen radan kunnostamiseen (31.40.21)
- TAA 143/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen alikulkutunnelin rakentamiseen Sisättöön Tampereen—Parakanon radalle (31.40.21)
- TAA 144/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Ratahallintokeskuksen turvalaitehankintojen edistämiseen (31.40.77)
- TAA 145/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lennonjohtajien lukumäärän lisäämiseen (31.60.42)
- TAA 146/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen haja-asutusalueiden linja-autoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- TAA 147/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen työvoima- ja elinkeinokeskuksille niiden toiminnan tehostamiseen (32.10.22)
- TAA 148/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Joulumaan lisärahoitukseen (32.30.45)
- TAA 149/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen korkotukeen pk-yritysten investointeja varten (32.30.50)
- TAA 150/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maaseudun kyläkauppojen ja kauppa-autojen toiminnan tukemiseen (32.30.62)
- TAA 151/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Kuluttajaviraston toimintamenoihin (32.40.21)
- TAA 152/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kilpailuviraston toimintamenoihin ehdotetun määrärahan vähentäminen (32.40.26)
- TAA 153/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen tuotantoideoita koskevaan kansalliseen kilpailuun (32.50)



- TAA 154/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ulkomaankaupan konsulttien kouluttamiseen lähetystöihin (32.50)
- TAA 155/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen puun energiakäytön tukemiseen (32.60.40)
- TAA 156/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lapsiasiamiehen viran perustamiseen (33.01.21)
- TAA 157/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ylivelkaantuneiden asemaa ja auttamismahdollisuuksia koskevaan tutkimukseen (33.02.21)
- TAA 158/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen tarkastuslautakunnan toimintaan (33.04.21)
- TAA 159/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen valtion mielisairaaloiden toimintamenoihin (33.14.21)
- TAA 160/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lapsilisän maksamiseen 17—18-vuotiaille (33.15.52)
- TAA 161/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen työttömien peruspäivärahan korottamiseen (33.17.51)
- TAA 162/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kansaneläkkeen pohjaosan maksamiseen eläkeläisille (33.19.60)
- TAA 163/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen rintamalisän korottamiseen (33.21.52)
- TAA 164/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vuonna 1926 syn-
- tyneiden veteraanien ottamiseksi rintamamiestunnuksen piiriin (33.22.59)
- TAA 165/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen partisaanien Itä- ja Pohjois-Suomessa aiheuttamien kärsimysten korvaamiseen (33.23.30)
- TAA 166/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (33.23.59)
- TAA 167/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kotiuttamisrahan maksamiseen asevelvollisille (33.28.50)
- TAA 168/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen sotilasavustusten maksamiseen varusmiehen vanhemmille (33.28.50)
- TAA 169/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen yliopistollisten sairaaloiden erityisvaltionapuun (33.32)
- TAA 170/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen kätkettykuoleman syiden tutkintaan (33.32.32)
- TAA 171/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen keskussairaaloiden erikoissairaanhoidon tehostamiseen (33.32.30)
- TAA 172/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen yliopistollisen sairaalan laitehankintoihin (33.32.31)
- TAA 173/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pitkänien sairaalan peruskorjaukseen Nokialla (33.32.31)
- TAA 174/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen HIV-tutkimuksen tehostamiseen (33.32.32)

- TAA 175/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen keliakian syiden tutkimiseen (33.32.32)
- TAA 176/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen terveyskasvatukseen sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin vähentämiseen (33.53.50)
- TAA 177/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (33.57.40)
- TAA 178/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Yhteisöille ja säätiöille Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta ehdotetun määrärahan vähentäminen (33.92.50)
- TAA 179/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien puolisoiden kuntoutustoimintaan (33.92.50)
- TAA 180/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen päivittäiseen tilapäisapuun kotona asuville vanhuksille (33.92.50)
- TAA 181/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen mielen-terveysseuran toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 182/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen huumenuorten hoidon kehittämiseen (33.92.50)
- TAA 183/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnan avustamiseen (33.92.50)
- TAA 184/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen Punaiselle Ristille katastrofirahaston kuluihin (33.92.50)
- TAA 185/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen syöpäyhdistysten toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 186/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomen Pelastusarmeijan toimintamenoihin (33.92.50)
- TAA 187/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen AA-toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 188/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen ensikotien toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 189/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Irti huumeista -yhdistyksen toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 190/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen afasiayhdistysten tukemiseen (33.92.50)
- TAA 191/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Aseman lapset ry:n toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 192/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Omaiset mielen-terveystyön tukena ry:lle (33.92.50)
- TAA 193/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pirkanmaan epilepsia yhdistyksen toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 194/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pirkanmaan syöpäyhdistyksen toiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 195/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Tampereen vanhustaluyhdistys ry:lle (33.92.50)

- TAA 196/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen lasten turvakodin toimintaan Tampereella (33.92.50)
- TAA 197/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pelastusarmeijan Tampereen toimipisteen tukemiseen (33.92.50)
- TAA 198/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Opaskoirayhdistys ry:n toimintaan (33.92.50)
- TAA 199/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Pirkanmaan Rintamanaiset ry:n toimintaan (33.92.50)
- TAA 200/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen palkkaperusteeseen työllistämistukeen valtionhallinnolle (34.06.02)
- TAA 201/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen palkkaperusteeseen työllistämistukeen kunnille ja kunta-yhtymille (34.06.30)
- TAA 202/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen itsensä työllistämistä maksettaviin palkkioihin (34.06.63)
- TAA 203/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen muuttoturvan lisärahoitukseen (34.06.65)
- TAA 204/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toimintaan ehdotetun määrärahan vähentäminen (34.07.21)
- TAA 205/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen inkeriläisten elinolosuhteiden parantamiseen kotiseudullaan (34.07.30)
- TAA 206/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Pakolaisten vastaanottamiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (34.07.63)
- TAA 207/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Somaliasta saapuneiden elintasopakolaisten palauttamiseen kotimaahansa (34.07.63)
- TAA 208/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon ehdotetun määrärahan vähentäminen (34.07.63)
- TAA 209/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen 1990-luvun alussa Suomeen tulleiden Kosovon albaanien palauttamiseen kotimaahansa (34.07.63)
- TAA 210/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Ympäristöyhteistyön edistämiseen Suomen lähialueen maissa ehdotetun määrärahan vähentäminen (35.10.67)
- TAA 211/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen saastuneiden maa-alueiden kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 212/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Suomijärven kunnostamiseen Karviassa (35.10.77)
- TAA 213/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Helvetinjärven opastuskeskuksen rakentamiseen Ruovedellä (35.20.22)
- TAA 214/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen historiallisten latomaisemien kunnostamiseen Pohjanmaalla (35.20.37)
- TAA 215/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen Oma-Tupa-nimisen kiinteistön lunastamiseen valtiolle Ikaalissa (35.20.64)

- TAA 216/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen luonnonsuojelualueiden hankkimiseen (35.20.87)
- TAA 217/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen vuokra-asuntotutannon lisäämiseen (35.30.60)
- TAA 218/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen haja-asutusalueiden aravarakentamiseen (35.30.60)
- TAA 219/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen asuinkerrostalojen julkisivujen saneeraamiseen (35.30.60)
- TAA 220/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Määrärahan osoittaminen opiskelija-asuntolan rakentamiseen Tampereelle (35.30.60)
- TAA 221/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Kansainväliseen yhteistyöhön ehdotetun määrärahan vähentäminen (35.99.24)
- TAA 222/1999 vp — Sulo Aittoniemi /alk: Valtionvelan lyhentämiseen ehdotetun määrärahan vähentäminen (36.06.94)
- TAA 223/1999 vp — Eero Akaan-Penttilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien ylimääräiseen rintamalisään (33.21.52)
- TAA 224/1999 vp — Eero Akaan-Penttilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (33.23.59)
- TAA 225/1999 vp — Eero Akaan-Penttilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan (33.32.32)
- TAA 226/1999 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk: Määrärahan osoittaminen seutu- ja maakunnallisen osaamiskeskusverkoston kehittämiseen (26.98.43)
- TAA 227/1999 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen maatalousmuseon toiminnan aloittamisesta johtuviin kustannuksiin (30.15.40)
- TAA 228/1999 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Karhunojan ja Riihikosken välisen tien rakentamiseen Pöytyällä (31.24.21)
- TAA 229/1999 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ns. HAKU-tien rakentamiseen välillä Aura—Mynämäki—Mietoinen (31.24.77)
- TAA 230/1999 vp — Olavi Ala-Nissilä /kesk: Määrärahan osoittaminen kiskobussi-liikennekokeiluun Turun ja Loimaan välisellä rataosuudella (31.60.63)
- TAA 231/1999 vp — Janina Andersson /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Turunmaan saariston pyörätieverkon kehittämiseen (31.24.21)
- TAA 232/1999 vp — Janina Andersson /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Turun ja Uudenkaupungin välisen radan peruskorjaamiseen (31.40.77)
- TAA 233/1999 vp — Sirkka-Liisa Anttila /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 2 kehittämiseen välillä Forssa—Humpila (31.24.77)
- TAA 234/1999 vp — Pirjo-Riitta Antvuori /kok ym.: Asuntopoliittisten toimenpiteiden tehostaminen Uudellamaalla (35.30)
- TAA 235/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen yliopisto-opiskelijoiden työllistymispalveluihin (29.10.22)

- TAA 236/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen tanssi- ja kuvataiteen perusopetukseen (29.40.30)
- TAA 237/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen inarin- ja koltansaamen kielipesätoimintaan (29.40.30)
- TAA 238/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen opintotuen tarveharkinnan lieventämiseen (29.70.55)
- TAA 239/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen Lapin tiepiirille perustienpitoon erityisesti Tervolan kunnan alueella (31.24.21)
- TAA 240/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Lapin TEKES-yksikön henkilöstöresurssien lisääminen (32.20.26)
- TAA 241/1999 vp — Maria Kaisa Aula /kesk: Määrärahan osoittaminen ympäristöihin (35.10.77)
- TAA 242/1999 vp — Klaus Bremer /r: Määrärahan osoittaminen ilman reitti- ja kevyt-reittiliikennettä olevien lentokenttien kunnostamiseen (31.52.41)
- TAA 243/1999 vp — Kaarina Dromberg /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Suomalaisen Kansantanssin Ystävät ry:n toimintaan (29.90.52)
- TAA 244/1999 vp — Kaarina Dromberg /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Eurooppa-tien E 18 rakentamiseen välillä Lentoasemantie—Tikkurila (31.24.77)
- TAA 245/1999 vp — Mikko Elo /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Porin korkeakouluyksikön toimintaan (29.10.21)
- TAA 246/1999 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan (29.20.25)
- TAA 247/1999 vp — Tarja Filatov /sd ym.: Määrärahan osoittaminen ulkoilureittien ja opastuspalveluiden toteuttamiseen kansallispuistoihin ja valtion retkeilyalueille (30.31.24)
- TAA 248/1999 vp — Merikukka Forsius /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen kunnostus- ja muihin ympäristöihin Hiidenveden ja Enäjärven vesistöissä (35.10.77)
- TAA 249/1999 vp — Tuula Haatainen /sd: Määrärahan osoittaminen Suomen Kuluttajaliiton toiminnan turvaamiseen (32.40.50)
- TAA 250/1999 vp — Tuula Haatainen /sd: Määrärahan osoittaminen terveystieteelliseen tutkimus- ja koulutustoimintaan (33.32.32)
- TAA 251/1999 vp — Tuula Haatainen /sd: Määrärahan osoittaminen ruokamyrkytysten seurannan ja torjunnan tehostamiseen (33.53.23)
- TAA 252/1999 vp — Klaus Hellberg /sd ym.: Määrärahan osoittaminen maakuntakirjasto-oikeuksien saamiseen Porvoon kaupunginkirjastolle (29.90.52)
- TAA 253/1999 vp — Klaus Hellberg /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 perusparantamiseen välillä Koskenkylä—Kouvola (31.24.77)
- TAA 254/1999 vp — Klaus Hellberg /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kilpilahden varatieyhteyden rakentamiseen (31.24.77)

- TAA 255/1999 vp — Klaus Hellberg /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Loviisan laivaväylän syventämiseen (31.30.77)
- TAA 256/1999 vp — Klaus Hellberg /sd ym.: Määrärahan osoittaminen päiväkotinvestointeihin lasten päivähoidon järjestämiseksi (33.32.31)
- TAA 257/1999 vp — Esko Helle /vas ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 54 parantamiseen välillä Tammela—Hollola (31.24.77)
- TAA 258/1999 vp — Pertti Hemmilä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen VR:n paikallisliikenteen käynnistämiseen välillä Turku—Salo (31.40.77)
- TAA 259/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen sulautettujen järjestelmien laboratorion perustamiseen Rauman talousalueelle (32.20.40)
- TAA 260/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen ulkomaisten adoptiokustannusten korvaamiseen (33.15)
- TAA 261/1999 vp — Leea Hiltunen /skl: Määrärahan osoittaminen vuonna 1926 syntyneiden sodissa eri tehtävissä palvelleiden etuuksiin (33.22)
- TAA 262/1999 vp — Leea Hiltunen /skl: Määrärahan osoittaminen neuvostopartisäänin hyökkäysten kohteeksi joutuneiden kuntoutukseen (33.22)
- TAA 263/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten mielenterveystyöhön (33.32.37)
- TAA 264/1999 vp — Leea Hiltunen /skl: Määrärahan osoittaminen kuntien ja kuntayhtymien erikoissairaanhoidon turvaamiseen (33.32.30)
- TAA 265/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen huumetyöhön Satakunnassa (33.53.50)
- TAA 266/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen rikosuhripäivystyksen toimintaan (33.92.50)
- TAA 267/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoitajien tukipalveluihin (33.92.50)
- TAA 268/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutukseen (33.92.59)
- TAA 269/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen työttömyyden lieventämiseen (34.06.63)
- TAA 270/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien asuntojen korjausavustuksiin (35.30.60)
- TAA 271/1999 vp — Anne Huotari /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kajaanin kaupunginteatterin alueteatteritoimintaan (29.90.52)
- TAA 272/1999 vp — Anne Huotari /vas ym.: Määrärahan osoittaminen säveltäjä Kassu Halosen taidetalon perustamiseen (29.90.52)
- TAA 273/1999 vp — Anne Huotari /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Vuoreslahden tien korjaamiseen Kajaanissa (31.25.50)
- TAA 274/1999 vp — Anne Huotari /vas ym.: Määrärahan osoittaminen rataosuuksien Oulu—Iisalmi ja Kontiomäki—Vartius sähköistämiseen (31.40.77)
- TAA 275/1999 vp — Susanna Huovinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Säynätsalon

- ja Muuramen välisen tien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 276/1999 vp — Susanna Huovinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon Keski-Suomessa (31.40.21)
  - TAA 277/1999 vp — Jorma Huuhtanen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maakuntien kehittämiseen (26.98.43, 26.98.62)
  - TAA 278/1999 vp — Jorma Huuhtanen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen geeniterapian vektorilaboratorion perustamiseen Kuopioon (32.20.27)
  - TAA 279/1999 vp — Jorma Huuhtanen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ensiasteen elintarviketeollisuuden investointitukeen (32.30.62)
  - TAA 280/1999 vp — Matti Huutola /vas: Määrärahan osoittaminen Saariselän—Ivalon siirtoviemärin rakentamiseen Inarissa (35.10.77)
  - TAA 281/1999 vp — Matti Huutola /vas: Määrärahan osoittaminen maantien 924 (Taininiemi—Hosio) varalaskupaikan päällystämiseen (31.24.21)
  - TAA 282/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lapsiasiainvaltuutetun viran perustamiseen (22.14.21)
  - TAA 283/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maakuntien kehittämiseen (26.98.43)
  - TAA 284/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen satovahinkojen korvaamiseen (30.12.44)
  - TAA 285/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kuhakuonon luontokapinetti -hankkeeseen (30.33)
  - TAA 286/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen pyörätien rakentamiseen välille Parainen—Nauvo (31.24.21)
  - TAA 287/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lääkekustannusten korvaamiseen (33.18.60)
  - TAA 288/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen hammashuollon sairausvakuutuskorvauksen laajentamiseen (33.18.60)
  - TAA 289/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen päihdehaittojen vähentämiseen (33.53.30)
  - TAA 290/1999 vp — Liisa Hyssälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pidä Saaristo Siistinä ry:n toimintaan (35.99.65)
  - TAA 291/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Tupakkaveron tuoton lisääminen (11.08.01)
  - TAA 292/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen Hartolan opiston kiinteistön hankkimiseen ja peruskorjaamiseen (29.69.52)
  - TAA 293/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenoihin Heinolassa (29.69.21)
  - TAA 294/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen maantien 477 parantamiseen välillä Latvalampi—Pöytälahti (31.24.21)
  - TAA 295/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vuorenkylän paikallistien parantamiseen (31.24.21)

- TAA 296/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Rapalan paikallistien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 297/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 4251 peruskorjaamiseen välillä Koskenmylly—Haminanmäki (31.24.21)
- TAA 298/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Liikolan paikallistien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 299/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen kantatien 62 parantamiseen (31.24.21)
- TAA 300/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen Kyrönsalmen silta-hankkeen toteuttamiseen (31.24.77)
- TAA 301/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 kehittämiseen välillä Kuortti—Hurus—Mikkeli (31.24.77)
- TAA 302/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 kehittämiseen välillä Koirakivi—Karankamäki (31.24.77)
- TAA 303/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen moottoriliikennetien Lahti—Heinola muuttamiseen moottoritieksi (31.24.77)
- TAA 304/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 kehittämiseen välillä Lusi—Vaajakoski (31.24.77)
- TAA 305/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Järvi-Suomen kanavointihankkeisiin (31.30.77)
- TAA 306/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Kymijoen kanavan kokonaisohjelman laatimiseen sekä Kimolan—Kuusanlammen sulkujen ja linjauksen toteuttamiseen (31.30.77)
- TAA 307/1999 vp — Timo Ihamäki /kok: Määrärahan osoittaminen Savon radan suunnitteluun välillä Heinola—Mikkeli (31.40.77)
- TAA 308/1999 vp — Timo Ihamäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen energiapuun haketukseen (32.60.40)
- TAA 309/1999 vp — Mikko Immonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen uuden vankilan suunnitteluun Turkuun (25.50.74)
- TAA 310/1999 vp — Mikko Immonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen rajavartiolaitoksen ampumaradan äänivallin rakentamiseen Kustavissa (26.90.74)
- TAA 311/1999 vp — Mikko Immonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Rahin alueen, Riihimaan sekä Laupusten alueen paikallisteiden korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 312/1999 vp — Mikko Immonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 rakentamiseen välillä Turku—Mynämäki (31.24.77)
- TAA 313/1999 vp — Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen musiikkioppilaitosten harkinnanvaraiseen valtionavustukseen (29.40.30)
- TAA 314/1999 vp — Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen seurantaloiden korjausavustuksiin (29.90.52)
- TAA 315/1999 vp — Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk ym.: Määrärahan osoittami-



- nen Tannilan—Yli-Olhavan paikallistien perusparannusta varten (31.24.21)
- TAA 316/1999 vp — Ville Itälä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turun korkea-koulujen tutkimustoimintaan (29.10.21)
  - TAA 317/1999 vp — Ville Itälä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Pidä Saaristo Siis-  
tinä ry:n toimintaan (35.99.65)
  - TAA 318/1999 vp — Ulla Juurola /sd: Mää-  
rärahan osoittaminen Euroopan unioniin liit-  
tyvän kansalaiskeskustelun kannustamiseen  
(24.99.50)
  - TAA 319/1999 vp — Ulla Juurola /sd ym.:  
Määrärahan osoittaminen Kerava—Lahti-  
oikorataosuuden suunnitteluun ja maanlu-  
nastuksiin (31.40.77)
  - TAA 320/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen kansa-  
laisjärjestöjen humanitaarisen työn tukemi-  
seen lähialueilla (24.50.66)
  - TAA 321/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen yleissi-  
vistävän koulutuksen käyttökustannuksiin  
(29.40.30)
  - TAA 322/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen kulttuu-  
ri- ja uskonnollisten lehtien tukemiseen  
(29.90.50)
  - TAA 323/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen joukko-  
liikenteen palveluiden ostoon ja korvauk-  
siin (31.60.63)
  - TAA 324/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen erikois-  
sairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimin-  
taan (33.32.32)
  - TAA 325/1999 vp — Jouko Jääskeläinen  
/skl ym.: Määrärahan osoittaminen Helsin-  
gin NMKY:n valtakunnallisen avioliitto-  
työn tukemiseen (33.92.50)
  - TAA 326/1999 vp — Anneli Jäätteenmäki  
/kesk ym.: Määrärahan osoittaminen pien-  
yritysten rahoitusmahdollisuuksien edistä-  
miseen Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjan-  
maan ja Pohjanmaan maakunnissa  
(32.30.45)
  - TAA 327/1999 vp — Timo Kalli /kesk ym.:  
Määrärahan osoittaminen Eurajoen—Pane-  
lian tien parantamiseen (31.24.21)
  - TAA 328/1999 vp — Reijo Kallio /sd: Mää-  
rärahan osoittaminen Rauman ammatti-ins-  
tituutin opiskelijapaikkojen lisäämiseen  
(29.60.30)
  - TAA 329/1999 vp — Reijo Kallio /sd: Mää-  
rärahan osoittaminen liikuntatoimeen  
(29.98.50)
  - TAA 330/1999 vp — Reijo Kallio /sd ym.:  
Määrärahan osoittaminen Lappi—Hinnerjo-  
ki-tien parantamiseen (31.24.21)
  - TAA 331/1999 vp — Reijo Kallio /sd: Mää-  
rärahan osoittaminen valtatie 12 peruspa-  
rantamiseen välillä Eura—Raijala  
(31.24.77)
  - TAA 332/1999 vp — Reijo Kallio /sd ym.:  
Määrärahan osoittaminen Satakunnan työllä-  
isyyden hoitoon (34.06.63)
  - TAA 333/1999 vp — Bjarne Kallis /skl ym.:  
Määrärahan osoittaminen pelastushelikopte-  
reiden hankkimiseen (26.80.22)
  - TAA 334/1999 vp — Bjarne Kallis /skl:  
Määrärahan osoittaminen kuntien harkin-  
nanvaraiseen rahoitusavustukseen  
(26.97.31)

- TAA 335/1999 vp — Bjarne Kallis /skl: Määrärahan osoittaminen Kokkolan ja Pietarsaaren välisen pyörätien rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 336/1999 vp — Bjarne Kallis /skl: Määrärahan osoittaminen Gertrudsin sillan vahvistamiseen Luodossa (31.24.21)
- TAA 337/1999 vp — Bjarne Kallis /skl: Määrärahan osoittaminen paikallistien 18007 Kälviä—Alaveteli parantamiseen (31.24.21)
- TAA 338/1999 vp — Bjarne Kallis /skl: Määrärahan osoittaminen valtatie 13 korjaamiseen välillä Kokkola—Veteli (31.24.77)
- TAA 339/1999 vp — Erkki Kanerva /sd ym.: Määrärahan osoittaminen sosiaali- ja terveystalusten perustamis- ja peruskorjauskustannuksiin Pohjois-Karjalassa (33.32.31)
- TAA 340/1999 vp — Ilkka Kanerva /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Turku—Helsinki-moottoritien rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 341/1999 vp — Seppo Kanerva /kok ym.: Määrärahan osoittaminen sotainvalidiin puolisoitten kuntoutukseen (33.22.56)
- TAA 342/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Jyväskylän ammattikorkeakoulun tietoteollisuusinstituutin toimitilojen rakentamiseen (29.40.34)
- TAA 343/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Uuraisten koulukeskuksen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 344/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Leivonmäen kunnan peruskoulu-kirjastorakennuksen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 345/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Vuonteen—Janakan syöttövesijohdon rakentamiseen (30.51.77)
- TAA 346/1999 vp — Matti Kangas /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 parantamiseen välillä Etu-Palokka—Kirri (31.24.77)
- TAA 347/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Jyväskylän matkakeskusten rakentamiseen (31.60.63)
- TAA 348/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien etuuksien parantamiseen (33.21.52)
- TAA 349/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen keskussairaalan peruskorjaukseen ja laajennukseen (33.32.31)
- TAA 350/1999 vp — Matti Kangas /vas: Määrärahan osoittaminen Lievestuoreen entisen sellutehtaan jätealueen saneeraukseen (35.10.77)
- TAA 351/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen vapautuvien vankien jälkihoidon järjestämiseen (25.50.50)
- TAA 352/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Laukaan varavankilan rakentamiseen (25.50.74)
- TAA 353/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien harkinnanvaraisiin rahoitusavustuksiin (26.97.31)
- TAA 354/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen alueellisen kehittämissuhteen laadimista varten (26.98.43)

- TAA 355/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Toivakan asevarikon kehittämiseen (27.01.74)
- TAA 356/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Petäjäveden kirkonkylän koulukeskuksen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 357/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Uuraisten kirkonkylän koulukeskuksen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 358/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Iso Kirja -kansanopiston rakennushankkeeseen Keuruulla (29.69.52)
- TAA 359/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Pylkönmäen suojuoksun ja Multian potkukelkkailun MM-kisojen järjestämiseen (29.98.50)
- TAA 360/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten syrjäytymistä ehkäisevien hankkeiden tukemiseen (29.99.50)
- TAA 361/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen Uuraisten—Kintauden maantien perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 362/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 parantamiseen välillä Joutsa—Vaajakoski (31.24.77)
- TAA 363/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (31.25.50)
- TAA 364/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen lähetys-
- työtä tekevien eläketurvan parantamiseen (33.19.60)
- TAA 365/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen rintamalisän korottamiseen (33.21.52)
- TAA 366/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen omaishoidon tukijärjestelmän kehittämiseen (33.32.30)
- TAA 367/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Kristillinen alkoholisti- ja narkomaanityö ry:n työn tukemiseksi (33.92.50)
- TAA 368/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin siirtomenoihin investointeja varten (34.06.64)
- TAA 369/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl: Määrärahan osoittaminen pienten järvien kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 370/1999 vp — Toimi Kankaanniemi /skl ym.: Määrärahan osoittaminen kansainvälisen ympäristövalmiusjoukon perustamiseen (35.99.24)
- TAA 371/1999 vp — Kari Kantalainen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen läntisen ohikulkutien rakentamiseen välillä Lakalaiva—Kalkku (31.24.77)
- TAA 372/1999 vp — Kari Kantalainen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vilppulan ratapihan uusimiseen (31.40.21)
- TAA 373/1999 vp — Tapio Karjalainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)

- TAA 374/1999 vp — Kyösti Karjula /kesk: Määrärahan osoittaminen alueellisten selviytymismallien kehittämiseen (26.98.43)
- TAA 375/1999 vp — Kyösti Karjula /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 parantamiseen Limingan ja Oulun välillä (31.24.77)
- TAA 376/1999 vp — Kyösti Karjula /kesk: Ansioon suhteutettuun työttömyysturvaan ehdotetun määrärahan vähentäminen (33.17.50)
- TAA 377/1999 vp — Kyösti Karjula /kesk: Määrärahan osoittaminen koulutuskokeiluihin nuorisotyöttömyyden lieventämiseksi (34.06.63)
- TAA 378/1999 vp — Tanja Karpela /kesk: Määrärahan osoittaminen lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan tukemiseen (26.80.22)
- TAA 379/1999 vp — Tanja Karpela /kesk: Määrärahan osoittaminen elintarvikevalvonnan tehostamiseen (30.71.21)
- TAA 380/1999 vp — Tanja Karpela /kesk: Määrärahan osoittaminen joukkoliikennepalvelujen ostoon (31.60.63)
- TAA 381/1999 vp — Tanja Karpela /kesk: Määrärahan osoittaminen ruokapankkien toimintaan (33.01.63)
- TAA 382/1999 vp — Juha Karpio /kok ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen matkakeskusverkon kehittämiseen (31.60)
- TAA 383/1999 vp — Marjukka Karttunen-Raiskio /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Forum Marinum -keskuksen perustamiseen (29.90.52)
- TAA 384/1999 vp — Jyrki Katainen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen vesistöjen kunnostukseen Itä-Suomessa (35.10.77)
- TAA 385/1999 vp — Antero Kekkonen /sd: Määrärahan osoittaminen saaristoliikenteen avustamiseen Kotkan ja Pyhtään saaristossa (31.32.44)
- TAA 386/1999 vp — Marja-Leena Kempainen /skl: Kalastuksenhoitomaksutuoton vähentäminen peruspäivärahaa saavien työttömien vapauttamiseksi maksusta (12.30.37)
- TAA 387/1999 vp — Marja-Leena Kempainen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Iso Kirja -kansanopiston liikunta- ja monitoimitilan rakentamiseen (29.69.52)
- TAA 388/1999 vp — Marja-Leena Kempainen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen maatilatalouden luopumiskorvausjärjestelmään (30.13.47)
- TAA 389/1999 vp — Marja-Leena Kempainen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 390/1999 vp — Marja-Leena Kempainen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen kuljetustuen maksamiseen Pohjois- ja Itä-Suomen pk-yrityksille (32.30.44)
- TAA 391/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Pyhäjoen keskuskoulun peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 392/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Ruukin koulurakennusten kunnostamiseen (29.40.34)
- TAA 393/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Ketunperän paikallistien kunnostamiseen Raahessa (31.24.21)

- TAA 394/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen kantatien kehittämiseen välillä Reisjärvi—Haapajärvi (31.24.21)
- TAA 395/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Pattijoen ja Olkijoen välisen kevyen liikenteen väylän kehittämiseen (31.24.21)
- TAA 396/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen Pyhäjoen pohjoispuolen maantien 7891 perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 397/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 kehittämiseen Mettalanmäellä Raahessa (31.24.21)
- TAA 398/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 790 parantamiseen välillä Pyhäjoki—Vihanti (31.24.77)
- TAA 399/1999 vp — Inkeri Kerola /kesk: Määrärahan osoittaminen rintamasotilastunnuksen myöntämiseen (33.21.52)
- TAA 400/1999 vp — Niilo Keränen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 20 parannukseen välillä Taivalkoski—Jurmu (31.24.77)
- TAA 401/1999 vp — Niilo Keränen /kesk: Määrärahan osoittaminen varusmiesten kotiuttamisrahaan (33.28.50)
- TAA 402/1999 vp — Niilo Keränen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (33.32.30)
- TAA 403/1999 vp — Niilo Keränen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistotason terveystieteellisen tutkimustoiminan korvauksiin sairaanhoitopiireille (33.32.32)
- TAA 404/1999 vp — Niilo Keränen /kesk: Määrärahan osoittaminen terveydenhuollon yksiköille hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (33.32.33)
- TAA 405/1999 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön (24.30.66)
- TAA 406/1999 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten rakentamisinvestointeihin (29.40.34)
- TAA 407/1999 vp — Mari Kiviniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen lisäkoulutukseen Jalasjärven ammatillisessa aikuiskoulutuskeskuksessa (29.69.33)
- TAA 408/1999 vp — Mari Kiviniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Ylistaron, Seinäjoen ja Nurmon vesihuoltoyhteistyöhön (30.51.77)
- TAA 409/1999 vp — Mari Kiviniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Jalasjärven ajoharjoitteluradan korjaamiseen (31.01.22)
- TAA 410/1999 vp — Mari Kiviniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maitoallergisten lasten kalkkivalmisteisiin (33.18.60)
- TAA 411/1999 vp — Paula Kokkonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen kaupunkipoliittisiin toimenpiteisiin Euroopan unionin tavoitealueiden ulkopuolella (26.98.43)
- TAA 412/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan suu- ja iälmäklinikan päivystyksen turvaamiseen (29.10.21)

- TAA 413/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulujen kehittämiseen (29.20.25)
- TAA 414/1999 vp — Katri Komi /kesk: Määrärahan osoittaminen Joroisten musiikkipäivien järjestämiseen (29.90.52)
- TAA 415/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen luonnonmukaisen tuotannon edistämiseen (30.15.40)
- TAA 416/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kantatien 62 peruskorjaukseen välillä Kattilansilta—Hurisalo (31.24.21)
- TAA 417/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen valtatiellä 13/15 välillä Ristiina—Pellosniemi (31.24.21)
- TAA 418/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lahnalahden—Virtasalmen tien 4561 perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 419/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen tien Kangasniemi—Joutsa peruskorjaamiseen (31.24.77)
- TAA 420/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 rakentamiseen välillä Joroinen—Varkaus (31.24.77)
- TAA 421/1999 vp — Katri Komi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin (33.32.37)
- TAA 422/1999 vp — Juha Korkea-oja /kesk: Määrärahan osoittaminen Kokemäenjoelle rakennettavien kalaportaiden suunnitteluun ja töiden aloittamiseen (30.41.77)
- TAA 423/1999 vp — Juha Korkea-oja /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ilmailuopiston perustamiseksi Poriin (29.69.51)
- TAA 424/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen lapinkylien ja Lappalaisyhteistyö- ja perinneyhdistys ry:n avustamiseen (25.01.51)
- TAA 425/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen esiopetuksen osallistuvien lasten koulumatkojen kustannuksiin (29.40.30)
- TAA 426/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Muonion kunnan yläasteen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 427/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen inarinsaamen ja koltansaamen kielipesien rahoitukseen (29.90.50)
- TAA 428/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen porotalouden eläinlääkärin tuen korottamiseen (30.12.41)
- TAA 429/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen poroaitojen rakentamiseen ja korjaamiseen (30.41.43)
- TAA 430/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen lohenkalastuksen valvonnan tehostamiseen (30.41.45)
- TAA 431/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen luopumiskorvauksiin lohenkalastuksesta luopuville ammattikalastajille (30.41.62)
- TAA 432/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Ylitornion kirkonkylän taajamajärjestelyihin (31.24.21)

- TAA 433/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Ylimuoniossa (31.24.21)
- TAA 434/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Kolari—Kurtakko—Ylläsjärvi-tien peruskorjauksen aloittamiseen (31.24.21)
- TAA 435/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallisteiden Vaattojärvi—Poikkijärvi ja Venejärvi—Venetti peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 436/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Lankojärven itäpuolen tien peruskorjaukseen Pellon kunnassa (31.24.21)
- TAA 437/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Pekanpään kylässä Ylitornion kunnassa (31.24.21)
- TAA 438/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylien rakentamiseen Pellon kunnassa (31.24.21)
- TAA 439/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Kolarin rautatieasema-alueen parantamiseen (31.40.77)
- TAA 440/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kuljetusten alueelliseen tukemiseen (32.30.44)
- TAA 441/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 21 peruskorjauksen jatkamiseen välillä Kilpisjärvi—Norjan raja (34.06.77)
- TAA 442/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Karhumaan vene-
- sataman rakentamiseen Miekojärvelle Pellon kunnassa (35.10.77)
- TAA 443/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Meltosjärvien kunnostamiseen Ylitornion kunnassa (35.10.77)
- TAA 444/1999 vp — Ossi Korteniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Kurtakkojärven ja Pasmajärven kunnostamiseen Kolarin kunnassa (35.10.77)
- TAA 445/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen puolustuslaitoksen pienehköjen rakennuskohteiden rahoittamiseen (27.01.74)
- TAA 446/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen lisäkoulutukseen (29.69.33)
- TAA 447/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen siirtoviemärin ja vesijohdon rakentamiseen Virojoen ja Vaalimaan alueelta Haminaan (35.10.77)
- TAA 448/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Pessankosken sillan ja tien rakentamiseen Kuusankoskella (31.24.77)
- TAA 449/1999 vp — Valto Koski /sd ym.: Määrärahan osoittaminen tiehankkeen Huhdasjärvi—Pärnämäki maa-alueiden lunastamiseen (31.24.87)
- TAA 450/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kimolan ja Voikkaan sulkujen suunnitteluun sekä Pyhäjärven väylän rakentamiseen (31.30.77)
- TAA 451/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kymijoki—Mäntyharju-kanavan kokonaisuohjelman laatimiseen

- sekä Kimolan—Voikkaan sulkujen ja linjauksen rakentamiseen (31.30.77)
- TAA 452/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kotka/Hamina—Kouvola—Vainikkala-rataosuuden parantamiseen (31.40.21)
  - TAA 453/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kotkan Mussalon konttisataman rakentamiseen (34.06.77)
  - TAA 454/1999 vp — Valto Koski /sd: Määrärahan osoittaminen Kymenlaakson saastuneiden maa-alueiden käsittely-yksikön rakentamiseen Anjalankoskelle (35.10.63)
  - TAA 455/1999 vp — Jari Koskinen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 10 parantamiseen välillä Hämeenlinna—valtie 12 (31.24.77)
  - TAA 456/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd: Pienituloisten eläkeläisten valtion verotuksen pienentäminen (11.01.01)
  - TAA 457/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläinsuojeluun (30.04.25)
  - TAA 458/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Metsätiehankkeisiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (30.31.44)
  - TAA 459/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 perusparannukseen Raisiossa (31.24.77)
  - TAA 460/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työttömyysturvan parantamiseen (33.17.51)
  - TAA 461/1999 vp — Marjaana Koskinen /sd: Määrärahan osoittaminen Suomen Pelastuskoira ry:n toiminnan tukemiseen (33.92.50)
  - TAA 462/1999 vp — Irina Krohn /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Naisjärjestöt yhteistyössä -yhteenliittymän toiminnan tukemiseen (29.69.53)
  - TAA 463/1999 vp — Risto Kuisma /rem: Tuloverotuksen alentaminen (11.01.01)
  - TAA 464/1999 vp — Risto Kuisma /rem: Polttoaineveron alentaminen (11.08.07)
  - TAA 465/1999 vp — Risto Kuisma /rem: Ajoneuvoverosta luopuminen (11.10.07)
  - TAA 466/1999 vp — Risto Kuisma /rem ym.: Määrärahan osoittaminen Kirkkonummen—Espoon siirtoviemärin rakentamisen aloittamiseen (35.10.77)
  - TAA 467/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Lylyn viestivarikon akkuhuoltolan rakentamiseen (27.01.74)
  - TAA 468/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen Viljakkalan kirkonkylän koulun peruskorjaukseen ja laajennukseen (29.40.34)
  - TAA 469/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen Pirkkalan lukion ja peruskoulun yläasteen korjaamiseen (29.40.34)
  - TAA 470/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen Valkeakosken uimahallin saneeraukseen (29.98.50)
  - TAA 471/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Valkeakoski—Pälkäne-tien perusparantamiseen (31.24.21)
  - TAA 472/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen Terälahti—Jäminkipohja-tien perusparantamiseen (31.24.21)



- TAA 473/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen Lempäälä—Vesilahti-tien perusparantamiseen (31.24.21 )
- TAA 474/1999 vp — Mikko Kuoppa /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Kuru—Koivistonperän tienhaara (31.24.21)
- TAA 475/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen siirtoviemärin ja vesijohdon rakentamiseen Virojoen—Vaalimaan alueelta Haminaan (35.10.77)
- TAA 476/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 liikenteen sujuvuuden parantamiseen välillä Lappeenranta—Imatra (31.24.77)
- TAA 477/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Kuusankosken taajaman kautta kulkevan raskaan liikenteen ohjaamiseen päätieverkolle (31.24.77)
- TAA 478/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 7 Siltakylän ohituksen tiesuunnitteluun (31.24.77)
- TAA 479/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Kaakkois-Suomen tieverkoston kehittämiseen (31.24.77)
- TAA 480/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen tieyhteyden rakentamiseen Hyväntuulentieltä (vt 15) Merituulentielle Kotkaan (31.24.77)
- TAA 481/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Kymijoen kanavoinnin jatkosuunnitteluun (31.30.21)
- TAA 482/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Kimola—Kuusaanlammen sulkujen ja linjauksen rakentamiseen (31.30.77)
- TAA 483/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen oikoradan rakentamiseen Helsingistä Kouvolaan (31.40.77)
- TAA 484/1999 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Kymenlaakson saastuneiden maiden käsittely-yksikön rakentamiseen (35.10.63)
- TAA 485/1999 vp — Esko Kurvinen /kok: Määrärahan osoittaminen Oulun lentokenttien perusparantamiseen välillä lentoasema—Vihiluodontien liittymä (31.24.77)
- TAA 486/1999 vp — Lauri Kähkönen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalaan kuntien harkinnanvaraisiin rahoitusavustuksiin (26.97.31)
- TAA 487/1999 vp — Kari Kärkkäinen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Itä-Suomen liikuntapaikkarakentamiseen (29.98.50)
- TAA 488/1999 vp — Kari Kärkkäinen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoimintaan (29.99.51)
- TAA 489/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Sonkajärven kunnassa sijaitsevien koulutilojen peruskorjaus- ja muutostöiden aloittamiseen (29.40.34)
- TAA 490/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Varpaisjärven kunnan kirkonkylän koulun peruskorjauksen II-vaiheen käynnistämiseen (29.40.34)
- TAA 491/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vieremän

- kunnan keskustaajaman liikennejärjestelyjen korjaushankkeeseen (31.24.21)
- TAA 492/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 570 (Hankamäki—Säyneinen) perusparantamiseen ja päällystämiseen (31.24.21)
  - TAA 493/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vuonamsalmen tie- ja siltajärjestelyjen toteuttamiseen Keitele kunnassa (31.24.21)
  - TAA 494/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen pientiestön ylläpitämiseen ja perusparantamiseen Pohjois-Savossa (31.24.21)
  - TAA 495/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vehmersalmen sillan rakentamiseen Vehmersalmen kunnassa (31.24.77)
  - TAA 496/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen rataosuiden Iisalmi—Kontiomäki—Oulu sähköistämiseen (31.40.77)
  - TAA 497/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
  - TAA 498/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen energia-puun korjuun ja käytön lisäämiseen Pohjois-Savossa (32.60.40)
  - TAA 499/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin investointeihin (34.06.64)
  - TAA 500/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Ylä-Savon vesistöjen kunnostusohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen (35.10.77)
  - TAA 501/1999 vp — Seppo Kääriäinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Vieremä kunnassa sijaitsevan Talaskankaan alueen reitistön II-vaiheen loppuunrakentamiseen (35.20.22)
  - TAA 502/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan vähentäminen maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemisesta (27.99.50)
  - TAA 503/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Vantaan koulujen perustamishankkeisiin (29.40.34)
  - TAA 504/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Uudellamaalla olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoon ja peruskorjaukseen (29.90.50)
  - TAA 505/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Lohjanjärven kunnostamiseen (35.10.77)
  - TAA 506/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Espoon Pitkäljärven kunnostamiseen (35.10.77)
  - TAA 507/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Hiidenveden kunnostamiseen (35.10.77)
  - TAA 508/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen Uudenmaan järvien kunnostamiseen (35.10.77)
  - TAA 509/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen lähiöiden peruskorjaamiseen Vantaan kaupungissa (35.30.60)
  - TAA 510/1999 vp — Jaakko Laakso /vas: Määrärahan osoittaminen korjausavustuksiin taloudellisissa vaikeuksissa oleville

- vuokrataloille Vantaan kaupungissa (35.30.60)
- TAA 511/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Eduskunnan lisätilojen suunnitteluun ehdotetun määrärahan poistaminen (22.02.74)
  - TAA 512/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen rajavartiolaitoksen toimintamenoihin (26.90.21)
  - TAA 513/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Polvijärven koulukeskuksen peruskorjauksen aloittamiseen (29.40.34)
  - TAA 514/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Tohmajärven koulukeskuksen peruskorjaukseen (29.40.34)
  - TAA 515/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Ilomantsin Keskuskoulun peruskorjaukseen (29.40.34)
  - TAA 516/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pyhäselän kunnassa sijaitsevan Suhmuran ala-asteen saneeraukseen ja laajennukseen (29.40.34)
  - TAA 517/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Outokummun kaupungin Kummunkoulun peruskorjaukseen (29.40.34)
  - TAA 518/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Tohmajärven jalkapallokentän rakentamiseen (29.98.50)
  - TAA 519/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pyhäselän kunnan Reijolan urheilukentän rakentamiseen (29.98.50)
  - TAA 520/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen tekojääradan kattamiseen Outokummussa (29.98.50)
  - TAA 521/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan ikääntyneiden järjestelypatojen kunnostustöiden suunnitteluun (30.51.77)
  - TAA 522/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kiteen—Kesälahden vesihuoltohankkeen toisen vaiheen rahoittamiseen (30.51.77)
  - TAA 523/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Maljasalmen paikallistien peruskorjaukseen Outokummussa (31.24.21)
  - TAA 524/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kinahmo—Ruvaslahdintien peruskorjauksen toteuttamiseen (31.24.21)
  - TAA 525/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille valtatie 17—Outokumpu (31.24.21)
  - TAA 526/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä Kitee—Koivikko (31.24.21)
  - TAA 527/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen tieyhteyden Onkamo—Niirala—valtakunnan raja parannukseen (31.24.21)
  - TAA 528/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Ohvanan ja Lotokan—Kostamon paikallisteiden peruskorjauksen aloittamiseen (31.24.21)
  - TAA 529/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Kunnasniemen paikallistien peruskorjaukseen (31.24.21)

- TAA 530/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Siilaisen eritasoliittymän rakentamiseen Joensuussa (31.24.77)
- TAA 531/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionavustukseen (31.25.50)
- TAA 532/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Itkonsalon yksityistien rakentamiseen (31.25.50)
- TAA 533/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen kalasatamien rakentamiseen (31.32)
- TAA 534/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen rataosuuden Niirala—Joensuu—Kontiomäki peruskorjaukseen (31.40.21)
- TAA 535/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
- TAA 536/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Joensuussa toimivan idänkaupan yksikön toiminnan turvaamiseen (32.50.41)
- TAA 537/1999 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläkeläisten sairausvakuutusmaksun alentamiseen (33.18.60)
- TAA 538/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisena valtionapuna peruskoulujen korjausinvestointeihin (34.06.64)
- TAA 539/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Palovaara—Luhtapohja-maantien peruskorjauksen loppuunsaattamiseen (34.06.77)
- TAA 540/1999 vp — Esa Lahtela /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan TE-keskuksen työvoimaosaston käyttöön (34.06.77)
- TAA 541/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan ympäristökeskukselle saastuneiden maa-alueiden kunnostamiseen (35.10.63)
- TAA 542/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Liperin kirkonkylän—Ylämyllyn siirtoviemärihankkeen toteuttamiseen (35.10.77)
- TAA 543/1999 vp — Esa Lahtela /sd: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen biosfäärialuetoiminnan perusrahoitukseen (35.99.22)
- TAA 544/1999 vp — Seppo Lahtela /kesk: Määrärahan osoittaminen Kymenlaakson saastuneiden maiden käsittely-yksikön rakentamiseen (35.10.63)
- TAA 545/1999 vp — Seppo Lahtela /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 26 rakentamiseen välillä Taavetti—Summa (31.21.77)
- TAA 546/1999 vp — Seppo Lahtela /kesk: Määrärahan osoittaminen Kaakkois-Suomen tienpidon ja muun liikenneverkon lisärahoitukseen (31.24.77)
- TAA 547/1999 vp — Seppo Lahtela /kesk: Määrärahan osoittaminen Kimolan uittokanavan muuttamiseen sulkukanavaksi ja Voikkaan sulkukanavan rakentamiseen (31.30.77)
- TAA 548/1999 vp — Reijo Laitinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 parantamiseksi välillä Orivesi—Muurame (31.24.77)

- TAA 549/1999 vp — Annika Lapintie /vas: Määrärahan osoittaminen tasoristeysten poistamiseen ja automaattisen kulunvalvonnan asentamiseen (31.40.77)
- TAA 550/1999 vp — Markku Laukkanen /kesk: Määrärahan osoittaminen puutuote-alan osaamiskeskushankkeen aloittamiseen Kymenlaaksossa (29.20.25)
- TAA 551/1999 vp — Jouni Lehtimäki /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmien kehittämiseen (33.01.63)
- TAA 552/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pelson keskusvankilan hallinto- ja toimistorakennuksen suunnittelu- ja rakennustyöhön (25.50.74)
- TAA 553/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rajavartiolaitoksen toimintaan (26.90.21)
- TAA 554/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Paltamon—Uvan paikallistien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 555/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lammajärven paikallistien kestopäällysteen jatkamiseen (31.24.21)
- TAA 556/1999 vp — Paula Lehtomäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen alueellisiin työllisyyskokeiluihin ja -ohjelmiin (34.06.77)
- TAA 557/1999 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen oppisopimuskoulutukseen (29.60.31)
- TAA 558/1999 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen seurantalojen entistämistä ja korjaustöihin (29.90.50)
- TAA 559/1999 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Koirakiven—Pertunmaan paikallistien 15076 päällystämiseen ja parantamiseen (31.24.21)
- TAA 560/1999 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Koirakiven—Karankamäen tieosuuden jatkorakentamiseen (31.24.77)
- TAA 561/1999 vp — Jari Leppä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kangasniemen terveyskeskuksen saneeraukseen ja laajennukseen (33.32.31)
- TAA 562/1999 vp — Johannes Leppänen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpidon turvaamiseen (31.24.21)
- TAA 563/1999 vp — Mika Lintilä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Keski-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen perustamiseen (32.10.22)
- TAA 564/1999 vp — Eero Lämsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen viljelijöiden luopumistukijärjestelmän ylläpitämiseen (30.13.47)
- TAA 565/1999 vp — Eero Lämsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Saikarin tien päällystämiseen Savossa (31.24.21)
- TAA 566/1999 vp — Eero Lämsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Savo-Karjalan tiepiirin perustienpidon rahoitukseen (31.24.21)
- TAA 567/1999 vp — Eero Lämsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen perustamiskustannuksiin (33.32.31)
- TAA 568/1999 vp — Eero Lämsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maatalous-

- yrittäjien lomituspalvelujen turvaamiseen ja lomaoikeuden laajentamiseen (33.57.40)
- TAA 569/1999 vp — Eero Lämsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen viljelijöiden tukihenkilöverkoston toimintakuluihin (33.92.50)
  - TAA 570/1999 vp — Eero Lämsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Ylä-Savon vesistöjen kunnostukseen (35.10.77)
  - TAA 571/1999 vp — Eero Lämsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Kiurujärven ja Kiurujoen kunnostamiseen (35.10.77)
  - TAA 572/1999 vp — Pehr Löf /r ym.: Määrärahan osoittaminen kelirikkovaurioiden sekä kevyen liikenteen reittien parantamiseen Pohjanmaan maakuntien alueella (31.24.21)
  - TAA 573/1999 vp — Pehr Löf /r ym.: Määrärahan osoittaminen Pietarsaaren tuloväylän kulkusyvyyden säilyttämiseksi (31.30.77)
  - TAA 574/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen esiopetuksesta aiheutuviin kuljetuskustannuksiin (29.40.30)
  - TAA 575/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Karungin koulukeskuksen perusparannukseen (29.40.34)
  - TAA 576/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen opiskelijoiden asumislisän korottamiseen (29.70.55)
  - TAA 577/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen saamenkielisten kielipesien toimintaan (29.90.50)
  - TAA 578/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen maatalouden sukupolvenvaihdojen edistämiseen (30.13.47)
  - TAA 579/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tutkimus- aseman rakentamiseen Simoon (30.42.74)
  - TAA 580/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Tornionjoen tulvasuojeluun (30.51.77)
  - TAA 581/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Laivanien paikallistien 19520 kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Torniossa (31.24.21)
  - TAA 582/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Simojoen pohjoispuoleisen maantien 9241 perusparannukseen välillä Malini—Alaniemi (31.24.21)
  - TAA 583/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Könölän paikallistien 19567 perusparannukseen ja päällystämiseen (31.24.21)
  - TAA 584/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 939 perusparantamiseen välillä Kolari—Kurtakko (31.24.21)
  - TAA 585/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallistien 19621 tiejärjestelyihin Ylitornion kk:n taajamassa (31.24.21)
  - TAA 586/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 970 perusparannukseen välillä Nuvvus—Ailigas (31.24.21)

- TAA 587/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallistien 19582 Palovaara—Susivaaran tienhaara perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 588/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Akujärvi—Rajajoosseppi-tien rakentamiseen (31.24.21)
- TAA 589/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 950 perusparannukseen välillä Hautajärvi—Niemelä (31.24.21)
- TAA 590/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Tapionkylän lossin korvaamiseen sillalla Rovaniemen mlk:ssa (31.24.21)
- TAA 591/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityistien valtionapuun Lapin tiepiirissä (31.25.50)
- TAA 592/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Kemin Ajoksen sataman väylän syvennystöihin (31.30.77)
- TAA 593/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen eräissä sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleiden rintamasotilaseläkkeisiin (33.21.52)
- TAA 594/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (33.92.59)
- TAA 595/1999 vp — Hannes Manninen /kesk: Määrärahan osoittaminen Tenojoen rantojen suojaukseen (30.51.77)
- TAA 596/1999 vp — Markku Markkula /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton toimintaan (29.08.50)
- TAA 597/1999 vp — Markku Markkula /kok ym.: Määrärahan osoittaminen virtuaaliyliopiston oppisisältöjen tuottamiseen (29.10.21)
- TAA 598/1999 vp — Rauha-Maria Mertjärvi /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen pohjavesiselvitysten laatimiseen Uudellamaalla (30.51.22)
- TAA 599/1999 vp — Rauha-Maria Mertjärvi /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen neljänneksen raideparin rakentamiseen Keravan ja Riihimäen väliselle rataosuudelle (31.40.77)
- TAA 600/1999 vp — Jukka Mikkola /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Turun ja Turun kaupunkiseudun vedenhankinnan turvaamiseen (30.51.77)
- TAA 601/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen poliisin peruskoulutuksen toteuttamiseen (26.75.21)
- TAA 602/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen tiemäärärahoihin Oulun läänissä (31.24.21)
- TAA 603/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen yksityistiemäärärahoihin (31.25.50)
- TAA 604/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Oulun Meripelastajat ry:n toiminnan tukemiseen (31.32.50)
- TAA 605/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen uuden ydinvoimalan rakentamissuunnitteluun (32.60)
- TAA 606/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen eläkeläisten ikäsyrrinnän poistamiseksi päätettäessä indeksikorotuksista (33.19)

- TAA 607/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien eläkkeiden nostamiseen (33.21.52)
- TAA 608/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen veteraanien eläkkeiden indeksikorotuksen korottamiseen (33.21.53)
- TAA 609/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen rintamalisän korottamiseen (33.21.52)
- TAA 610/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen vähätuloisten sotiemme veteraanien taloudellisen aseman helpottamiseen (33.21.52)
- TAA 611/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen sotainvalidiin avohoidon tukemiseen (33.20.50)
- TAA 612/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen sotiemme veteraanien jokavuotiseen kuntoutukseen (33.22.59)
- TAA 613/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen päihtyneiden säilyttämiseen sosiaaliviranomaisten tiloissa (33.32)
- TAA 614/1999 vp — Kari Myllyniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien ja heidän puolisoitensa laitoshoidon turvaamiseen (33.92.50)
- TAA 615/1999 vp — Raimo Mähönen /sd: Määrärahan osoittaminen Naarajärven varavankilan peruskorjaushankkeeseen (25.50.74)
- TAA 616/1999 vp — Raimo Mähönen /sd: Määrärahan osoittaminen Pieksämäellä sijaitsevan ns. Raamattutalon saneeraamiseen (29.90.50)
- TAA 617/1999 vp — Raimo Mähönen /sd: Määrärahan osoittaminen Haapakosken paikallistien 15291 parantamiseen Pieksämäellä (31.24.21)
- TAA 618/1999 vp — Raimo Mähönen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pieksämäen aluesairaalan saneerauksen loppuunsaattamiseen (33.32.31)
- TAA 619/1999 vp — Pertti Mäki-Hakola /kok: Määrärahan osoittaminen kalatalouden edistämiseen (30.41.45)
- TAA 620/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen ruukkien ja ruukikulttuurin kehittämiseen (26.98.43)
- TAA 621/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Uudenkylän aluevaraston asuinkerrostalon peruskorjaukseen (27.01.74)
- TAA 622/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen esiopetuksen kuljetuksen järjestämiseen (29.40.30)
- TAA 623/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Porvoonjoen kehittämiseen virkistys- ja kalastusjokena (30.51.22)
- TAA 624/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Pukkilan—Moninkylän maantien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 625/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Juornaankylän—Porvoon maantien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 626/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Orimattila—Myrskylä-tien suunnitteluun (31.24.21)



- TAA 627/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Hämeen tiepiirille paikallisteiden korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 628/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 perusparantamiseen (31.24.77)
- TAA 629/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Orimattilan ohitustien suunnitteluun (31.24.77)
- TAA 630/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapujen lisäämiseen (31.25.50)
- TAA 631/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen alueellisten joukkoliikennepalvelujen ostamiseen (31.60.63)
- TAA 632/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maatalouden lomituspalvelujen parantamiseen (33.57.40)
- TAA 633/1999 vp — Tero Mölsä /kesk: Määrärahan osoittaminen Ruotsinpyhtään ruukinalueen kunnostamiseen työllisyystöinä (34.06.77)
- TAA 634/1999 vp — Petri Neittaanmäki /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionavun lisäämiseen (31.25.50)
- TAA 635/1999 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen päätehakkuutähteen haketuksen tukemiseen (30.31.44)
- TAA 636/1999 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen Koskenmyllyn—Koitin maantien perusparannukseen (31.24.21)
- TAA 637/1999 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan lisääminen valtatie 5 perusparannustöihin (31.24.77)
- TAA 638/1999 vp — Olli Nepponen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Mikkelin ja Seinäjoen lentokenttien kehittämiseen (31.52.41)
- TAA 639/1999 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen ylimääräisen rintamalisän nostamiseen (33.21.52)
- TAA 640/1999 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen sotaveteraanien kuntoutukseen (33.22.59)
- TAA 641/1999 vp — Olli Nepponen /kok: Määrärahan osoittaminen Siikakosken tien kunnostamiseen (34.06.77)
- TAA 642/1999 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen musiikin perusopetukseen (29.40.30)
- TAA 643/1999 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen arvokkaiden rakennusten korjaamiseen (29.90.50)
- TAA 644/1999 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (30.41.42)
- TAA 645/1999 vp — Håkan Nordman /r ym.: Määrärahan osoittaminen hyljetutkimukseen (30.42.21)
- TAA 646/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yleisivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (29.40.34)
- TAA 647/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen korottamiseen (30.12.41)

- TAA 648/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Vaaran paikallistien parantamiseen Punkaharjulla (31.24.21)
- TAA 649/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantiesuuden Alakuona—Kinnaraho parantamiseen Kerimäellä (31.24.21)
- TAA 650/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantiesuuden Kolkonpää—Sulkava parantamiseen (31.24.21)
- TAA 651/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Savonlinna—Koli-matkailutiehen kuuluvan Sarvikummun tien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 652/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantiesuuden Särkilähti—Lohikoski parantamiseen (31.24.21)
- TAA 653/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kyrön salmen siltojen rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 654/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yksityisteiden valtionapujen lisäämiseen (31.25.50)
- TAA 655/1999 vp — Pekka Nousiainen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen geriatrisen kuntoutuksen parantamiseen (33.18.60)
- TAA 656/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Panssariprikaatin johtamiskoulutushallin rakentamiseen (27.01.74)
- TAA 657/1999 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Hämeen Rykmentin koulutushalliprojektin toisen rakentamisvaiheen toteuttamiseen (27.01.74)
- TAA 658/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Hälvälän maa-alueiden hankintaan ja ampuma-alueiden kehittämiseen (27.01.87)
- TAA 659/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Nastolan Kukkasen koulun saneeraukseen (29.40.34)
- TAA 660/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Seestan—Kumian paikallistien 14089 parantamiseen (31.24.21)
- TAA 661/1999 vp — Tuija Nurmi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vesivehmaan ja Kalkkisten välisen Kopsuontien peruskorjauksen jatkamiseen (31.24.77)
- TAA 662/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Naisyrityisyyskeskuksen toimintaan (32.30.47)
- TAA 663/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Määrärahan osoittaminen Kaarisilta ry:n vammaisten nuorten taide- ja työtoiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 664/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 665/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 666/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 667/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)

- TAA 668/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 669/1999 vp — Tuija Nurmi /kok: Maksuttomaan oikeudenkäyntiin ehdotetun määrärahan vähentäminen (25.30.50)
- TAA 670/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Haapamäen van- kilan suunnitteluun ja rakennustöiden aloit- tamiseen (25.50.74)
- TAA 671/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen erikoispolii- sikoirakoulutukseen (26.75.21)
- TAA 672/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen kansalaisten pe- ruspalvelujen turvaamiseen pienissä ja kes- kisuurissa kunnissa (26.97.31)
- TAA 673/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Keurusseu- dun kuntien yhteistyöselvityksen tekemi- seen (26.98.61)
- TAA 674/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen yleistä asevelvol- lisuutta tukeviin kertausharjoituksiin (27.10.21)
- TAA 675/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Uuraisten kunnan koulukeskuksen rahoitukseen (29.40.34)
- TAA 676/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen homeongelmais- ten koulutilojen peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 677/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Iso Kirja -opiston monitoimisalın rakentamiseen (29.69.52)
- TAA 678/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen metsien serti- fioinnista aiheutuviin kustannuksiin (30.31.42)
- TAA 679/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen haja-asutusaluei- den vesihuollon rakentamiseen (30.51.31)
- TAA 680/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Kivijärven ja Per- hon välisen tien kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 681/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen tiepiireille maan- teiden perusparantamiseen ja päällystämi- seen (31.24.77)
- TAA 682/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen kantatien 58 lii- kennejärjestelyjen parantamiseen kuntataa- jamissa (31.24.77)
- TAA 683/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 18 rakennustöiden jatkamiseen välillä Multia— Ähtäri (31.24.77)
- TAA 684/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Haapamäki— Pori-rautatien käyttöönoton perusselvityk- sen tekemiseen (31.40.21)
- TAA 685/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Suomen Höyryve- turit -nimisen säätiön museorakennusten sa- neeraukseen (31.99.40)
- TAA 686/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Energia-avustusten jakoperusteiden muutta- minen (32.60.40)
- TAA 687/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen eläkkeen maksa- miseen sodan ajan lottapalvelussa olleille lotille (33.21.52)

- TAA 688/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lääkäreiden yöpäävystysten ja terveyskeskusten palvelutason turvaamiseen (33.32.30)
- TAA 689/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen raittiin, päihitteettömän elämäntavan edistämiseen (33.53.50)
- TAA 690/1999 vp — Lauri Oinonen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rintamasotilastunnusten myöntämiseen (33.92.59)
- TAA 691/1999 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen Helsinki—Hämeenlinna—Tampere-radon asemanseutujen ja liikenneyhteyksien kehittämiseen (31.40.77)
- TAA 692/1999 vp — Kirsi Ojansuu /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen seudullisten virkistysalueiden maanhankintaan (35.20.37)
- TAA 693/1999 vp — Kalevi Olin /sd: Määrärahan osoittaminen liikuntakasvatuksen tutkimus- ja kehittämiskeskukselle Jyväskylässä (29.98.50)
- TAA 694/1999 vp — Kalevi Olin /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 parantamiseen Surfontien risteyksen ja Pumperin välillä (31.24.77)
- TAA 695/1999 vp — Kalevi Olin /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 meluesteisiin Surfontien ja Keuruuntien risteyksissä Jyväskylässä (31.24.77)
- TAA 696/1999 vp — Kalevi Olin /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteiseen rahoitukseen (34.06)
- TAA 697/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kuntien harkinnanvaraisiin avustuksiin (26.97.31)
- TAA 698/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maakunnan kehittämisrahaan (26.98.43)
- TAA 699/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen koulurakennusten perustamiskustannuksiin ja korjauksiin (29.40.34)
- TAA 700/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen opintotuen asumislisän korottamiseen (29.70.55)
- TAA 701/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen viljelijöiden luopumistukijärjestelmän säilyttämiseen (30.13.47)
- TAA 702/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- TAA 703/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon Keski-Suomessa (31.24.21)
- TAA 704/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Teknologian kehittämiskeskuksen yritysrahoitukseen (32.20)
- TAA 705/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen keskusten ulkopuolisten alueiden teknologian ja osaamisen kehittämiseen (32.20.40)
- TAA 706/1999 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen veteraanien ylimääräiseen rintamalisään (33.21.52)
- TAA 707/1999 vp — Pirkko Peltomo /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 2

- kehittämiseen välillä Pori—Ulvila (31.24.77)
- TAA 708/1999 vp — Pirkko Peltomäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 kehittämiseen välillä Hyvelä—Söörmarkku (31.24.77)
- TAA 709/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r: Määrärahan osoittaminen ruotsinkielisen opetusmateriaalin tuottamiseen ja kääntämiseen (29.07.21)
- TAA 710/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r: Määrärahan osoittaminen Etelä-Suomen opettajapulnan poistamiseksi (29.10.21)
- TAA 711/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r ym.: Määrärahan osoittaminen Degerbyn vesihuoltohankkeeseen (30.51.77)
- TAA 712/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r ym.: Määrärahan osoittaminen Tammi-saaren saariston eräiden saarien sähköistämiseen (32.60.40)
- TAA 713/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r: Määrärahan osoittaminen lapsiasiainvaltuutetun viran perustamiseen (33.01.21)
- TAA 714/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r ym.: Määrärahan osoittaminen Medi-Helin toiminnan tukemiseen (33.01.21)
- TAA 715/1999 vp — Margareta Pietikäinen /r: Määrärahan osoittaminen eläkkeensaajien sairausvakuutusmaksun alentamiseen (33.18.60)
- TAA 716/1999 vp — Riitta Prusti /sd ym.: Määrärahan osoittaminen pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyihin Kehä I:llä ja valtatiellä 4 (31.24.77)
- TAA 717/1999 vp — Osmo Puhakka /kesk: Määrärahan osoittaminen Suomen Idäntyö UP ry:lle (24.30.66)
- TAA 718/1999 vp — Osmo Puhakka /kesk: Määrärahan osoittaminen Pioneerimuseon pelastamiseen (27.10.21)
- TAA 719/1999 vp — Osmo Puhakka /kesk: Määrärahan osoittaminen kansanlääkinnän tutkimukseen Kuopion yliopistolle (29.10.21)
- TAA 720/1999 vp — Osmo Puhakka /kesk: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen lisäkoulutukseen (29.69.33)
- TAA 721/1999 vp — Osmo Puhakka /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen katokorvauksiin Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa (30.12.44)
- TAA 722/1999 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen koulujen homevaurioiden korjaamiseen (29.40.34)
- TAA 723/1999 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Pori—Haapamäki-radan kunnostamiseen (31.40.21)
- TAA 724/1999 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Tampere—Pori/Rauma-radan tasoristeysten poistamiseen (31.40.21)
- TAA 725/1999 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Pori—Porin satama-radan sähköistämiseen (31.40.77)
- TAA 726/1999 vp — Veijo Puhjo /vas ym.: Määrärahan osoittaminen päiväkotien homevaurioiden korjaamiseen (33.32.31)
- TAA 727/1999 vp — Virpa Puisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Juseliuksen talon

- korjaamiseen Turun vanhalla suurtorilla (29.90.52)
- TAA 728/1999 vp — Virpa Puisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 rakentamiseen välillä Raisio—Marjamäki (31.24.77)
- TAA 729/1999 vp — Virpa Puisto /sd ym.: Määrärahan osoittaminen lastensuojelun kustannusten tasaamiseen (33.32.35)
- TAA 730/1999 vp — Erkki Pulliainen /vihr: Määrärahan osoittaminen lastialushankintojen korkotukeen (31.32.40)
- TAA 731/1999 vp — Erkki Pulliainen /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen rataosuuksien Iisalmi—Oulu ja Vartius—Kontiomäki sähköistämiseen (31.40.77)
- TAA 732/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen 4H-toiminnan tukemiseen (30.15.45)
- TAA 733/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen kalatalouden edistämiseen (30.41.45)
- TAA 734/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Leppävirran tienristeyksestä Sorsakosken teollisuusalueelle (31.24.21)
- TAA 735/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen paikallistien Kortteen—Losomäki korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 736/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Puurtilantien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille valtatie 23—Kopolanniementie (31.24.21)
- TAA 737/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 ja kiertotien tasoliittymän rakentamiseen Varkaudessa (31.24.21)
- TAA 738/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Jäppiläntien kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Niittypurontie—Lintulantie (31.24.21)
- TAA 739/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Vehmersalmen sillan rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 740/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 kehittämiseen välillä Joroinen—Varkaus (31.24.77)
- TAA 741/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Vuonamonsalmen tie- ja siltajärjestelyihin (31.24.77)
- TAA 742/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen yksityistien kunnossapitoon (31.24.50)
- TAA 743/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Kerava—Lahti-oikoradan toteutukseen (31.40.77)
- TAA 744/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläkkeensaa-jilta perittävän ylimääräisen sairausvakuutusmaksun alentamiseen (33.18.60)
- TAA 745/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen erikoissairaanhoidon kustannuksiin (33.32.30)
- TAA 746/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen erikoissairaanhoitolain mukaiseen tutkimustoimintaan (33.32.32)

- TAA 747/1999 vp — Kari Rajamäki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen työllistämistukeen (34.06)
- TAA 748/1999 vp — Kari Rajamäki /sd: Määrärahan osoittaminen Ala-Nurmesjärvi—Harsukangas-tien parantamiseen työllisyysvaroin (34.06.77)
- TAA 749/1999 vp — Jussi Ranta /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 6 rakentamiseen välillä Koskenkylä—Kouvola (31.24.77)
- TAA 750/1999 vp — Jussi Ranta /sd ym.: Määrärahan osoittaminen itäisen Suomenlahden saariston asukkaiden liikenneolojen parantamiseen (31.32.44)
- TAA 751/1999 vp — Jussi Ranta /sd ym.: Määrärahan osoittaminen saimaannorpan suojelemiseen (35.20.22)
- TAA 752/1999 vp — Antti Rantakangas /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen taideopetuksen, musiikin, tanssin ja kuvataiteen tasapuoliseen tukemiseen (29.40.30)
- TAA 753/1999 vp — Antti Rantakangas /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin (32.30.45)
- TAA 754/1999 vp — Antti Rantakangas /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen ympäristöhankkeiden työllisyysperusteiseen hoitoon (34.06.77)
- TAA 755/1999 vp — Antti Rantakangas /kesk: Määrärahan osoittaminen Kairanmaan Metsäluontokeskuksen perustamiseen Pyhännälle (35.20.74)
- TAA 756/1999 vp — Aulis Ranta-Muotio /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kos-
- teus- ja homevaurioisten koulujen korjauksiin (29.40.34)
- TAA 757/1999 vp — Aulis Ranta-Muotio /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 6650 peruskorjaamiseen välillä Myrky—Perälä (31.24.21)
- TAA 758/1999 vp — Aulis Ranta-Muotio /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yritysten investointitukiin (32.30.45)
- TAA 759/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen terveysalan koulutuksen ja työelämäyhteysien kehittämiseen (29.10.21)
- TAA 760/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen luokanopettajien ja ammatillisten koulujen opettajakoulutukseen (29.10.21)
- TAA 761/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen (29.40.30)
- TAA 762/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen koulukiusaamisen ja syrjäytymisen torjumiseen (29.40.30)
- TAA 763/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen Viinijärven koulu-kiinteistön peruskorjaamiseen ja laajentamiseen (29.40.34)
- TAA 764/1999 vp — Leena Rauhala /skl ym.: Määrärahan osoittaminen ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen ja harjoittelutoiminnan kehittämiseen (29.60.24)
- TAA 765/1999 vp — Leena Rauhala /skl ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 2594 perusparantamiseen välillä Suodenniem—Sävi (31.24.21)

- TAA 766/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylien rakentamiseen Viljakkalassa (31.24.21)
- TAA 767/1999 vp — Leena Rauhala /skl ym.: Määrärahan osoittaminen mielenterveyshoidon tason turvaamiseen ja kehittämiseen (33.32.37)
- TAA 768/1999 vp — Leena Rauhala /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen yliopistollisen sairaalan A-siiven peruskorjaukseen (33.32.31)
- TAA 769/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen Juupajoen vanhustenhuollon kehittämiseen (33.32.31)
- TAA 770/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen Pirkanmaan mielenterveystyön strategia- ja osaamiskeskusten perustamiseen (33.32.31)
- TAA 771/1999 vp — Leena Rauhala /skl: Määrärahan osoittaminen Kaksi Denari ry:n asuntolatoiminnan tukemiseen (33.92.50)
- TAA 772/1999 vp — Pekka Ravi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen eritasoliittymien rakentamiseen Joensuun kehätielle (31.24.21)
- TAA 773/1999 vp — Pekka Ravi /kok ym.: Määrärahan osoittaminen saimaannorpan suojeluun sekä norppien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (35.20.22)
- TAA 774/1999 vp — Juha Rehula /kesk: Määrärahan osoittaminen urheiluseurojen toimintaan (29.98.50)
- TAA 775/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 295 perusparantamiseen välillä Lautatarha—Marttila (31.24.21)
- TAA 776/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Kutajoen paikallistien 14071 parantamiseen Hollolassa (31.24.21)
- TAA 777/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Taulun eritasoliittymän rakentamiseen valtatielle 24 Padasjoella (31.24.21)
- TAA 778/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Koskimyllyn paikallistien perusparannukseen Hollolassa (31.24.21)
- TAA 779/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 kehittämiseen välillä Lusi—Hartola (31.24.77)
- TAA 780/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kansaneläkkeen pohjaosan turvaamiseen (33.19.60)
- TAA 781/1999 vp — Juha Rehula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen kotihoidon tukeen (33.32.30)
- TAA 782/1999 vp — Juha Rehula /kesk: Määrärahan osoittaminen lastensuojelun suurten kustannusten tasaukseen (33.32.35)
- TAA 783/1999 vp — Ola Rosendahl /r: Määrärahan osoittaminen maatalouden luopumiskorvauksiin (30.13.47)
- TAA 784/1999 vp — Ola Rosendahl /r: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylien rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 785/1999 vp — Ola Rosendahl /r: Määrärahan osoittaminen Karjaan ohitustien rakentamiseen (31.24.77)



- TAA 786/1999 vp — Ola Rosendahl /r: Määrärahan osoittaminen Loviisanjoen ja Mustionjoen kunnostamiseen (35.51.77)
- TAA 787/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yliopistojen toimintamenoihin (29.10.21)
- TAA 788/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk: Määrärahan osoittaminen opintotuen asu-  
mislisän määrän korottamiseen (29.70.55)
- TAA 789/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen avustuksiin  
yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin  
(29.90.52)
- TAA 790/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk: Määrärahan osoittaminen kirjastojen perus-  
tamiskustannusten valtionosuuksiin  
(29.90.34)
- TAA 791/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk: Määrärahan osoittaminen valtionapuun met-  
sätalouden edistämis- ja valvontaorganisaat-  
ioille (30.31.42)
- TAA 792/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk: Määrärahan osoittaminen metsäluonnon  
hoidon edistämiseen (30.31.45)
- TAA 793/1999 vp — Mirja Ryyänen /kesk: Määrärahan osoittaminen kotipalvelujen jär-  
jestämiseen Itä-Suomen harvaanasutuilla  
alueilla (33.32.30)
- TAA 794/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen  
Idäntyö UP ry:lle humanitaariseen avustus-  
toimintaan (24.99.50)
- TAA 795/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen tullilaitok-  
sen toimintaan, erityisesti huumausaineiden  
maahan pääsyn estämiseen (28.40.21)
- TAA 796/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen  
Evangelisluterilaisen Kansanlähetyksen yl-  
läpitämän Lähetyskoulun toiminnan kehittä-  
miseen (29.69.50)
- TAA 797/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Anno  
Domini 2000 -produktioon (29.90.52)
- TAA 798/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen kansallisen  
huumausainestrategian toimenpiteiden to-  
teutukseen (33.01.63)
- TAA 799/1999 vp — Päivi Räsänen /skl: Määrärahan osoittaminen syrjäytymisen  
vastaisten hankkeiden tukemiseen kunnissa  
(33.32.30)
- TAA 800/1999 vp — Päivi Räsänen /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Vaihtoehto-  
na elämä -yhdistyksen toimintaan (33.92.50)
- TAA 801/1999 vp — Päivi Räsänen /skl: Määrärahan osoittaminen Suomen Neurofib-  
romatoosiyhdistys ry:n toimintaan  
(33.92.50)
- TAA 802/1999 vp — Päivi Räsänen /skl: Määrärahan osoittaminen Hausjärven kun-  
nan Oitin taajamassa sijaitsevan Umpisten  
vanhan kaatopaikan maaperän puhdistami-  
seen (35.10.63)
- TAA 803/1999 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen urheilun ja  
liikuntakasvatustyön tukemiseen veikkauk-  
sen ja raha-arpajaisten voittovaroista  
(29.98.50)
- TAA 804/1999 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen nuorisoi-  
työhön (29.99.50)

- TAA 805/1999 vp — Matti Saarinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 25 perusparantamiseen välillä Hanko—Skogby (31.24.77)
- TAA 806/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Varsinais-Suomen ulomman kehätien rakentamisen loppuunsaattamiseen (31.24.21)
- TAA 807/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Someron ja Nummi-Pusulan Koijärven välisen tien rakentamiseen ja peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 808/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Mynämäki—Vehmaa—Vinkkilä-tien perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 809/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Ylönkylä—Förby-tien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 810/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Tielaitoksen Turun tiepiirille alemman tieverkon perusparannus-, kunnostus- ja päällystystöihin haja-asutusalueilla (31.24.21)
- TAA 811/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lääkärihelikopteri Medi-Helin toiminnan jatkamiseen Turun tukikohdassa (33.92.50)
- TAA 812/1999 vp — Mauri Salo /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Lounais-Suomen ympäristökeskukselle jätteenkäsittelyn ja kompostoinnin tutkimusyksikön rakentamiseen Somerolle (35.40.21)
- TAA 813/1999 vp — Ismo Seivästö /skl: Määrärahan osoittaminen kouluavustajien palkkaamiseen maahanmuuttolapsille (29.40.21)
- TAA 814/1999 vp — Ismo Seivästö /skl ym.: Määrärahan osoittaminen yhdysvesiputken rakentamiseen välillä Turku—Raisio (30.51.77)
- TAA 815/1999 vp — Ismo Seivästö /skl: Määrärahan osoittaminen Kustavin ja Lohjan välisen Lehmänselän tien tieyhteyden rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 816/1999 vp — Ismo Seivästö /skl ym.: Määrärahan osoittaminen Turun—Uudenkaupungin radan peruskorjaamiseen (31.40.77)
- TAA 817/1999 vp — Ismo Seivästö /skl: Määrärahan osoittaminen Kan-koti-toiminnan tukemiseen Varsinais-Suomessa (33.53.50)
- TAA 818/1999 vp — Ismo Seivästö /skl: Määrärahan osoittaminen ikäryhmittäen ehkäisyyn työelämässä (34.06.30)
- TAA 819/1999 vp — Arto Seppälä /sd: Määrärahan osoittaminen ensiasteen elintarviketeollisuuden investointitukeen (32.30.62)
- TAA 820/1999 vp — Arto Seppälä /sd: Määrärahan osoittaminen sotainvalidien ja rintamaveteraanien kuntoutukseen (33.22.50)
- TAA 821/1999 vp — Timo Seppälä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Holma—Kalliola-tiehankkeen tiesuunnittelun käynnistämiseen valtatiellä 24 (31.24.77)
- TAA 822/1999 vp — Timo Seppälä /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti—Riihimäki-paikallisjunaliikenteen turvaamiseen (31.60.63)
- TAA 823/1999 vp — Anni Sinnemäki /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen vapaaehtoisista eläinsuojelutyötä tekevien yhteisöjen tukemiseen (30.04)

- TAA 824/1999 vp — Anni Sinnemäki /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen toimintaan (35.99.65)
- TAA 825/1999 vp — Juhani Sjöblom /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vuosaaren satamatien ja satamaradan suunnitteluun (31.24.77, 31.40.77)
- TAA 826/1999 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Käkisalmen sillan uusimiseen (31.24.77)
- TAA 827/1999 vp — Jouko Skinnari /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Lahti—Vesivehmaan lentokentän kehittämiseen (31.52.41)
- TAA 828/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Puoluetukeen ehdotetun määrärahan vähentäminen (23.27.50)
- TAA 829/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen ammatilliseen lisäkoulutukseen (29.69.33)
- TAA 830/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen nuorten työpaja-toimintaan (29.99.51)
- TAA 831/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen Kerava—Lahti-oikoradan aloittamiseen (31.40.77)
- TAA 832/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen Lappeenrannan lentoaseman terminaali- ja lennonjohtohankkeisiin (31.52.41)
- TAA 833/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (33.57.40)
- TAA 834/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Kymenlaakson dementiayhdistys ry:n toimintaan (33.92.50)
- TAA 835/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen palkkaperusteeseen työllistämistukeen kunnille ja kuntayhtymille (34.06.30)
- TAA 836/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen opiskelija-asuntojen aravalainojen myöntämisvaltuuksiin (35.30.60)
- TAA 837/1999 vp — Sakari Smeds /skl: Määrärahan osoittaminen asuntojen korjausrakentamiseen (35.30.60)
- TAA 838/1999 vp — Marjatta Stenius-Kaukonen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen vakuutusoikeuden toimintamenoihin (25.10.23)
- TAA 839/1999 vp — Katja Syvärinen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Satakunnan ympäristökeskuksen perustamiseen (35.40.21)
- TAA 840/1999 vp — Säde Tahvanainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Joensuun Tiedepuiston toimitilojen laajennukseen (29.10.21)
- TAA 841/1999 vp — Säde Tahvanainen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan osaamiskeskusohjelman toteuttamiseen (29.20.25)
- TAA 842/1999 vp — Hannu Takkula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen inarinsaamen kielen ja koltansaamen kielen kielipesähankkeen rahoittamiseen (29.40.30)
- TAA 843/1999 vp — Hannu Takkula /kesk: Määrärahan osoittaminen taloudellisessa ah-

- dingossa olevien luontaiselinkeinotilallisten toimeentulomahdollisuuksien turvaamiseen (30.14)
- TAA 844/1999 vp — Hannu Takkula /kesk: Määrärahan osoittaminen alemmpitasoisen tieverkoston kunnossapitoon (31.24.21)
  - TAA 845/1999 vp — Hannu Takkula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen eläkkeensaa-jilta perittävän ylimääräisen sairausvakuu-tusmaksun alentamiseen (33.18.60)
  - TAA 846/1999 vp — Hannu Takkula /kesk: Määrärahan osoittaminen neuvostopartisaa-nien tuhoamissa kylissä eläneiden kuntou-tustoimintaan (33.22.56)
  - TAA 847/1999 vp — Hannu Takkula /kesk: Määrärahan osoittaminen rintama-avustuk-siin neuvostopartisaanien tuhoamissa kylis-sä eläneille (33.22.57)
  - TAA 848/1999 vp — Hannu Takkula /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Saariselän tunturialueen jätevesihuollon rakentami-seen (35.10.63)
  - TAA 849/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen harkinnanva-raisen valtionavun lisäämiseen Lapin kun-nille (26.97.31)
  - TAA 850/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Lapin kylä-asiamiehen palkkaukseen (26.98.43)
  - TAA 851/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Katajaran-nan ala-asteen peruskorjaamiseen Rova-niemellä (29.40.34)
  - TAA 852/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Muonion yläasteen peruskorjaukseen (29.40.34)
  - TAA 853/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Rova-niemen ammattikorkeakoulun laajennuk-seen (29.40.34)
  - TAA 854/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Velho-oo-pera ry:n toiminnan tukemiseen (29.90.52)
  - TAA 855/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen liikuntasalin rakentamiseen Karigasniemen koululle Uts-joella (29.98.50)
  - TAA 856/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Lapin vajaa-tuottoisten metsien kunnostamiseen (30.31.44)
  - TAA 857/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Posion poro-teurastamon rakentamiseen (30.)
  - TAA 858/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Perämeren kalantutkimusaseman rakentamiseen Si-moon (30.42.74)
  - TAA 859/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen lohiväylien rakentamiseen Taivalkosken ja Ossauskos-ken voimalaitosten yhteyteen Kemijoella (30.41.77)
  - TAA 860/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Lintulan ka-lanviljelylaitoksen toiminnan tukemiseen Kittilässä (30.41.77)
  - TAA 861/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen viemärin ra-kentamiseen välille Ylivojakkala—Kiviran-ta Torniossa (30.51.77)
  - TAA 862/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen liikennetur-

- vallisuuden parantamiseen Muurolassa Rovaniemen maalaiskunnassa (31.24.21)
- TAA 863/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Tervolan kirkonkylä—Mattinen (31.24.21)
- TAA 864/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Laivaniemen paikallistielle Torniossa (31.24.21)
- TAA 865/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Vanttauskoskelle Rovaniemen maalaiskunnassa (31.24.21)
- TAA 866/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Vikajärvelle Rovaniemen maalaiskunnassa (31.24.21)
- TAA 867/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Martin ja Tulppion välisen tien peruskorjaukseen Savukoskella (31.24.21)
- TAA 868/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Könkään ja Pokan välisen tieosuuden peruskorjaukseen Kittilässä (31.24.21)
- TAA 869/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Kemijärvi—Luusua—Pirttikoski—Vanttaus-maantien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 870/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuuden parantamiseen Ylitornion kirkonkylässä (31.24.21)
- TAA 871/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylien rakentamiseen valtatielle 21 Pellossa (31.24.21)
- TAA 872/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Kolarin—Kurtakon—Ylläsjärven maantien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 873/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Kaukosen sillan rakentamiseen Kittilässä (31.24.21)
- TAA 874/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Pelkosenniemi—Arvospuoli—Kemijärvi-maantien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 875/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Toljajärven paikallistien 19592 korjaamiseksi Ranualla (31.24.21)
- TAA 876/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ivalo—Nellim-maantien korjauksen loppuunsaattamiseen (31.24.21)
- TAA 877/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Utsjoen ja Vetsikon välisen tien parantamiseen (31.24.21)
- TAA 878/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Hautajärvi—Niemelä-tieosuuden peruskorjaukseen Sallassa (31.24.21)
- TAA 879/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Vaattojärven—Poikkijärven ja Venetin—Venejärven paikallisteiden peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 880/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ivalon ja Rajajoosepin välisen tien rakentamiseen (31.24.21)

- TAA 881/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen valtatie 21 peruskorjaamiseen välillä Kaaresuvanto—Kilpisjärvi (31.24.77)
- TAA 882/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen valtatie 4 ja valtatie 5 liikennejärjestelyihin Sodankylässä (31.24.77)
- TAA 883/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ajoksen väylän syventämiseen Kemissä (31.30.77)
- TAA 884/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Tornion Röyttän sataman meriväylän syventämiseen (31.30.77)
- TAA 885/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Sallan ja Kantalahden välisen radan rakentamiseen (31.40.77)
- TAA 886/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen henkilöliikenteen uudelleen aloittamiseen rataosuudella Kemi—Tornio—Haaparanta (31.60.63)
- TAA 887/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen valtion kaivosyhtiön perustamiseen (32.20.21)
- TAA 888/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ranuan eläinpuiston kehittämiseen (32.30)
- TAA 889/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Pentikmäen opastus- ja palvelurakennuksen rakentamiseen Posiolle (32.30.62)
- TAA 890/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen palkkaperusteeseen työllistämistukeen valtionhallinnolle Lapin läänin työttömyystilanteen helpottamiseksi (34.06.02)
- TAA 891/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen palkkaperusteeseen työllistämistukeen kunnille ja kuntayhtymille Lapin läänin työttömyystilanteen helpottamiseksi (34.06.02)
- TAA 892/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen työllisyysperusteisiin siirtomenoihin investointeihin Lapin läänin alueella (34.06.64)
- TAA 893/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen sijoitusmenoihin työllisyyden turvaamiseksi Lapin läänin alueella (34.06.77)
- TAA 894/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen Ounasjoen moninaiskäytön edistämiseen (35.10.77)
- TAA 895/1999 vp — Esko-Juhani Tennilä /vas: Määrärahan osoittaminen kahden uuden opiskelijavuokratalon rakentamiseen Rovaniemellä (35.30.60)
- TAA 896/1999 vp — Marja Tiura /kok: Määrärahan osoittaminen Tampereen läntisen kehätien rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 897/1999 vp — Marja Tiura /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 Lehmuksen eritasoliittymän rakentamiseen Urjalassa (31.24.77)
- TAA 898/1999 vp — Marja Tiura /kok: Määrärahan osoittaminen Taipaleen ja Kaapekankaan teiden sekä Kylmäkoski—Sotkia-tien ja Mellolan sillan korjaamiseen (31.24.21)
- TAA 899/1999 vp — Marja Tiura /kok: Määrärahan osoittaminen psykiatrisen avo-

- huollon kehittämiseen Tampereella (33.32.30)
- TAA 900/1999 vp — Martti Tiuri /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Suomen Akatemialle tietoliikennetekniikan tutkimukseen ja tutkijakoulutukseen (29.88.50)
  - TAA 901/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Vaalimaan rajanylityspaikan henkilöstöresurssien vahvistamiseen (26.90.21)
  - TAA 902/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Kotkan Kymminlinnan linnoituksen kunnostamiseen (29.90.75)
  - TAA 903/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Hyväntuulentien ja Merituulentien välisen rampin rakentamiseen (31.24.21)
  - TAA 904/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 26 Summa—Taavetti-välin liikenneturvallisuuden parantamiseksi (31.24.77)
  - TAA 905/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen rantaradan jatkamisen suunnitteluun Helsingistä Kotkan kautta Venäjän rajalle (31.40.77)
  - TAA 906/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen rautateiden liikenneturvallisuuden parantamiseen Kaakois-Suomessa (31.40.77)
  - TAA 907/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirien toiminnan takaamiseen (33.32.30)
  - TAA 908/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Itämeri-ohjelman toteuttamiseen (35.10.63)
  - TAA 909/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Kaakonkulman vesihuoltoon (35.10.77)
  - TAA 910/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Kotkan Varissaaressa sijaitsevan Fort Elisabethin kunnostamiseen (29.90.75)
  - TAA 911/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Repoveden kansallispuiston perustamisen aloittamiseen (35.20.87)
  - TAA 912/1999 vp — Pentti Tiusanen /vas: Määrärahan osoittaminen Saimaan kansallispuiston perustamisen aloittamiseen (35.20.87)
  - TAA 913/1999 vp — Irja Tulonen /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Vammalan Pyhän Olavin kirkon jälleenrakentamiseen (29.90.50)
  - TAA 914/1999 vp — Pertti Turtiainen /vas: Määrärahan osoittaminen Längelmäen kirkkotien perusparantamiseen (31.24.21)
  - TAA 915/1999 vp — Pertti Turtiainen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen valtatie 9 parantamiseen välillä Orivesi—Jämsä (31.24.77)
  - TAA 916/1999 vp — Pertti Turtiainen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen ja Valkeakosken seudun vedenhankinnan järjestämiseen (30.51.77)
  - TAA 917/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen Kuopion yliopistolle vaihtoehtoiseen kansanparanustieteeseen ja tutkimustoimintaan (29.10.21)

- TAA 918/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen opinto-  
keskusten käyttökustannuksiin (29.69.55)
- TAA 919/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen Snellman-  
instituutin tutkimustoiminnan käynnistämiseen (29.88.53)
- TAA 920/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen Puutos-  
salmen sillan rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 921/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd ym.: Teknologian kehittämiskes-  
kuksen henkilöstömäärän lisääminen Itä-  
Suomessa (32.20.26)
- TAA 922/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen kotihoi-  
don tukeen (33.32.30)
- TAA 923/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen syöpätut-  
kimukseen istukkahoidon avulla (33.92.50)
- TAA 924/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Yritysten perustamiseen liittyvien  
kustannusten kattaminen (34.06.63)
- TAA 925/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd: Määrärahan osoittaminen Kuopion  
turveterveyshoitolan perustamiseen  
(34.06.77)
- TAA 926/1999 vp — Marja-Liisa Tykkyläinen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen asun-  
tojen korjausavustuksiin (35.30.60)
- TAA 927/1999 vp — Kari Uotila /vas ym.:  
Määrärahan osoittaminen kaupunkiradan  
suunnitteluun välille Leppävaara—Espoon  
keskus (31.40.78)
- TAA 928/1999 vp — Kari Uotila /vas ym.:  
Määrärahan osoittaminen länsimetron suun-  
nitteluun (31.60.34)
- TAA 929/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen Eurooppalai-  
nen Suomi ry:n valtionapua varten  
(24.99.50)
- TAA 930/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen Chydenius-  
Instituutin yhteydessä olevan opettajakoulu-  
tuksen laajentamiseen (29.10.21)
- TAA 931/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen kosteus- ja  
homeongelmien poistamiseen yleissivistä-  
vien ja ammatillisten oppilaitosten sekä am-  
mattikorkeakoulujen koulurakennuksissa  
(29.40.34)
- TAA 932/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen maantien 749  
kehittämiseen välillä Kokkola—Pietarsaari  
(31.24.77)
- TAA 933/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen Kokkolan sa-  
tamatien rakentamiseen (31.24.77)
- TAA 934/1999 vp — Kari Urpilainen /sd  
ym.: Määrärahan osoittaminen Kannuksen  
ratapiha-alueen radan kaarteiden oikaisemi-  
seen (31.40.21)
- TAA 935/1999 vp — Raija Vahasalo /kok:  
Määrärahan osoittaminen kantatien 51  
muuttamiseen kevennetyksi moottoritieksi  
välillä Kivenlahti—Kirkkonummi  
(31.24.77)
- TAA 936/1999 vp — Raija Vahasalo /kok:  
Määrärahan osoittaminen jätevesien johta-  
miseksi Kirkkonummelta Kivenlahden kaut-  
ta Espoon Suomenojan vedenpuhdistamoon  
(35.10.77)



- TAA 937/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raahen lukion saneeraukseen (29.40.34)
- TAA 938/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raahen ammattioppilaitoksen metalliosaston laajennukseen ja peruskorjaukseen (29.40.34)
- TAA 939/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raahen seudun uimahallisäätiön tennishallin peruskorjaukseen (29.98.50)
- TAA 940/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Louhua—Ylipää—Heinolanperä-paikallistien peruskorjaukseen (31.24.21)
- TAA 941/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Siikajoki—Revonlahti-tien päällystämiseen (31.24.21)
- TAA 942/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välille Sikapaari—Sattumäki (31.24.21)
- TAA 943/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen maantien 7891 perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 944/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Koskenkankaantien 8110 perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 945/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen maantien Raudaskylä—Sievi perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 946/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen maantien Keski-kylä—Vihanti perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 947/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 perusparantamiseen Raahen kaupungissa Mettalanmäen kohdalla (31.24.21)
- TAA 948/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Rahjan sataman tuloväylän ruoppauskustannusten maksamiseen Kalajoen kunnalle (31.32.77)
- TAA 949/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Softpolis Raahen kehittämiseen (32.20.26)
- TAA 950/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen Raahen vanhainkoti Mainingin peruskorjaukseen ja muuttamiseen palvelukodiksi (33.32.30)
- TAA 951/1999 vp — Unto Valpas /vas: Määrärahan osoittaminen erikoissairaanhoidon mukaisen tutkimustoiminnan valtion korvauksen maksamiseen (33.32.32)
- TAA 952/1999 vp — Matti Vanhanen /kesk: Määrärahan osoittaminen Klaukkalan liikenneturvallisuushankkeen 2. osan toteuttamiseen (31.24.77)
- TAA 953/1999 vp — Matti Vanhanen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen tyhjien asuntojen käyttöönsaamista edistävään projektiin (35.70.21)
- TAA 954/1999 vp — Marjatta Vehkaoja /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Vaasan yliopiston diplomi-insinöörikoulutukseen (29.10.21)
- TAA 955/1999 vp — Marjatta Vehkaoja /sd ym.: Määrärahan osoittaminen Seinäjoki—Vaasa-radon sähköistämiseen (31.40.77)
- TAA 956/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen yliopisto-

- jen työllistymispalvelu- ja selvitystoimintaan (29.10.22)
- TAA 957/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk ym.: Koulujen perustamishankkeiden erillisen valtiosuusjärjestelmän säilyttäminen (29.40.34)
  - TAA 958/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Karjalan koulujen perustamiskustannuksiin ja korjauksiin (29.40.34)
  - TAA 959/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmän säilyttäminen (29.69)
  - TAA 960/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen nuorten työpajatoiminnan kehittämiseen (29.99.51)
  - TAA 961/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Nurmes—Kontiomäki-rataosuuden perusparantamiseen (31.40.21)
  - TAA 962/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen monitoimihallin rakentamiseen Joensuuhun (32.30.62)
  - TAA 963/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Joensuussa sijaitsevan Idänkaupan yksikön rahoituksen vakiinnuttamiseen (32.50.41)
  - TAA 964/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen Paloharju—Luhtapohja-tieosuuden parantamiseen (34.06.77)
  - TAA 965/1999 vp — Anu Vehviläinen /kesk: Määrärahan osoittaminen biosfääri-alueiden toiminnan turvaamiseen (35.99.22)
  - TAA 966/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen elintarviketalouden tutkimus- ja kehittämistoimintaan (29.10.21, 29.20.25)
  - TAA 967/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen Vimpelin kirkonkylän ala-asteen peruskorjaamiseen (29.40.34)
  - TAA 968/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen Etelä-Pohjanmaan kansanmusiikkiyhdistys Spelit ry:n toiminnan tukemiseen (29.90.52)
  - TAA 969/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen (30.12.41)
  - TAA 970/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (30.15.40)
  - TAA 971/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallistien 17719 (Halla-aho—Koivumäki) ja paikallistien 17721 (Uusikylä—Koivumäki) peruskorjaamiseen Alajärven kaupungissa (31.24.21)
  - TAA 972/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen Seinäjoen Ämmälänkylään johtavan maantien kunnostamiseen (31.24.21)
  - TAA 973/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen paikallistien 17479 (Varismäki—Kiikeri) peruskorjaamiseen Ilmajoen kunnassa (31.24.21)
  - TAA 974/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 7000 (Koskenkorva—Mölli) perusparantamiseen Ylistaron aseman ja Könnin välillä (31.24.21)

- TAA 975/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 7091 peruskorjaamisen jatkamiseen välillä Niemisvesi—Kukko (31.24.21)
- TAA 976/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 7034 (Lapua—Kitinoja) peruskorjaamiseen välillä Malkamäki—Simpstö (31.24.21)
- TAA 977/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 750 (Vimpeli—Veteli) peruskorjaamiseen (31.24.21)
- TAA 978/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk: Määrärahan osoittaminen maantien 697 (Lehtimäki—Soini) perusparantamiseen (31.24.21)
- TAA 979/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen lievävammaisten sotainvalidien laitoshoidon tukemiseen (33.22.50)
- TAA 980/1999 vp — Jukka Vihriälä /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutukseen (33.22.59)
- TAA 981/1999 vp — Pia Viitanen /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eläinkokeille vaihtoehtoisten menetelmien tutkimiseen (30.04.25)
- TAA 982/1999 vp — Jari Vilén /kok ym.: Määrärahan osoittaminen Eurooppalainen Suomi ry:n toiminnan tukemiseen (24.99.50)
- TAA 983/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Polttoaineveron budjettiperusteinen alentaminen (11.08.07)
- TAA 984/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Suomen Idäntyö UP ry:n toimintaan (24.99.50)
- TAA 985/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen poliisin talousrikostutkinnan tehostamiseksi (26.75.21)
- TAA 986/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen koulujen homevaurioiden ja -haittojen poistamiseen (29.40.34)
- TAA 987/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen luonnontuotteiden varastointitukeen (30.15)
- TAA 988/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen luonnonmukaiseen viljelyyn siirtyneille tiloille eläinten aiheuttamista vahingoista maksettaviin korvauksiin (30.41.41)
- TAA 989/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Vetelin Kalliojärven tien peruskorjaus- ja päällystystyön loppuunsaattamiseen (31.24.21)
- TAA 990/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Kurejoen kylään tielle 7122 (31.24.21)
- TAA 991/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen liikenneturvallisuutta parantaviin toimiin valtatie 16 ja kantatie 68 risteyksessä Alajärven Hoiskossa (31.24.21)
- TAA 992/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Korteesjärvi—Lappajärvi-maantien loppuunpäällystämiseksi (31.24.21)
- TAA 993/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen Seinäjoelle Atria Oyj:n tuotantolaitosten ja Kivisaaren eritasoliittymän välille (31.24.21)

- TAA 994/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Sykäräisen ja Rahkosen välisen paikallistien peruskorjaamiseksi Ullavan ja Toholammin kunnissa (31.24.21)
- TAA 995/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen valtatie 5 ja Kuusamo—Salla-tien yhdistyksen peruskorjaamiseksi ja päällystämiseksi välillä Karhujärvi—Hautajärvi (31.24.21)
- TAA 996/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Hautakylän tien peruskorjaamiseen Soinin kunnassa (31.24.21)
- TAA 997/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Lapuan kunnassa kulkevan tien 7112 kunnostamattoman osuuden kunnostamiseen (31.24.21)
- TAA 998/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Ruonan ja Menkijärven välisen tieosuuden kunnostamiseen Kuortaneen ja Alajärven kunnissa (31.24.21)
- TAA 999/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen maantien 7056 kunnostamiseen välillä Autionmäki—Katteluskylä (31.24.21)
- TAA 1000/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Porasen paikallistien kunnostamiseen Perhon kunnassa (31.24.21)
- TAA 1001/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Leppälän tien 17469 perusparannukseen ja muihin liiketurvallisuutta lisääviin toimiin Kuortaneella (31.24.21)
- TAA 1002/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen maantien 7071 parannus- ja päällystystöiden aloittamiseen välillä Rantatöysä—Kätkänjoki (31.24.21)
- TAA 1003/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen osoitetun valtionavun korottamiseksi (31.25.50)
- TAA 1004/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Etelä-Pohjanmaan rautatieverkon kehittämiseen (31.40.21)
- TAA 1005/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- TAA 1006/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen pienlentokenttien rakennus- ja perusparannushankkeisiin (31.52.41)
- TAA 1007/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen avustuksiksi turkistarhaajille tarhojen suojaus- ja turvajärjestelyihin (30.14)
- TAA 1008/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen alueelliseen kuljetustukeen (32.30.44)
- TAA 1009/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen koulutettujen hienorajien antaman, lääkärin määräämän hoidon budjettiperusteiseksi korvaamiseksi Kelan toimesta (33.18.60)
- TAA 1010/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen kansaneläkkeiden budjettiperusteiseen korottamiseen (33.19.60)
- TAA 1011/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen vuonna 1926 syntyneiden veteraanien ottamiseksi rintamaliisään oikeutettujen piiriin (33.21.52)

- TAA 1012/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen rintamaveteraanien kuntoutustoimintamäärärahojen budjet-tiperusteiseen korottamiseen (33.22.59)
- TAA 1013/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Suomen Luotto-tietorekistereiden Uhrien Tuki ry:n valtion-avustukseen (33.92.50)
- TAA 1014/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen syrjäntävaltuute-tun toimen perustamisesta aiheutuviin kus-tannuksiin (34.07)
- TAA 1015/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen työttömyyden tor-jumiseksi käynnistettäviin investointeihin (34.06.77)
- TAA 1016/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Patananjärven kunnostamiseen (35.10.77)
- TAA 1017/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Alajärven kunnos-tamiseen (35.10.77)
- TAA 1018/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen Lappajärven rehe-voitymisen ehkäisemistoimiin (35.10.77)
- TAA 1019/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen turkistarhojen siirtämisestä pohjavesialueilta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen turkistarhaajille (35.10.77)
- TAA 1020/1999 vp — Raimo Vistbacka /ps: Määrärahan osoittaminen veteraanien asun-tojen korjausavustuksiin (35.30.60)
- TAA 1021/1999 vp — Jorma Vokkolainen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen palkka-perusteiseen työllistämistukeen ja määrära-han muuttaminen siirtomäärärahaksi (34.06)
- TAA 1022/1999 vp — Jorma Vokkolainen /vas ym.: Määrärahan osoittaminen sijoitus-menoihin työllisyyden turvaamiseksi (34.06.64)
- TAA 1023/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 26 pa-rantamiseen välillä Taavetti (Luumäki) — Summa (Vehkalahti) (31.24.21)
- TAA 1024/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd: Määrärahan osoittaminen Muurikkalan pai-kallistien 14745 (Miehikkälä) parantami-seen (31.24.21)
- TAA 1025/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd: Määrärahan osoittaminen valtatie 7 eli E 18 perusparantamiseen Haminan kaupungissa ja sen lähiympäristössä (31.24.77)
- TAA 1026/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd: Määrärahan osoittaminen itäisen Suomen-lahden saaristoliikenteen järjestämiseen (31.32.44)
- TAA 1027/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eteläisen ran-nikko-HELI-radan suunnitteluun (31.40.77)
- TAA 1028/1999 vp — Matti Vähänäkki /sd ym.: Määrärahan osoittaminen siirtoviemä-rin ja syöttövesijohdon rakentamiseen välil-le Hamina—Virolahti (Vaalimaa) (35.10.77)
- TAA 1029/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Määrärahan osoittaminen rajavartiolaitok-sen toimintamenoihin (26.90.21)
- TAA 1030/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjär-jestelmän säilyttäminen (29.69)
- TAA 1031/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Määrärahan osoittaminen kuntien nuoriso-

- työhön osoitettaviin valtionosuuksiin (29.99.50)
- TAA 1032/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Määrärahan osoittaminen Kesälahden kalasataman rahoittamiseen (30.41.77)
  - TAA 1033/1999 vp — Matti Väistö /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen yritysten investointitukien lisäämiseen Pohjois-Karjalassa (32.30.45)
  - TAA 1034/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Määrärahan osoittaminen puupolttoaineen käyttöä edistävien investointien tukemiseen Pohjois-Karjalassa (32.60.40)
  - TAA 1035/1999 vp — Matti Väistö /kesk: Määrärahan osoittaminen siirtoviemärihankkeeseen Liperin kirkonkylä—Ylämylly (35.10.77)
  - TAA 1036/1999 vp — Harry Wallin /sd ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon rataväleille Seinäjoki—Oulu (31.40.21)
  - TAA 1037/1999 vp — Harry Wallin /sd ym.: Määrärahan osoittaminen eräiden lentopaikkojen rakentamisen ja ylläpidon valtionapuun (31.52.41)
  - TAA 1038/1999 vp — Harry Wallin /sd: Määrärahan osoittaminen kaukojunaliikenteen ja lähijunaliikenteen palvelujen ostoon (31.60.63)
  - TAA 1039/1999 vp — Ulla-Maj Wideroos /r ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen (31.60.63)
  - TAA 1040/1999 vp — Jaana Ylä-Mononen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Pohjois-Pirkanmaan musiikkiopiston ja Mäntän seudun musiikkiopiston fuusioitumiseen (29.40.30)
  - TAA 1041/1999 vp — Jaana Ylä-Mononen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Tampereen yliopistollisen sairaalan lastenpsykiatrian uudisrakennuksen rakentamiseen (33.32.31)
  - TAA 1042/1999 vp — Jaana Ylä-Mononen /kesk ym.: Määrärahan osoittaminen Helvetinjärven kansallispuiston luontokeskuksen rakentaminen (35.20.22)
- Lausunnot**
- Eduskunnan työjärjestyksen 18 a §:n 3 momentin mukaan kukin erikoisvaliokunta voi omasta aloitteestaan antaa toimialaansa koskevan lausunnon talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun esitys lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.
- Vuoden 2000 talousarvioesityksestä ovat määrääjässä lausunnon antaneet:
- lakivaliokunta (LaVL 7/1999 vp)
  - ulkoasiainvaliokunta (UaVL 8/1999 vp)
  - hallintovaliokunta (HaVL 6/1999 vp)
  - liikennevaliokunta (LiVL 6/1999 vp)
  - maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVL 13/1999 vp)
  - puolustusvaliokunta (PuVL 4/1999 vp)
  - sivistysvaliokunta (SiVL 3/1999 vp)
  - sosiaali- ja terveystalouden valiokunta (StVL 4/1999 vp)
  - työasiainvaliokunta (TyVL 6/1999 vp)
  - ympäristövaliokunta (YmVL 8/1999 vp)
  - tulevaisuusvaliokunta (TuVL 1/1999 vp)
- Valtiovarainvaliokunnan muilta valiokunnilta saamat lausunnot on otettu tämän mietinnön liitteiksi.

## YLEISPERUSTELUT

*Korjausehdotukset.* Sen jälkeen, kun hallitus on antanut eduskunnalle vuotta 2000 koskevan talousarvioesityksen, on siihen ilmennyt korjaustarpeita. Osa korjauksista on yksittäisten ministeriöiden valtiovarainministeriölle tekemiä, lähinnä teknisiä korjausehdotuksia, joiden suhteen valtiovarainministeriöllä ei ole ollut erityistä huomautettavaa ja jotka se täten on pyytänyt valiokuntaa ottamaan huomioon.

Eduskunta on hyväksynyt toisen lisätalousarvion vuodelle 1999, joka on aiheuttanut tarkistustarpeita vuoden 2000 talousarvioon.

*Virastojen toimintamenomäärärahat.* Vuoden 2000 talousarvioesityksen yleisperusteluissa Y 19 on todettu, että esitetyt hallinnonalojen toimintamenomäärärahat sisältävät määrärahat myös mahdollisiin palkankorotuksiin vuodelle 2000. Talousarvioesityksen toimintamäärärahoja ei siis vuoden 2000 mahdollisten palkankorotusten perusteella ole lisätty vuoden 1999 tasosta.

Työmarkkinaneuvotteluissa on todettu, että kattavaa tulopoliittista sopimusta ei tällä kertaa ole aikaan saatavissa. Siksi on ryhdytty liitto-kohtaisen sopimuskierron valmisteluun myös valtion sektorilla.

Kun valtion seuraava sopimus aikanaan tehdään, valiokunta pitää selvänä, että se aiheuttaa kustannuspainetta. Mikäli sopimustarkistusten johdosta ei budjetoida lisää määrärahaa, merkitsee se virastoille säästämistä ja toimintojen sopeuttamista. Valtiovarainvaliokunta korostaa, että tilanne on nyt erilainen verrattuna kuluvaan vuosikymmenen alussa olleeseen tilanteeseen. On ilmeistä, että säästöjä ei enää voida tehdä ilman virastojen tärkeiden toimintojen alasajoa, pelkästään toimintoja ja palveluja priorisoiden. Tilanne vaihtelee myös virastokohtaisesti merkittävästi. Erityisen vaikea tilanne on niissä virastoissa, joissa henkilöstömenojen osuus toimintamenoista on poikkeuksellisen suuri. Esi-

merkkeinä tällaisista voidaan mainita muun muassa poliisitoimi, rajavartiolaitos ja vankeinhoitolaitos. Virastojen toimintamenomäärärahat on mitoitettu vuoden 2000 talousarvioesityksessä niin niukoiksi, ettei niillä kyetä rahoittamaan sopimuskorotuksia ilman henkilöstön vähentämistä. Valtiovarainvaliokunta katsoo, että virastojen toimintaedellytykset on turvattava myös mahdollisten sopimuskorotusten jälkeen siten, että niillä on käytettävissään riittävä henkilöstötoiminnoistaan selviämiseen.

Myös riittävä palkkakilpailukyky on valtiotyönantajalle tärkeää. Valtiosektorin sopimusneuvottelujen tueksi on piakkoin valmistumassa selvitys valtion budjettitalouden henkilöstön palvelussuhteen ehtoja, niiden kehitystä ja perusteita koskevasta tietopohjasta. Valiokunta toteaa, että valtio on menettänyt hyvää työvoimaa jo tähän mennessä. Kiristyvässä kilpailussa työvoimasta valtion on työnantajana määrätietoisesti ja hyvissä ajoin parannettava omaa kilpailuasemaansa.

Valtiovarainvaliokunta pitää tärkeänä, että virastojen toimintamenomäärärahojen tasoon palataan jo ensimmäisen lisätalousarvion yhteydessä siinä vaiheessa, kun sopimuskorotusten taso on tiedossa.

Valtion palkkausjärjestelmä uudistus on virastoittain etenevä, saadun selvityksen mukaan hallituksen tärkeänä pitämä sopimusperusteinen prosessi. Tämä vaikuttaa keskeisesti virastojen koko johtamis- ja toimintakulttuuriin. Siinä otetaan asteittain käyttöön palkkausjärjestelmä, joka perustuu tehtävien vaativuuteen ja henkilökohtaiseen työsuoritukseen sekä palkkausten oikeaan tasoon. Sen aiheuttamien lisäkustannusten rahoitustarve on ratkaistava kunkin palkkausjärjestelmä uudistuksen yhteydessä virastokohtaisesti.

Valtion nykyisen virkamieslain säätämisen yhteydessä eduskunta edellytti hallituksen huolehtivan siitä, että lakiin pohjautuvaa virkamies-

ten nimittämistä määräajaksi ja sen perusteita seurataan. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan seurannassa on yhtäältä voitu havaita virkamieslain mukaisten, määräaikaisen palvelussuhteen käytön edellytysten toteutuminen hyvin. Toisaalta tiedossa on, että pysyväisluonteisia työtehtäviä teetetään edelleen monissa virastoissa määräaikaisella henkilöstöllä. Valtiovarainvaliokunta muistuttaa hallitusohjelman kirjauksesta, jonka mukaan hallitus edistää julkisen sektorin henkilöstöpolitiikassa pysyvien palvelussuhteiden syntymistä.

Siitä, että virastot ovat tämän vuosikymmen ajan joutuneet sopeuttamaan toimintaansa

niukkojen toimintamenomäärärahojen mukaisiksi, on ollut paikoin seurauksena työtahdin kohtuutonta kiristymistä; vähenevällä henkilöstömäärällä on pyritty entistä parempaan tulokseen. Tämä on näkynyt henkilöstön työuupumuksen lisääntymisenä, mistä aiheutuvat kustannukset tulevat maksuun jatkossa. Valtiovarainvaliokunta pitää mahdollisena, että nämä kustannukset muodostuvat jopa suuremmiksi kuin riittävän henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös valtion henkilöstön sosiaaliturvaetuuksien säilyttämiseen yksityistämisen ja yhtiöittämistilanteissa.



## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

## YLEISTÄ

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella toimintamenomäärärahoja koskevien perustelujen kolmas kappale muutetaan vastaamaan valtion talousarviosta annetun lain terminologiaa.

**Toimintamenomäärärahat**

(1. ja 2. kappale kuten HE)

Toimintamenomomentille *nettobudjetoidaan (poist.)* virastolle työnantajana maksettavat sai-

rausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat silloin, kun virasto maksaa työntekijän palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta sekä saadut korvaukset työterveyshuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamenomomentille *nettobudjetoidaan (poist.)* viraston saamat kohdassa "Brutto- ja nettobudjetointi" tarkoitetut irtaimen omaisuuden myyntitulot, *työpaikkaruokalojen käytöstä saadut korvaukset* ja viraston saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset.

(4. kappale kuten HE)

## MENOT

### Pääluokka 22 EDUSKUNTA

#### 02. Eduskunnan kanslia

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

74. *Eduskunnan lisätilat* (siirtomääräraha 3 v)  
Valiokunta ehdottaa, että momentilta vähennetään 3 000 000 markkaa.

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

**Pääluokka 23**  
**VALTIONEUVOSTO**

**02. Valtioneuvoston kanslia**

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

74. Valtioneuvoston väestönsuoja (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 900 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

Valiokunta ehdottaa, että momentilta vähennetään 11 000 000 markkaa.

## Pääluokka 24

## ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 01. Ulkoasiainhallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin nettomäärärahasta vähennetään 33 200 000 mk. Vähennyksestä 32 950 000 markkaa johtuu siirrosta momentille 24.99.21 ja 250 000 markkaa teknisen virheen korjaamisesta.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 790 286 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

## 30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2000 kehitysyhteistyömäärärahoja lisätään 141,2 milj. markalla vuoteen 1999 verrattuna. Yhteensä eri hallinnonalojen kehitysyhteistyömäärärahoja esitetään ensi vuodelle 2 504,3 milj. markkaa. Bruttokansantulo-osuuden arvioidaan vastaavan 0,34 prosenttia eli vuoden 1999 tasoa.

Saadun selvityksen perusteella valtiovarainvaliokunta pitää epätodennäköisenä, että kehitysyhteistyömenoissa vuonna 2000 todellisuudessa saavutettaisiin hallituksen esityksessä todettua 0,34 prosentin tasoa. Näin tulee tapahtumaan, vaikka pakolaisten vastaanottoon liittyvien kustannusten laskennallista osuutta kehitysyhteistyöbudjetista on nostettukin muutamalla kymmenellä miljoonalla markalla. Valtiovarainvaliokunta on jo useana vuonna kiinnittänyt huomiota pakolaiskustannusten budjetointitapaan.

Valiokunta muistuttaa, että hallitus osana vuonna 1996 tekemäänsä periaatepäätöstä päätti, että kehitysyhteistyön 0,34 prosentin osuus

bruttokansantuotteesta on minimitaso, jonka alapuolelle kehitysyhteistyön volyymia ei lasketa. Samassa linjapäätöksessä vuoden 2000 tavoitteeksi kirjattiin 0,4 prosenttia ja vuoden 2007 tavoitteeksi YK:n suosittama 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta. Yhtyen ulkoasiainvaliokunnan lausuntoon (UaVL 8/1999 vp) valtiovarainvaliokunta pitää tärkeänä, että kehitysyhteistyömäärärahojen bruttokansantuoteosuuden kasvu tavoittaa mahdollisimman pian vuonna 1996 asetetut tavoitteet.

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen päätösosan 3. ja 5. kappaleessa olevien, momentin määrärahan käyttötarkoitusta ja myöntö- ja sopimusvaltuuksia koskevien käyttösuunnitelmien kohtien numerointia muutetaan.

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyömäärärahat on hallituksen esityksessä ehdotettu jäädyttäväksi vuoden 1999 tasolle. Mietinnön luku-perusteluissa todetussa hallituksen periaatepäätöksessä vuodelta 1996 on edellytetty kansalaisjärjestöjen osuuden nostamista vähintään 10—15 prosenttiin varsinaisesta kehitysyhteistyöstä. Tähän perustuen määrärahoja on viime vuosina vähitellen korotettu niin, että kansalaisjärjestöjen osuus on nyt hieman yli 10 prosenttia varsinaisesta kehitysyhteistyöstä. Hallituksen esityksen määrärahasolla suhteellinen osuus kääntyi jälleen laskusuuntaan.

Kansalaisjärjestöistä on viime vuosina yhä selvemmin tullut kanava suomalaisten suoraan osallistumiseen kehitysyhteistyöhön. Samalla kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyömäärärahojen käyttökohteet ovat tasaisesti lisääntyneet. Ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyöosaston ja kansalaisjärjestöjen yhteistyöllä on pyritty

rohkaistamaan ja helpottamaan kansalaisjärjestöjen osallistumista entistä laajemmin kehitysyhteistyöhön.

Edellä esitetyn perusteella momentin käyttösuunnitelman kohdasta 4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö siirretään 20 miljoonaa markkaa käyttösuunnitelman kohtaan 8 Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (Kepa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle. Momentin loppusumma ei muutu.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. ja 2. kappale kuten HE)

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta sekä kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista sekä toimistoautomaatiikan hankinnasta. Humanitaariseen

apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen.

| Käyttösuunnitelma:                                                                                                             | mk            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö                                                                                              | 550 000 000   |
| 2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö                                                                                      | 547 700 000   |
| -- -----                                                                                                                       | -----         |
| 4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö                                                                                     | 165 000 000   |
| 5. Humanitaarinen apu                                                                                                          | 200 000 000   |
| 6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus                                        | 30 000 000    |
| 7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus                                                                          | 4 000 000     |
| 8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle | 205 000 000   |
| 9. Korkotuki                                                                                                                   | 100 000 000   |
| Yhteensä                                                                                                                       | 1 801 700 000 |

(4. kappale kuten HE)

Näitä myöntö- ja sopimusvaltuuksia saa käyttää seuraavasti:

|     |                                                                                                                             |                |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|     | Valtuus:                                                                                                                    | mmk            |
| 1.  | Monenkeskinen kehitysyhteistyö                                                                                              | 500,0          |
| 2.  | Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö                                                                                      | 520,0          |
| --- | -----                                                                                                                       | -----          |
| 4.  | Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö                                                                                     | 168,0          |
| 5.  | Humanitaarinen apu                                                                                                          | 0,0            |
| 6.  | Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus                                        | 20,0           |
| 7.  | Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus                                                                          | 2,0            |
| 8.  | Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle | 140,0          |
| 9.  | Korkotuki                                                                                                                   | 170,0          |
|     | <b>Yhteensä</b>                                                                                                             | <b>1 520,0</b> |

#### 50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa

66. *Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa* (siirtomääräraha 3 v)

Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että raja-alueyhteistyöhön sekä Tacis- ja Interreg-ohjelmien yhteensovittamiseen ja yhteisrahoittamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Saadun selvityksen mukaan yhteensovittaminen koskee muun muassa ohjelmien valmistelua, ohjelmoinnin ja päätöksenteon yhdenmukaistamista sekä ohjelmien rahallista vastaavuutta. Jo ennen ohjelmoinnin aloittamista tulisi varmistaa, että jokaisella Interreg-osiolla on selvästi määritelty "vastaohjelma" ja tarpeellinen rahoitus rajan toisella puolella.

Keskeinen ongelma Interreg-ohjelmien toteutuksessa ovat valiokunnan saaman selvityksen mukaan olleet hankkeissa Venäjän puolella syntyneet kustannukset, joita ei ole voitu EU-säädösten mukaan maksaa ohjelman varoilla. Kansallisia lähialueyhteistyövaroja ei ole nykyisten budjettisäännösten vuoksi voinut käyttää Interreg-hankkeiden kansallisena rahoitusosuutena. Valtiovarainvaliokunta katsoi jo vuoden 1999 talousarvioesityksestä antamassaan mietinnössä (VaVM 58/1998 vp), että viimeistään uudella rakennerahastokaudella eli vuodesta 2000 alkaen tulisi rahoitusjärjestelyjä tehostaa. Suomen kansallisen edun mukaista olisi, että tarjolla olevat rahoitusmahdollisuudet tukisivat toisiaan. Tämä edellyttäisi nähtävästi lähialueyhteistyövarojen käytön säädösten muuttamista siten, että näiden varojen avulla voitaisiin jatkossa rahoittaa myös Interreg-ohjelmien kannalta tärkeitä hankkeita Venäjällä ja Baltiassa.

#### 99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 32 950 000 markkaa. Lisäksi momentin perustelujen toista kappaletta muutetaan. Sekä määrärahan lisäys että perustelujen muutos aiheutuvat Suomen kansainvälisten suhteiden hoitoon ylimmälle valtiojohdolle ja ulkoasiainministeriölle osoitettavien määrärahojen budjetoinnin palauttamisesta vuoden 1999 talousarvion mukaiseksi.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 39 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää *valtio- ja ministerivierailuista sekä kansainvälisiin ja kansainvälisten järjestöjen Suomessa pitämiin kokouksiin ja seminaareihin osallistumisesta* aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös (*poist.*) tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

50. *Eräät valtionavut*

Eurooppalainen Suomi ry on vuodesta 1996 lähtien saanut vuosittain projektimäärärahoja valtionneuvoston kansliasta. Vuonna 1999 tämän avun määrä on ollut 1 090 000 markkaa, joista 290 000 markkaa on varattu kansalaisjärjestöjen yhteisen EU-puheenjohtajuuskauden tapahtuman toteuttamiseen. Valtionapu on tehnyt osaltaan mahdolliseksi sellaisten EU-tukien saamisen Suomeen, jotka muutoin olisivat jääneet hyödyntämättä.

Interreg 2 -ohjelman puitteissa Eurooppalainen Suomi ry suunnittelee Baltian maiden kansalaisjärjestöjen tukemista koulutushankkeella, jossa Viron, Latvian ja Liettuan järjestöjä autetaan valmistautumaan EU-jäsenyyteen. Lopullinen sitoutuminen ohjelmaan ja Interreg-varojen käyttöön edellyttää, että yhdistys kykenee huolehtimaan omarahoitusosuudesta. Yhdistyksellä on merkittävä rooli myös vuoden 2000 Eurooppa-päivän järjestelyissä. Se huolehtii myös siitä, että päättäjien ja viranomaisten lisäksi myös kansalaisilla on riittävät tiedot unionista ja vaikutuskanavia EU:n toimintaan.

Valtiovarainvaliokunta korostaa moniarvoisen Eurooppa-tiedotuksen merkitystä, jossa myös EU:n ulkopuolella olevat Euroopan maat otetaan huomioon.

Edellä esitetyn perusteella momentin käyttösuunnitelmassa mainittuihin yhteisöihin lisätään talousarvioaloitteiden TAA 318/1999 vp, TAA 929/1999 vp ja TAA 982/1999 vp perusteella Eurooppalainen Suomi ry, jolle myönnetään 1 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 4 655 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille. (*Ehdollinen päätös*)

| Käyttösuunnitelma:                                                                               | mk               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Eurooppalainen Suomi ry<br>( <i>Ehdollinen päätös</i> )                                          | 1 000 000        |
| Suomen YK-liitto ry                                                                              | 1 000 000        |
| Suomen Pakolaisapu ry                                                                            | 900 000          |
| Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi                                          | 600 000          |
| Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry                                                                  | 300 000          |
| YK:n Naisten Kehitysrahasto, Suomen Yhdistys ry                                                  | 150 000          |
| Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin toimintaa tukevat järjestöt                      | 160 000          |
| SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa | 245 000          |
| Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt                                              | 300 000          |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                  | <b>4 655 000</b> |

93. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin numerotunnus muutetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)  
(1. ja 2. kappale kuten HE)

**Pääluokka 25**  
**OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**10. Tuomioistuinlaitos**

21. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen 2. kappaletta muutetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. kappale kuten HE)

Muutetaan 1.3.2000 lukien (*poist.*) 13 nuoremman oikeussihteerin (A 25) viran nimike (*poist.*) oikeussihteerin (*poist.* A 25) viraksi.

23. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Sen johdosta, että hallituksen esitys maa-oikeuksien lakkauttamisesta erityistuomioistuimina ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 86/1999 vp) siirtyy käsiteltäväksi myöhemmin, momentin perustelujen 4. kappale poistetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1.—3. kappale kuten HE)

(*poist.*)

**30. Oikeusapu**

Valtiovarainvaliokunta kiinnitti vuoden 1998 talousarvioesityksestä antamassaan mietinnössä (VaVM 42/1997 vp) huomiota kansalaisten yhdenvertaiseen kohteluun oikeudenkäynneissä. Korkeiksi nousseet oikeudenkäyntikulut vaarantavat ns. keskituloisten oikeusturvan toteutumisen pienituloisimpien päästessä maksuttoman oikeudenkäynnin piiriin ja suurituloisimpien kyetessä puolustamaan oikeuksiaan ilman sitäkin. Valiokunta toteaa, että ongelma ei ole poistunut ja oikeudenkäyntikorvauksia on kyettävä selvästi alentamaan nykyisestään.

**50. Vankeinhoitolaitos**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Saadun selvityksen mukaan oikeusministeriön vankeinhoito-osaston ja vankiloiden välisissä vuotta 2000 koskevissa tulosneuvotteluissa on käynyt ilmi, että monissa vankiloissa joudutaan toteuttamaan vuonna 2000 sellaisia säästötoimia, jotka vaarantavat monien tärkeinä pidettyjen tavoitteiden saavuttamisen. Vankiloiden ja koko vankeinhoitolaitoksen kannalta toimintamenomääräraha on toiminnan nykytasoonkin nähden alimitoitettu eikä sen puitteissa ole mahdollista osoittaa lisäresursseja erilaisiin kehittämiskohteisiin.

Valtiovarainvaliokunta pitää myönteisenä, että vankeinhoitolaitokselle on kuluva vuoden alussa hyväksytty erityinen päihdestrategia. Päihdekäytön saaminen hallintaan on usein ratkaiseva tekijä vangin menestymiselle muussa tavoitteellisessa toiminnassa ja paluulle normaaliin elämään. Päihdestrategian toteuttaminen edellyttää kuitenkin, että sen toteuttamiseen varataan riittävät resurssit ja että koko henkilökunta osallistuu siihen. Saadun selvityksen mukaan vuonna 1998 osallistui runsaat 500 vankia erilaisiin päihdekuntoutusohjelmiin. Päihdeongelmien laajuuden ja vakavuuden vuoksi määrää pitäisi pystyä huomattavasti lisäämään.

Vankeinhoitolaitoksen toiminnan ongelmat liittyvät saadun selvityksen mukaan tällä hetkellä huomattavassa määrin siihen, että entistä suurempi osa vankilaan joutuvista on huumeongelmaisia. Huomattavalla osalla vangeista on suomensisäiseen huumeidenkäyttöön liittyvä hepatiittitartunta. Myös todettujen HIV-tartuntojen määrä on aivan viime aikoina lisääntynyt huolestuttavasti. Vankeinhoitolaitoksessa on muun muassa näistä syistä johtuen varauduttava vankien terveydenhuoltomenojen huomattavaan



kasvuun. Hallituksen esityksen määrärahasol- la esimerkiksi suurimmassa tutkintavankilassa, Helsingin lääninvankilassa, joudutaan säästö- syistä rajoittamaan vangeille tehtäviä huumetut- kimuksia.

Valiokunta toistaa myös useissa talousar- viomietinnöissään esittämänsä vaatimuksen, että huume- ja rikollisliigojen johtaminen vanki- loista käsin on kyettävä estämään ja tavoitteena tulee olla kokonaan huumeettomat vankilat. Va- liokunta viittaa mom. 25.50.74 kohdalla lausut- tuun ja katsoo, että vanha rakennuskanta ei mah- dollista nykyisellään tehokasta huumevalvontaa.

Valiokunta kiinnittää huomiota vankilaolo- jen pitkäjänteiseen kehittämiseen ja ehdottaa hy- väksyttäväksi lausuman.

***Valiokunnan lausumaehdotus 1***

*Eduskunta edellyttää, että vankeinhoito- laitoksen määrärahatarpeet otetaan huo- mioon jo vuoden 2000 aikana ja niihin palataan tarvittaessa lisätalousarvion yhteydessä.*

**74. Uudisrakennukset ja perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)**

Valiokunta kiinnittää huomiota monien vankila- rakennusten huonoon kuntoon. Hallituksen esi-

tyksen mukaan vankeinhoitolaitoksen pieneh- köihin rakennushankkeisiin tarkoitettu määrära- ha vähenee vuoden 1999 talousarvion 15 milj. markasta vuonna 2000 kuuteen milj. markkaan. Määrärahan leikkaus merkitsee käytännössä suunniteltujen avovankiloiden perusparannus- ja muiden rakennushankkeiden lykkäämistä tai joissakin tapauksissa jo käynnistetyn hankkeen keskeyttämistä.

Myöskään vankeinhoitolaitoksen perusparan- nusmäärärahat eivät ole viime vuosina vastan- neet läheskään vanhojen laitosten perusparan- nustarvetta. Tilanne paranisi tuntuvasti, jos vuo- tuiset perusparannusmäärärahat vastaisivat edes rakennuskannan laskennallisia poistoja, jotka ovat yhteensä noin 75 milj. markkaa/vuosi.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan oi- keusministeriö on yhdessä muiden viranomais- ten ja Turun kaupungin kanssa aloittanut selvi- tykset Turun Kakolanmäellä sijaitsevien kol- men laitoksen (keskusvankila, lääninvankila ja vankimielisairaala) korvaamisesta uudella Tur- kuun rakennettavalla laitoksella. Valiokunta to- teaa, että tällä vankilatoimintojen uudelleenjär- jestelyllä saataisiin aikaan myös huomattavia toimintamenojen säästöjä.

## Pääluokka 26

## SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 75. Poliisitoimi

Poliisin toimintamäärärahoja on viime vuosien aikana lisätty. Vuoden 1997 lisätalousarviossa toimintamenoihin myönnettiin lisäystä 49 milj. markkaa. Vuoden 1998 talousarvioon sisältyi 90 milj. markan tasokorotus vuoteen 1996 verrattuna. Tässä oli mukana eduskunnan tekemä 30 milj. markan lisäys. Vuoden 1999 talousarviokäsittelyssä eduskunnassa poliisin toimintamäärärahoja lisättiin hallituksen esittämästä yhteensä 35 milj. markalla, josta viisi milj. markkaa oli tarkoitettu huumestikojen taohjelman kokeilun laajentamiseen. Kun poliisilla vuonna 1996 oli käytettävissään toimintamenoihin vajaat 2 653 milj. markkaa, hallituksen talousarvioesitys vuodelle 2000 lähtee runsaan 2 815 milj. markan tasosta.

Poliisin toimintamenojen vertaaminen eri vuosina on ongelmallista ja loppusummat eivät ole vertailukelpoisia. Valtiovarainvaliokunta on luetellut vertailtavuutta vaikeuttavia tekijöitä vuoden 1999 ensimmäisestä lisätalousarviosta antamassaan mietinnössä (VaVM 3/1999 vp). Lisämenoja aiheuttavat vuonna 2000 erityisesti kansainvälisten sopimusten velvoitteet ja lupapalvelusten kysynnän muutokset, joihin poliisi ei voi vaikuttaa.

Momentin perustelujen mukaan lisäyksenä henkilöstömenoihin on otettu huomioon 80 milj. markkaa poliisimiesten määrän turvaamiseksi ja lisäämiseksi. Poliisimiesten määrän lisäämistä on viime vuosina haitannut koulutettujen poliisien puute. Hallintovaliokunta on talousarvioesityksestä antamassaan lausunnossa (HaVL 6/1999 vp) kiinnittänyt huomiota poliisin henkilöstöresurssien vahvistamisen ohella myös poliisikoulutuksen tehostamiseen. Saadun selvityksen mukaan koulutuksen volyymin lisäyksen ansiosta poliisimiesten määrää voidaan nostaa.

## 80. Pelastustoimi

*Hätäkeskukset.* Hätäkeskuslailla toteutettavan hätäkeskusuudistuksen tavoitteena on korvata nykyiset erilliset poliisin hälytyskeskukset ja kuntien ylläpitämät hätäkeskukset nykyaikaisilla, viranomaisia yhteisesti palvelevilla hätäkeskuksilla hätäkeskuskokeilussa toteutetun mallin pohjalta. Pääkaupunkiseudun erityisolosuhteet ja alueen kuntien esittämät näkemykset huomioidaan ottaen on hätäkeskuslain soveltamisalan ulkopuolelle rajattu toistaiseksi hätäkeskustoiminta Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Kirkkonummen, Siuntion ja Vantaan kunnissa. Uudistus on tarkoitus toteuttaa hätäkeskuskokeilun päätyttyä vuoteen 2006 mennessä.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, että hätäkeskusjärjestelmä voidaan toteuttaa toiminnallisesti hätäkeskuslaissa päätetyllä tavalla valtion ylläpitämänä. Valtion hallinnassa oleva hätäkeskusjärjestelmä poistaa myös epäilyjä siitä, että nykyiset hätäkeskukset eivät toimi tasapuolisesti antaessaan sairaankuljetustehtäviä yksiköille. Poliisin mukaantulo samaan hätäkeskukseen parantaa muun muassa yhteisen hätänumeron kautta tapahtuvaa samanaikaista tiedonsaantia onnettomuuksista ja hälyttämistä. Hätäkeskusjärjestelmän käytännön toteutuksessa tulee valtiokunnan mielestä huolehtia erityisesti järjestelmän alueellisesta kattavuudesta, joka toteutuu parhaiten perustamalla hätäkeskuksia lähtökohteisesti maakuntapohjalle. Hätäkeskusjärjestelmän tulee palvella myös poikkeusolojen johtamistoimintaa.

*Pelastushelikopteritoiminta.* Sisäasiainministeriön asettama helikopteriryhmä ehdotti vuoden 1999 helmikuussa jättämässään mietinnössä, että toiminta organisoitaisiin kahdeksalle toimipaikalle ja koko maan kattavaksi. Pääkaupunkiseudulla toimisi lääkärihelikopteri, mutta

muissa toimipaikoissa helikopterit voisivat suorittaa muitakin tehtäviä. Rahoitusvastuu ehdotettiin jaettavaksi valtion ja kunnan kesken siten, että valtio huolehtisi lentotoiminnan valmiudesta sekä lentosuorituksista ja kunnat/kuntayhtymät huolehtisivat terveydenhuoltoon ja pelastustoimintaan kuuluvista toimenpiteistä. Arvioitujen kokonaiskustannukset olisivat 65 milj. markkaa.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, että siviilihelikopteritoiminta ei voi perustua, kuten tällä hetkellä, pääasiassa Raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin. Toiminta on tarkoituksenmukaista vakinaistaa portaattain ja ottaa valtion ja kuntien vastuulle. Tämä edellyttää luonnollisesti neuvotteluja ja yhteisymmärrystä kustannusten jaosta valtion ja kuntien kesken. Ensimmäisessä vaiheessa tämän tulisi koskea Raha-automaattiyhdistyksen vastuulla olevia tai vastaavia toimipaikkoja. Ennen toiminnan laajentamista on kokemukset helikopterin tuomista hyödyistä tutkittava yksityiskohtaisesti. Samalla tulee huolehtia myös pelastushelikopteritoiminnan alueellisesta kattavuudesta. Valmistelu tulee toteuttaa sisäasiainministeriön työryhmän esitysten pohjalta.

## 90. Rajavartiolaitos

### 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Rajavartiolaitos on 1990-luvulla rationalisoinut voimakkaasti toimintojaan samanaikaisesti, kun sille siirtyi poliisilta yleisvastuu henkilöiden maahantulo- ja maastalähtövalvonnasta. Kuluvan vuosikymmenen aikana rajavartiolaitos on keskittänyt toimintojaan lakkauttamalla puolet merivartio- ja rajavartioasemista sekä yhdenmukaisesti muun hallinnon kanssa vähentänyt henkilöstöään 250 henkilöllä. Rajavartiolaitoksen nykyisistä viroista (3 443) on avoinna lähes 330.

Etenkin Suomen ja Venäjän sekä Suomen ja Viron välinen henkilöliikenne on kuluvalle vuosikymmenellä kasvanut räjähdysmäisesti. Helsingin satamien ja Helsinki—Vantaan lentoaseman passintarkastustehtäviin on lisäksi jouduttu komentamaan Pohjois- ja Itä-Suomesta määräjäksi henkilöitä. Voimakkaat toimintaympäris-

tön muutokset ja vähenevät resurssit ovat ajaneet rajavartiolaitoksen tilanteeseen, jossa henkilöstösiirtoja tai henkilöstön lisävähennyksiä ei voida enää kohdentaa Itä- ja Pohjois-Suomen rajavartiostoihin. Myös aloitetun lähtevien matkustajien passintarkastuksen lakkauttaminen Helsinki—Vantaan lentoasemalla olisi EU:n ulkorajatarkastuksia koskevien käytäntöjen vastainen.

Talousarvioesityksessä on ehdotettu rajavartiolaitoksen toimintamäärärahan leikkaamista vajaalla 10 milj. markalla 941,1 milj. markkaan. Valtiovarainvaliokunta katsoo, että rajavartiolaitos ei ehdotetulla määrärahasolla selviä velvoitteistaan. Momentille lisätään 7 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 948 100 000 mk.  
(2. ja 3. kappale kuten HE)

## 97. Avustukset kunnille

Talousarvioehdotuksen mukaan valtion toimenpitein, joissa valtionosuuksien indeksikorotukset toteutetaan täysimääräisinä, kuntien rahoitusasema kevenee nettomääräisesti 780 milj. markkaa. Talousarvioesityksen vaikutusta kunnallistalouteen voidaan pitää kokonaistasolla neutraalina tai lievästi positiivisena. Arvioinnissa on otettava huomioon, että vuoden 2000 kunnallisverotuksen perusteita koskevat myöhemmät päätökset ja toimenpiteet, joilla hallitusohjelman mukaan kompensoidaan kunnallisverotuksen vähennysten vaikutukset kuntien tuloihin, eivät vielä ole tiedossa.

Koko maan positiivisesta kehityksestä huolimatta kuntatalouden kehityserot kuntaryhmittäin tarkasteltuna ovat huomattavat. Kuten hallintovaliokunnan lausunnosta (HaVL 6/1999 vp) ilmenee, arvio on samansuuntainen, mitattiinpa sitä vuosikatteella, talousluvulla tai uudella rahoitusvara-tunnusluvulla.

Erot kuntien taloudellisessa asemassa johtuvat useista samanaikaisesti vaikuttavista tekijöistä. Näitä tekijöitä ovat kuluvalle vuosikymmenellä tehdyt valtionosuusleikkaukset, valtion-

osuusjärjestelmän perusteiden muutokset vuoden 1997 alusta sekä kunnallisverotuksen vähennysten korotukset vuosina 1997 ja 1999. Kuntien rahoituksen riittävyyteen ovat vaikuttaneet myös vuoteen 1998 voimassa olleet yhteisöveron perusteet sekä yhteisöveron määräytymisperusteiden muutos vuoden 1999 alusta. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus ottaa huomioon kuntakohtaisen muutoksen ensimmäisen kerran vuonna 2001, jolloin verovuosi 1999 on taseuslaskelman pohjana. Ennen taseuksen vaikutusta kunnat joutuvat rahoittamaan verokertymän vähennyksen omaa toimintapääomaa supistamalla.

Erityisinä ongelmina kuntien talouden eriytymisessä ovat tulleet esille yhtäältä arvonlisäveron hyvitysten ja takaisinperinnän välinen kuntakohtainen epäsuhta sekä 0—6-vuotiaiden päivähoitoon subjektiivisen oikeuden toteuttaminen. Erot arvonlisäveron palautuksen ja takaisinperinnän välillä ovat todella suuret. Kuntien saama palautus suhteessa kunnan maksamaan takaisinperintään vaihtelee 6—190 prosentin välillä. Myös kuntien päivähoitoon valtionosuuden määräytymisperusteissa on havaittu kiistattomia epäkohtia, joiden korjaaminen on luontevaa kytkeä valtionosuusjärjestelmän tarkistustyöhön. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus-toimen investointien perustamiskustannushankkeiden valtionosuusjärjestelmän uudistaminen voi aiheuttaa ongelmia erityisesti pienille ja keskisuurille kunnille.

Valtion on luotava kunnille määrittelemänsä hyvinvointipolitiikan toteuttamisen taloudelliset edellytykset turvaamalla kunnille sellainen tulopohja, että kansalaisille tarkoitetut julkiset palvelut ovat tasavertaisesti saatavilla kaikissa kunnissa ja kaikissa olosuhteissa. Huolestuneena meneillään olevasta kuntien eriytyvästä rahoitusaseman kehityksestä valtiovarainvaliokunta ehdottaa hyväksyttäväksi lausuman.

#### **Valiokunnan lausumaehdotus 2**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkoin seuraa palvelujen saatavuutta ja kuntien rahoituksen riittävyyttä, kehittää kuntien keskinäisen vertailun ja tulopohjan vahvistamisen työvälineeksi yleisesti*

*uskottavia tunnuslukuja sekä analysointi- ja ennakointimalleja.*

Valiokunta tähdentää sitä, että kuntien tulojen pitää olla ensisijaisesti lakisääteisiä niin, että harkinnanvaraiseen tukeen turvaututaan vain kuntien poikkeuksellisissa ja tilapäisissä rahoitusvaikeuksissa. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta aiheutuvat valtionosuusmenetysten loppuerät eivät aiheuta millekään kunnalle kohtuuttomia taloudellisia ongelmia.

Kunnallistaloutta selvittämään ollaan asettamassa selvitysmies. Olisi luonnollista, että koko valtionosuusjärjestelmän uudistustyö kuuluisi hänen tehtäviinsä. Selvitysmiehen toimeksianto tulee olla riittävän laaja. Valiokunta kiirehtii selvitystä ja ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman.

#### **Valiokunnan lausumaehdotus 3**

*Eduskunta edellyttää, että kunnallistaloutta selvittämään asetettavan selvitysmiehen toimeksianto määritellään niin laajaksi, että se kattaa kuntien koko valtionosuusjärjestelmän tarkistamisen ja useiden, samanaikaisesti kuntien talouteen vaikuttavien tekijöiden, kuten yhteisöveromuutosten arvioinnin sekä ehdotukset kuntakohtaisten erojen lieventämiseksi rahoituksen riittävyydessä.*

34. *Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus*  
Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 20 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 320 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

35. *Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta (arvionmääräraha)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että edunvalvontapalveluiden tuottajalle maksettava korvaus maksetaan asukaslukupohjaista perustetta käyttäen, jolloin korvaus on 3 markkaa/asukas — kuitenkin niin, että korvaus yhtä edunvalvontaa kohden on vähintään 800 markkaa ja enintään 1 200

markkaa. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti tähän tarkoitukseen yleisestä valtionosuudesta siirretyn määrärahan puitteissa.

### 98. Alueiden kehittäminen

Hyväksyessään alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) eduskunta edellytti, että määräraha nostetaan 200 milj. markan vuotuiselle tasolle (HaVM 20/1993 vp). Talousarvioesityksessä määrärahataso pysyy kuitenkin EU:n vastinrahoitukseen varatut määrärahat huomioon ottaen entisellä 112,5 milj. markan tasolla. Maakunnan kehittämisrahaa on tarkoitus käyttää osaamiskeskusohjelman ja kaupunkipolitiikan toteuttamiseen sekä kansallisesti rahoitettavien aluekehitysohjelmien rahoittamiseen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan määrärahataso merkitsee, että maakunnilla ei ole käytännössä mahdollisuutta käyttää maakunnan kehittämisrahaa muun muassa kuntavetoisten kehittämissankkeiden toteuttamiseen silloin, kun valtio ei osallistu niihin.

Valiokunta pitää positiivisena, että aluekehitysohjelmien toteuttamiseen voidaan käyttää aluekehitysrahojen lisäksi myös muuta valtionrahoitusta. Tällaista rahoitusta voivat olla esimerkiksi alueen kehittämisen kannalta tärkeät liikenne-, tutkimus- ja koulutusinvestoinnit. Vuoden 2000 talousarvioesityksessä alueelliseen kehittämiseen kohdentuvaa rahoitusta on valiokunnan saaman selvityksen mukaan 91 momentilla lähes 33 miljardia markkaa. Alueiden kannalta on myös myönteistä, että vuoden 2000 talousarviossa ministeriöiden kansalliset EU-ohjelmien vastinrahat ovat kullakin hallinnonalalla yhdellä momentilla liikenneministeriötä lukuun ottamatta. Valiokunta pitää tärkeänä, että aluekehitysviranomaisena toimivan maakunnan liiton rooli on keskeinen myös uuden lain pohjalta tapahtuvassa EU:n rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisessa.

43. *Maakunnan kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen 2. kappaletta muutetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. kappale kuten HE)

Määrärahaa saa käyttää lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen, mukaanlukien osaamiskeskus- ja kaupunkipoliittiset toimenpiteet (*poist.*).

(3. kappale kuten HE)

61. *EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluja täydennetään. Muutoksen tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1.—5. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. (Uusi)*

(7. kappale kuten HE:n 6. kappale)

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen 3. kappaletta muutetaan. Muutos on osittain tekninen, osittain tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. ja 2. kappale kuten HE)

Määrärahaa saa käyttää Euroopan *aluekehitysohjelmien* ja *sosiaalirahastosta* rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen (*poist.*), lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen, mukaan lukien osaamiskeskus- ja kaupun-

kipoliittiset toimenpiteet (*poist.*). *Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia*

*päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.*  
(4. kappale kuten HE)

## Pääluokka 27

## PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 01. Puolustusministeriö

*Valtion kiinteistötoimen uudistaminen.* Valiokunta on saanut selvityksen valtion kiinteistötoimen uudistamisesta ja siihen liittyen puolustushallinnon rakennuslaitoksen asemasta ja tehtävistä. Uudistustyön pohjana on valtion kiinteistöhallintotyöryhmän muistio 31.12.1998. Valtiovarainministeriö asetti tämän jälkeen jatko työryhmän, joka on jättänyt muistionsa 30.9.1999. Molempiin muistioihin liittyy puolustushallinnon eriävä mielipide.

Molemmat em. työryhmät ovat esittäneet, että puolustushallinnon toimitilakiinteistöt siirrettäisiin Valtion kiinteistölaitoksen hallintaan, metsäalueet Metsähallitukselle ja asunnot Kruunuasunnot Oy:lle. Sotilaalliset rakenteet ja rakennelmat jäisivät puolustusvoimien hallintaan.

Liikelaitosmuoto nähdään kiinteistöjen kannalta edullisena, koska se turvaa rahoituspohjan, erityisesti korvaavat investoinnit liiketaloudellisesti määräytyvien poistojen avulla. Kiinteistöjen omistaminen nähdään nykyään yleisesti alalla palvelutoimintana, jossa vuokralaisen tyytyväisyys on keskeistä.

Puolustushallinto on katsonut, että esitetty malli ei ota huomioon sen erityisvaatimuksia. Puolustusvoimien toimitilat ovat oleellinen osa puolustusvoimien kriisiajan suorituskykyä. Pääosa puolustusvoimien kiinteistöistä onkin rakennettu sodan ja sotilaallisen kriisin varalta. Rauhan aikana niitä käytetään valmius- ja koulutus tiloina, jotta puolustusvoimat kykenisivät tarvittaessa täyttämään niille laissa asetetut kriisiajan tehtävät. Valiokunta katsoo, että tämä tulisi ottaa huomioon myös valtion kiinteistötointa uudistettaessa.

Saadun selvityksen mukaan kiinteistötoimen uudistamisesta neuvotellaan valtiovarainministeriön ja puolustusministeriön kesken. Valtiova-

rainvaliokunta pitää välttämättömänä, että malli, johon neuvotteluissa päädytään, ottaa huomioon edellä todetut puolustushallinnon näkökohdat tarvittaessa liiketaloudellisista periaatteista tinkien. Eduskunnan valtiovarainvaliokuntaa ja puolustusvaliokuntaa tulee kuulla ennen kuin asiasta päätetään lopullisesti.

## 10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa todetaan: "Kotimaisen puolustusmateriaaliteollisuuden toimintaedellytykset pyritään turvaamaan sekä riittävillä kotimaisilla tilauksilla ja tuotekehityshankkeilla että edistämällä alan kansainvälistä yhteistyötä." Puolustusmateriaaliteollisuuden kehittämistä on selvittänyt erillinen toimikunta, jonka johtopäätösten ja suositusten mukaisella toimintalinjalla hallitusohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin käytännössä. Alhaisen tilauskannan aiheuttaman ongelman ratkaisu edellyttäisi toimikunnan mukaan kotimaiselle teollisuudelle kohdennettavaa noin 200—300 milj. markan vuosittaista lisärahoitusta kriittisinä vuosina 1999—2000.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että hallituksen esitys vuoden 2000 talousarvioksi ei sisällä edellä kaavailtua lisärahoitusta kotimaiselle puolustustarviketeollisuudelle eikä siten turvaa sen toimintaedellytyksiä.

Valtiovarainvaliokunnan aiempien kannanottojen mukaisesti hallitus on sisällyttänyt pääluokan perustelujen selvitysosaan tavoitteen, jonka mukaan vähintään puolet puolustushankintamäärärahoista kohdistuisi kotimaahan vuoden 2003 loppuun mennessä. Saadun selvityksen mukaan tämä pitäisi sisällään myös muun muas-

sa suorien vastakauppojen osuuden ulkomailta tehtävissä hankinnoissa. Puolustusvaliokunta on valtiovarainvaliokunnalle antamassaan lausunnossa (PuVL 4/1999 vp) todennut, että talousarvioon sisältyvistä uusista tilausvaltuuksista tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkimista koskevan tilausvaltuuden osalta edellä mainittu 50 prosentin tavoite toteutuu. Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaamista koskevan tilausvaltuuden osalta kotimaisten hankintojen osuus jää vain noin 20 prosenttiin.

Valiokunta katsoo, että pystyäkseen kilpailemaan niin kotimaisista tilauksista kuin vientimarkkinoillakin suomalaisen puolustusteollisuuden on kyettävä uudistamaan tuotantorakennettaan. Valiokunta pitää merkittävänä, että puolustusteollisuus, puolustushallinto ja TEKES ovat yhteistyössä kyenneet laatimaan tuotekehitys- ja teknologiaohjelman, joka antaa hyvän pohjan välttämättömille toimille tuotantorakenteen muuttamiseksi. Puolustusmateriaaliteollisuus ja sen teknologiapohja tarvitsevat merkittävää kehittämistä pystyäkseen toimimaan kilpailukyysisesti Euroopassa.

Valiokunta pitää todennäköisenä, että valmiusyhtymien varustaminen edellyttää hankintoja, jotka kotimaisen toimittajan puuttuessa kohdistuvat ulkomaisille valmistajille. Valtiovarainvaliokunta pitää tärkeänä, että näihin hankintoihin liittyvät vastaostot kohdistuvat kotimaiselle puolustusvälineteollisuudelle. Valiokunta muistuttaa myös aiemmasta kannastaan (VaVM 4/1998 vp), että puolustusvoimien on tehtävä omat tilauksensa niin hyvissä ajoin, että teollisuus pystyy suunnittelemaan omaa toimintaansa usean vuoden ajalle ja myös käyttämään työpanoksensa kunkin vuoden aikana mahdollisimman tehokkaasti.

Momentille lisätään 20 000 000 markkaa kotimaisen puolustustarviketeollisuuden toimintaedellytysten turvaamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 3 720 000 000 mk.  
(2.—6. kappale kuten HE)

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainvaliokunta pitää myönteisenä sitä, että talousarvioesityksessä — vuoden 1997 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjausten mukaisesti — lisätään puolustusvoimien toimintamenoja 425 milj. markalla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotetut toimintamäärärahat ovat kuitenkin merkittävästi eli noin 300 milj. markkaa pienemmät verrattuna edellä mainitussa, eduskunnan hyväksymässä vuoden 1997 selonteossa esitettyyn tasoon. Ehdotettu määrärahataso mahdollistaa kuitenkin puolustusvoimien toiminnan tehostamisen. Voimavaroja keskitetään muun muassa varusmieskoulutuksen tehostamiseen ja kertausharjoitusten lisäämiseen. Toimintamäärärahojen lisäyksellä on tarkoitus myös parantaa kaluston huolto- ja kunnossapitotilannetta.

*Ilmavoimien toimintaedellytykset.* Ilmavoimat on sisäisesti jo useiden vuosien ajan pyrkinyt saamaan rahoitetuksi riittävän lentotoiminnan. Tämä on merkinnyt ilmavalvonnan laskemista aikaisempaa olennaisesti alhaisemmalle tasolle ja kertausharjoitusten supistamista erittäin runsaasti. Näistä säästötoimista huolimatta lentotunnit ovat vähentyneet noin 20 prosenttia vuoden 1992 tasosta eikä niitä tulevinakaan vuosina jo annetuilla suunnittelukehyksillä kyetä nostamaan. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ilmavoimilla on omien kohdennustensa jälkeen noin 30 milj. markan vaje lentotoiminnan rahoituksessa.

Valtiovarainvaliokunta kiinnitti vuoden 1999 talousarviosta antamassaan mietinnössä (VaVM 58/1998 vp) huomiota ilmavoimien ohjaajapoistumaan. Finnair ja jossakin määrin myös SAS ovat rekrytoineet ohjaajia ilmavoimista. Mikäli parhaillaan käynnissä olevat rekrytoinnit ilmavoimista Finnairin palvelukseen toteutuvat, ohjaajapoistuma tulee olemaan laskutavasta riippuen noin 70—90 ohjaajaa puolentoista vuoden aikana. Valiokunta pitääkin välttämättömänä, että Suomeen on pystyttävä luomaan ohjaajajärjestelmä, jossa "vuoto" ilmavoimista siviili-ilmailuun sallitaan vasta ilmavoimien ohjaajien



ollessa noin 40-vuotiaita. Tällöin rekrytointi ei kohdistuisi varsinaisiin taistelulentäjiin ja Finnair saisi vielä liikennelentäjiksi käyttökelpoisia ja kokeneita pilotteja. Samalla on pikaisesti ryhdyttävä toimiin kaikkien ilmailutoimintaa harjoittavien tahojen yhteisen, valtakunnallisen ilmailustrategian luomiseksi.

Saamansa selvityksen perusteella valtiovarainvaliokunta toteaa, että lentäjien nykyinen koulutuksen järjestämistapa on hyvin suhdanneherkkä. Yhteiskunnan varoin koulutetut tai koulutuksessa olevat sotilaslentäjät ovat edellä kuvatulla tavalla taloudellisen nousukauden aikana hakeutuneet yhä enenevässä määrin liiketaloudellisilla periaatteilla toimivien työnantajien palvelukseen. Ongelmaksi on muodostunut myös pätevien opettajien puute.

Lentäjäkoulutuksessa todettujen epäkohtien korjaamiseksi liikenneministeriö asetti runsas vuosi sitten työryhmän, jonka muistio valmistui kuluvan vuoden huhtikuussa. Koulutuksen kalteuden, koulutettavien pienen määrän sekä olemassa olevien resurssien tehokkaan hyödyntämisen vuoksi työryhmä päätyi kannattamaan keskitettyä ratkaisumallia. Tämän mukaisesti se ehdotti, että ammattilentäjien peruskoulutus tulee järjestää pääosin valtion rahoittamassa ammattilentäjien oppilaitoksessa. Oppilaitoksen perustamis- ja käyttökustannusten kattamisessa olisivat valtion ohella mukana myös keskeiset loppukäyttäjät.

Ottaen huomioon tapahtunut ja edelleenkin jatkuva ilmavoimien lentäjäpoistuma valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi lausumaa.

#### ***Valiokunnan lausumaehdotus 4***

*Eduskunta edellyttää, että ammattilentäjien koulutus järjestetään asiasta valmistuneen liikenneministeriön työryhmämuistion pohjalta.*

Luontevana sijoituspaikkana oppilaitokselle valiokunta pitää em. työryhmän kannan mukaisesti Poria, jossa olisi tärkeää aloittaa yhteistyö lentokoneasentajakoulutusta antavan Porin tekniikkaopiston kanssa. Ehdotettua sijaintipaikkaa puoltaa olemassa olevien resurssien maksimaalinen hyödyntäminen; oppilaitos voidaan perustaa Finnairin ilmailuopiston Porin toimipaikan pohjalle sen toimintaa ja kapasiteettia laajentaen ja kehittäen.

#### **99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot**

##### **93. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)**

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin numerotunnus muutetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

##### **95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)**

(1. ja 2. kappale kuten HE)

## Pääluokka 28

## VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 01. Valtiovarainministeriö

Luvun selvitysosa sisältää ministeriön alustavat tulostavoitteet vuodelle 2000. Kuten erityisesti tuloja koskevan osaston 11 käsittelyn yhteydessä on esitetty, valtiovarainvaliokunta haluaa valtiovarainministeriön saattavan kevätistuntokauden 2000 kuluessa eduskunnan käsiteltäväksi talouspolitiikan suuntaviivoja koskevat hallituksen näkemykset erityisesti verotuloja koskevin osin.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että eduskunnan käsiteltäväksi tulisi saattaa myös tulevat meno-kehukset, kun on ensin ratkaistu kehyspäättöksen muoto. Myös eduskuntakäsittelyn menettelytapa on siinä yhteydessä ratkaistava. Valiokunnan mielestä tarkoituksenmukainen tapa voisi olla esimerkiksi pääministerin ilmoitus.

Pääministerin ilmoituksella eduskunnalle voidaan antaa mahdollisuus käydä yleistä talouspoliittista keskustelua talousarvion menokehyksistä niin, että eduskuntakeskustelu ei johda muodollisiin valtiopäiväpäätöksiin. Perustuslain 45 §:n (vanhan valtiopäiväjärjestyksen 36 a §) mukaan pääministeri tai hänen määräämänsä ministeri voi antaa ajankohtaisesta asiasta eduskunnalle ilmoituksen. Pääministerin määräyksestä ilmoituksen voi siten antaa esimerkiksi valtiovarainministeri. Eduskunnan puhemies päättää, sallitaanko ilmoituksen johdosta keskustelua. Ilmoitusta koskeva keskustelu päättyy puhemiehen harkittua käydyn keskustelun riittäväksi. Keskustelussa puhemies voi rajoittaa eduskunnan työjärjestyksessä määrätyllä tavalla puheenvuorojen kestoja ja määrää. Ilmoitusta ei käsitellä valiokunnassa eikä eduskunta tee asiassa mitään päätöstä.

Pääministerin ilmoituksen jälkeen kiinnostuneet erikoisvaliokunnat voivat perustuslain 47 §:n 2 momentin mukaisesti pyytää ja saada li-

säselvityksen joko valtioneuvostolta tai asianomaiselta ministeriöltä. Valiokunta voi saamansa selvityksen johdosta antaa lausunnon.

Valtioneuvoston kehyspäättöksen muotoa ja informaation sisältöä on eduskuntakeskustelua ja yleensäkin finanssipolitiikan ohjausta varten tarpeellista kehittää. Lyhyenä esityksenä voisi olla talouden makrotason kysymyksiin keskittyvä katsaus, joka sisältää myös valtion tulojen ja menojen sekä julkisen talouden tilan ja tasapainon tarkastelun. Ns. vihreä kirja eli muistio kansantalouden ja valtiontalouden näkymistä kehyskaudella tulisi jakaa kehyspäättöksen tausta-aineistona. Kehyksiin otettava tarkastelu pohjautuu muun muassa tähän muistioon sekä Suomen vakausohjelmaan.

Kehyspäättökseen tulee sisältyä finanssipolitiikan keskeiset linjaukset eli lyhyesti keskeiset, kansantaloudellista merkitystä omaavat makrotason linjaukset. Tällaisia voivat olla esimerkiksi veropoliittiset linjaratkaisut ja merkittävät voimavarojen uudelleen kohdentamiset. Kohta on erittäin lyhyt ja toteaa vain kaikkein keskeisimmät, kehysten mitoituksessa mukana olevat priorisoinnit sekä tarkastelee talouspolitiikan linjaratkaisuja mahdollisesti makrotaloudellisia indikaattoreita hyväksikäyttäen.

## 07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

## 07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)

Koska hallituksen esitystä laiksi kasvinjalostuslaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi ja laiksi kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain muuttamisesta ei ole muuttamattomana hyväksytty, valiokunta ehdottaa tämän vuoksi momentille lisättäväksi 2 000 000 markkaa ja momentin 2. kappaleeseen tehtäväksi siitä aiheutuva lisäys.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 265 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Kuntien eläkevakuutukselle eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritetuista eläkejärjestelyistä ja Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksestä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvellun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä. Edelleen määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Nokia Telecommunications Oy:lle, Vapo Oy:lle, Vammass Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka näille yhtiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainekeskuksen, 31.12.1990 Vammaskosken tehtaan ja Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta näiden yhtiöiden palvelukseen. Korvausta maksetaan myös yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistus pohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle sekä perustettaville pohjoismaisille puolustusvälineiden tuotantoyhteisöille, tai muulle Patruunatehdas Lapuan toimintaa jatkavalle yhtiölle, joiden palvelukseen em. Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleet henkilöt on vuonna 1999 siirretty. Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisin perustein lasketusta eläkevas-tuiden kertosuorituksesta. *Määrärahaa saa käyttää myös 2 000 000 markan kertosuoritukseen Kasvinjalostuslaitoksen toimintaa jatkavalle osakeyhtiölle yhtiön palvelukseen siirtyvien henkilöiden takautuvan lisäeläketurvan kattamisesta aiheutuviin menoihin.* Lisäksi määrärahaa saa käyttää eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä suoritettuihin eläkeoikeuksien pääoma-arvojen siirtoihin valtion eläkejärjestelmästä asiaa koskevan lain mukaisesti.

## 10. Valtiontalouden tarkastusvirasto

Lukuperustelujen selvitysosassa on todettu yhdeksi valtiontalouden tarkastusviraston tulostavoitteeksi vuodelle 2000, että tilintarkastus tarkastaa kaikki tilivirastot. Talousarvioesityksen antamisen jälkeen valtiovarainministeriö on päättänyt lisätä tilivirastojen lukumäärää mm. siten, että kaikki 13 työvoima- ja elinkeinokeskusta aiemmin päätetyn kahden TE-keskuksen sijasta muodostetaan tilivirastoiksi 1.1.2000 alkaen. Tilivirastojen lukumäärän kasvu merkitsee olennaista työmäärän kasvua tarkastusviraston tilintarkastukselle tarkastettavien tilinpäätösten lisääntymisenä. Valtiovarainvaliokunta katsoo, että tämä tulee ottaa tarkastusviraston resurssien mitoituksessa huomioon jo vuoden 2000 aikana.

## 39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille ehdotetaan lisättäväksi 3 500 000 markkaa, mikä lisäys aiheutuu Ahvenanmaan tasoitusmaksun perusteena olevien valtion tulojen lisäyksestä.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 891 500 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

## 70. Hallinnon kehittämiskeskus

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että luvun perustelujen selvitysosassa mainittu 500 000 markan tulostavoite on 100 000 markkaa. Valtiovarainvaliokunta toteaa, että muutos on tekninen eikä vaikuta muutoin luvun sisältöön.

**Pääluokka 29**  
**OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Opetusministeriön hallinnonalalla vuoden 2000 erityisiä painopisteitä ovat mm. kuusivuotiaiden ikäluokalle tarkoitetun esiopetuksen aloittaminen, kansallisen innovaatiojärjestelmän vahvistaminen kulttuurin, koulutuksen ja tutkimuksen laatua kehittämällä, suomalaisen tietoyhteiskunnan kehittämisen jatkaminen sekä kansalaistoininnan kehittäminen. Lisäksi arvioidaan EUpuheenjohtajuuden tuloksellisuus sekä varmistetaan koulutus-, tutkimus- ja kulttuuriohjelmien laadukas toimeenpano. Valtiovarainvaliokunta pitää näitä painopistealueita oikeina.

Valiokunta kiinnittää huomiota lasten ja nuorten syrjäytymiseen. Eri tutkimukset osoittavat, että ongelmat alkavat kasautua jo varhain ja syrjäytyminen alkaa jo lapsuudesta. Jotta lapsista voisi kasvaa elämän eri tilanteita hallitsevia tasapainoisia aikuisia, tulee heidän kasvatuksessaan jo varhain kiinnittää huomiota mahdollisiin ongelmiin ja näin ehkäistä syrjäytymistä. Tärkeimpiä ovat ennalta ehkäisevät toimenpiteet, joista keskeisinä ovat esiopetus- ja perusopetusvaiheet. Näiden asianmukaiseksi järjestämiseksi tulee esi- ja perusopetukseen panostaa riittävästi myös taloudellisia voimavaroja. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi valiokunta korostaa erityisesti nuorisotyöttömyyden hoidon ja nuorisotyön merkitystä. Valiokunta kiirehtii myös tehostettuja toimenpiteitä huumausaineiden käytön ehkäisemiseksi.

**01. Opetusministeriö**

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluihin lisätään toiseksi viimeiseksi kappaleeksi uusi kappale.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan muutoksen tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1.—4. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa (uusi).*

(6. kappale kuten HE:n 5. kappale)

**05. Kirkollisasiat**

21. *Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Talousarvioehdotuksessa ehdotetaan ortodoksisen kirkon osalta virkajärjestelyjä, jotka johtuvat toimintojen ja toimintatapojen kehittymisestä sekä uusista painopistealueista. Valiokunta on saanut selvitystä ortodoksisen kirkon virkojen palkkaustasosta. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että palkkaustaso eräiden virkojen osalta verrattuna muiden yhteisöjen vastaavien virkojen palkkaukseen on huomattavan alhainen. Ortodoksisen kirkon toiminnan kehittämiseksi momentille lisätään 500 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 8 704 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

**07. Opetushallitus**

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta korostaa sitä, että Opetushallituksella on merkittäviä tehtäviä suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Näitä ovat opetussuunnitel-

mien ja tutkintojen perusteet sekä opetussuunnitelmien ajantasalla pitäminen, arviointi ja tietopalvelun ylläpito. Näihin kaikkiin liittyy uudistuksia ja kehittämistarpeita, jotka vaativat asianmukaiset voimavarat Opetushallituksen toimintaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että saamen kielen ja saamenkielinen opetus on koko ajan laajenemassa mm. uusien koulutusta koskevien lakien johdosta. Tämä lisää myös saamenkielisen oppimateriaalin tarvetta. Momentille lisätään 100 000 markkaa lisäyksenä saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös ruotsinkielisen oppimateriaalin tuottamiseen. Momentille lisätään 100 000 markkaa lisäyksenä ruotsinkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 102 195 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös oppimateriaalin kehittämiseen sekä ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen. Määrärahasta käytetään 1 400 000 mk avustuksena saamelaiskäräjille jaettavaksi saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista varten.

## 10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

Yliopistojen toimintamenot rahoitetaan nykyisin perus-, hanke- ja tuloksellisuusrahoituksella. Tavoitteena on, että perusrahoitus pysyy mahdollisimman vakaana ja että se on suuruudeltaan noin 85—90 prosenttia kaikista toimintamenoista.

Yliopistojen määrärahat ovat vuoden 1998 tilinpäätöstietojen perusteella reaalisesti vuoden 1991 tasolla. Kuitenkin yliopistojen toiminta on tällä aikavälillä laajentunut voimakkaasti. Maisteritutkintojen määrä on kasvanut 35 prosenttia eli 8 410 tutkinnosta 11 343 tutkintoon ja tohtorintutkintojen määrä on kasvanut 88 prosenttia eli 524 tutkinnosta 988 tutkintoon. Uusien opiskelijoiden määrä puolestaan on kasvanut 13 prosenttia eli 17 150 opiskelijasta 19 402 opiskelijaan ja kokonaisopiskelijamäärä 27 prosenttia eli

115 573 opiskelijasta 147 263 opiskelijaan. Ottaen huomioon nämä toiminnan muutokset yliopistojen määrärahat ovat vähentyneet huomattavasti. Käytetystä indikaattorista riippuen yksikköhinnat ovat alentuneet 12—28 prosenttia. Valiokunta on huolestunut yliopistojen perusrahoituksen jälkeensä jääneisyydestä. Asiantuntijoiden arvioiden mukaan vaje perusvoimavaroissa on laskennallisesti noin miljardi markkaa verrattuna OECD-maiden keskimääräiseen panostukseen kolmannen asteen opetukseen.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että kustannustason nousua on yliopistojen osalta kompensoitu viime vuosina vain palkkausmenojen osalta. Valtakunnallisia toimintoja ja ohjelmia on rahoitettu pääasiassa kohdentamalla voimavaroja uudelleen. Toteutuneet määrärahojen lisäykset ovat suurimmalta osin olleet hanke-sidonnaisia ja rasittavat osaltaan yliopistojen perusvoimavaroja.

Valiokunta viittaa myös sivistysvaliokunnan lausunnossa (SiVL 3/1999 vp) yliopistojen perusvoimavaroista lausuttuun ja korostaa sitä, että yliopistojen perusrahoituksen nykyinen taso ei riitä takaamaan hyvinvointimme kehittämisen ja elinkeinoelämämme jatkuvan uusiutumisen koulutus- ja tutkimustarpeita. Myös koulutuksen korkea laatu vaarantuu. Tutkintoaikojen lyhentäminen on olennaisesti kiinni perusvoimavaroista ja mm. ohjaukseen suunnatuista resursseista.

Hallituksen talousarvioesityksen yleisperusteluissa todetaan, että esitetyt hallinnonalojen toimintameno määrärahat sisältävät määrärahat myös mahdollisiin palkankorotuksiin vuodelle 2000. Valiokunta kiinnittää huomiota kuitenkin siihen, että voimassa oleva korkeakoulujen kehittämislain 3 § edellyttää määrärahoja korotettavan määrällä, mikä vastaa valtion keskustason palkkauksia koskevista sopimusratkaisuista aiheutuvaa palkkausmenojen kasvua. Näin ollen mahdollisista palkankorotuksista aiheutuvat lisäykset tulee vuoden 2000 lisätalousarvioissa ottaa kehittämislain mukaisesti lisäyksenä yliopistojen toimintameno määrärahoihin.

Suomen Akatemian rahoittama tutkimus sitoo yliopiston omia perusvoimavaroja merkittä-

västi, koska niillä huolehditaan kirjasto- ja tietopalveluista, tila- ja tutkimuslaite- sekä materiaalikustannuksista, joita ilman tutkimushankkeita ei voida toteuttaa. Tutkimusedellytystyöryhmä 98 (opetusministeriön työryhmien muistioita 17:1998) esitti 15 prosentin yleiskustannuslisää Suomen Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin, ja valtiovarainvaliokunta edellytti sitä valtion vuoden 1999 talousarviota koskevassa mietinnössään kiirehtimällä toimenpiteitä yleiskustannuslisän sisällyttämiseksi Suomen Akatemian tutkimushankkeisiin. Yleiskustannuslisää ei ole kuitenkaan sisällytetty hallituksen talousarvioesitykseen.

Tehtävien lisääntyminen ja vapaan toimintarahoituksen väheneminen heikentää siten yliopiston ulkopuolelta rahoitetun tutkimuksen edellytyksiä, mutta erityisesti se vaikeuttaa vapaata tutkimusta ja opetusta. Kuitenkin korkean tason säilyttäminen ja uusien mahdollisuuksien syntyminen edellyttää vapaata tutkimusta yliopistoissa.

Valiokunta on huolestunut lasten- ja nuortenpsykiatrien koulutusmääristä. Lastenpsykiatrian alaa koskevissa arvioissa lastenpsykiatrien määrän tulisi kasvaa lisääntyvän eläkepoistuman korvaamisen lisäksi noin 80—100 lastenpsykiatrilla. Nuorisopsykiatrien osalta lisäystarve on noin 120—140 nuortenpsykiatria. Koulutuksessa on tällä hetkellä maamme viidessä tiedekunnassa noin 95 psykiatrian erikoislääkäriksi erikoistuvaa. Mikäli arvioiden mukainen määrä tutkintoja pyrittäisiin tuottamaan seuraavan kymmenen vuoden aikana, edellyttäisi se koulutuksen tuotoksen yli kaksinkertaistamista. Valiokunta toteaa, että nykyisillä voimavaroilla tämä ei ole mahdollista. Valiokunnan mielestä koulutuksen lisäämiseen tulee pyrkiä ja osoittaa riittävät määrärahat, mm. erityisvaltionosuuden kautta maksettavana korvauksena terveystalv palvelujärjestelmälle, jotta lasten ja nuorten psykiatristen tutkimus- ja hoitomahdollisuuksien kehittäminen voidaan turvata. Valiokunta viittaa myös jäljempänä luvun 33.32 kohdalla lausuttuun ja sivistysvaliokunnan lausunnossa ns. EVO-rahoituksesta todettuun.

Useimpien yliopistojen talousarvioehdotuksesta antamissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota vuokratkustannusten nousupaineeseen. Valiokunta pitää välttämättömänä selvittää mikä vaikutus niillä on perusvoimavaroihin.

Valiokunta kiinnittää huomiota liiketoimintaosaamisen vahvistamiseen. Jotta teknologinen ja käden taitojen osaaminen saadaan muunnetuksi kannattavaksi yritystoiminnaksi ja työpaikoiksi, tarvitaan valiokunnan mielestä erityistä panostusta liiketoimintaosaamisen kehittämiseen.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että yliopistojen perusrahoituksen jälkeensääntöisyyden korjaaminen on painopisteenä tulevien vuosien talousarvioissa.

#### **Valiokunnan lausumaehdotus 5**

*Eduskunta edellyttää, että yliopistojen perusvoimavarojen vaje korjataan kuluvalle vaalikaudella.*

#### **Valiokunnan lausumaehdotus 6**

*Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että lasten ja nuorten psykiatrien määrän lisäämiseksi näiden alojen koulutusta lisätään, tarvittaessa erityistoimenpitein.*

#### **22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)**

Momentille ehdotetaan yliopistojen työllistämispalveluihin ja selvitystoimintaan 20 000 000 markkaa. Tällä määrärahalla kustannettu, pääasiassa yliopistojen rekrytointipalvelujen erillishoiditus vuosina 1995—1999, on perustunut opetusministeriön ja työministeriön väliseen sopimukseen kyseisten toimintojen käynnistämisestä yliopistoissa ja akateemisille tarkoitettujen palveluiden vahvistamisesta työvoimatoimistoissa. Tarkoituksena on, että vuodesta 2001 lähtien rekrytointipalvelut rahoitetaan kokonaisuudessaan yliopistojen toimintamäärärahoilla. Opetusministeriön mukaan vuosi 2000 on siirtymävaihe, jolloin ministeriö osoittaa osarahoituksen työllistämispalveluihin. Valiokunta katsoo, että ura- ja työelämäneuvonnan tarjoaminen opiskelijoille on merkittävää työllistymistä edistävää toimintaa. Viitaten yliopistojen perusra-

hoituksesta lausumaansa valiokunta katsoo, että yliopistot eivät voi asianmukaisesti hoitaa rekrytointipalveluja perusrahoituksellaan, joten erilisrahoitusta tulisi jatkaa.

Valiokunta viittaa hallituksen esitykseen esiopetusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 91/1999 vp) sekä sivistysvaliokunnan ehdotuksesta antamaan mietintöön (SiVM 7/1999 vp) ja kiinnittää huomiota siihen, että esiopetusuudistuksen siirtymävaiheessa annetaan 15 opintoviiikon pätevyitysmiskoulutusta. Valiokunta pitää välttämättömänä, että tähän koulutukseen osoitetaan riittävät määrärahat, tarvittaessa jo vuoden 2000 lisätalousarvioissa.

#### 40. Yleissivistävä koulutus

##### 30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) tuli voimaan 1.1.1999. Sen mukaan taiteen perusopetuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionosuutta paitsi asukaskohtaisena markkamääränä myös laskennallisten opetustuntien määrän mukaan. Opetustuntikohtaisen rahoituksen saaminen edellyttää, että oppilaitos on saanut opetusministeriöltä luvan taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Uudistuksella laajennettiin taiteen perusopetusmahdollisuuksia siten, että laskennalliseen opetustuntimäärään perustuvaa rahoitusta voidaan myöntää kaikkien taiteenalojen oppilaitoksille, kun sitä aikaisemmin voitiin myöntää vain musiikkioppilaitoksille. Valiokunta pitää valitettavana, että talousarvioehdotus ei sisällä määrärahoja muiden taiteenalojen taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaiseen valtionosuuteen. Jotta uuden lainsäädännön mukainen laajennus voitaisiin aloittaa, momentille lisätään 4 500 000 markkaa, jolloin muiden taiteenalojen perusopetuksen tuntimäärä olisi enintään 31 000 tuntia. Määräraha on mitoitettu samoin kuin musiikin perusopetuksen keskimääräinen yksikköhinta eli 254 mk/opetustunti.

Valiokunta kiinnittää jälleen huomiota yleissivistävän koulutuksen valtionosuuden perustana olevien yksikköhintojen jälkeenjääneisyy-

teen ja viittaa valtiovarainvaliokunnan kuluvan vuoden valtion talousarvioehdotuksesta antamassa mietinnössä (VaVM 58/1998 vp) todettuun. Valiokunta pitää välttämättömänä, että yksikköhintojen jälkeenjääneisyys korjataan niin, että kaikissa tilanteissa voidaan varmistaa opetuksen järjestämismahdollisuudet asetettujen tavoitteiden ja uusien koulutusta koskevien lakien vaatimien velvoitteiden mukaisesti.

##### *Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 7 341 728 000 mk.

(2.—4. kappaleet kuten HE)

Taiteen perusopetuksen asukaskohtaisen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 8 mk asukasta kohti. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 490 000 ja muussa taiteen perusopetuksessa enintään 31 000.

##### 34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perustelujen selvitysosassa todetaan, että perustamiskustannusten erillisen valtionosuusjärjestelmän lopettaminen selvitetään helmikuun 2000 loppuun mennessä. Valtiovarainvaliokunta viittaa sivistysvaliokunnan lausunnossa investointien rahoituksesta opetustoimessa esitettyyn ja yhtyy sivistysvaliokunnan kannanottoon, että asiaa on aivan riittämättömästi valmisteltu, jotta valiokunta voisi hyväksyä mahdollisen uudistuksen.

Valiokunta korostaa erityisesti sitä, että perustamishankkeisiin maksettavien valtionosuuksien siirtäminen käyttökustannusten yksikköhintoihin voisi aiheuttaa mm. sen, että pienten kuntien ja yleensä pienten yksiköiden investoinnit olisivat käytännössä mahdottomia.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että koulujen uudisrakentamiseen ja peruskorjauksiin osoitetaan riittämättömästi määrärahoja. Kasvukeskuksilla, erityisesti pääkaupunkiseudun kunnilla, on suuri rakentamistarve pystyäkseen turvaamaan välttämättömät peruspalvelut nopeasti kasvavan väestön tarpeita varten. Toisaalta peruskorjausmäärärahojen tarve kasvaa

yleisesti ottaen koko maassa koulurakennus-  
kan vanhetessa ja erityisesti viime vuosina ilmi  
tulleen homeongelman vuoksi.

Valiokunta on saanut selvitystä ns. homekou-  
luongelmasta. Keväällä 1999 tehdyn selvityk-  
sen mukaan sisäilma-, kosteus- ja homevauriois-  
ta johtuvien hankkeiden kustannusarvio vuosil-  
le 2000—2003 oli yleissivistävän ja ammatilli-  
sen koulutuksen hankkeiden osalta noin 2,5 mil-  
jardia markkaa. Valtionosuus näihin hankkei-  
siin olisi noin 1 miljardi markkaa. Valiokunta  
kiirehtii homekouluongelman poistamista.

Edellä todetun perusteella momentille lisä-  
tään 30 000 000 mk. Tämän johdosta valtion-  
osuuksien myöntämisvaltuutta korotetaan  
45 000 000 markalla.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 460 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

Vuonna 2000 saa myöntää valtionosuutta pe-  
rustamishankkeille siten, että hankkeista aiheu-  
tavat valtionosuudet ovat tammikuun 2000 kus-  
tannustasossa yhteensä enintään 315 000 000  
mk. Valtionosuuksista yhteensä enintään  
125 000 000 mk saa myöntää toteutusaikaisena.  
Vuonna 2000 saa edellisen lisäksi vahvistaa laa-  
juuksia sellaisille perustamishankkeille, joille  
valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2001  
tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheu-  
tuvista valtionosuuksista vuoden 2000 tammi-  
kuun kustannustasossa on yhteensä enintään  
250 000 000 mk.

## **69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivi- tystyö**

Hallituksen esityksen ammatillista lisäkoulutus-  
ta koskevan luvun perustelujen selvitysosassa  
todetaan, että tarkoituksena on vuoden 2001  
alusta lukien siirtyä ammatillisessa lisäkoulu-  
tuksessa laskennalliseen valtionosuusjärjestel-  
mään. Nykymuotoinen lääninhallitusten hankin-  
tatoimintana järjestettävä ammatillinen lisäkou-  
lutus käynnistyi vuonna 1997, kun laki ammatil-  
lisen lisäkoulutuksen rahoituksesta (1138/1996)  
astui voimaan. Hankintajärjestelmä on monilta

osin toiminut hyvin, mutta hallitus on katsonut  
uuden järjestelmän valmistelun tarpeelliseksi  
mm. opetus- ja työvoimahallinnon toimialaan  
kuuluvan ammatillisen aikuiskoulutuksen koor-  
dinoitiin ja koulutuslainsäädännön kokonais-  
uudistuksen vaikutuksiin liittyvistä syistä. Mah-  
dollisen uudistuksen toimeenpanoa valmistele-  
maan opetusministeriö on asettanut 13.9.1999  
työryhmän, jonka tehtävänä on 15.1.2000 men-  
nessä laatia tarpeelliset lainsäädäntöä, rahoitus-,  
ohjaus- ja seurantajärjestelmiä, siirtymäkauden  
järjestelyjä sekä henkilöstön asemaa koskevat  
ehdotukset.

Ammatillisen lisäkoulutuksen hankintaan oli  
vuoden 1997 talousarviossa käytettävissä  
1 071 910 000 markkaa. Kuluva vuoden talous-  
arviossa vastaava summa on 666 600 000 mark-  
kaa ja vuoden 2000 talousarvioesityksessä  
500 775 000 markkaa. Opiskelijapaikoiksi muu-  
tettuna taso on pudonnut 39 000 vuosipaikasta  
alle 20 000:een.

Sivistysvaliokunnan lausunnossa talousarvio-  
ehdotuksesta on yksityiskohtaisesti selvitetty  
ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta. Valtio-  
varainvaliokunta yhtyy sivistysvaliokunnan  
huoleen ammatillisen lisäkoulutuksen määrära-  
hojen voimakkaasta supistamisesta. Määräraho-  
jen raju väheneminen on ristiriidassa elinikäisen  
oppimisen tavoitteen ja aikuisväestön kasvavien  
koulutustarpeiden kanssa. Riittävän ammatilli-  
sen lisäkoulutuksen järjestäminen ja sen laadun  
turvaaminen sekä kehittäminen vaarantuu.

Valtiovarainvaliokunta yhtyy sivistysvalio-  
kunnan lausunnossa mahdollisesta uudistukses-  
ta todettuun. Valtiovarainvaliokunta ei voi va-  
rauksetta hyväksyä talousarvioehdotuksen to-  
teamusta siirtymisestä uuteen rahoitusjärjestel-  
mään.

Luvun 29.07 perustelujen selvitysosassa tode-  
taan, että opetusministeriö on talousarvioesityk-  
sen valmistelun yhteydessä asettanut Opetushal-  
litukselle vuodelle 2000 tulostavoitteet, joiden  
mukaan kehittämisen painopisteinä on mm. op-  
pilaiden vieraiden kielten valintojen monipuoli-  
listaminen sekä kansainvälisyyden ja vieraiden  
kulttuurien opetuksen lisääminen. Opetustoi-  
men henkilöstökoulutusmomentin käyttösuunni-



telmassa ei tämä painopiste kuitenkaan ole. Valiokunta katsoo, että kansainvälistyminen sekä kieltenopetuksen monipuolistaminen ja kehittäminen vaatii panostamista opettajien täydennyskoulutukseen. Muutoin maamme koulujen kansainvälistyminen vaarantuu.

**32. Valtionavustus maksullisena palvelutoimintana järjestettävään ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)**

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja valtakunnallisten erikoisoppilaitosten järjestämä koulutus muodostaa lähes puolet ammatillisen lisäkoulutuksen volyymista. Nämä oppilaitokset ovat saaneet perusvoimavaroikseen kymmenen prosentin toiminta-avustuksen. Toiminta-avustus on luotu sitä varten, että eri koulutuksen järjestäjät olisivat rahoitusmuodoista riippumatta samalla lähtöviivalla maksullisen palvelutoiminnan järjestämisessä. Se on tarkoitettu tukemaan ja kannustamaan koulutuksen järjestäjiä ylläpitämään aikuiskoulutuksen erityisosaamista.

Momentin perustelujen selvitysosan mukaan toiminta-avustus on tarkoitus laskea seitsemään prosenttiin vuonna 2000. Valiokunta toteaa, että toiminta-avustus on ollut koulutuksen järjestäjille tärkeä. Se on vaikuttanut suunnittelun pitkäjänteisyyteen, laatuun ja koulutettavilta perittävään maksuosuuteen. Valiokunta viittaa myös sivistysvaliokunnan lausunnon perusteluihin. Valtiovarainvaliokunta edellyttää, että toiminta-avustus on vuonna 2000 yhdeksän prosenttia. Momentille lisätään 27 000 000 markkaa käytettäväksi valtionavustuksen (ns. toiminta-avustuksen) korottamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 187 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

**53. Valtionavustus järjestöille**

Valiokunta on useana vuonna talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä kiinnittänyt huomiota naisjärjestöjen valtionavustuksiin. Talousarvioehdotuksessa on Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymän projekteihin varattu 150 000 markkaa. Naisjärjestöjen yhteistyöver-

koston tavoitteena on työskennellä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja naisten aseman parantamiseksi niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Verkoston jäsenmäärä on yhteensä noin 600 000. Ottaen huomioon toiminnan laajuuden varattu määräraha on riittämätön. Sen vuoksi momentille lisätään 100 000 mk käytettäväksi lisäyksenä Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymälle projekteihin.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 42 440 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

## 70. Opintotuki

**55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)**

Eduskunta on muuttanut hallituksen esitystä laiksi opintotukilain muuttamisesta siten, että opintotuen asumislisän tukiprosentti korotetaan 80 prosenttiin vuokrasta ja puolison tulot otetaan huomioon asumislisää myönnettäessä. Tämän johdosta momentille lisätään 56 000 000 mk. Eduskunta on muuttanut opintotukilakia myös niin, että kansanopiston tai liikunnan koulutuskeskuksen maksullisella linjalla opiskelevan, oppilaitoksen asuntolassa asuvan opiskelijan asumislisä on korotettu 200 markasta 350 markkaan. Tämän johdosta momentille lisätään 2 000 000 mk.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 3 540 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

**Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot**

(Luvut 29.88, 90, 98 ja 99)

Veikkaus on kasvattanut liikevaihtoaan ja tuottoaan koko 1990-luvun erittäin voimakkaasti. Vuosikymmenen aikana Veikkauksen sekä liikevaihto että tuotto ovat yli kaksinkertaistuneet. Valiokunta toteaa tämän kehityksen tyydytyksellä, koska Veikkauksen tuoton suotuisa kehitys on mahdollistanut siitä tuettavien toimintojen kehittämistä myös laman aikana. Valitetta-

vaa kuitenkin on, että valtiontalouden säästötoimenpiteenä vuodesta 1994 lähtien on ohjattu nopeasti kasvava osuus lakisääteisten valtionosuuksien rahoittamiseen. Talousarvioehdotuksen mukaan kirjastojen lakisääteisten valtionosuuksien osuus on 20 prosenttia veikkausvoitovarojen tuoton jaosta vuonna 2000. Valtiovarainvaliokunta viittaa sivistysvaliokunnan mietinnössään kirjastolain 12 §:n (HE 54/1999 vp) muuttamisesta esittämiin kannanottoihin (SiVM 1/1999 vp) ja eduskunnan lain hyväksymisen yhteydessä hyväksymään lausumaan, jossa edellytetään, että hallitus laatii suunnitelman, jonka mukaisesti nyt veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista rahoitettavat lakisääteiset valtionosuudet siirretään yleisistä budjettivaroista katettaviksi. Menettely on välttämätön senkin vuoksi, että valtiovarainvaliokunnan saaman selvityksen mukaan jo kuluvan vuoden tuottotavoitteeseen pääsy edellyttäne Veikkauksen tassausrahaston käyttöä. Myös ensi vuonna talousarvioehdotuksen kasvutavoite osoittautuu todennäköisesti liian korkeaksi.

## 90. (29.90 ja 91) Taide ja kulttuuri

23. (29.90.24) *Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentin nettomäärärahaan lisätään 880 000 mk. Valtiovarainministeriön mukaan lisäys aiheutuu liian suuriksi arvioituista vuokratuloista.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 877 000 mk.

24. (29.91.21) *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen toinen kappale poistetaan. Muutos aiheutuu Museoviraston maksullisia suoritteita koskevan opetusministeriön päätöksen tarkistamisesta.

Lisäksi valiokunta toteaa, että momentin perustelujen selvitysosassa ei ole tarkoitus olla en-

simmäistä virkettä ja että menojen ja tulojen erittely -taulukossa olevat maksullisen toiminnan erillismenot 25 705 000 tulisi olla 6 500 000 ja muut toimintamenot 57 856 000 tulisi olla 77 061 000.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. kappale kuten HE)  
(poist.)

30. (29.91.30) *Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentin 29.98.50 perusteluihin viitaten momentille lisätään 15 000 000 mk.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 37 752 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat taiteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentin 29.98.50 perusteluihin viitaten momentilta vähennetään 15 000 000 mk.

Valiokunta pitää myönteisenä sitä, että talousarvioehdotuksessa teatteriryhmille myönnettäviin harkinnanvaraisiin avustuksiin ehdotetaan miljoonan markan korotusta. Valiokunta viittaa sivistysvaliokunnan lausunnossa teatteriryhmien merkityksestä todettuun ja yhtyy valiokunnan kannanottoon siitä, että koko teatterikentän valtiontukea tulee selvittää muuttuneessa tilanteessa siten, että myös teatteriryhmien toimintamahdollisuudet paranevat.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että lakisääteistä valtionosuutta saavien teattereiden määrärahoihin on talousarvioehdotuksessa tehty kolmen prosentin tarkistus, mutta veikkausvoitovaroista tukea saavan Kansallisteatterin määrärahoihin ei tällaista korotusta sisälly. Valiokunta katsoo, että kustannustason nousun johdosta Kansallisteatterin määrärahoja tulee tarvittaessa tarkistaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 1 238 500 000 mk.  
(2.—7. kappaleet kuten HE)

**98. Liikuntatoimi**

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Valiokunta katsoo, että liikunnan osuutta veikkausvoittovarojen tuotosta tulee lisätä. Sen vuoksi momentille lisätään 15 000 000 mk. Lisämäärärahasta 8 000 000 mk on tarkoitettu koulu- ja nuorisoyhteistyön kehittämiseen ja 7 000 000 mk lähiliikuntapaikkojen rakentamisavustuksiin.

Koska veikkausvoittovarojen tulokertymän arvioidaan olevan hallituksen esityksen mukaisesti 2 270 000 000 mk, vähennetään edellä mainittua lisäystä vastaavasti veikkausvoittovarojen käyttöä yleisten kirjastojen valtionosuuksiin 15 000 000 mk momentilta 29.90.52 ja lisätään vastaava summa yleisten kirjastojen valtionosuusmomentille 29.90.30.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 470 999 000 mk.  
(2.—5. kappaleet kuten HE)

**99. Nuorisotyö**

Nuorten työpajatoiminnasta on kehittynyt palvelujärjestelmä, joka nopeasti ja onnistuneesti pureutuu nuorten elämän hallinnan kysymyksiin. Työpajatoiminta nykyisessä laajuudessaan kattaa maamme alueen hyvin. Toiminnan kehittämiseen myönnetään tukea valtion talousarvion varoista, veikkausvoittovaroista ja Euroopan unionin sosiaalirahaston varoista. Valiokunta pitää välttämättömänä, että työpajatoiminnan rahoitus pohja järjestetään niin, että toiminnan jatkuvuus ja pitkäjänteinen kehittäminen voidaan turvata. Toiminnan tuloksellisuus edellyttää panostamista myös ohjaajakoulutukseen.

## Pääluokka 30

## MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä vuodelle 2000 arvioidaan hallituksen esityksestä poiketen 5 210 henkilöttyvuodeksi.

#### 04. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

##### 27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunta ehdottaa, että momentilta vähennetään 2 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 37 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

#### 12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki

##### 41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Osa maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen varoista suunnataan myös kasvihuonetuotannon tukemiseen. Kasvihuonetuotannon rakennekehitystä onkin voitu tähän saakka pitää hallittuna. Tämä myönteinen kehitys on kuitenkin uhattuna. Laskeva tukitaso, voimakkaasti alentuneet tuottajahinnat ja öljyn hinnan huomattava nousu ovat heikentäneet kasvihuoneviljelyn kannattavuutta vuonna 1999. Viljelijöiden tulot eivät riitä pahimmissa tapauksissa kattamaan edes tuotantokustannuksia.

EU:n komissio on hyväksynyt ns. pitkässä kasvihuoneviljelyssä maksimitukitasoksi 80 mk/m<sup>2</sup>. Valtioneuvoston vuodelle 1999 hyväksymä tuki on vain 61 mk/m<sup>2</sup> todellisen tuen tarpeen ollessa yli 100 mk/m<sup>2</sup>. Suomessa verote-

taan myös kasvihuoneissa käytettävää öljyä paljon raskaammin kuin kilpailijamaissa. Ilmastolosuhteiden ollessa näitä muita maita paljon vaikeammat tilanne on käymässä kestäättömäksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus päättäessään tukitasosta ottaa nämä näkökohdat huomioon.

##### 46. Luonnonhaittakorvaus (arviomääräraha)

Valiokunta toteaa valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella, että momentin perustelujen selvitysosasta poiketen EU:lta saatavia indeksikorotuksia ohjataan 35 milj. markkaa luonnonhaittakorvauksen EU-osuuteen, jolloin luonnonhaittakorvauksen kansallista osuutta voidaan vastaavasti vähentää.

Maaseudun kehittämissuunnitelman mukaisesti luonnonhaittakorvaus vuosina 2000—2006 muuttuu momentin perustelujen selvitysosassa todetulla tavalla hehtaariperusteiseksi, kasvilajirajoitukset poistuvat ja tukitaso nousee keskimäärin 194 euroon (1 154 mk) hehtaarilta. Pitkän aikavälin maatalouspolitiikan näkökulmasta valiokunta pitää tärkeänä, että luonnonhaittakorvaus (LFA) koskee koko maata ja että se on täysimääräinen.

#### 13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen

##### 42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha)

Sen johdosta, että vanhasta järjestelmästä ollaan luopumassa, momentilta vähennetään 8 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 422 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

47. *Maataloustuotannon lopettamistuet, pellonmetsitystuki sekä hunajantuotannon ja markkinoinnin kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 46 000 000 markkaa. Lisäyksestä 24 milj. mk aiheutuu maa- ja porotalouden harjoittajille vuosina 2000—2002 tapahtuvan yritystoiminnan lopettamisen perusteella vuonna 2000 maksettaviksi arvioiduista luopumistuista. Määrärahalisäyksestä 22 milj. mk aiheutuu määrärahasta maksettavien pellonmetsityskustannusten ennusteiden täsmentymisestä.

Valtiovarainvaliokunta pitää myönteisenä, että luopumistukijärjestelmää jatketaan vuosille 2000—2002. Järjestelmä rajataan koskemaan sukupolvenvaihdoksia ja lisämaaluovutuksia, joissa peltojen omistusoikeus siirtyy. Valiokunta pitää puutteena ennen muuta sitä, että peltojen vuokraus ei jatkossa enää oikeuttaisi luopumistukeen. Valiokunta pitää tärkeänä, että erityisesti nuorten viljelijöiden tukemiseksi luodaan uusia rahoitusvaihtoehtoja.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 407 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

60. *Siirto interventiorahastoon*

Momentilta vähennetään 2 000 000 markkaa siirtona momentille 28.07.07 (Muut eläkemenot). Lisäksi momentilta vähennetään 500 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

#### 14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen

Valtiovarainvaliokunta käsitteli maaseutuelinkeinojen rahoituslaista antamassaan lausunnossa (VaVL 52/1998 vp) maaseutuelinkeinolakiin aikanaan otettuja, vakavien vaikeuksien neuvoteltulokseen pohjautuvia säännöksiä. Valiokunta totesi, että käytännössä säännösten sovel-

taminen on johtanut hyvin erilaisiin tukitasoihin eri alueilla. On syntynyt tilanne, jossa A- ja B-tukialueilla henkilö, joka esimerkiksi ei täytä päätoimisuutta koskevaa ehtoa, voi saada korkeampaa tukea kuin C-tukialueella edellytykset täyttävä henkilö. Valiokunta totesi, että erilainen tukitaso samat ehdot täyttävillä viljelijöillä ei ole perusteltavissa. On mahdollista, että erilaiset tukitasot aiheuttavat myös osaltaan painetta siirtää jo olemassa olevaa tuotantoa alueelta toiselle.

Saadun selvityksen perusteella valtiovarainvaliokunta toteaa, että edellä kuvattu ero yhtäältä A- ja B-alueiden ja toisaalta C-alueen välillä tukitasoissa on edelleen olemassa. Valiokunta ei pidä tätä aiemmin esittämillään perusteilla asianmukaisena. Valiokunta toistaa myös entisen kantansa, että liittymisasiakirjan 141 artiklan nojalla maksettava vakavien vaikeuksien tuki on pyrittävä saamaan pysyväksi.

61. (30.11.61) *EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään 16 000 000 markkaa.

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluja täydennetään. Muutoksen tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 227 000 000 mk.  
(2. ja 3. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien ja maaseutusuunnitelman toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. (Uusi)*

(5. kappale kuten HE:n 4. kappale)

62. (30.14.44) *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään 5 000 000 markkaa. Lisäksi momentin perustelujen toises-

sa kappaleessa oleva myöntämispäätösten määrä "344 000 000 mk" vuonna 2000 muutetaan "339 000 000 mk":ksi. Muutokset aiheutuvat siitä, että vuodesta 2000 lukien maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukiohjelman mukaiset menot rahoitetaan kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan momentilta 32.30.45.

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perustelujen 3. kappaletta muutetaan. Lisäksi momentin perusteluja täydennetään. Muutoksen tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 130 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 339 000 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) ja Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) osaksi rahoitettavien kehittämishankkeiden, yhteisöaloiteohjelmien ja pilottihankkeiden sekä ohjelmien teknisen avun valtion osaksi tai kokonaan rahoittamien osuuksien maksamiseen.

*Rakennerrahasto-ohjelmien ja maaseutusuunnitelman toteuttamisen edellyttämiä myöntämismääräystä ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. (Uusi)*

(5. kappale kuten HE:n 4. kappale)

## 15. Muut maatalouden menot

40. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

*Valtionavun leikkaus.* Hallituksen esitykseen sisältyy 1 250 000 markan leikkaus maaseudun neuvontajärjestöjen valtionapuun. Ko. leikkaus kohdistuu pelkästään maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen neuvontaan, minkä toteuttajina ovat suomen- ja ruotsinkieliset maaseutukeskukset.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että koko maaseudun toimintaympäristö muuttuu voimakkaasti EU:n uuden ohjelmakauden al-

kaessa. Tästä syystä vuosi 2000 on äärimmäisen tärkeä. Neuvontajärjestöt ovat käynnistämässä seuraavalle ohjelmakaudelle maaseudun kehitysohjelman. Ohjelman toteutusta voidaan pitää tärkeänä koko yhteiskunnan kannalta juuri tässä tilanteessa.

Edellä todetun perusteella momentille lisätään 500 000 markkaa.

*Aluerajojen tarkistaminen.* Momentin perustelujen selvitysosassa on todettu, että järjestöjen toiminnan rationalisointia tuetaan mm. maaseutukeskusten osalta ja niiden aluerajojen tarkistamista jatketaan. Valtiovarainvaliokunta toteaa, että maaseutukeskukset ovat itsenäisiä yhdistyksiä ja niiden rajoista päättävät jäsenet. Kyseessä on vapaaehtoinen kansalaistoiminta, jota ei valiokunnan mielestä voi lähteä perustelujen selvitysosassa tarkoitettulla tavalla ohjaamaan. Maaseutukeskusten on voitava suunnitella myös alueellisesti toimintansa siten, että se parhaalla mahdollisella tavalla palvelee toiminnan tarkoitusta. Maaseudun neuvontajärjestöjen valtionapua jaettaessa on kunnioitettava yhdistymisvapautta, eivätkä aluerajat saa muodostua esteeksi valtionavun saannille.

*Maatalousmuseohanke.* Maa- ja metsätalousministeriön vuonna 1996 asettama työryhmä ehdotti, että Loimaalle suunniteltu maatalouskonemuseo toteutettaisiin maatalouden valtakunnallisena erikoismuseona, jonka nimeksi tulisi Suomen maatalousmuseo. Tämän jälkeen asiaa on selvittänyt maatalousmuseotyöryhmä, joka jätti muistionsa tammikuussa 1998. Tämän perusteella maa- ja metsätalousministeriö teki esityksen Valtion kiinteistölaitokselle hankesuunnitelman laatimisesta ja museon rakentamisen ottamisesta kiinteistölaitoksen talonrakennusohjelmaan. Valtion kiinteistölaitoksen laatiman hankesuunnitelman mukaan museohankkeen rakennusinvestoinnit olisivat yhteensä 33,3 milj. markkaa ja vuosivuokra noin 3,4 milj. markkaa. Museon rakentaminen on sijoitettu Valtion kiinteistölaitoksen investointiohjelmassa vuosille 2002—2003. Vuokranmaksu alkaisi rakennuksen valmistuttua.

Maatalousmuseohanketta toteutettaessa valiokunta pitää tärkeänä museotyöryhmän muistiossa mainittua yhteistyötä olemassaolevien arvokkaiden maatalouskonekokoelmien kanssa. Valiokunta pitää mahdollisena, että em. Loimaan hankkeen lisäksi on olemassa myös muita merkittäviä museohankkeita, jotka tarvitsevat valtionapua kulutusmenoihinsa.

Edellä esitetyn ja talousarvioaloitteen TAA 227/1999 vp perusteella momentin perusteluja täydennetään seuraavasti: "Vuonna 2000 valtioneuvosto saa ryhtyä toimenpiteisiin maatalousmuseon perustamiseksi ja sitoutua maksamaan vuodesta 2004 alkaen valtionapua maatalousmuseon kulutusmenoihin enintään 4 milj. markkaa vuodessa."

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 66 400 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

***Ehdollinen päätös***

*Vuonna 2000 valtioneuvosto saa ryhtyä toimenpiteisiin maatalousmuseon perustamiseksi ja sitoutua maksamaan vuodesta 2004 alkaen valtionapua maatalousmuseon kulutusmenoihin enintään 4 milj. markkaa vuodessa.*

**45. Valtionapu 4H-toimintaan**

Valtionapu 4H-toimintaan oli enimmillään vuonna 1991, jolloin tarkoitukseen myönnettiin 33 milj. markkaa. Vuodelle 2000 4H-toiminnan tukemiseen on ehdotettu 24 200 000 markkaa. Valtionavun leikkausten korvaamiseksi järjestö on pyrkinyt kehittämään muita rahoitusmuotoja. Erimuotoisen hankerahoituksen osuuden kasvu on toisaalta tehnyt toiminnasta aikaisempaa lyhytjänteisempää. Erityisesti lasten ja nuorten ongelmien hoidossa ja torjunnassa painopisteen tulisi kuitenkin olla pitkäjänteisessä ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Edellä esitetyn perusteella momentille lisätään 1 500 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 25 700 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

**23. Kasvintuotannon tarkastuskeskus**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että momentin perustelujen selvityksosan 3. kappaleen 4. virkkeessä on ollut tarkoitus todeta: "Liikeperiaatteiden mukaan hinnoiteltavan rehu-, lannoite- ja torjunta-ainevalvonnan analyysivalikoima on pidettävä laajana virallista valvontaa varten, koska muutoin analyysien määrä laskee ja yksikkökustannukset nousevat."

**24. Kasvinjalostuslaitos**

Maa- ja metsätalousvaliokunta on mietinnössään (MmVM 11/1999 vp) hallituksen esityksestä laiksi Kasvinjalostuslaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi ja laiksi kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain muuttamisesta todennut, että valtion määräysvalta tulee säilyä yhtiössä myös osakejärjestelyn jälkeen. Valtiovarainvaliokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan kantaan, jolloin lukuperusteluja muutetaan.

*Lukuperustelut muuttuvat seuraaviksi:*

Valtioneuvosto saa hyväksyä Kasvinjalostuslaitoksen toimintaa jatkamaan perustettavan osakeyhtiön osakepääoman korottamisen *siten, että valtion määräysvalta yhtiössä säilytetään.*

**31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta**

**44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)**

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään 10 000 000 markkaa siirtona momentille 30.31.45. Lisäksi momentin perustelujen 4. kappaleessa oleva valtiontuen enimmäismäärä "enintään 320 000 000 mk" muutetaan "enintään 310 000 000 mk":ksi. Muutokset liittyvät Kansallinen metsäohjelma 2010 tasapainoiseen toteuttamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 310 000 000 mk.

(2. ja 3. kappale kuten HE)

Vuonna 2000 saa hyväksyä edellä mainittujen lakien mukaisten tukien piiriin kansallisesti kokonaan rahoitettavat työt, joiden valtiontuki on enintään 310 000 000 mk.

(5. kappale kuten HE)

45. *Metsäluonnon hoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 10 000 000 markkaa siirtona momentilta 30.31.44. Määrärahaliitys liittyy Kansallinen metsäohjelma 2010 tasapainoiseen toteuttamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 25 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

#### 41. Kala-, riista- ja porotalous

Saadun selvityksen mukaan Itämeressä on tällä hetkellä noin 6 500 harmaahyljettä (hallia), joista Suomen alueella kesäisin noin 2 000. Hallikanta on ollut kasvussa. Hylkeet ovat Itämeren suojelukomission rauhoittamia ja Suomessa niille on yhteensä ainoastaan 125 pyyntilupaa, joista Ahvenanmaalla 65. Tiedossa on, että nykyinen hyljekanta aiheuttaa kalastajille merkittäviä vahinkoja. Hyljekantaan on vaikuttanut myös se, että hylkeiden kevätmetsästys päättyi vuonna 1982. Hallit ovat erittäin liikkuvia eikä metsästyksistä voi säädellä yhden valtion puitteissa. Ruotsissa tällaisten vahinkojen korvaamiseksi on olemassa erillinen korvausjärjestelmä, Suomessa kalastajat saavat pyydysvahingot korvatuiksi osittain vakuutuksista. Valiokunta pitää hallien kalastajille aiheuttamat ongelmat huomioon ottaen korvausjärjestelmän aikaansaamista myös Suomessa tärkeänä.

Suomi ja Ruotsi tarvitsevat myös yhtenäistä pitkäjänteistä lohipolitiikkaa, jonka lähtökohdanna on kumpaakin maata sitovat kansainväliset velvoitteet ja jonka toteuttamisessa otetaan huo-

mioon biologiset, taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat. Samalla Itämeren kokonaiskiintiö tulee palauttaa oikeaan suhteeseen tehtyihin istutuksiin ja luonnonlohijokien poikastuotantoon nähden. Suomen tulee omalta osaltaan ryhtyä kaikkiin käytettävissä olevin keinoin lohen kalastuspaineiden vähentämiseen vuonna 2000 ja 2001 Itämeren alueella.

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Suurpetokanta on viime vuosina lisääntynyt. Samanaikaisesti ovat myös petovahingot lisääntyneet. Valiokunta pitää myönteisenä, että suurpetojen aiheuttamat henkilövahingot ovat tulleet korvauksen piiriin.

Petovahinkojen ennaltaehkäisystä on kokeusta esimerkiksi mehiläistenhoidossa, jossa aitaamisesta on saatu hyviä kokemuksia. Momentin määrärahalla on tähän mennessä vähäisessä määrin tuettu petoaitojen rakentamista. Saadun selvityksen mukaan vuonna 1998 petokorvausmäärärahoja käytettiin vahinkojen ennaltaehkäisyyn 112 704 markkaa. Valiokunta painottaa suurpetokannan säätelyä metsästyksen avulla sekä vahinkojen ennaltaehkäisyn merkitystä suurpetovahinkojen torjunnassa.

45. *Kalatalouden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Kalatalousalan järjestöjen toiminnan rahoitus on vuodesta 1994 lähtien hoidettu kalastuksenhoitomaksuvaroista. Määrärahojen jako-osuudet vastaavat valiokunnan saaman selvityksen mukaan hyvin pitkälle jo 1970-luvulla luotuja periaatteita. Näillä perusteilla järjestömäärärahoista jaetaan vuosittain yli 76 prosenttia Kalatalouden Keskusliitolle. Yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset, vapaa-ajankalastuksen taloudellinen ja kalataloudellinen merkitys sekä toiminnan laajuus, neuvonnan tarve ja kalavesien hoito edellyttävät jakosuhteen selvittämistä. Valtiovarainvaliokunta pitää välttämättömänä, että selvitysten valmistuttua ryhdytään pikaisesti jakopuusteiden tarkistamiseen nykyajan tarpeita paremmin vastaaviksi.



62. (30.41.46) *Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluja täydennetään. Muutoksen tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. ja 2. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. (Uusi)*

(4. kappale kuten HE:n 3. kappale)

### 51. Vesivarojen käyttö ja hoito

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määrärahasta rahoitetaan valtion uudet vesistöhankeet, toteutettujen hankkeiden perusparannukset ja vesioikeudelliset rakentamismelvoitteet sekä valtion vesihuoltotöiden valtionosuudet. Vuonna 2000 momentin määrärahaa pääosa sitoutuu keskeneräisiin hankkeisiin. Rakennerahastokauden vaihtumisesta johtuen uusia hankkeita käynnistyy vuonna 2000 edellisvuotta vähemmän. Työministeriön linjaus työllisyydenhoitoon tarkoitettujen investointimäärärahojen käytön rajaamisesta vain valtion omiin investointeihin on myös vähentänyt uusien hankkeiden käynnistymistä, sillä uudet hankkeet ovat pääosin yhteishankkeita kuntien tms. osapuolten kanssa. Työvaltaisina vesihuoltohankkeet ovat erittäin sopivia mm. pitkäaikaistyöttömyyden lieventämiseen. Valiokunta viittaa tutkimustulokseen, jonka mukaan keski-suuri vesihuoltohanke saa aikaan sijoitettua miljoonaa markkaa kohden työllisyysvaikutuksena keskimäärin 3,4 henkilötyövuotta.

Edellä olevan perusteella momentille lisätään 6 500 000 markkaa uusien hankkeiden käynnistämiseen.

Työllisyysmäärärahojen käytön osalta valiokunta on ottanut asiaan yksityiskohtaisemmin kantaa luvun 34.06 kohdalla ja viittaa myös momentin 35.10.77 kohdalla lausuttuun.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 85 500 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

### 71. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

Luvun perustelujen selvitysosassa on todettu, että elintarvikkeiden vapaa liikkuvuus yhteisön alueella on lisännyt hygieenisia riskejä ja siten myös valvonnan ja siihen liittyvän tutkimuksen merkitystä. Samoin on todettu, että kuntien välisen yhteistyön lisäämisellä voidaan tehokkuutta parantaa ja varmentaa elintarvikevalvonnan tasapuolisuus.

Toisista EU:n jäsenvaltioista Suomeen toimittavista eläimistä saatavia elintarvikkeita valvotaan ensisaapumispaikoissa eli niissä yrityksissä, jotka ensimmäisenä Suomessa ottavat vastaan näitä tuotteita. Suomen lainsäädäntö myös edellyttää, että valvontaviranomaiset saavat tiedon toisista jäsenvaltioista toimitetuista tuotteista. Ensisaapumispaikkojen on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen kuin ne alkavat ottaa vastaan elintarvikkeita toisesta jäsenvaltiosta. Lisäksi näiden on ilmoitettava jokainen vastaanottamansa erä valvontaviranomaisille. Pääosin valvonta perustuu ensisaapumispaikkojen oma-valvontaan. Ensisaapumispaikkojen viranomaisvalvonnasta vastaavat teurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa valtion tarkastuseläinlääkäri ja muissa yrityksissä kunnan valvontaviranomainen.

Valiokunta pitää elintarvikevalvonnan tehostamista välttämättömänä. Myös kuntien välistä yhteistyötä on selvästi lisättävä nykyisestään. Mikäli Euroopan unionissa päädytään elintarvikevalvontaviraston perustamiseen, valtiovarainvaliokunta tukee viraston sijoittamista Suomeen.

## Pääluokka 31

## LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

Eduskunta on useissa yhteyksissä kiinnittänyt vakavaa huomiota liikenneverkon kuntoon ja sen parantamistarpeisiin. Rautateiden kunnan heikkeneminen on saatu toistaiseksi pysäytettyä, mutta tieverkkoa uhkaa rappeutuminen. Talousarvioesityksessä hallituskin toteaa, että esitetyllä rahoitustasolla ei voida eräiltä osin taata nykyisten liikenneverkkojen kuntoa ja arvon säilymistä. Tieverkon kunnan heikkeneminen aiheuttaa yhteiskunnalle tulevaisuudessa erittäin suuria kustannuksia. Edellisen hallituksen asettaman ministerityöryhmän mietinnön mukaan tieverkon rakenne voidaan nykyrahoituksella parantaa vain noin sadan vuoden välein, vaikka parantamista tarvittaisiin 30—50 vuoden välein.

Hallitusohjelman mukaan liikenneväylien kunto ja arvo säilytetään nykytasolla. Nyt esitetyllä rahoituksella tätä tavoitetta ei ole kuitenkaan mahdollista saavuttaa. Em. ministerityöryhmä esitti yksimielisesti 600 milj. markkaa vuosittaista lisärahoitusta sekä EU:n rakennerahojen käyttöä infraan. Näitä esityksiä ei ole budjettiesityksessä otettu huomioon. Nykykehyksin hallituskauden rahoitusvaje uhkaa kasvaa yli 2 mrd. markaksi. Jos rahoitusta ei lisätä, tilanne uhkaa riistäytyä käsistä. Valiokunnan mielestä on asetettava parlamentaarinen komitea tai työryhmä, jonka tulee arvioida liikennepoliittinen tilanne, selvittää ne vaikutukset, jotka aiheutuvat ministerityöryhmän ehdottaman rahoitustason heikkenemisestä sekä päättää minkälaisia valintoja liikenneverkkojen kunnossapidon suhteen jatkossa tehdään. Valiokunta pitää välttämättömänä, että rahoituskehyksiä koskevan päätöksen jälkeen liikenneministeriön talous- ja toimintasuunnitelma käsitellään erikseen myös eduskunnassa.

Suomen liikenneinfrastruktuurin merkitys sisäisen ja ulkoisen kilpailukyvyn kannalta on erittäin keskeinen, koska maa on laaja ja kuljetu-

setäisyydet pitkiä. Asutusta ja teollisuustoimintaa on koko maassa ja raskasta tavaraa kuljettavan metsä- ja metalliteollisuuden osuus on suuri teollisuuden tuotannossa. Päämarkkina-alueille suuntautuvasta viennistä 85 prosenttia tarvitsee merikuljetusta. Valiokunnan mielestä ei ole hyväksyttävää, että Suomi investoi sisämaan liikenteen infrastruktuuriin vain noin 0,8 prosenttia bruttokansantuotteesta, kun muilla Euroopan harvaan asutuilla mailla investointien määrä on noin 1,2 prosenttia BKT:sta.

Vuonna 2000 henkilöliikenteen sekä tavara-liikenteen arvioidaan kasvavan noin 2 prosenttia. Liikenteen kasvu sekä teiden huono kunto heikentävät liikenneturvallisuutta. Valiokunta kiinnittää erityistä huomiota kevyen liikenteen sekä taajamien liikenneturvallisuuden tilaan. Myös useat pääteiden eritasoliittymien rakentamishankkeet ovat lykkääntyneet. Valiokunta katsoo, että liikenneväylien kunnan parantamiseksi rahoitustason nostaminen on välttämätöntä ja ehdottaa hyväksyttäväksi asiaa koskevan lausuman.

**Valiokunnan lausumaehdotus 7**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin liikenneinfrastruktuurin ministerityöryhmän mietinnössä ehdotetun rahoitustason saavuttamiseksi ja että valtion omaisuuden myyntituloja suunnataan liikenneverkkojen parantamiseen. Eduskunta edellyttää myös pikaista uusien rahoitusmallien selvittämistä mukaan lukien kuntien sekä elinkeinoelämän yhteistyötä koskevat mahdollisuudet.*

Talousarvioesityksessä ei ole osoitettu määrärahaa EU-hankkeisiin liittyvän kansallisen osuuden rahoitukseen. On myös todettava, että maakunnan liitot ovat valitettavasti käyttäneet varsin vähän rakennerahaston varoja infrahankkeisiin. Valiokunta katsoo, että EU-ohjelmien kan-

salliseen rahoitukseen ei tule käyttää esim. perustienpidon määrärahoja, koska se vaikeuttaisi muutenkin niukkojen määrärahojen kohdentamista muihin kiireellisiin ja tarpeellisiin hankkeisiin.

Valiokunta kiinnitti vuoden 1999 talousarvion koskevassa mietinnössä huomiota siihen, että Suomen Posti Oy:n toiminnassa tulee huolehtia tasapuolisesti alueellisten palveluiden jatkuvuudesta ja että henkilökunnan asema on turvattava. Leonian ja Postin yhteistyön päätyminen vuoden 2001 alusta johtaa pahimmillaan useiden postien lakkauttamiseen ja sen myötä kansalaisten peruspalveluiden heikkenemiseen. Haja-asutusalueiden postipalveluiden turvaamiseksi tarvitaan uusia toimintamuotoja. Eräänä mallina voisi olla esim. tietotupa-tyyppinen palvelupiste, jossa olisi postipalveluiden lisäksi saatavilla useita muitakin palveluja. Myös Postin voittoa tulee tarvittaessa käyttää rahoituksen turvaamiseen. Valiokunta ehdottaa seuraavan lausuman hyväksymistä.

**Valiokunnan lausumaehdotus 8**

*Eduskunta edellyttää, että vuoden 2001 talousarvion yhteydessä turvataan Suomen Posti Oy:n alueellisten palveluiden saatavuus sekä henkilöstön työllisyys. Myös peruspalvelua koskeva vaatimustaso tulee samalla vahvistaa.*

Valiokunta korostaa myös hyvien tietoliikenneyhteyksien merkitystä mm. alueellisen kehittymisen sekä etätyömahdollisuuksien edistämiseksi.

## 24. Tielaitos

### 21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Nykyinen rahoitustaso on huonontanut erityisen selvästi alemman tieverkon kuntoa. Yleisillä teillä on jo noin 6 000 kilometriä huonokuntoisia päällystettyjä teitä ja liikennerajoitteisten teiden määrä on 4 500 km. Kuljetusten kannalta pahimpia alempiasteisen tieverkon ongelmia ovat mm. kelirikko, tien huono geometria ja tien huono kantavuus. Kelirikko on vaikeuttanut

etenkin alkutuotannon ja metsäteollisuuden kuljetuksia. Kelirikko lisää myös raakapuun hankintaketjun logistisia kustannuksia lisääntyvän varastointitarpeen vuoksi. Valiokunta pitää välttämättömänä, että mahdollisimman pikaisesti laaditaan kelirikko-ohjelma, jossa määritellään realistinen aikataulu pahimpien ongelmakohtien poistamiseksi. Samalla tulisi myös neuvotella teollisuuden kanssa yhteistyöstä hankkeiden rahoituksessa ja priorisoinnissa. Arvioiden mukaan alemman tieverkon kunnon säilyttämiseksi tarvittaisiin noin 10—20 prosenttia enemmän rahaa kuin viime vuosina on käytetty. Tulevien vuosien ylläpidon ja korjausinvestointien tarve on noin 200 milj. markkaa vuodessa. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi valiokunta pitää myös välttämättömänä, että lisämäärärahan turvin voidaan käynnistää eritasoliittymien rakentamisohjelma.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 70 000 000 mk. Määräraha käytetään lähinnä liikenneturvallisuuden ja kevyen liikenteen järjestelyjen parantamiseen, päällystetyn tieverkon rappeutumisen hidastamiseen sekä losseja korvaavien siltojen rakentamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 100 000 000 mk.

(2.—4. kappale kuten HE)

### 77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta korostaa edelleen uusien rahoitusmallien tärkeyttä. Kokonaisrahoituksen avulla voidaan saavuttaa kustannusten säästöä ja hanke voidaan toteuttaa optimiajoituksella ilman vuotuisten kehysten asettamia rajoituksia. Valiokunta pitää tärkeänä, että kehittämishankkeiden budjetoinnissa tulee pääsääntöiseksi käytännöksi, että uusista hankkeista päätettäessä valtion talousarviossa varataan hankkeen tarvitsema kokonaisrahoitus. Nykyisellä rahoituskehyksellä voidaan vuosina 2001—2003 käynnistää uusia kehittämishankkeita vain 1,2 mrd. markan edestä. Tarvitaan siksi myös erillisiä rahoitusratkaisuja mittavien infrastruktuurikonaisuuksien toteuttamiseksi. Esim. valtakunnallisesti merkit-

tävää E18-hanketta ei voida toteuttaa taloudellisesti optimaalisella tavalla edes kohtuullisesti lisätylläkään rahoituksella. E18-tie kuuluu Pohjan kolmioon ja se on osa EU:n TEN-verkkoa. Hankkeen eteneminen on tärkeää myös alueen elinkeinoelämän kannalta. Valiokunta kiirehtii myös Tampereen läntistä kehätietä koskevan hankkeen aloittamista.

Järvenpää—Lahti-moottoritien valmistuttua sen liikenteelliset vaikutukset Lahti—Heinola-tielle vaativat ratkaisuja. Mainittu tieosuus sopisi hyvin hankkeeksi, jossa kokeiltaisiin uutta rahoitusmallia. Valiokunta ehdottaa seuraavan lausuman hyväksymistä.

#### ***Valiokunnan lausumaehdotus 9***

*Eduskunta edellyttää, että Lahti—Heinola-tieosuuden rakentamista moottoritieksi selvitetään rahoituksellisenä pilotti-hankkeena yhdessä alueen kuntien kanssa.*

Valiokunta pitää välttämättömänä, että mahdollisimman nopeasti selvitetään ja ratkaistaan hallituskaudella aloitettavat hankkeet, jotta niiden toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat voidaan tehdä ajoissa. Valiokunta yhtyy ministerityöryhmän ehdotukseen hallituskaudella mahdollisesti toteutettavista suurista kehittämissankkeista. Hankkeita, joista normaalimenetellyllä aloitettavat kohteet valitaan ovat valtatie 8 Raision kohta, valtatie 4 Jyväskylästä pohjoiseen, tasoristeysten poistaminen pääradoilta, valtatie 2 Pori—Ulvila, valtatie 5 Joroinen—Varkaus, valtatie 4 Rovaniemen kohta, valtatie 4 Liminka—Oulu, valtatie 4 Lusi—Jyväskylä, valtatie 9 Tampere—Jyväskylä, kehä III / Vuosaaren satamatie, kehä I, valtatie 2—Leppävaara, valtatie 6 Koskenkylä—Kouvola, Pasilan väylä / Hakamäentie, kehä III (E18) lentoasemantie—Tikkurila, valtatie 3 Tampere läntinen kehätie.

Valiokunta on useaan kertaan kiinnittänyt huomiota valtatie 6:n huonoon kuntoon. Kaakois-Suomen teollisuuden valtavyylä on moni-ongelmainen. Suomen sellu- ja paperiteollisuuden kuljetuksista sekä Venäjän liikenteestä joh-tuen raskaan liikenteen osuus on suuri. Vt 6:n

parantamista tulee jatkaa valmistelemalla Koskenkylä—Kouvola-tiehanke kokonaisratkaisuna siten, että hanke toteutetaan vaiheittain, peräkkäisinä kohteina. Vt 6:n ja vt 13:n risteysjärjestelyyn voidaan käyttää kansallisena rahoitusosuutena kehittämisrahoitusta, mikäli hankkeeseen päätetään maakunnallisesti käyttää EU:n rakennerahaston rahoitusta. On myös välttämättöntä huolehtia siitä, ettei esim. Vuosaaren sataman kaltainen hanke heikennä maan muissa osissa tarvittavien kehittämistavoitteiden toteuttamista.

#### **25. Tienpidon valtionavut**

*50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Alempiasteinen tieverkosto koostuu pääosin yksityisistä teistä, joita on noin 280 000 km. Yksityistieavustukset olivat 115 milj. markkaa vielä vuonna 1994, mutta vuodelle 2000 ehdotettu määräraha on 36 milj. markkaa. Kuorma-autoliikenteen ajosuorite on alempiasteisella tieverkol-la noin 630 miljoonaa kilometriä ja kuljetussuorite 7—8 miljardia tonnikilometriä vuodessa, mikä on noin kolmannes koko tieliikenteen kuljetussuoritteesta. Valtionavustusta saaneiden yksityisteiden vaikutuspiirissä asuu pysyvästi noin puoli miljoonaa asukasta. Yksityisteiden valtionapujärjestelmä on taloudellinen tapa pitää yllä alemmaa tieverkkoa, sillä samanlaisen vähäliikenteisen yleistien ylläpito on kolme kertaa kalliimpaa kuin yksityistien. Valiokunta katsoo, että yksityistieavustukset tulee vähin erin nostaa tasolle, jossa merkittävät läpikulkutiet sekä myös elinkeinopoliittisesti merkittävä alempiasteinen tieverkko voidaan optimaalisesti ja taloudellisesti ylläpitää. Jatkossa tulisi myös laatia selvitys vähäliikenteisten yleistien ja yksityisteiden luokittelusta ja tämän jälkeen määritellä tarkemmin yksityisteiden avustusten taso. Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 5 000 000 mk.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 41 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

### 30. Merenkululaitos

#### 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahan niukkuudesta johtuen on vaarana, että maan talouden ja teollisuuden kannalta tärkeät, eräät pohjoiset väylät madaltuvat ja Saimaan kanavien toimintakunto heikkenee. Valiokunta ehdottaa, että merisatamien väylien madaltumisen estämiseen osoitetaan lisämäärärahana 5 000 000 mk ja Saimaan sisävesien kanavien kunnon parantamiseen myös 5 000 000 mk. Huomioon ottaen kuljetusten volyymi sekä laaja vesitieverkko, on Saimaan vesitiepidon kannalta välttämätöntä, että Järvi-Suomen merenkulkupiirin aluetoimisto säilyy mm. Kuopiossa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 68 100 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

### 32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

#### 40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)

Valiokunta ehdottaa, että momentilta vähennetään 2 000 000 mk, mikä aiheutuu aiemmin myönnettyjen korkotukilainojen ennakoitua pienemmästä korkotuen tarpeesta.

Lisäksi valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentilta tulisi vähentää 11 000 000 markkaa johtuen vuoden 1999 talousarviossa päätetyn 400 milj. mk:n myöntövaltuuden siirtämisestä vuoteen 2000, koska tuen notifiointi EU:ssa saattaa viivästyttää tuen myöntämisprosessia. Tästä johtuen myös momentin selvitysosaan tehdään tarvittavat muutokset.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ennen vuotta 1996 myönnettyjen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen. Vuonna 2000 saadaan hyväksyä vuosina 1999 ja 2000 tilattuja aluksia koskevia uusia

korkotukilainoja enintään 400 000 000 markkaa. Määrärahaa saadaan käyttää edellä mainittujen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

#### 41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen (HE 173/1999 vp) ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Lainmuutoksen perusteella varustamoyrityksille voidaan vuonna 2000 myöntää tukena 40 prosenttia työnantajan merimieseläkevakuutusmaksua vastaavasta määrästä. Tästä aiheutuu valtiolle 20 milj. mk:n kustannukset. Alusluettelotuen lisääminen lisää Suomen kauppalaivaston kilpailukykyä jossakin määrin. Lisätuen myötä myös uhkaavaa lastialusten ulosliputusta ja työpaikkojen menetystä saataneen rajoitettua jonkin verran. Valiokunta katsoo, että tuen lisääminen ei kuitenkaan vielä riitä turvaamaan suomalaisen kauppalaivaston kilpailukykyä. Se ei myöskään vielä vastaa sitä tuen määrää, jota eduskunta edellytti vuoden 1999 talousarviomietinnössä.

#### *Valiokunnan lausumaehdotus 10*

*Eduskunta edellyttää, että merenkuluelinkeinon tulevaisuuden turvaamiseksi suomalaisten kauppa-alusten kustannustaso tulee saattaa kilpailukykyiseksi muihin kilpailijamaihin nähden.*

Edellä mainituista syistä momentille lisätään 20 000 000 mk.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 152 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

#### 44. Saaristoliikenteen avustaminen

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentille lisätään 260 000 mk. Lisämäärärahan avulla voidaan turvata Kotka—Pyhtää-alueen talviliikenne. Vastaava vähennys tehdään momentille 31.60.63.

Määräraha on vuoden 1999 toisen lisätalousarvion yhteydessä muutettu kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

*Momentti ja sen määrärahalaji muuttuu seuraavaksi:*

**44. Saaristoliikenteen avustaminen (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 1 380 000 mk.

(2.—4. kappale kuten HE)

**40. Ratahallintokeskus**

Valiokunta tukee hallituksen esittämää rautatieliikenteen toimintaedellytysten vahvistamista sekä kotimaassa että myös kansainvälisten kuljetusjärjestelmien osana. Valiokunta korostaa rautateiden talous- ja liikennepoliittista merkitystä. Erityisen tärkeitä ovat turvallisuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet, etenkin tasoristeysten poistaminen ja automaattisen kulunvalvontajärjestelmän mahdollisimman nopea toteuttaminen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kulunvalvontajärjestelmään liittyvät radiopuhelinjärjestelmät eivät ole tulleet riittävästi esille. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että tasoristeysjärjestelyt toteutetaan pikaisesti pohjoisen pääradalla Kannuksen yhdyskunta- ja maankäyttöratkaisun edistämiseksi.

Valiokunta ehdottaa seuraavien lausumien hyväksymistä.

**Valiokunnan lausumaehdotus 11**

*Eduskunta edellyttää, että teollisuuden kannalta keskeisten rataosien kunnosta pidetään huolta ja että paino- ja nopeusrajoitteisten ratojen määrän ei tulisi lisääntyä.*

**Valiokunnan lausumaehdotus 12**

*Eduskunta edellyttää, että liikenneministeriö käynnistää pikaisesti pääradan liikennepaineiden keventämiseksi Kerava—Lahti-oikoratahankkeen erityisrahoitusmallin valmistelun.*

**Valiokunnan lausumaehdotus 13**

*Eduskunta edellyttää, että ratojen sähköistyshankkeita jatketaan tehokkaasti mm. itäisen ja pohjoisen Suomen yhteyksien kehittämiseksi ja että erityisesti Oulu—Iisalmi—Vartius-rataosuuden sähköistäminen aloitetaan pikaisesti.*

**52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut**

**41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon**

Nykyaikaisille kansainvälisille yrityksille ovat nopeat ja riittävän tiheät liikenneyhteydet välttämättömiä. Mikäli niistä ei huolehdi tasapuolisesti koko maassa, yritystoiminta keskittyy entistään pääkaupunkiseudulle. Valiokunta katsoo, että liikenneministeriön tulee osaltaan huolehtia siitä, että suomalaisen yritystoiminnan kannalta välttämättömät lentoyhteydet sekä jatkoyhteydet kansainvälisiin lentoihin varmistetaan.

Seinäjoen ja Mikkelin säännöllisen reitti- ja kevytreittiliikenteen harjoittamisen turvaamiseksi valiokunta ehdottaa, että valtionapu korotetaan 50 prosentista 70 prosenttiin. Lentoasemien siirtäminen Ilmailulaitoksen hallintaan tulee ratkaista vuoden 2001 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Valiokunta korostaa sitä, että jos em. lentokenttiä ei siirretä Ilmailulaitokselle, tulee valtionapua myöntää jatkossakin kenttien toiminnan turvaamiseksi. Momenttia ei tällöin tule poistaa vuoden 2001 talousarviosta.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. kappale kuten HE)

Määrärahaa saa käyttää enintään 70 prosentin suuruisten valtionapujen maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) ja Mikkelin reittiliikenteen piirissä olevien lentopaikkojen rakenteiden ja laitteiden parantamiseen sekä kenttien ylläpidon avustamiseen ja näiden lentopaikkojen rakentamiseen otettujen lainojen kustannuksiin. Ylläpidon avustamisen edellytyksenä on säännöllisen reitti- ja kevytreittiliikenteen harjoittaminen.

(3. kappale kuten HE)

### 60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. (31.60.61) *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Pääkaupunkiseudun voimakas kasvu vaatii selkeitä maankäytöllisiä sekä liikenteellisiä ratkaisuja. Valiokunnan mielestä pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman tulee korostaa joukkoliikenteen osuutta liikkumisessa. Tämä on tärkeää myös ympäristötavoitteiden vuoksi. Liikennepolitiikassa korostuvat tällöin länsimetron, Marja-rataa sekä poikittaista liikennettä parantavaa Jokeri-linjaa koskevat hankkeet. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että julkisen liikenteen toimintakykyä parannetaan keskusliikenneasemien toteuttamisella sekä edistämällä seutuliippujärjestelmien käyttöönottoa. Valiokunta katsoo, että yhdistämällä yhteiskunnan kustantamia kuljetuksia sekä kehittämällä palvelulinjoja voitaisiin saada aikaan merkittäviä säästöjä.

Pääkaupunkiseudun kuntien käynnistämä länsimetron suunnittelu koskeva selvitystyö on kannatettavaa. Vuoden 2000 talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä ei ole kuitenkaan perusteltua sitoa valtion osallistumista hankkeeseen. Valiokunta pitää kuitenkin välttämättömänä, että valtion toimesta edistetään länsimetron toteuttamista. Valiokunta katsoo, että mikäli metroa päätetään ryhtyä rakentamaan, valtion tulee osallistua hankkeen rahoitukseen.

Valiokunta pitää myös Marja-ratahanketta perusteltuna pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen kehittämiseksi ja kiirehtii sen toteuttamista. Valiokunnan näkemyksen mukaan hankkeen edut huomioon ottaen sen toteutusta tulisi aientaa.

Koko maan osalta eri liikennemuotojen logistinen yhteensovittaminen ja joukkoliikennepalveluiden tason kehittäminen edellyttävät matkakusten toiminnan pikaista käynnistämistä. Valtakunnalliseen matkakeskusverkkoon kuuluu 22 hanketta, joista ensimmäisenä Seinäjoen matkakeskusta parhaillaan toteutetaan. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että mm. VR:n ja valtion muiden liikenneviranomaisten tulee kaikin voimin tehostaa pyrkimyksiä neuvottelujen nopeuttamiseksi ja matkakusten toimin-

tojen käynnistämiseksi. Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 10 000 000 mk matka-keskushankkeiden toteuttamiseen.

Valiokunta korostaa sitä, että jatkossakaan vammaisille tarkoitettuja palveluita ei saa heikentää, vaan niitä tulee päin vastoin pyrkiä parantamaan kaikin tavoin.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentin perusteluihin on tarpeen tehdä eräitä teknisiä muutoksia.

Valtiovarainministeriön selvityksen mukaan momentilta tulisi vähentää 260 000 mk. Vähennys johtuu siitä, että tämä määräraha siirretään momentille 31.32.44.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 471 740 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luvanvaraista henkilöliikennettä koskevan lain (343/1991) mukaisesti kannattamattomien junaliikennepalvelujen ja muiden joukkoliikennepalvelujen ostoon sekä avustuksina seutu- ja kaupunkiliippurahoitukseen ja julkisen liikenteen kehittämiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen. *Määrärahasta 3 000 000 markkaa on varattu EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien, joukkoliikennettä edistävien hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.* Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion osuutena Merenkurkun ympärivuotisen laivaliikenteen tukemiseen.

(3. kappale kuten HE)

### 80. Ilmatieteen laitos

Saadun selvityksen mukaan Ilmatieteen laitoksen tulokertymä jää ensi vuonna aiempaa alhaisemmaksi, koska Ilmatieteen laitos on menettänyt asiakassopimuksia kilpailijoille. Asiakaskunnan nopean vähenemisen vuoksi on ryhdytty toimenpiteisiin menojen supistamiseksi, mikä merkitsee mm. henkilöstön vähentämistarvetta. Liikenneministeriö on aloittanut Ilmatieteen laitoksen kanssa selvityksen laitoksen tulevasta tehtävästä ja erityisesti maksullisen toiminnan asemasta. Valiokunta kiirehtii tämän selvitystyön laatimista ja katsoo, että Ilmatieteen laitok-

sen sekä henkilöstön asema tulee jatkossa turvata.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan markkinatilanteen heikentymisestä johtuen luvun perustelujen selvitysosassa olevaa maksullista palvelutoimintaa koskevaa tulostavoitetta on tarpeen muuttaa seuraavasti:

— liiketaloudellisesti hinnoitellun maksullisen palvelutoiminnan osalta ryhdytään toimenpiteisiin kilpailukyvyn parantamiseksi. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot vastaavat aiheutuneita kustannuksia.



## Pääluokka 32

## KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

## 20. Teknologia politiikka

26. *Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että momentilta vähennetään 3 000 000 markkaa.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että momentin perustelujen toinen kappale muutetaan vastaamaan vuoden 1999 talousarviossa olevaa kyseisen määrärahan käyttötarkoitusta.

Samoin valiokunta toteaa, että momentin selvitysosaan tulisi sisältyä seuraava kappale: "Määrärahan mitoituksessa on vähennyksenä otettu huomioon EU:lta saatava rahoitus."

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 121 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerrahastoista rahoitettavien hankkeiden menoihin sekä ulkomaan rahaliikenteestä johtuviin laskennallisiin kurssivaihteluihin.

27. *Tutkimus- ja kehitystoiminta* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että momentin perustelujen 3. kappaleen sisältämä luettelo muutetaan siten, että tuki koskee myös yksityisiä ammattikorkeakouluja.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. ja 2. kappale kuten HE)

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää sellaiseen teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen, joka edistää teknologisen perusosaamisen syntymistä ja kehittymistä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusorganisaatioissa elinkeinoelä-

män kehittymiseen vaikuttavilla alueilla. Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää:

(1. ja 2. kohta kuten HE)

— *Ammattikorkeakoulujen ja kunnallisten organisaatioiden tutkimushankkeisiin.*

(4.—6. kohta kuten HE)

## 30. Yrittäjyys ja pk-politiikka

44. *Alueellinen kuljetustuki* (arviomääräraha)

Hallituksen esityksen perusteella kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain voimassaoloaikaa jatketaan myös vuonna 2000, minkä johdosta valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille ehdotetaan lisättäväksi 11 000 000 markkaa sekä muutettavaksi myös momentin 2. kappale vastaavasti.

Kuljetustuen piiriin ovat kuuluneet kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain mukaisesti 6-tukialueella sijainneet kunnat. EU-tukialueiden määrittelyt ja lukumäärät muuttuvat vuoden 2000 alusta lukien. Valiokunta katsoo, että kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain piiriin kuuluvat alueet tulisi määritellä Agenda 2000 uuden tavoite-1 ohjelma-alueiden jaon mukaisesti.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/1981, muut. 901/1984, 1111/1989, 634/1993, 1137/1994, 1211/1994, 294/1995, 895/1995, 613/1996, 47/1997 ja 379/1998) sekä saaristokuljetusten tukemisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (331/1982, muut. 621/1983, 1233/1989, 1688/1993, 955/1995 ja 1190/1997) mukaisen kuljetustuen maksamiseen pk-yrityksille. Määrärahasta saa käyttää enintään 100 000 mk saariston kuljetustuen maksamiseen.

(3. kappale kuten HE)

45. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille ehdotetaan lisättäväksi 8 000 000 markkaa.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että kauppa- ja teollisuusministeriöstä sekä maa- ja metsätalousministeriöstä saadun selvityksen perusteella lisäyksestä 3 000 000 markkaa aiheutuu siirrosta momentilta 32.30.62 ja 5 000 000 markkaa siirrosta momentilta 30.14.62. Lisäksi valtiovarainvaliokunta toteaa, että myöntämisvaltuus lisääntyy 15 000 000 markkaa. Vastaavasti momentilla 30.14.62 on myöntämisvaltuutta pienennetty 5 000 000 markalla ja momentilla 32.30.62 10 000 000 markalla.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että momentin 2. ja 3. kappaleisiin tehdään edellä lausutusta aiheutuvat muutokset.

Tutkimus- ja kehitysmäärärahat ovat viime vuosina tuottaneet varsinakin maamme kasvukeskuksissa erinomaisia tuloksia, jotka näkyvät uusien kasvualojen yritysten syntymisenä ja niiden entistä parempana kykynä hyödyntää tarjolla olevia rahoituksellisia mahdollisuuksia. Nk. valkoisilla alueilla toimivat yritykset ovat jääneet tästä kehityksestä jälkeen. On havaittu, että ne alueet, joilla voidaan käyttää vain rajallisesti EU:n rakenneohjelma-alueiden tai kansallisten tukialueiden mahdollisuuksia, ovat kehittyneet kasvukeskuspaikkakuntia hitaammin. Yrityksille suunnattuja määrärahoja TE-keskusten kautta nk. valkoisille alueille tulisi lisätä, jotta ao. alueilla toimivien yritysten kyky kehittyä kasvualoilla paranee.

EU:n täydentävyysperiaatteen mukaan kotimaista rakenne- ja aluetukea ei saa yrittää korvata EU:sta tulevalla rahoituksella. Tosiasioiden valossa EU:n aluepoliittisen rahoituksen kasvu ja lisäysperiaate huomioon ottaen Suomessa aluepolitiikan olisi tullut tehostua kaudelle 1995—1999. Maakunnissa valmistellut alueohjelmat rakentuvat vahvasti nimenomaan pienyrittäjyyden varaan. Valiokunnan mielestä oh-

jelmien riittävä kansallinen rahoitus on varmistettava.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 80 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yritystuesta annetun lain (1136/1993, muutoksineen) mukaisten tukien, kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (2/022/98) mukaisten kansainvälistymistukien sekä valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaan elintarviketeollisuuden investointi- ja kehittämistukien maksamiseen.

Yritystuesta annetun lain mukaista investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea, kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaista kansainvälistymistukea sekä valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaista elintarviketeollisuuden investointi- ja kehittämistukea saa vuonna 2000 myöntää 95 000 000 mk.

(4. kappale kuten HE)

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)*

Vuoden 1999 toisen lisätalousarvion johdosta momentille ehdotetaan lisättäväksi 12 700 000 markkaa, joka aiheutuu vuoden 1999 I lisätalousarviossa ja vuoden 1999 II lisätalousarviossa hyväksytyistä myöntämisvaltuuksien korottamisista ja kohdistuu EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin hankkeisiin.

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 markkaa, mikä vähennys aiheutuu siirrosta momentille 32.30.45.

Valiokunta ehdottaa, että momentin toiseen kappaleeseen tehdään edellä lausutusta aiheutuva muutos.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että momentin perustelujen uudeksi 6. kappaleeksi lisätään teksti, jonka tarkoituksena on ohjelmien nopean käynnistymisen varmistaminen. Samalla ehdotuksen mukainen 6. kappale muuttuu 7. kappaleeksi.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 329 400 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 390 600 000 markalla.

(3.—5. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.*

(7. kappale kuten 6. kappale HE)

#### 40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

21. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 120 000 markkaa, mikä johtuu siirrosta momentille 33.02.21.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 180 000 mk.

#### 50. Kansainvälistyminen ja markkinointi

40. *Yritysten kansainvälistyminen* (arviomääräraha)

Talousarvioehdotuksen mukaan momentin määrärahaa saa käyttää Hannoverin vuoden 2000 maailmannäyttelystä aiheutuviin menoihin. Valtiovarainvaliokunta katsoo, että tulevista maailmannäyttelyihin osallistumisista ja osallistumistavasta päätettäessä olisi erityisesti harkittava hankkeesta saatava kansantaloudellinen hyöty ja saatettava asiasta päättäminen kokonaisuudessaan riittävän ajoissa eduskunnan päätettäväksi.

41. *Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle*

Momentin määrärahaa saa käyttää myös avustusten maksamiseen Suomen Ulkomaankauppaliiton (Finpro) valtionapuna liiton toiminnan menoihin. Momentin selvitysosan mukaan Finpron avustus on 128 milj. markkaa.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, että valtion rahoitus elinkeinoelämän kansainvälistymiseen palvelee tärkeällä tavalla elinkeinopolitiikan kannalta keskeisen painopistealueen tarpeita ja päämääriä. Oikea tapa edistää kansainvälistymistä on tukea kansallisen innovaatioympäristön kehittymistä tehokkaaksi kokonaisuudeksi. Tällä hetkellä suurimmat heikkoudet liittyvät kansainvälisen toimintaympäristön ja markkinaolosuhteiden tuntemukseen ja hallintaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että pk-teollisuuden kansainvälistymiseen erikoistuneen Finpron toimintaedellytykset turvataan myös valtion rahoituksen osalta. Samalla on huolehdittava siitä, että valtionapua koskevin säännöksin ei rajoiteta innovaatioympäristössä toimivien organisaatioiden keskinäistä yhteistyötä ja sen edellyttämiä keskinäisiä rahoitusvirtoja.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan on kauppa- ja teollisuusministeriön ja Finpron välisessä vuoden 1997 lopulla käydyssä neuvottelussa sovittu Finpron evaluatioon liittyen toiminnan tehostamisen vaikutuksista Finpron tukeen seuraavaa: Tuen myöntämisessä tuen tavoitetaso tulee olemaan 120 milj. markkaa vuonna 2002, jolloin 100 milj. markkaa kanavoituu vientikeskusveroston rahoittamiseen ja 20 milj. markkaa kotimaan toimintojen rahoittamiseen. Finpron valtion tuen intensiteetti on VNp 45/1998 mukaan 75 prosenttia. Asiaa on kauppa- ja teollisuusministeriössä käsitelty uudelleen 5.11.1999, jolloin päädyttiin samaan 120 milj. markan tasoon, joka saavutetaan vuonna 2002, jonka jälkeen leikkauksia Finpron tukeen ei tehdä.

#### 70. Erityisrahoitus

43. *Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että momentin perustelujen 2. kappale muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Kera Oyj:n ulkomaisten luottojen kurssitappioiden korvaamiseen yhtiölle. Valtiovarainvaliokunta toteaa, että

valtioneuvosto on jo sitoutunut maksamaan mainittuja kurssitappioita.

Samoin valtiovarainvaliokunta toteaa, että momentin perustelujen selvityksessä tulisi kuulla toiseksi viimeisenä kappaleena seuraava teksti: "Valtioneuvosto on Kera Oyj:stä annetun lain 11 §:n nojalla antanut myös sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiön toimintansa rahoittamiseen ottamien valuuttamääräisten lainojen kurssitappioita. Korvattavia kurssitappioita arvioidaan syntyvän vuonna 2000 noin 70 000 mk."

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. kappale kuten HE)

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n ja Kera Oyj:n luotonanto- ja takaustoiminnasta syntyneiden tappioiden sekä Kera Oyj:n ulkomaisten luottojen kurssitappioiden korvaamiseen yhtiölle.

(3. kappale kuten HE)

## 80. Rakennepolitiikka

42. *Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)*

Avustuksia on voitu myöntää kuluvana vuonna enintään 2 400 000 000 markan arvoisiin alus-

ten rakentamis- ja peruskorjauksiin. Avustusta on voitu myöntää enintään Euroopan unionin komission päättämän prosenttimäärän aluksen sopimushinnasta.

Unionin piirissä telakkateollisuudelle myönnettäviä tukia on säännellyt 7. laivanrakennusdirektiivi ja kuluva vuoden alusta neuvoston laivanrakennusasetus. Direktiivi on mahdollistanut suoran tuotantotuen antamisen jäsenmaiden telakkateollisuudelle. EU:n laivanrakennusdirektiivin voimassaoloaika päättyy 31.12.2000.

Myöntämisvaltuuden käyttöön on arvioitu käytettävän vuosina 1996—2000 yhteensä 812 000 000 markkaa. Tuen maksaminen on jaotettu aluksen valmistusvaiheen mukaan. Vuosien 1998 ja 1999 myöntämisvaltuuden käytöstä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 75 000 000 markkaa vuonna 2000 ja 50 000 000 markkaa vuonna 2001.

Valiokunta katsoo, että suomalaisen telakkateollisuuden toimintamahdollisuudet on pyrittävä turvaamaan EU:n päätöksenteossa sekä tarvittaessa turvattava riittävä unionin päätösten sallima kansallinen tuki.

## Pääluokka 33

## SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

**01. Sosiaali- ja terveysministeriö***21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 300 000 markkaa. Lisäys johtuu siitä, että tälle momentille siirretään yhden henkilötyövuoden palkkausmenot momentilta 33.13.21.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 173 900 000 mk.

(2. ja 3. kappale kuten HE)

**02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus***21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Valiokunta ehdottaa, että momentin nettomäärärahasta vähennetään 2 000 000 markkaa.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 120 000 markkaa. Lisäys aiheutuu siirrosta momentilta 32.40.21 EHLASS-järjestelmän ylläpitomenoja varten.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 110 120 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

**07. Työterveyslaitos***50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään 800 000 markkaa. Valtion kiinteistölaitoksen vuokraustoiminta kuuluu nykyisin arvonlisäveron piiriin. Selvi-

tyksen mukaan vuoden 2000 lisätyn valtionavun määrä vuokramenoja varten on laskettu ilman arvonlisäveromenoa. Lisäksi momentin selvityksosaan on tarpeen tehdä eräitä muutoksia.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 197 800 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

**13. Työsuojelun piirihallinto***21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään 300 000 markkaa. Vähennys johtuu siitä, että tämä määräraha siirretään momentille 33.01.21.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 113 133 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

**17. Työttömyysturva***50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentilta vähennetään 30 000 000 markkaa. Vähennys aiheutuu siitä, että peruspäivärahan määrä nousee yhdellä markalla talousarvioesityksessä arvioidun kahden markan sijasta.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 3 340 000 000 mk.

(2. kappale kuten HE)

*51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentille tulisi lisätä 80 000 000

markkaa. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on 1 prosentti vuonna 2000 talousarvioesityksessä arvioidun 1,35 prosentin sijasta. Tämän johdosta maksun tuotto alenee ja vastaavasti määrärahan tarve kasvaa 120 milj. markkaa. Toisaalta peruspäivärahan määrä nousee yhdellä markalla talousarvioesityksessä arvioidun kahden markan sijasta ja vuoden 2000 peruspäivärahan meno alenee aiemmin arvioidusta 40 milj. markkaa. Edellä esitetyn johdosta momentin loppusumma on 125 milj. markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 125 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

## 18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Valiokunta on jäljempänä luvussa 32 käsitellyt lasten- ja nuortenpsykiatrian ongelmia. Valiokunta viittaa tässä kohdassa esitettyihin perusteluihin ja ehdottaa, että kansaneläkelaitoksen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin käytettäviä määrärahoja korotetaan 20 000 000 markalla ja että tämä määräraha osoitetaan erityisesti lasten- ja nuortenpsykiatrisen kuntoutuksen järjestämiseen. Tarvittava rahoitus on valiokunnan käsityksen mukaan otettavissa huomioon sairausvakuutusmaksun tuotossa. Myös lasten neurologisen kuntoutuksen tarpeet tulee ottaa huomioon.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen varat ovat tarpeeseen nähden niukat. Varojen lisääntyessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että sopeutumisvalmennusta toimintavälineenä voidaan kehittää.

Vuodesta 1998 lähtien kansaneläke- ja sairausvakuutusrahastojen vähimmäistasot on määriteltävä rahoitusomaisuuden avulla. Jos kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston tuotot eivät riitä rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseen, puuttuva osa, ns. takuusuoritus, maksetaan valtion varoista. Rahoitusomaisuuk-

sien nykyiset minimitasot eivät riitä turvaamaan rahastojen jokahetkistä maksuvalmiutta silloin, kun tulojen ja menojen kuukausivaihtelut ovat suuria. Vuonna 2000 valtion on suoritettava maksuvalmiusrahaa todennäköisesti joka kuukausi. Määrä vaihtelee 180 miljoonasta 770 miljoonaan markkaan. Kela palauttaa rahan valtiolle jokaisen kuukauden lopussa vakuutusmaksujen tilityspäivänä.

Vaikka valtio hoitaa siirtymäkauden aikana maksuvalmiuden kuukausittaisilla maksuvalmiussuorituksilla, ei menettelyä voida pitää taroituksenmukaisena. Valiokunnan mielestä Kelan rahoituksen tulee kaikissa oloissa olla turvattu siten, että laitos pystyy suoriutumaan sen hoidettavaksi annettujen tehtävien toimeenpanosta. Valiokunta katsoo, että valtion tulisi maksaa ensi vuoden takuusuorituksesta 80 prosenttia jo vuoden 2000 tammikuun alussa. Näin Kelan maksuvalmius olisi paremmalla pohjalla eikä maksusuorituksia tarvittaisi joka kuukausi.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentille tulisi lisätä 315 000 000 markkaa. Lisäys aiheutuu eläketuloa saavan ylimääräisen sairausvakuutusmaksun alentumisesta 2,4 pennistä 1,70 penniin äyriiltä.

Momentilta vähennetään 5 000 000 markkaa. Vähennys tulee kohdistaa Kansaneläkelaitoksen toimintamenoihin.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 2 310 000 000 mk

Määrärahaa saa käyttää sairausvakuutuslain (364/1963), Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) ja kuntoutusrahalain (611/1991) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (859/1984) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain mukaisen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin saa käyttää sairausvakuutusrahaston varoista enintään 501 000 000 mk.

### 19. Eläkevakuutus

60. *Valtion osuus kansaneläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentin perustelujen selvityksensä lisätään maininta siitä, että hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta siten, että kansaneläkkeen pohjaosan pienentämistä myöhennetään vuonna 2000 tammi-kuun alusta maaliskuun alkuun. Muutos lisää kansaneläkemenoja 60 000 000 markkaa, josta valtion osuus 29 prosenttia on määrärahan mitoituksessa otettu huomioon.

### 32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

*Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit ja toimivuus.* Valiokunta kiinnittää yleisesti huomiota sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituskehyksen niukkuuteen. Koska sosiaali- ja terveyspalveluihin on suunnattu vähän määrärahoja, monet palvelut ovat heikentyneet sekä määrällisesti että laadullisesti. Valiokunta on huolissaan lastensuojelun, nuorisohuollon ja perhetyön tilasta sekä erityisesti lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen riittämättömyydestä. Syrjäytyminen alkaa usein jo lapsuudessa tai nuoruudessa. Syrjäytyneiden asemaa on parannettava selkein toimenpitein. Syrjäytymisen ennalta ehkäisemiseksi valiokunta kiirehtii hallitusohjelman mukaisesti hallinnonalojen välistä yhteistyötä tukea tarvitsevien väestöryhmien toimeentuloon, asumiseen ja palvelutarpeeseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Valiokunta katsoo, että tulevaisuudessa on huolehdittava paremmin terveydenhuollon voimavarojen kehityksestä ja turvaamisesta ja että asiaan on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota, kun päätetään hallinnonalan tulevista rahoituskehyksistä.

Valiokunta on huolissaan myös hoitohenkilökunnan jaksamisesta. Työvoimapula on monin paikoin huutava, mutta henkilöstöä ei lisätä vaan

sitä saatetaan jopa lomauttaa. Riittämättömät henkilövoimavarat johtavat työssä olevien uupumukseen. Koska sosiaali- ja terveysala on työvoimavaltainen ja sen osuus kuntien budjetista on suuri, säästöt kohdistuvat usein henkilöstömenoihin. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja henkilöstön työpaine kasvaa. Työntekijän kannalta nämä muutokset edellyttävät uusia ammatillisia valmiuksia. Valiokunta pitää tärkeänä sosiaali- ja terveydenhoidon henkilökunnan lisäämistä. Jotta palvelu on laadukasta ja sitä on varmasti saatavana, kuntien rahoituspohjaa ei saa heikentää. Valiokunta korostaa myös sitä, että valtionosuuksien indeksitarkistukset on jatkossakin tehtävä täysimääräisinä. On myös varmistettava, että kunnilla on realistiset edellytykset selviytyä lakisääteisistä perustehtävistään vakinaisella työvoimalla.

Terveydenhuollon palveluissa on toisaalta aukkoja, mutta toisaalta myös päällekkäisyyksiä. Valiokunta on sitä mieltä, että sosiaali- ja terveydenhuoltoon on luotava tehokkaat ja toimivat hoitoketjut ja että hoito on porrastettava tarkoituksenmukaisesti. Toimivien hoitoketjujen puute heikentää erityisesti lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon järjestämistä eivätkä hoitoketjut toimi moitteettomasti myöskään perusterveydenhoidossa. Käytännön yhteistyössä sosiaalitoimen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä on usein puutteita. Palveluohjausta on myös vahvistettava erityisesti pitkäaikaissairaiden sekä vammaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden käytössä.

*Lasten ja nuorten psykiatrinen hoito.* Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon tilanne on tällä hetkellä erittäin huolestuttava, sillä palvelujen tarve on olennaisesti suurempi kuin palvelujen tarjonta. Erään tutkimuksen mukaan jopa 80 prosenttia hoidon tarpeessa olevista lapsista on vaila hoitoa. Sairaalahoidon aloittaminen viivästyy usein suhteettoman kauan, sillä psykiatriin hoitopaikkoihin on jonoja koko maassa. Jonotus kestää lähes säännönmukaisesti vähintään useita kuukausia, joskus jopa vuosia.

Yksi keskeinen syy tilanteeseen on lääkäripula. Psykiatrian erikoislääkäritarve on jo pitkään ollut selvästi suurempi kuin mihin koulutus on kyennyt vastaamaan. Tutkinnon suorittaa vuosittain keskimäärin 15 henkilöä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarvittaisiin 80—100 lastenpsykiatria lisää, kun lisäksi otetaan huomioon eläkepoistuma. Nuorisopsykiatrian osalta lisäystarve on noin 120—140 nuorisopsykiatria. Esim. helmikuussa 1999 tehdyn selvityksen mukaan maamme 143 lastenpsykiatrian erikoislääkärin virasta oli kokonaan täyttämättä tai epäpätevästi hoidettuna 54 virkaa eli 38 prosenttia. Nykyisellä koulutusjärjestelmällä vajetta ei pystytä korvaamaan. Valiokunta viittaa myös edellä luvun 29.10 kohdalla lausuttuun.

Myös muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilökunnan koulutusta on parannettava, jotta mahdolliset ongelmat pystytään tunnistamaan riittävän ajoissa. Tämänhetkinen tilanne onkin monen osatekijän summa, sillä esim. kouluterveydenhuollon supistukset, kasvatusterveystieteiden lakkauttaminen ja lasten psykiatristen laitoshoitopaikkojen vähentäminen vaikuttavat myös siihen, missä vaiheessa lapsen ongelmat havaitaan ja milloin hoito voidaan aloittaa. Perheille tarkoitettuja tukipalveluja ei ole riittävästi.

Palvelujärjestelmän rakenne on hajanainen. Myös mahdollisuuksien ja voimavarojen puutteet ja pienet hoitoyksiköt ovat johtaneet moniin ongelmiin, jotka vähentävät palvelujen saatavuutta ja huonontavat niiden laatua. Lastenpsykiatrian sairaansijoja on myös liian vähän ja ne jakautuvat alueellisesti epätasaisesti. Lasten akuutti- ja kriisipsykiatrisia palveluja ei ole juuri lainkaan. Etenkin syrjäisillä seuduilla on pulaa erityistyöntekijöistä.

Nykytilanteeseen ei saada parannusta ilman määrätietoista toimenpiteitä. Valiokunta onkin sitä mieltä, että erikoislääkärikoulutusta sekä erikoistuvien lääkäreiden virkoja on ehdottomasti lisättävä. Koko palvelujärjestelmä organisaatioineen on uudistettava siten, että se pystyy vastaamaan nykypäivän tarpeisiin.

Valiokunta on kiinnittänyt asiaan huomiota vuosien 1997, 1998 ja 1999 talousarviomietin-

nöissä, mutta tilanteessa ei ole tapahtunut parannusta. Lasten ja nuorten ongelmien laiminlyönti ja kuntoutuksen puutteet saattavat myöhemmin merkitä moninkertaisia laitoshoidon kustannuksia ja muita yhteiskunnallisia kustannuksia. Asiaan on puututtava konkreettisesti ja ripeästi.

Lasten moniongelmaisuuksien taustalla saattavat vaikuttaa myös neurologiset häiriöt, jotka heijastuvat esimerkiksi oppimisvaikeuksina. On tärkeää, että lasten neurologiset häiriöt kartoitetaan lääketieteellisin ja neuropsykologisin tutkimuksin.

Valiokunta katsoo, että kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen rahoitus pohjaa on vahvistettava, jotta lasten ja nuorten psyykkisen kehityksen tukeminen, häiriöiden ehkäisy ja psykiatriset hoitopalvelut voidaan turvata. Valiokunta ehdottaa, että luvun 33.32 uudelle momentille 33.32.37 osoitetaan 70 000 000 markan määräraha, joka on tarkoitettu valtionavustukseksi kunnille ja kuntayhtymille lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon turvaamiseksi. (*Ehdollinen päätös*). Määrärahaa myönnettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määrittelemien perusteiden mukaan. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että sairausvakuutusrahaston varoista saa käyttää hallituksen ehdottaman 481 000 000 markan sijasta 501 000 000 markkaa harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin (mom. 33.18.60). Tämä korotus tulee kohdistaa lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen.

*Nuorten huumeaineongelmat.* Valiokunta kiinnittää huomiota nuorten keskuudessa pahenevaan huumeongelmaan sekä hoitopaikkojen puutteeseen. Valtaosa huumeiden käytöstä alkaa jo kouluiässä. Nykyisillä voimavaroilla erikoissairaanhoidon ei pysty vastaamaan tehtävistään eikä ottamaan huumeongelmaa hoidettavakseen. Myöskään kouluterveydenhuollon mahdollisuuksilla ja voimavaroilla ei pystytä reagoimaan ongelmiin riittävän nopeasti. Terveystoimen ja sosiaalitoimen riittämätön yhteistyö häiritsee kokonaisuuden hallintaa. Huumeongelma on ajankohtainen ja toimivan huumeongelmastrategian rakentaminen on välttämätöntä. On myös tärkeää kehittää sosiaali- ja terveystoi-



men sekä koulujen yhteistyötä lasten ja nuorten tilanteiden selvittämiseksi.

Saadun selvityksen mukaan nuorten huumeidenkäytön ehkäisemiseen ym. liittyviä kysymyksiä selvitetään parhaillaan sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa toimikunnassa, jonka tulee saada työnsä valmiiksi 31.8.2000 mennessä. Lisäksi on vireillä lastensuojelulakia koskeva muutoshanke, jonka yhteydessä selvitetään myös mahdollisuudet nuorten huumeidenkäytön katkaisuun liittyvien toimenpiteiden tehostamiseen. Valiokunta kiirehtii näiden selvitystöiden etenemistä.

Valiokunta ehdottaa seuraavan lausuman hyväksymistä.

**Valiokunnan lausumaehdotus 14**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa viimeistään vuonna 2001 eduskunnalle selonteon yhteiskunnassa ja arvomaailmassa tapahtuvista lasten ja nuorten hyvinvointia uhkaavista muutoksista, lastensuojelun tasausrahaston toimivuudesta, valtionavusta kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin sekä esittää toimenpiteet kotien hoivatyön, vanhemmuuden ja lähiyhteisöjen kasvatusvas- tuun tukemisesta.*

**Lääkärtilanne.** Lasten- ja nuorisopsykiatriaa vaivaavan lääkäripulan lisäksi Suomessa on muutoinkin pulaa lääkäreistä. Lääkäreiden määrä Suomessa on väestöön suhteutettuna Pohjoismaiden alhaisin. Ruotsin ja Tanskan lääkäritiheys merkitsisi 1 000 lääkärin lisätarvetta Suomessa. Etenkin lääkäreiden alueellinen jakauma on epätasainen. Saadun selvityksen mukaan eräissä kunnissa ei ole lainkaan vakinaista lääkäriä, mutta esim. Uudellamaalla lääkäritiheys on noin kaksinkertainen muuhun maahan verrattuna. Erikoislääkäreistä on kuitenkin puutetta kaikissa sairaanhoitopiireissä yliopistosairaaloita lukuun ottamatta. Lääkärikoulutuksen aloituspaikkoja on lisätty jonkin verran vuoden 1999 loppuun mennessä valmistuvan selvitystyön perusteella arvioidaan tulevan lääkärikoulutuksen määrä. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen,

että lääkäripalveluiden saantiin liittyvät alueelliset ongelmat on ratkaistava.

**31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)**

Talousarvioesityksen mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamishankejärjestelmä uudistetaan asteittain vuoden 2000 alusta lukien siten, että uudistettu järjestelmä on voimassa vuonna 2003. Hallitus on antanut eduskunnalle uudistuksen ensimmäistä vaihetta koskevan esityksen (HE 79/1999 vp). Eduskunta on käsitellessään mainittua esitystä muuttanut sen voimaantulosäännöstä siten, että laki tulee voimaan vasta 1.1.2002. Nykyisen valtionosuusjärjestelmän voimassaoloa jatketaan ja siirtymävaihe hoidetaan nykyisellä valtionosuusjärjestelmällä. Tämä muutos edellyttää 10 000 000 markan lisäämistä valtionosuuksiin vuonna 2000. Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 10 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 235 000 000 mk.  
(2. ja 3. kappale kuten HE)

**32. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoitolain mukaiseen tutkimustoimintaan**

Talousarvioesityksen mukaan erikoissairaanhoitolain mukaiseen tutkimustoimintaan myönnettävää määrärahaa supistetaan yli 60 milj. markalla vuoden 1999 määrärahaan verrattuna. Valiokunta viittaa vuoden 1999 talousarviota koskevaan mietintöön (VaVM 58/1998 vp) sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnan vuoden 2000 talousarvioesityksestä antamaan lausuntoon (StVL 4/1999 vp). Valiokunta toteaa, että erityisvaltionosuuden leikkaaminen supistaa tutkimustoimintaa ja merkitsee myös henkilökunnan irtisanomisia. Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 60 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 353 200 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

35. *Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin*

Lastensuojelun tasausjärjestelmä on ollut voimassa 1.3.1999 lukien. Ensi vuodelle ehdotetaan 165 milj. markan määräraha, joka on puolet tasattavien lastensuojelukustannusten arvioidusta määrästä. Kunnat maksavat toisen puolen kustannuksista. Laki tarkoitettiin turvaamaan mm. pienissä kunnissa asuvien lapsiperheiden mahdollisuuksia saada ajoissa tarvitsemansa ja lasten hyvän kehityksen edellyttämät lastensuojelun palvelut.

Asiantuntijalausuntojen mukaan käytännön kokemukset ja tutkimukset ovat osoittaneet, että perheiden tilanne on entisestään vaikeutunut. Tähän vaikuttavat monet seikat, mm. yhteiskunnan rakennemuutokset ja nuorten aikuisten elämäntavoissa tapahtuneet muutokset. Kunnallista palvelujärjestelmää koskevien selvitysten ja tutkimusten mukaan kuntien taloudelliset mahdollisuudet järjestää satunnaisesti tarvittavia suuria kustannuksia ja erityisosaamista edellyttäviä toimenpiteitä ovat heikentyneet. Määrällisesti ongelmat näyttävät painottuvan eniten lastensuojeluun.

Monet pienet kunnat ovat olleet tyytymättömiä järjestelmään, sillä ne ovat kokeneet olevansa vain järjestelmän rahoittajia. Jatkossa tulisi-kin pohtia olisiko kuntien maksuosuutta syytä alentaa. Valiokunta suhtautuu muutoinkin varauksin ehdotetun määrärahan riittävyyteen. Esim. kun otetaan huomioon lasten- ja nuorten-

psykiatrian tilanne, määrärahan niukkuus vaikeuttaa tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Ensimmäiset valtakunnalliset seurantatiedot ovat lopullisesti käytettävissä vasta vuonna 2001. Valiokunta ei ehdota tässä vaiheessa ehdotetun määrärahan korottamista. Valiokunta pitää välttämättömänä, että hallitus seuraa sekä järjestelmän toimivuutta että määrärahan riittävyyttä ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lisämäärärahan osoittamiseksi.

37. *Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin*

Talousarvioaloitteiden TA 263/1999 vp, TA 421/1999 vp ja TA 767/1999 vp perusteella sekä luvun yleisperusteluissa esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa, että lukuun perustetaan uusi momentti lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin.

**Ehdollinen päätös:**

*Lisätään uusi momentti seuraavasti:*

**37. Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin**

*Momentille myönnetään 70 000 000 mk.*

*Määrärahaa saa käyttää lasten ja nuorten psyykkisen kehityksen tukemisesta, häiriöiden ehkäisystä ja psykiatristen hoitopalvelujen turvaamisesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein. (Uusi)*

## Pääluokka 34

## TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

**05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus**

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentin perusteluihin tulisi lisätä maininta siitä, että rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. Muutoksen tarkoituksena on varmistaa ohjelmien nopea käynnistyminen.

Vuoden 1999 toisesta lisätalousarviosta johdettua momentilta tulisi vähentää 36 800 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 462 500 000 mk.

(2.—5. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.*

(7. kappale kuten 6. kappale HE)

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluja tulisi muuttaa, jotta rakennerahasto-ohjelmien nopea käynnistyminen varmistetaan.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1.—3. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.*

(5. kappale kuten 4. kappale HE)

**06. Työvoimapolitiikan toimeenpano**

Talouden ja työvoiman kysynnän kasvu on vaikuttanut myös vaikeimmin työllistyvien ryhmien tilanteeseen. Pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt ja yli 2 vuotta yhdenjaksoisesti työttömänä olleiden määrä on laskenut. Vuonna 1998 pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli Suomessa 3,6 prosenttia, kun se koko EU:ssa oli 5 prosenttia. Vaikka työttömyys on valtakunnallisesti vähentynyt, ovat alueelliset erot isoja. Vaikean alueellisen työttömyyden alueita ovat esim. Satakunta ja Lappi, joissa työttömyysaste on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Työttömänä edelleen olevien työllistäminen on myös entistä vaikeampaa ja heidän työllistämisenä edellyttää yksilöllisiä ratkaisuja. Valiokunnan saamien tietojen mukaan ikääntyneistä pitkäaikaistyöttömistä työllistyy vain 1 prosentti avoimille työmarkkinoille. Esim. Satakunnassa teollisuuden työttömyys koskettaa lukumääräisesti suuria ihmismääriä, jolloin työttömyyden hoito vaatii aktiivista työvoimapolitiikkaa sekä myös riittäviä taloudellisia voimavaroja. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan joillakin alueilla on pulaa palkkaperusteisista työllisyysmäärärahoista, joillakin alueilla taas työllisyysperusteiset investointimäärärahat ovat riittämättömät. Valiokunta on huolissaan nyt ehdotettujen työllisyysmäärärahojen riittävydestä. Valiokunnan mielestä työllisyysmäärärahojen jakoperusteissa on otettava selvästi huomioon alueelliset erot.

Työministeriö on teettänyt ikäsyRJintää koskevan tutkimuksen. Tutkimuksen teon yhteydessä kävi ilmi, että esim. pk-sektorin työnantajien edustajat tunsivat kovin huonosti laissa olevat ikäsyRJintäsäännökset. Työministeriö on erilaisin toimenpitein pyrkinyt tiedottamaan mm. ikäsyRJintää koskevista normeista sekä korostanut ikääntyvien työntekijöiden ammattitaitoon ja

työkykyyn panostamista. Valiokunta kannattaa ikäsyrjinnän vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä ja korostaa kansalliseen ikäohjelmaan liittyvien toimenpiteiden tärkeyttä. Valiokunnan mielestä tulee vaikuttaa työpaikoilla vallitseviin asenteisiin niin, että ikääntyvä työntekijä otetaan huomioon. Työkykyä ylläpitävää toimintaa, työterveyshuoltoa ja oikea-aikaista varhaiskuntoutusta on kehitettävä niin, että ikääntyvät työntekijät pysyvät kauemmin työelämässä.

Nuorisotyöttömyys on vähentynyt huomattavasti viime vuosina, mutta myös nuorisotyöttömyyden hoitoon tarvitaan edelleen erityistointia. Syrjäytymisvaarassa olevia alle 25-vuotiaita nuoria on arvioitu olevan noin 15 000. Ratkaisevaa syrjäytymisen kannalta on se, miten pitkään työttömyys kestää. Syrjäytymisriskiä voidaan pienentää, jos työttömyyskierteeseen puututaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Nuorisotyöttömyyteen voidaan vaikuttaa paikallisesti, mm. etenkin työpajatoimintaa kehittämällä. Useiden tutkimusten mukaan työpajatoiminta on osoittautunut hyväksi keinoksi tukea syrjäytymisvaarassa olevien nuorten työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.

50. *Työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentilta tulisi vähentää 3 700 000 markkaa. Vähennys aiheutuu siitä, että peruspäivärahan määrä nousee yhdellä markalla talousarvioesityksessä arvioidun kahden markan sijasta.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 652 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

52. *Työmarkkinatuki (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentilta tulisi vähentää 47 000 000 markkaa. Vähennys aiheutuu siitä, että peruspäivä-

värahan määrä nousee yhdellä markalla talousarvioesityksessä arvioidun kahden markan sijasta.

Valtiovarainministeriön selvityksen mukaan momentin perustelujen selvitysosaa muutetaan lisäksi siten, että momentin määrärahan tarve kasvaa 32 000 000 markkaa työmarkkinatukea koskevan uudistuksen vaikutuksesta ja tuen saajien määrä kasvaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 5 453 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)*

Momentin määräraha on tarkoitettu valtion omiin investointeihin. Työllisyysvaroja on kuitenkin käytetty myös useisiin ympäristöä ja vesihuoltoa parantaviin hankkeisiin. Ympäristötöistä vain osa kuuluu valtion toiminnan piiriin, sillä monet ympäristötöinä tehtävät hankkeet kuuluvat kunnille. Siksi on välttämätöntä, että valtion määrärahoilla toteutettu hanke voidaan sopia luovutettavaksi kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Säädöstasolla on aiheuttanut ristiriitaa se, että ympäristötöinä käsitellyt työt kuuluvat lain mukaan kuntien vastattaviksi ja että niiden oikea valtion rahoitustapa olisi valtionapumenettely. Valiokunta kiinnitti asiaan huomiota vuoden 1999 talousarviota koskevassa mietinnössä, mutta säädöstasolla asiaan ei vielä ole tullut muutoksia. Saadun selvityksen mukaan työministeriö on yhdessä ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa käynnistänyt selvitystyön, jonka tarkoituksena on selvittää valtion talousarviota koskeva säädösten ja vallitsevan yhteistyökäytännön aiheuttama ristiriita. Tavoitteena on, että ratkaisu voidaan ottaa käyttöön vuoden 2001 talousarvion valmistelussa.

Valiokunta katsoo, että asia tulee saada pikaisesti säädöstasolla kuntoon. Valiokunta kiirehtii selvitystyön suorittamista ja pitää välttämättömänä, että seuraavaa talousarviota käsiteltäessä vastaavaa ongelmaa ei enää ole.

**Pääluokka 35**  
**YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**10. Ympäristön suojelu***77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)*

Ympäristötoihin osoitettua määrärahaa ehdotetaan supistettavaksi vuoteen 1999 verrattuna yli 13 milj. mk ja vuoteen 1998 verrattuna määrärahan vähennystä on noin 30 milj. mk. Saadun selvityksen mukaan tarve ympäristön hoito-, kunnostus- ja virkistyskäyttöhankkeiden toteuttamiseen on viime vuosina lisääntynyt. Samalla kun kylien viihtyisyyttä ja matkailuelinkeinon toimintamahdollisuuksia on parannettu, on myös syrjäytymisuhan alaisia nuoria ja työttömiä voitu aktivoida. Määrärahan jatkuva aleneminen vaikeuttaa töiden pitkäjänteistä suunnittelua. Valiokunta pitää tärkeänä, että ympäristötoihin osoitetaan riittävät taloudelliset resurssit ja ehdottaa, että momentille lisätään 6 000 000 mk.

Ympäristöinä tehtävät hankkeet ovat usein yhteishankkeita kuntien tai muiden yhteistyökumppaneiden kanssa ja niitä tehdään myös työllisyysvaroilla. Siksi on välttämätöntä, että valtion määrärahoilla toteutettu hanke voidaan sopia luovutettavaksi kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Säädöstasolla on kuitenkin ollut ristiriitaa siitä voidaanko valmistunut työ luovuttaa kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Valiokunta on ottanut asiaan kantaa yksityiskohtaisemmin luvun 34.06 kohdalla.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 43 500 000 mk.  
(2. ja 3. kappale kuten HE)

**20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnon-suojelu***22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)*

Metsähallituksen hallinnassa olevien suojelu-kohteiden määrä ja pinta-ala ovat viime vuosina laajentuneet merkittävästi mm. Nuuksion, Valkmusan ja Kurjenrahkan kansallispuistojen sekä Talaskankaan suojelualan myötä. Jo perustettuja suojelualueita on Metsähallituksen hoidossa kaikkiaan noin 1,3 miljoonaa hehtaaria. Viime vuosina tehtyjen päätösten ja Natura-hankkeen myötä lähivuosina perustetaan uusia suojelualueita noin 700 000 hehtaaria, mikä merkitsee suojelualueiden pinta-alan kasvua lähes 60 prosentilla. Samalla kun suojeluun varattujen alueiden määrä on kasvanut, ovat myös hoidon laadulliset tavoitteet lisääntyneet. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan suojelualueiden hoitoon liittyy rahoitusongelmia ja tilanne on rahoituksen kannalta pahin Etelä-Suomessa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valtion talousarviossa turvataan jatkossa riittävät resurssit luonnonsuojelualueiden hoitoon, kunnossapitoon sekä palveluiden järjestämiseen. Suojelualueiden laajeneminen ja hoidon laadullisten tavoitteiden lisääntyminen edellyttävät budjettimäärärahan lisäämistä lähivuosina.

Etelä-Suomessa on vähiten suojeltuja alueita muuhun maahan verrattuna. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi suojelualueiden pinta-alaa maamme eteläosissa olisi tarpeen lisätä. Koska talousarvioesityksen määrärahat luonnonsuojelualueiden hankintaan perustuvat vuonna 1996 hyväksytyyn luonnonsuojeluohjelmien rahoitusohjelmaan, merkitsi suojelualueiden lisääminen tarvetta määrärahojen lisäämiselle. Rahoitustarpeen kasvu on ilmeinen siksin, että talousarvioesityksen mukaan kansalliseen met-

säohjelmaan liittyen selvitetään suojelutarpeet ja toteutuskeinot metsien suojelussa Etelä-Suomen, Oulun läänin länsiosan ja Lounais-Lapin alueilla.

Valiokunnan mielestä valtioneuvoston tulee selvittää onko uusien, perusteltujen suojelualueiden muodostaminen mahdollista vaihtoehtoisilla toteutus- ja rahoitusmalleilla. Eräänä vaihtoehtona voisi olla malli, jossa valtio ei luonnonsuojelualueen perustamiseksi pyrkisikään hankkimaan koko aluetta omistukseensa, vaan luonnonsuojelualueen ydintä vahvistettaisiin ao. alueen tuntumassa sijaitsevilla maa-alueilla niin, että maa-alueen omistajan kanssa voitaisiin tehdä yhteistoimintasopimus, jossa omistaja sitoutuisi kestäviin luonnonsuojelullisiin periaatteisiin. Yksi tämänkaltaisen pilotti-hanke voi valiokunnan mielestä olla Valkealan ja Mäntyharjun kunnissa sijaitseva Repoveden metsä- ja erämaa-alue, jota kansallispuistokomitea esitti kansallispuisto-ohjelmaan (KM 1976:88). Alue on Etelä-Suomen oloissa poikkeuksellisen laaja ja lähes rakentamaton kokonaisuus, joka luonnonarvoiltaan täyttäisi kansallispuiston perustamisen edellytykset. Valtio omistaa alueen keskeisiltä osilta maata jo nyt lähes 1 000 hehtaaria. Kansallispuiston perustaminen alueelle täyttäisi osaltaan Kaakkois-Suomen metsien suojelun tyhjiötä ja tukisi kansallisen metsäohjelman tavoitetta kehittää Etelä-Suomen metsien suojelua.

Rahoitusongelmat ovat vaikeuttaneet myös uhanalaisten lajien suojelua ja hoitoa. Saimaannorpan suojelun tavoitteena on norppakannan säilyminen yhtenäisenä nykyisillä esiintymisalueilla ja levittäytyminen myös entisille elinalueilleen. Tavoitteena on, että norppakanta kasvaisi vuoteen 2025 mennessä 400 yksilöön. Verkkokalastusta on rajoitettu usealla norpan lisääntymisalueella, mutta kalastusrajoituksista huolimatta norppakanta ei kasva juuri ollenkaan. Norppia syntyy vuosittain 35—40, mutta poikasista kuolee ensimmäisen elinvuoden aikana 30—40 prosenttia. Yli puolet poikaskuolemista johtuu verkkokalastuksesta. Tällä hetkellä verkkokalastusta on rajoitettu 300 km<sup>2</sup>:n alueella, mutta norppakannan kasvun turvaamiseksi

aluetta tulisi laajentaa. Lisäksi tulisi pikaisesti ryhtyä Natura 2000 -ohjelman edellyttämiin suojelutoimiin. Talousarvioesityksessä ehdotetun määrärahan turvin tarvittavia toimenpiteitä ei voida toteuttaa. Siksi valiokunta ehdottaa, että norppakannan kasvun turvaamiseksi momentille lisätään 500 000 mk, joka osoitetaan lisäyksenä saimaannorpan suojeluun ja norppakannan hoitoon sekä norppien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 74 500 000 mk.  
(2.—4. kappale kuten HE)

### 30. Asumisen edistäminen

Alueelliset erot asuntomarkkinoilla ovat kasvaneet voimakkaasti ja asuntomarkkinatilanne ja asuntojen kysyntä vaihtelevat voimakkaasti maan eri osissa. Kasvukeskuksissa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla asuntojen hinnat sekä vuokrat ovat nousseet kun taas muuttotappioalueilla asuntojen hinnat ovat laskeneet ja asuntoja on jäänyt tyhjilleen. Asuntotilanteeseen liittyvien ongelmien vuoksi onkin erittäin myönteistä, että asumisen edistämiseen vuodelle 2000 ehdotettu määräraha nousee 9 prosenttia vuoteen 1999 verrattuna.

Talousarvioesityksessä on mainittu useita toimenpiteitä, joilla asumistilannetta pyritään parantamaan. Valiokunta pitää ehdotettuja toimenpiteitä kannatettavina.

Eräs keskeinen ongelma on kasvukeskusten vaikea asuntotilanne. Työssäkäynnin sekä muuttopaineiden helpottamiseksi olisi työssäkäyntialueen laajentaminen tärkeää. Tällöin olennaista on yhteistyössä liikenneviranomaisten kanssa pyrkiä tehostamaan ja laajentamaan seudullista joukkoliikennettä etenkin pääkaupunkiseudun sekä maakuntien talouskeskusten ympäristössä. Kasvukeskusten läheisyydessä tulisi myös tehostaa toimenpiteitä kehyskuntien välisen seutuliippujärjestelmän luomiseksi.

Kohtuuhintaisen uudistuotannon aikaansaamiseksi tulisi myös selvittää mahdollisuuksia rakennuskustannusten alentamiseen heikentämät-

tä rakentamisen laatua ja asumistasoa. Asuntorakentamiseen tulisi myös saada lisää vaihtoehtoisia toteutustapoja. Puurakentaminen on edistynyt Suomessa tällä vuosikymmenellä, mutta puutalorakentaminen on edelleen suhteellisen vähäistä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan puurakenteilla voitaisiin saavuttaa suomalaisessa asuintalorakentamisessa huomattaviakin kustannussäästöjä verrattuna muihin materiaaleihin. Puurakentamisen kokonaisketjun kehittäminen metsästä sahalle ja valmiiksi tuotteiksi ja rakennuksiksi tehostaisi puurakentamista. Olisi myös harkittava uusien tuotteiden tuotantoa, jolloin kotimaisen käytön lisäämisen ohella voitaisiin tehostaa vientiä Euroopan ja Venäjän markkinoille. Valiokunta pitää tärkeänä, että puutalorakentaminen olisi osa kaupunkirakentamista. Samalla valiokunta kiirehtii hallitusohjelmassa mainitun ihmisläheisen ja tiiviin pientaloasumisen lisäämistä.

#### ***Valiokunnan lausumaehdotus 15***

*Eduskunta edellyttää, että puurakentamisen edistämiseen tarkoitettun kansallisen Puun Aika -ohjelman, puualan osaamiskeskusverkoston, Puu-Suomi -kampanjan sekä puualan teknologiaohjelmien jatkuvuus, kehittäminen ja rahoitus turvataan.*

#### **60. Siirto valtion asuntorahastoon**

Hallitus ehdottaa arava- ja korkotukilainojen myöntämisvaltuudeksi yhteensä 7 miljardia markkaa. Momentin perustelujen selvitysosassa on todettu, että hallitus seuraa asunto- ja rakennusmarkkinatilanteen kehittymistä. Tarvittavien toimenpiteiden määrittämiseksi on tarkoitettu luoda menettely, jossa ympäristöministeriö ja valtiovarainministeriö määrävälein neuvottelevat asunto- ja rakennusmarkkinatilanteen vaatimista toimenpiteistä ja niiden arava- ja korkotukilainavaltuuden käytön ajoituksesta. Ympäristöministeriön ja valtiovarainministeriön neuvottelualueen saattaa talouspoliittisen ministerivaliokunnan harkittavaksi 7 miljardin markan kokonaisvaltuudesta viimeisten 2 miljardin markan käytön. Arava- ja korkotukituotanto on tarkoitettu ajoittamaan siten, että se toteutuu suhdanne- ja hintakehityksen kannalta oikea-aikaisesti.

Valiokunta katsoo, että on tarkoituksenmukaisempaa poistaa valtuuden porrastus siten, että myöntämisvaltuus on kokonaisuudessaan käytettävissä vuoden 2000 alussa. Näin Valtion asuntorahastolle jää riittävästi joustavuutta hankkeiden toteuttamiseen. Valtuuden käyttöönoton myöhentäminen vaikeuttaisi myös kuntien ja muiden arava- ja korkotukituotannon parissa toimivien tahojen toimintaa. Jos päätös valtuuden käyttöönotosta tapahtuu vasta loppuvuodesta, hankkeiden aloittaminen saattaa myös siirtyä vuoden 2001 puolelle. Valtuuden täysimääräinen käyttöönotto yhdessä riittävän kohtuuhintaisen tonttitarjonnan ja tuotannon tukiehtojen kehittämisen kanssa luo edellytyksiä suhdannekehitystä hillitsevällä tavalla lisätä asuntojen tarjontaa. Valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että arava- ja korkotukilainojen myöntämis- ja hyväksymisvaltuuksien jaksottamisesta luovutaan ja että em. valtuudet ovat käytettävissä kokonaisuudessaan vuoden 2000 alusta.

#### ***Valiokunnan lausumaehdotus 16***

*Eduskunta edellyttää, että arava- ja korkotukilainojen 7 miljardin markan myöntämis- ja hyväksymisvaltuudet ovat käytettävissä kokonaisuudessaan vuoden 2000 alusta.*

Ympäristövaliokunta on talousarvioesityksestä antamassaan lausunnossa (YmVL 8/1999 vp) tuonut esille aravalainajärjestelmän epäkoh-  
tia. Aravajärjestelmään on sittemmin tehty eräitä muutoksia, mm. aravalainojen korkoja on päätetty alentaa. Valiokunta katsoo, että aravaehto- ja aravalainsäädäntöä tulisi edelleen kehittää siten, että se kannustaisi vuokra-asuntojen rakentamiseen. Myös aravavuokratalojen alkuvuokrat ovat korkeita mm. kohonneiden rakentamisen kokonaiskustannusten ja korkeiden vuosimaksujen vuoksi. Valiokunta katsoo, että aravaehtojen korjaaminen on keskeinen toimenpide kohtuuvuokraisien vuokra-asuntotuotannon mahdollistamiseksi tulevaisuudessa. Tällä hetkellä vaarana on, ettei vuodelle 2000 asetettu tavoite 13 000 arava- ja korkotukiasunnon rakentamisesta toteudu.

Opiskelija-asuntojen tuotanto on ollut viime vuosina vähäistä suhteessa kasvaviin opiskelijamääriin. Opiskelija-asuntoyhteisöillä on yhteensä noin 55 000 asutopaikkaa, mutta opiskelija-asuntojen tarve on selvästi suurempi. Opiskelija-asuntojen määrän lisäämiseen tulee hallitusohjelman mukaisesti kiinnittää huomiota valtioneuvoston vahvistaessa arava- ja korkotukilainavaltuuksien käyttösuunnitelman vuodelle 2000.

#### *Korjausavustukset*

Talousarvioesityksen mukaan asuntojen korjausavustuksia myönnetään erityisesti korjaushankkeille, jotka edistävät ikääntyvän väestön mahdollisuuksia asua kotona. Korjausavustukset suunnataan pääosin kasvukeskusten ulkopuolelle. Ehdotettu määräraha korjausavustuksiin on 160 milj. mk, kun se oli vuodelle 1999 240 milj. mk ja vuotta aikaisemmin vielä 340 milj. mk.

Vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaustoiminta on sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta merkittävää ennaltaehkäisevää toimintaa. Parantamalla vanhusten asuntoja ja rakentamalla vanhoihin taloihin hissejä voidaan myös vähentää vanhusten laitoshoidon siirtymistä. Näin parannetaan ikääntyvien elämänlaatua ja samalla vähennetään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Monissa kunnissa asuntojen korjaamista tehdään pitkäjänteisenä työnä ja väliaikainenkin määrärahan supistaminen aiheuttaa vaikeuksia. Korjausavustuksilla on myös merkitystä työllisyyden kannalta. Luvun selvitysosassa ei ole mainintaa siitä, että veteraanien asuntojen korjaamista jatketaan. Valiokunta toteaa, että osa korjausavustusvaltuudesta tulee jatkossakin osoittaa veteraanien asuntojen korjaamiseen.

Edellä olevan perusteella valiokunta on lisännyt momentin perustelujen päätösoosan 11. kappaleessa otsikon Avustukset alla olevaa myöntämisvaltuutta avustusten maksamiseen asuntojen korjaustoimintaan ehdotetusta 160 000 000 markasta 240 000 000 markkaan. Valiokunta toteaa, että asuntorahaston maksatusten todennäköisten viiveiden vuoksi myöntämisvaltuuden lisäys

voidaan tehdä varainhankintavaltuuden puitteissa.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan valtioneuvoston kanslia on 9.9.1999 asettanut valtion, pääkaupunkiseudun ja kehyskuntien asuntopolitiikkatyöryhmän, jonka selvitystyön kohteena on pääkaupunkiseudun lisäksi myös alueen kehyskunnat. Ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2001—2003 myönnettävistä aravalainoista saattaa olla tarvetta tehdä myös pääkaupunkiseudun kehyskuntien osalta.

Valiokunta katsoo, että laajennettaessa aluetta siten, että se koskee myös kehyskuntia, on välttämätöntä korottaa myös ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettyjen lainojen vuosittaista markkamäärää 50 milj. markalla. Valiokunta ehdottaa, että ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla vuokra- ja asumisoikeusaravalainoissa enintään 550 000 000 mk.

Valiokunta edellytti vuoden 1999 talousarviota koskevassa mietinnössään, että hallitus selvittää mahdollisuudet luopua erillisestä esityksestä asuntorahaston varainhankintavaltuuksiksi ja päättää asiasta valtion talousarvion yhteydessä. Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan hallitus on luopunut asuntorahaston varainhankintavaltuuksia koskevan hallituksen esityksen antamisesta.

#### *Momentti muuttuu seuraavaksi:*

(1. ja 2. kappale kuten HE)

Pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon sekä lähiöiden projektiluonteisen perusparannuksen pitkäjänteisyyden ja suunnitelmallisuuden edistämiseksi voidaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2001—2003 myönnettävistä aravalainoista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien lainojen määrä saa kutakin vuotta kohden olla pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien vuokra- ja asumisoikeusaravalainoissa enintään 550 000 000 mk ja lähiöohjelman vuokratalojen perusparannuslainoissa enintään 100 000 000 mk.

(4.—10. kappale kuten HE)

Vuonna 2000 saadaan valtioneuvoston hyväksymän perustein myöntää uusia asuntorahaston



varoista maksettavia avustuksia asuntojen korjaustoimintaan enintään 240 000 000 mk sekä sen lisäksi vuodelta 1999 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä valtuutta vastaava määrä. Taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokrataloille saadaan valtioneuvoston hyväksymin perustein myöntää avustuksia enintään 23 000 000 mk sekä asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin enintään 15 000 000 mk. Vuokrataloavustuksia koskevasta valtuudesta valtiokonttori saa käyttää enintään 300 000 mk taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

#### *Varainhankintavaltuudet*

Vuonna 2000 valtion asuntorahasto saa arvopaperistaa asunto- ja aravalainoja tai ottaa pitkäaikaista lainaa yhteensä enintään 3 500 000 000 markan nettomäärään asti. Maksuvalmiudessa vuoden aikana esiintyvien vaihtelujen tasaamiseen tarvittavaa lyhytaikaista lainaa rahastolla saa kerralla olla enintään 3 000 000 000 mk, kuitenkin siten, että vuoden 2000 lopussa lyhytaikaisen lainan määrä saa olla enintään 500 000 000 mk. Asuntorahastolla on arvopaperistettujen lainojen maksamisen vakuudeksi enintään 380 000 000 markan suuruinen valtuus vuonna 2000 ostaa arvopapereita tai sitoutua lisävakuusjärjestelyyn. *Vuonna 2000 valtiovarainministeriö tai Valtiokonttori saa valtioneuvoston määräämissä rajoissa tehdä asuntorahaston varainhankintaan tai -hallintaan liittyviä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita suojautumissopimuksia pääomamäärältään yhteensä enintään 4 000 000 000 markan suuruisen vastuiden osalta lisättynä arvopaperistamisrakenteen välivaiheiden aikaisten sopimusten määrällä.*

### **99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot**

62. (35.99.61) *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan momentin perusteluja muutetaan siten, että ohjelmien nopea käynnistyminen varmistetaan.

(1.—3. kappale kuten HE)

*Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa. (Uusi)*

(5. kappale kuten HE:n 4. kappale)

65. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määrärahaa esitetään hallituksen esityksessä supistettavaksi yhdellä miljoonalla markalla. Valtiovarainvaliokunta katsoo, että avustuksia saavat järjestöt ovat tehneet merkittävää työtä aikana, jolloin julkisen vallan resurssit ovat vähentyneet. Järjestöjen palvelut ovat kansalaisten näkökulmasta myös tehokkaita ja edullisia. Ympäristöhallinnon alalla on viime aikoina toteutettu laajoja lainsäädäntöhankkeita, joita koskeva tiedottaminen tapahtuu paljolti näiden järjestöjen kautta. Myös asuntoalan järjestöjen toimintamahdollisuudet heikkenevät määrärahojen supistamisen vuoksi. Neuvontaa antavien järjestöjen toimintaa ei tulisi tällä hetkellä vaikeuttaa asumiseen liittyvien ongelmien vuoksi. Valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään 1 500 000 markkaa ympäristöjärjestöjen ja asuntoalan järjestöjen toimintaan. Valiokunta viittaa myös vuoden 1999 talousarviota koskevaan mietintöön (VaVM 58/1998 vp) ja katsoo edelleen, että järjestöjen talous tulee turvata pitkällä tähtäyksellä kestäväällä tavalla.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 7 950 000 mk.

(2. ja 3. kappale kuten HE)

**Pääluokka 36**  
**VALTIONVELKA**

Kuluvan vuoden toista lisätalousarviota koskevassa mietinnössään VaVM 22/1999 vp valiokunta totesi luvun 36.06 käsittelyn yhteydessä seuraavaa:

"Valtiovarainvaliokunnan käsityksen mukaan hallituksen on syytä hahmotella entistä jänkevämmin noudatettavan yksityistämisen ja sijoituspolitiikan suuntaviivat ja toteuttamistavat. Tässä yhteydessä on syytä selkiyttää yksityistämistulojen hallinnointia ja tutkia esimerkiksi erityisen rahastointimallin käyttökelpoisuus ja tarkoituksenmukaisuus kansainvälisen mallin mukaisesti myös Suomessa. Tällöin saataisi olla mahdollisuus nykyistä paremmin harkita yksityistämistulojen käyttöä kokonaisuudessaan ja erityisesti suhteessa noudatettavaan velanhoitopolitiikkaan. Valiokunnan mielestä tällöin olisi mahdollista harkita myös nykyistä paremmin myyntiin tulevien valtion omaisuuserien suuruus."

Valtiovarainvaliokunta uudistaa edellä olevan lausumansa ja odottaa hallituksen pitävän eduskunnan jatkuvasti ajan tasalla suunnitelmistaan.

**01. Markka- ja euromääräisen velan korko**

90. *Markka- ja euromääräisen velan korko (arvionmääräraha)*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valtiovarainvaliokunta toteaa, että vuoden 1999 bruttolainanottoa voidaan vähentää vuoden 1999 toiseen lisätalousarvioon merkityn valtion omaisuuden myyntitulojen lisäyksen johdosta. Tämä pienentää korkomenojen määrää vuonna 2000.

Asiantuntijakuulemisen yhteydessä on käynyt ilmi, että edellä lausutun seurauksena val-

tion velanhoitomenot voivat ensi vuonna, riippuen velanhoitopolitiikan toteuttamistavoista ja onnistumisesta, alentua parhaimmassa tapauksessa jopa miljardin markan suuruusluokkaa. Valiokunta toteaa, että velanhoitomenojen alentaminen voidaan realistisesti arvioida määrällisesti vasta vuoden 2000 kuluessa. Tämän vuoksi valiokunta ei voi tässä vaiheessa tehdä arvionvaraista ehdotusta momentin alentamisesta, vaan se jää toteutettavaksi vuonna 2000 lisätalousarvion yhteydessä. Valiokunta toteaa nykyisen hallituksen hallitusohjelman linjauksiin yhtyen, että velan nettokuoletuksiin voidaan vuonna 2000 käyttää tämän jälkeen suunniteltu määrä ja että nyt tehtävät ratkaisut vain ajoittavat päätökset osin toisin kuin talousarvioesityksessä ehdotetaan.

Talousarvioehdotuksen mukainen menojen nettomenoerittely jakaantuu seuraavasti:

|                                  | mk             |
|----------------------------------|----------------|
| Bruttomenot                      | 19 131 000 000 |
| Yleisöobligatiolainat            | 824 000 000    |
| Sarjaobligatiolainat             | 16 323 000 000 |
| Velkasitoumuslainat              | 330 000 000    |
| Lainat valtion eläkerahastolta   | 426 200 000    |
| Velkakirjalainat eläkesäätiöiltä | 101 500 000    |
| ECU-lainat                       | 199 300 000    |
| Muut lainat                      | 137 000 000    |
| Emissioalennukset                | 50 000 000     |
| Pääomatappiot                    | 740 000 000    |
| Bruttotulot                      | 807 000 000    |
| Emissiovoitot                    | 354 000 000    |
| Korkotulot                       | 453 000 000    |
| Nettomenot                       | 18 324 000 000 |

Valiokunta toteaa, että myös tämä erittely tulee muuttumaan ensi vuonna sen jälkeen kun ensi vuoden velanhoitoratkaisut tarkentuvat.

#### **06. Valtionvelan kuoletukset**

##### *94. Nettokuoletukset (arviomääräraha)*

Talousarvioesityksen kattamiseksi kaikkien tässä mietinnössä eriteltyjen muutosten jälkeen momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 65 000 000 markkaa.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että tämän tasapainottamisehdotuksen perusteena ovat ne korjausehdotukset, jotka valtiovarainministeriö on toimittanut valtiovarainvaliokunnalle, sekä valtiovarainvaliokunnan ehdottamat muut muutokset talousarvioon. Nettokuoletuksiin myönnettävä määräraha on tämän jälkeen siten 5 945 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille myönnetään 5 945 000 000 mk.  
(2. kappale kuten HE)

## TULOT

### Osasto 11

#### VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

Veroja koskevat tuottoarviot perustuvat vuoden 2000 alussa voimassa oleviin lakeihin ja tämän hetkisten tietojen — viimeisin valtiovarainministeriöltä saatu arvio perustuu ministeriön tilanearvioon kuluvaan joulukuun 2 päivältä — perusteella tehtyihin kertymäärvioihin, joissa lukujen koon vuoksi prosenttiyksikön ennustevirhe merkitsee 500—600 milj. markan arviointipoiikkeamaa. Valiokunta korostaa, että ne saattavat muuttua erityisesti suhdannekehityksen sekä tulevana keväänä tehtävien työmarkkinaratkaisujen johdosta. Arvonlisäveron sekä polttoaineveron tuottoarviointiin vaikuttaa tuleva suhdannekehitys ja raakaöljyn hintakehitys. Valiokunta katsoo, että hallituksella tulee olla valmius harkita tilannetta uudelleen kevään 2000 näkymien valossa. Ellei asia muutoin, esimerkiksi uusien veroperusteita koskevien lakiehdotusten muodossa, tule eduskunnan käsittelyyn, tulisi hallituksen valtiovarainvaliokunnan mielestä harkita asian saattamista muussa muodossa eduskuntaan käsiteltäväksi.

#### 01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

##### 01. Tulo- ja varallisuusvero

Tulo- ja varallisuusveron tuottoa ei tässä vaiheessa voida, kuten edellä on todettu, arvioida täysin luotettavasti, koska siihen vaikuttavat ratkaisevasti myös tulevat tulopoliittiset ratkaisut ja niiden johdosta tehtävät johtopäätökset. Valiokunnan mielestä valtiovarainministeriön on ensi keväällä arvioitava uudelleen tuloveron tuottoa ja sen perusteella tehtävä hallitusohjelman mukaiset ehdotukset.

Koska pääomatulojen ja yhteisön tuloveroprosentti korotetaan 28 prosentista 29 prosenttiin valiokunta ehdottaa, että momentille lisätään valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella 770 000 000 markkaa.

Koska valtion ja seurakuntien välistä yhteisöiltä kertyvien verotulojen jakosuhdetta on HE 71/1999 vp käsittelyn yhteydessä (VaVM 26/1999 vp) muutettu siten, että seurakuntien jako-osuus pienenee noin sadalla miljoonalla markalla ja valtion jako-osuus vastaavasti kasvaa, otetaan tämä muutos huomioon myös tuloveron tuottoarviossa. Valtiovarainministeriöstä saadun arvion perusteella sen arvioidaan lisäävän valtion tuloveron vuoden 2000 kassakertymää 90 milj. markalla. Valiokunta ehdottaa, että myös tämä lisätään momentille.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että veronsaajien välisten verotulojen jaon HE 71/1999 vp mukaisen esityksen muun muutoksen perusteella valtion jako-osuutta lisätään 250 000 000 markalla. Tuloveron tuotto lisääntyy yhteensä 1 110 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

|                    |            |          |
|--------------------|------------|----------|
| Momentille         | arvioidaan | kertyvän |
| 67 201 000 000 mk. |            |          |

#### 08. Valmisteverot

##### 01. Tupakkaverot

Tupakkaverolakia muutetaan siten, että irtotupakan veroa korotetaan. Tämän perusteella momentille lisätään 24 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

|                   |            |          |
|-------------------|------------|----------|
| Momentille        | arvioidaan | kertyvän |
| 3 474 000 000 mk. |            |          |

07. *Polttoainevero*

Momentilta ehdotetaan valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella vähennettäväksi 600 000 000 markkaa. Vähennys perustuu lähinnä vuoden 1999 kertymätietoihin.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Momentille arvioidaan kertyvän  
16 600 000 000 mk.

**Osasto 12**  
**SEKALAISET TULOT**

**30. Maa- ja metsätalousministeriön hallin-  
nonala**

*01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella momentille ehdotetaan lisättäväksi 42 000 000 markkaa. Valtiovarainvaliokunta toteaa, että lisäys aiheutuu lähinnä tulokertymien tarkentumisesta. Tuloarvion lisäyksen johdosta EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan toteuttamiseksi Suomen osuudeksi EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta arvioidaan 4 940 900 000 markkaa, josta siirroksi Maatalouden interventiorahastoon arvioidaan 805 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

|               |            |          |
|---------------|------------|----------|
| Momentille    | arvioidaan | kertyvän |
| 4 135 900 000 |            | mk.      |

**33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallin-  
nonala**

*98. Valtionapujen palautukset*

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että ennakoitua suurempien palautusten johdosta momentille lisätään 80 000 000 markkaa.

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

|            |            |             |
|------------|------------|-------------|
| Momentille | arvioidaan | kertyvän    |
|            |            | 150 000 000 |
|            |            | mk.         |

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

**05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset**

toksen ja 10 000 000 markkaa Metsähallituksen voiton tuloutusta.

*01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*

*Momentti muuttuu seuraavaksi:*

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että momentille lisätään 20 000 000 markkaa, josta 10 000 000 markkaa on lisäystä Kiinteistölai-

Momentille arvioidaan kertyvän 355 000 000 mk.

## YHTEENVETO

Valiokunnan ehdotuksen mukaan menoarvio päättyy 199 575 337 000 markkaan ja tuloarvio 199 579 335 000 markkaan, joten talousarvio on 3 998 000 markkaa ylijäämäinen. Menojen loppusumma on täten 678 430 000 markkaa hallituksen esitystä suurempi ja tulojen loppusumma 676 000 000 markkaa hallituksen esitystä suurempi.

Tulojen eroavuudet esityksen ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

|                 | Esitys mk              | Valiokunta mk          |
|-----------------|------------------------|------------------------|
| Os. 11          | 165 831 000 000        | 166 365 000 000        |
| Os. 12          | 26 730 760 000         | 26 852 760 000         |
| Os. 13          | 4 235 199 000          | 4 255 199 000          |
| Os. 15          | 2 106 376 000          | 2 106 376 000          |
| <b>Yhteensä</b> | <b>198 903 335 000</b> | <b>199 579 335 000</b> |

Menojen eroavuudet esityksen ja mietinnön välillä ilmenevät seuraavasta taulukosta:

|                 | Esitys mk              | Valiokunta mk          |
|-----------------|------------------------|------------------------|
| Pl. 21          | 39 540 000             | 39 540 000             |
| Pl. 22          | 355 293 000            | 352 293 000            |
| Pl. 23          | 220 323 000            | 209 323 000            |
| Pl. 24          | 3 634 619 000          | 3 635 369 000          |
| Pl. 25          | 3 137 220 000          | 3 137 220 000          |
| Pl. 26          | 7 042 476 000          | 7 069 476 000          |
| Pl. 27          | 9 807 673 000          | 9 827 673 000          |
| Pl. 28          | 29 672 858 000         | 29 678 358 000         |
| Pl. 29          | 27 787 381 000         | 27 923 561 000         |
| Pl. 30          | 13 213 309 000         | 13 234 309 000         |
| Pl. 31          | 7 260 970 000          | 7 362 970 000          |
| Pl. 32          | 4 783 039 000          | 4 808 619 000          |
| Pl. 33          | 42 991 708 000         | 43 490 628 000         |
| Pl. 34          | 11 403 131 000         | 11 315 631 000         |
| Pl. 35          | 3 747 367 000          | 3 755 367 000          |
| Pl. 36          | 33 800 000 000         | 33 735 000 000         |
| <b>Yhteensä</b> | <b>198 896 907 000</b> | <b>199 575 337 000</b> |



## PÄÄTÖSEHDOTUS

Edellä esitetyn perusteella valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että ehdotus vuoden 2000 talousarvioksi hyväksytään edellä mainituin muutoksin,*

*että edellä ehdotetut lausumat 1—16 hyväksytään,*

*että talousarvioaloitteet TAA 227, 263, 318, 421, 767, 929 ja 982/1999 vp hyväksytään,*

*että talousarvioaloitteet TAA 1—226, 228—262, 264—317, 319—420, 422—766, 768—928, 930—981 ja 983—1042/1999 vp hylätään,*

*että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2000 alkaen ja*

*että eduskunta päättää julkaista vuotta 2000 koskevan talousarvion Suomen säädöskokoelmassa.*

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Maria Kaisa Aula /kesk  
vpj. Kari Rajamäki /sd  
jäsen. Olavi Ala-Nissilä /kesk  
Janina Andersson /vihr  
Pirjo-Riitta Antvuori /kok  
Jorma Huuhtanen /kesk  
Timo Ihamäki /kok  
Seppo Kääriäinen /kesk  
Reijo Laitinen /sd  
Hanna Markkula-Kivisilta /kok  
Tuija Nurmi /kok  
Mauri Pekkarinen /kesk  
Virpa Puisto /sd  
Ola Rosendahl /r  
Matti Saarinen /sd  
Sakari Smeds /skl  
Irja Tulonen /kok  
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd  
Kari Uotila /vas  
Jukka Vihriälä /kesk

Jorma Vokkolainen /vas  
vjäs. Ulla Anttila /vihr  
Jukka Gustafsson /sd  
Matti Huutola /vas  
Liisa Hyssälä /kesk  
Ulla Juurola /sd  
Bjarne Kallis /skl  
Kari Kantalainen /kok  
Juha Karpio /kok  
Riitta Korhonen /kok  
Ossi Korteniemi /kesk  
Mikko Kuoppa /vas  
Pekka Kuosmanen /kok  
Markku Laukkanen /kesk  
Pirkko Peltomo /sd  
Jussi Ranta /sd  
Kari Urpilainen /sd  
Anu Vehviläinen /kesk  
Ulla-Maj Wideroos /r.

## VASTALAUSE 1

*Yleisperustelut***Talouskehitys keskimäärin myönteinen**

Suomen kansantalouden keskimääräiset kasvunäkymät ovat vähintäänkin yhtä myönteiset kuin talousarvion laadinnan aikaan. Talouskasvua vauhdittavat edelleenkin kasvunäkymiimme nähden alhaiset korot sekä eurovaluutan heikentynyt kurssitaso. Tämä asettaa erityiset vaatimukset kansalliselle finanssi-, tulo- ja rakennepolitiikalle.

Tilanne edellyttää valtion budjettipolitiikassa pidättyvyyttä ja tuloratkaisuissa malttia. Näiden lisäksi tarvitaan toimeliaisuutta talouden makrotason hyvää kehitystä varjostavien rakenneongelmien purkamisessa. Näitä talouden kahtiajakoisuutta kärjistäviä ongelmia ovat

- ylikiihtynyt muuttoliike ja aluekehityksen kahtiajakoisuus
- sitkeä pitkäaikaistyöttömyys ja sen aiheuttamat köyhyysongelmat
- julkisten palvelujen huononeva laatu ja eriarvoistuminen.

Ylikiihtynyt muuttoliike luo kasvukeskuksiin inflaatiopesäkkeitä, joissa asuntojen ja maan hinnan sekä palkkojen nousu vauhdittuu. Kuntataloudessa voimavarat eivät riitä koulu-, terveys-, päivähoito- ja vanhusten palveluiden turvaamiseen laadukkaasti sen paremmin väestöä menettävillä kuin väestöä vastaanottavillakaan alueilla. Maksajia ovat erityisesti nuoret perheet niin asuntojen hintojen nousun kuin palveluiden laadun heikkenemisenkin kautta. Työmarkkinoille syntyy "pullonkauloja", kun kasvu kasautuu liiaksi muutamiin keskuksiin. Tasapainoisempi kehitys olisi niin kansantalouden kuin perheiden ja yksilöidenkin kannalta tavoiteltavaa.

Pitkäaikaistyöttömyys ei ole alentunut aivan ennakoitua vauhtia. Se näkyy menopaineina sekä valtion että kuntien taloudessa. Syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäisyyn sekä tuloerojen ka-

ventamisen kannalta pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen on kaikkein tärkeintä. Työttömyyden alenevaa kehitystä ei saa päästää hidastumaan. Siksi tarvitaan uudistuksia vähemmän koulutettujen ja ikääntyneiden työttömien työllistymisen ja työllistämisen helpottamiseksi. Sosiaalisen eriarvoisuuden vähentäminen on myös hyvin menestyvien suomalaisten etu.

Taloustilanteen, hyvinvoinnin ja työllisyyden alueelliset erot ovat ylipäätään kasvanee niin paljon, että keskiarvoihin perustuva politiikka ei riitä. Siksi paikallisille ja alueellisille toimenpiteille sekä kokeiluille olisi annettava enemmän tilaa niin vero-, työvoima- kuin sosiaalipolitiikassakin.

Keskusta katsoo, että hallitus on vuoden 2000 talousarviossa laiminlyönyt mahdollisuutensa alueellisen kehityksen tasapainottamisessa, rakenteellisen työttömyyden torjunnassa, tuloerojen kaventamisessa ja julkisten palveluiden laadun turvaamisessa. Hallitusohjelman hyvät lupaukset eivät näiltä osin ole muuttuneet teoiksi. Oikeudenmukainen ja ehyt Suomi antaa edelleen odottaa itseään.

Keskustan ehdotukset hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi:

# **1. TÄSMÄLLISESTI KOHDENNETTUJA VEROKEVENNYKSIÄ TYÖLLISYYDEN JA TASAPAINOISEMMAN ALUEKEHITYKSEN EDISTÄMISEKSI SEKÄ TULOEROJEN KASVUN HILLITSEMISEKSI.**

Hallituksen eduskunnalle antamat lakiesitykset ovat olleet lähes poikkeuksetta verotusta kiristäviä. Kokonaisveroasteen nousu, arvioiden mukaan ensi vuonna vähintään 46,9 prosenttiin, ei ole sopusoinnussa hallitusohjelman lupausten kanssa. Lisäksi on tiedossa, että 82 kuntaa nostaa tuloveroprosenttiaan ja 294 kuntaa kiinteistöveroprosenttiaan ensi vuodeksi.

Veroratkaisujen teossa on tasapainotettava toisaalta suhdannetilanteen ja toisaalta rakentei-

den uudistamisen tarpeita. Suhdannetilanne ja palkkakehityksen epävarmuus eivät puolla suuria yleisiä veroalennuksia. Niinpä veroasteikojen tarkistamista hallituksen esittämää yhtä prosenttia enemmän on perusteltua lykätä siihen asti, kunnes palkkaratkaisut ovat tiedossa.

Suhdanteista riippumatta korkea veroaste on Suomen kilpailukyvyyn kannalta selkeä ongelma. Erityisesti pienipalkkaisen työn antamisen ja tekemisen korkea verotus (tuloerotus ja työnantajamaksut) hidastaa työttömyyden alenemista. Se vaikeuttaa vähemmän koulutetun ja ikääntyneen työvoiman työllistymistä sekä työvaltaisten ja palvelualojen yritysten kasvumahdollisuuksia.

Pieni- ja keskituloisten tuloverotuksen alentaminen on perusteltua myös matalammin palkattuja aloja uhkaavan työvoimapulan vuoksi. Esimerkiksi siivous- ja kuljetusalojen vaativampiin tehtäviin on jo ollut vaikeuksia löytää työntekijöitä. Ongelmaa kärjistää elinkustannusten nousu ns. kasvukeskuksissa. Työnteon kannattavuutta tämäntyyppisillä aloilla on parannettava.

Työttömyyden alenemisen varmistamiseksi ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi tarvitaan veroratkaisuja, jotka edistävät pienipalkkaisilla ja palvelualoilla työvoiman kysyntää ja tarjontaa. Näitä ovat tuloveroalennuksen suuntaaminen pieni- ja keskituloisille sekä työnantajamaksujen alentaminen työvaltaisilla aloilla. Pieni- ja keskituloisiin painottuva verokevennys purkaa myös tulo- ja kannustinloukkuja sekä hillitsee tuloerojen kasvua.

Keskusta ehdottaa täsmätoimenpiteinä kunallisverotuksen ansiotulovähennyksen korottamista sekä työnantajan kansaneläkemaksun alimman portaan puolittamista. Lisäksi kannustinloukkuja on purettava lieventämällä edelleen työmarkkinatuen puolison tuloihin kohdentuvaa tarveharkintaa sekä uudistamalla päivähoitomaksujärjestelmää pienituloisten työllistymistä paremmin edistäväksi. Kotitalouksien työllistämisvähennys on vakiinnutettava ja ulotettava koko maahan.

Veroratkaisujen kautta on mahdollista kaventaa myös alueellisia työttömyyseroja ja helpottaa uusien työpaikkojen ja koulutetun työvoiman

kohtaamista. Alueelliseen liikkuvuuteen voi vaikuttaa työmatkavähennystä parantamalla. Lisäksi on kehitettävä verotuksellisia kannustimia tietointensiivisten alojen yritysten ja osavien yksilöiden sijoittumiselle myös kasvukeskusten ulkopuolelle.

Keskusta ehdottaa työmatkavähennyksen korottamista, mitä puoltaa myös polttoaineiden hintojen raju nousu. Lisäksi Keskusta ehdottaa erityispoisto-oikeutta yrityksille, jotka investoivat ns. kasvukeskusten ulkopuolelle. Aikuiskoulutuksella on rohkaistava erityisesti työttömiä ammatilliseen liikkuvuuteen alalta toiselle.

Rakenteellisen työttömyyden ja aluekehityksen epätasapainon korjaamiseen tarkoin kohdenetetut veroalennukset eivät kiihdytä ylikuumenemista. Ne päinvastoin antavat mahdollisuuksia tasapainoisen kasvun jatkumiselle ja inflaatiopaineiden hillitsemiselle. Keskustan ehdotusten tavoite on, että työttömyys alenisi näiden toimien seurauksena hallituksen arvioita nopeammin. Tämä parantaisi valtion budjetin tasapainoa.

## **2. JULKINEN TUTKIMUS- JA KEHITYS- RAHOITUS TAKAISIN KASVU-URALLE SEKÄ VAHVISTAMAAN KAIKKIEN ALUEIDEN OSAAMISTA, TAITAMISTA JA INNOVAATIOIDEN KAUPALLISTA- MISTA**

Koko 1990-luvun jatkunut lisäpanostus tutkimus- ja kehitystoimintaan on luonut perustaa Suomen talouden myönteiselle uudistumiselle. Tutkimus ja koulutus ovat luoneet uuden työn perustaa. Tiedon ja osaamisen Suomi ei kuitenkaan ole valmis.

Kasvualoilla on työvoimapulaa, minkä korjaamista hankaloittaa yliopistojen perusrahoituksen niukkuus. Uudet keksinnöt on saatava kansainvälisille markkinoille. Tutkimus- ja kehitystoiminnan alueellista vaikuttavuutta on parannettava. Nyt lisäpanostusten hyödyntäminen on keskittynyt vain muutamaan kasvukeskukseen kun samaan aikaan muut yritystoiminnan varsinaiset aluepoliittiset kannustimet on karsit-

tu minimiin. Tämä on kärjistänyt aluekehityksen kahtiajakaisuutta.

Julkisessa tutkimuspanostuksessa ei ole varaa "välivuosiin". Ensi vuoden talousarvioon ei sisälly jatkoa vuosien 1997—1999 tutkimuksen ja kehityksen lisärahoitusohjelmalle. Keskusta ehdottaa, että ohjelman jatkuminen on turvattava tarvittaessa käyttämällä valtion yhtiöiden myynnistä saatavia tuloja.

Keskusta ehdottaa, että TEKESin voimavaroista varataan riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit maan tasapainoiseen kehittämiseen tähtäävään työhön. TEKESin määrärahojen sekä lainojen jaossa on vahvistettava maan kaikkien alueiden osaamista. Tavoitteena tulee olla koko maan kattavan osaamiskeskusverkoston syntyminen sekä yliopistojen että ammattikorkeakoulujen ympärille. TEKESin toimialaa on myös syytä laajentaa kaupallistamiseen ja liiketoimintaosaamiseen.

Lisäksi EU-hankkeiden toteuttamiseen on varattava riittävät kansalliset määrärahat. Hallituksen tulee myös laatia ohjelma rakennerahastojen ulkopuolelle jäävien alueiden kehittämismahdollisuuksien parantamiseksi.

### **3. HYVINVOINTIPALVELUIDEN LAADUN JA SAATAVUUDEN ERIARVOISTUMINEN ON PYSÄYTETTÄVÄ. KUNTIEN PALVELUIDEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ ON KORJATTAVA PAREMMIN TALOUDELLISIA EROJA TASAAVAKSI.**

Kuntien eriarvoisuus on voimakkaassa kasvussa. Samaan aikaan kun kuntien taloudellinen asema lähivuosina keskimäärin vahvistuu, suuri joukko kuntia on entistä vaikeammassa taloudellisessa tilanteessa. Kun miinusmerkkisen vuosikatteen kuntia oli viime vuonna 71, ennustetaan niiden nousevan 124:ään vuonna 2001. Kuntalaisten mahdollisuudet saada laadukkaita hyvinvointipalveluita eriarvoistuvat kovaa vauhtia.

Eriarvoistumiseen ovat vaikuttaneet tehdyt kuntien valtionosuuksien leikkaukset, valtionosuusjärjestelmän muutokset, yhteisöveron jakojärjestelmän muutokset sekä ylikiihtynyt muuttoliike. Valtiovallan tehtävänä on huoleh-

tia siitä, että lakisääteiset peruspalvelut turvataan kaikkialla.

Tästä syystä keskusta ehdottaa seuraavia toimenpiteitä ensi vuodelle:

- kunnilta leikattua yhteisövero-osuutta palautetaan takaisin kunnille 400 miljoonaa markkaa yleisinä valtionosuuksina, jolloin voitaisiin parhaiten suunnata apua vaikeimmassa taloudellisessa asemassa oleville kunnille.
- kuntien harkinnanvaraisia valtionavustuksia lisätään 110 miljoonalla markalla
- sosiaali- ja terveystoimen sekä koulutoimen perustamishankkeiden valtionosuusjärjestelmä säilytetään nykyisellään ja esiopetuksen valtionosuuteen sisällytetään kuljetukset
- valtionosuusuudistuksen ns. siirtymätasauslisät jäädytetään vuoden 2000 tasolle eli lopetetaan valtionosuusleikkaukset
- verotulotäydennyksen raja nostetaan välittömästi 95 prosenttiin ja leikkauksen katto arvioidaan uudelleen.

Kuntien ja valtion väliset taloussuhteet on saatava hallitusohjelmassa luvatululle vakaalle ja ennakoitavalle uralle. Keskustan tavoitteena on valtion ja kuntien välinen pitkäjänteinen, vaalikauden mittainen sopimus. Tästä syystä keskusta ei hyväksy sitä, että hallituksen budjettiesitykseen tehdyt korjaukset rahoitettiin leikkaamalla kuntien ja seurakuntien tuloja. Kunnille ja seurakunnille ikävän yllätyksen aiheuttaneet yhteisöveron jako-osuuden leikkaukset olivat hallitusohjelman hengen vastaisia. Tehdyt parannukset budjettiesitykseen olivat sinänsä aiheellisia ja vastasivat myös keskustan tavoitteita.

Esitämme yleisperusteluissa hyväksyttäväksi seuraavansisältöisen lausuman:

#### ***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus pitää jatkossa kiinni kunnille antamistaan lupauksista kuntatalouden ennakoitavuuden parantamisesta ja valmistelee pikaisesti kuntasopimuksen, jolla katkaistaan kuntien eriarvoistuva kehitys ja turvataan kuntalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet peruspalveluihin.*

#### 4. KOTIMAISEN PUHTAAN RUUAN SAA-TAVUUTTA EI PIDÄ VAARANTAA

Erilaisten eurooppalaisten ruokakriisien jälkeen suomalaiset kuluttajat arvostavat entistä enemmän kotimaista puhdasta ruokaa. Valtiovallan tehtävä on voimia niin, että kannattavalle maataloustuotannolle on kotimaassa edellytykset. Siksi esitykset maatalouslomituksen, maatalouden kansallisen tuen ja luopumiskorvausten heikennyksiksi ovat huonosti harkittuja. Keskusta esittää, että maatalouden kansallinen tuki maksetaan hallitusohjelman mukaisesti.

Kaikkien tärkeintä on turvata maatalouden vakavien vaikeuksien tuen eli ns. artikla 141:n mukaisen tuen pitkäjänteinen jatko. Siksi esitämme yleisperusteluissa hyväksyttäväksi seuraavansisältöisen lausuman:

##### *Vastalauseen lausumaehdotus*

*Eduskunta edellyttää, että maatalouden artikla 141:n mukaisen kansallisen tuen jatko turvataan nykytasolla ilman alenemia liittymissopimuksen mukaisesti pysyvänä tuotantoon sidottuna tukena ja että tuki käytetään kokonaisuudessaan maataloustuotannon tukemiseen.*

#### 5. ELÄKEJÄRJESTELMÄN USKOTTAVUUS SÄILYTETTÄVÄ — VAALILUPAUKSET KUNNIAAN

Kansalaisten usko poliittiseen järjestelmään horjuu, jos ennen vaaleja luvataan yhtä ja vaalien jälkeen tehdään toista. Monien hallituspuolueiden kansanedustajien osalta vaaleja edeltäneet puheet eläkeläisten asioiden hoitamisesta ovat räikeässä ristiriidassa hallituksen politiikan kanssa.

Keskusta katsoo, että kansaneläkkeen pohjaosan leikkauksen pysäyttäminen on perusteltua kansanvakuutuksen periaatteiden ja järjestelmän uskottavuuden säilyttämisen kannalta. Tämä myös lieventäisi pohjaosan ns. kahdenkertaisesta leikkaamisesta aiheutuneita ongelmia. Hallitus ei ole ohjelmansa mukaisesti näitä ongelmia selvittänyt.

Lisäksi keskusta lähtee siitä, että eläkeläisten ylimääräinen sairausvakuutusmaksu poistetaan tämän vaalikauden aikana. Asiasta vallitsi laaja yhteisymmärrys ennen vaaleja. Myös pääministeri vahvisti tavoitteen hallitusohjelman eduskuntakäsittelyssä. Hallituksen tulee myös aloittaa lupaamansa indeksijärjestelmän uudistustarpeiden arviointi.

#### *Yksityiskohtaiset perustelut*

### MENOT

#### Pääluokka 26

#### SISÄASIANMINISTERIÖN HALLINNONALA

#### 75. Poliisitoimi

##### 21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Eduskunta on useaan otteeseen kiinnittänyt huomiota poliisin niukkoihin voimavaroihin suhteessa tämän hetken haasteisiin yleisen turvallisuuden ja järjestyksen pidossa. Paineita aiheuttavat mm. kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus ja huumeiden leviäminen. Huumausainerikollisuus on kolminkertaistunut Suomessa kuluneella vuosikymmenellä.

Vuoden 1999 talousarvioon otettiin 5 miljoonaa markkaa huumorikostorjuntaohjelman kokeiluun, jota vuoden 2000 talousarviossa jatketaan. Kokeilun pohjalta on syytä kiireesti laajentaa huumevalvontaa ja ennaltaehkäisyä niin suurimmissa kaupungeissa kuin muuallakin Suomessa. Kasvavan huumeongelman kuriin saamiseksi poliisitoimen toimintamenoja olisi lisättävä 5 miljoonalla markalla, joka suunnataan erityisesti huumeiden vastaiseen toimintaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.75.21 otetaan lisäyksenä 5 000 000 markkaa huumeiden vastaiseen toimintaan.*

**90. Rajavartiolaitos***21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Hallituksen esityksessä rajavartiolaitoksen toimintamenoihin on todettu välitön 10 miljoonan markan vaje. Tämä johtui osittain noin 9 miljoonan markan leikkauksesta vuoden 1999 toimintamenoihin verrattuna, osaksi mm. palkkamenojen kasvusta. Mietinnössä esitetään lisättäväksi 7 miljoonaa markkaa, joilla paikataan osa toiminnan karsintapaineista.

Rajavartiolaitoksen haasteet kasvavat mm. rajat ylittävän liikkuvuuden kasvamisen, Schengenin sopimuksen velvoitteiden ja eurooppalaisen yhteistyön lisäämistarpeiden vuoksi. Siksi toimintojen leikkaukset on torjuttava. Välitön lisäystarve vuoden 2000 talousarviossa on tämän vuoksi vielä 3 miljoonaa markkaa.

Edellä olevan perustella ehdotamme,

*että momentille 26.90.21 otetaan lisäyksenä 3 000 000 markkaa.*

**97. Avustukset kunnille***34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus*

Vuonna 1999 kuntien harkinnanvaraisia rahoitusavustuksia haki yli puolet kunnista ja haettu summa oli yli miljardi markkaa, mutta avustuksia sai vain lähes sata kuntaa. Avustusta vaille jäi suuri määrä kuntia, joiden rahoitusasema on merkittävästi heikentynyt. Harkinnanvaraisiin avustuksiin varattu määräraha on liian pieni. Yhteisöverouudistuksen ja valtionosuusjärjestelmän epäoikeudenmukaisuuksista johtuen tarve avustuksiin edelleen kasvaa vuonna 2000. Valtiokunnan momentille esittämä 20 miljoonan korotus on riittämätön.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.97.34 otetaan lisäyksenä 110 000 000 markkaa.*

**98. Alueiden kehittäminen**

Alueiden kehityserojen kasvuun pitäisi määrätietoisesti puuttua, sillä menossa oleva raju muuttoliike tulee yhteiskunnalle kalliiksi. Suomen panostus aluekehittämiseen on kohdistunut lähinnä vain EU:n aluekehitysohjelmien kansallisen rahoitusosuuden kattamiseen. Tästäkin on tingitty. Julkinen ja yksityinen rahoitus ei kohdistu tasapainoisesti, vaan alueiden kehityseroja kärjistävästi. Jopa aluepolitiikan määrärahoista huomattava osa ohjautuu kasvukeskuksiin eikä vaikeuksissa oleville alueille. EU:n tavoite 2 -ohjelmasta karsittiin vakavan muuttotappion alueita ja tilalle otettiin kasvukeskuksia, jotka hyötyvät myös muista julkisista ja yksityisistä panostuksista kuten tutkimus- ja kehittämisrahoituksesta.

Käyttöön on otettava järjestelmällinen julkisten toimintojen aluepoliittisten vaikutusten arviointi, Lipposen II hallituksen ohjelman mukaisesti. Riittävästä kansallisesta aluepolitiikan rahoituksesta eri pääluokkien menoissa on huolehdittava EU:n lisäysperiaatteen mukaisesti. Erityinen huomio on kohdistettava aluepoliittisen tuen ulkopuolelle jääville ns. valkoisille alueille, jotka saavat korkeintaan pientä siirtymäkauden tukea ja horisontaalisten ohjelmien määrärahoja.

*43. Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)*

Maakuntien päätösvaltaa on lisättävä erilaisten aluekehitysvarojen käytössä. Maakunnan kehittämisraha on palvellut hyvin tätä tarkoitusta. Siksi emme hyväksy sitä, että kehittämisrahaa hallituksen esityksessä leikataan vajaan 120 miljoonan markan tasolta 32,5 miljoonaan markkaan. Lisäksi 32 miljoonaa markkaa on määrätty käytettäväksi rakennerahasto-ohjelmiin. Tämä 32 miljoonaa markkaa tulee Keskustan mielestä palauttaa maakunnan kehittämisrahaan. Leikkaus ja aluekehitysviranomaisen rahojen korvausmerkintä on vastoin aluekehityslain päätavoitetta, alueen omaehtoista kehittämistä.

Maakunnan kehittämisrahaa tulee korottaa 50 miljoonalla markalla, jotta maakunnan liitot voi-

vat toteuttaa niille kuuluvat uusien aluekehitys-ohjelmien aiempaa tehokkaamman ja kansalaislähtöisemmän toimeenpanon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.98.43 otetaan lisäyksenä 50 000 000 markkaa.*

### **Pääluokka 27**

## **PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

### **10. Puolustusvoimat**

#### *16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)*

Puolustusmateriaaliteollisuuden kehittämistä selvittänyt toimikunta totesi elokuussa 1999 jättämässään mietinnössä yksimielisesti, että kotimaisen puolustustarviketeollisuuden alhaisesta tilauskannasta aiheutuvan ongelman ratkaiseminen edellyttäisi kotimaiselle teollisuudelle kohdennettavaa määrältään noin 200—300 miljoonan markan vuosittaista lisärahoitusta kriittisinä vuosina 1999—2000.

Kotimaisen puolustusmateriaaliteollisuuden toimintaedellytysten turvaaminen on sisällytetty nykyisen hallituksen hallitusohjelmaan. Edellä todettua lisärahoitusta ei kuitenkaan sisälly vuoden 2000 talousarvioesitykseen. Mikäli kotimainen puolustustarviketeollisuus ei saa tilauksia, menetetään suomalaista, korkeatasoista, vaikeasti korvattavan alan osaamista kenties pysyvästi, kun teollisuutta joudutaan ajamaan alas.

Eduskunta on useaan otteeseen edellyttänyt, että puolustusvoimien hankinnoista vähintään puolet tulisi suuntautua kotimaahan. Hallitus on sisällyttänyt tämän tavoitteen myös talousarvioesityksen puolustusministeriön pääluokan selvitysosaan. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuitenkin puolustustarvikehankintoihin suunnattavien määrärahojen kasvattamista vuosittain.

Kuten valtiovarainvaliokuntakin on mietinnössään todennut, hallituksen esityksen määrärahataso ei turvaa kotimaisen puolustustarviketeollisuuden toimintaedellytyksiä. Näitä ei voida turvata vielä valiokunnan ehdottamalla 20 milj. markan lisäykselläkään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 27.10.16 otetaan lisäyksenä 10 000 000 markkaa.*

### **Pääluokka 29**

## **OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Esiopetuksen oikeuden laajentaminen tasapuolisesti koko maahan on keskustan mielestä tärkeää. Tavoite kuitenkin vaarantuu, koska hallituksen esitykseen ei sisällynyt esiopetuksessa olevien oppilaiden kuljetusetuutta. Tämä heikentää erityisesti pienten ja harvaan asuttujen kuntien mahdollisuuksia esiopetuksen järjestämiseen.

Keskusta pitää myönteisenä sitä, että eduskunta korotti opintotuen asumislisän korvausprosentin hallituksen esittämästä 70:stä 80:een prosenttiin. Tässä yhteydessä olisi tullut myös muuttaa opiskelijoiden asumislisä ympärivuotiseksi niin, että se vastaa muiden kansalaisten asumisen tukea. Lisäksi Keskusta muistuttaa siitä, että edelleenkin ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien alle 20-vuotiaiden opintorahan myöntämisessä otetaan vanhempien tulot huomioon. Tulorajat ovat lisäksi erittäin tiukat. Tarveharkinnan poistaminen on otettava seuraavaksi opintotuen kehittämiskohteeksi.

### **40. Yleissivistävä koulutus**

#### *34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)*

Perusopetuksen yksikköhintojen jälkeenjääneisyyden vuoksi kuntien on vaikea tarjota lapsille uusien koululakien mukaista tasokasta opetusta.

Lasten oikeus hyvään opetukseen ja turvalliseen oppimisympäristöön on vaarantunut myös koulurakennusten huonokuntoisuuden, erityisesti kosteus- ja homeongelmien vuoksi.

Edellä esitetystä syystä on myönteistä, että valiokunta lisäsi koulurakentamisen määrärahoja 30 miljoonalla markalla hallituksen esitykseen nähden. Lisäyksestä huolimatta ensi vuoden määrärahat ovat 25 miljoonaa markkaa kulu- van vuoden tasoa alemmat. Vuoden 1997 tasosta määrärahaa on leikattu peräti yli 200 miljoonaa markkaa. Ensi vuoden määrarahasta on jo aiemmilla päätöksillä sidottu suurin osa, joten uusia koulujen peruskorjaus- tai uudistamishankkeita pääsee alkamaan vain muutamia.

Suuren koulurakentamistarpeen taustalla ovat lisääntyneet kosteus- ja homevauriot. Lisäksi koulurakennuskanta on tullut peruskorjausikänsä. Myös opetusmenetelmien uudistukset ja tietotekniikan käyttöönottoaminen asettavat lisävaatimuksia koulutiloille. Muuttoliike aiheuttaa lisärakennustarvetta kasvukeskuksissa.

Lisäuhkia erityisesti pienten ja talousvaikeuksissa olevien kuntien kannalta aiheuttaa se, että hallitus kaavaillee erillisen investointien rahoitusjärjestelmän lakkauttamista kokonaan. Keskusta ei hyväksy tätä. Tämän seurauksena vain varakkaat kunnat voisivat rakentaa ja pitää kouluistaan huolta. Seurauksena olisi koulutuksen epätasa-arvon lisääntyminen. Keskusta katsoo, että sivistystoimen rakentamisen rahoitusjärjestelmän tulevaisuus on selvitettävä kuntien valtionosuusjärjestelmän kokonaistarkistuksen yhteydessä eikä erillisenä toimenpiteenä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 29.40.34 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että valtio osallistuu jatkossakin sivistystoimen rakentamiskustannuksiin ja että perustamiskustannusten valtionosuusjärjestelmä säilytetään.*

Lisäksi ehdotamme,

*että momentille 29.40.34 otetaan lisäyksenä 50 000 000 markkaa.*

**69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö**

**33. Ammatillinen lisäkoulutus (siirtomääräraha 2 v)**

Aikuiskoulutuksella on tuettava jatkuvaa ammattitaidon kehittämistä ja uusimista. Koulutus ja työ vuorottelevat usein ihmisen koko työuran ajan. Aikuiskoulutus voi myös helpottaa ammatillista liikkuvuutta. Tavoitteena on, että työelämästä poistumista voidaan hillitä ja että ihmisten työurat pitenisivät. Juuri nyt on tarpeen panna ammattilliseen lisäkoulutukseen, uuden osaamisen, ammatillisen liikkuvuuden turvaamisen ja elinkeinoelämän työvoimatarpeen varmistamiseksi.

Talousarvioesityksen kannanotot aikuiskoulutuksen tärkeydestä ja elinikäisestä oppimisesta ovat pahasti ristiriidassa esitettyjen määrärahojen kanssa. Hallitus leikkaa määrärahaa tähän vuoteen verrattuna noin 180 miljoonaa markkaa. Keskusta pitää kuitenkin myönteisenä sitä, että valiokunta korjasi hallituksen esitystä erikoisoppilaitosten toiminta-avustuksen osalta.

Hallitus on lisäksi käynnistänyt valmistelun ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmän kumoamiseksi. Lääninhallitusten ns. hankintamääräraha on tarkoitus siirtää oppilaitosten valtionosuuksiin eli laskennalliseen rahoitusjärjestelmään vuoden 2001 alusta. Esitys on ristiriidassa eduskunnan kannanottojen kanssa.

Nykyinen järjestelmä on toiminut vasta vajaa kolme vuotta. Lääninhallitusten hallinnoima, hankintasopimuksiin perustuva järjestelmä on osoittautunut toimivaksi eikä järjestelmää tämän vuoksi tule muuttaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 29.69.33 perusteluissa lausuttavaksi:*



**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmä säilytetään ennallaan.*

**Pääluokka 30**

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN  
HALLINNONALA**

**12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki**

*41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)*

Maataloustulo on laskenut viime vaalikauden aikana voimakkaasti; tutkimusten mukaan se laskee vuoteen 2000 mennessä tuotantosuunnasta riippuen 30—50 prosenttia. Syynä on pääosin maatalouden kansallisen tuen leikkaaminen vuoden 1996 alusta alkaen. Lisäksi maatalouden tuottajahinnat ovat olleet alemmat ja tuotantopainosten hinnat korkeammat kuin alunperin oletettiin.

Kotimaisen elintarviketuotannon jatkuminen on uhattuna, jos suuntausta ei muuteta. Sukupolvenvaihdojen määrä on laskenut noin 400 tilaan vuodessa, kun kestävä määrä olisi vähintään nelinkertainen.

Tulokehitystä ei myöskään voida pitää oikeudenmukaisena. Maanviljelijöiden tuntipalkka on laskenut keskimäärin noin 20 markkaan, samaan aikaan kun muiden reaalitulojen kehitys on ollut vakaasti kasvavaa. Hallituksen toimet ovat myös aiheuttaneet kosolti epävarmuutta maanviljelijöille. Eläkejärjestelmän ja tapaturmavakuutuksen leikkaukset ovat heikentäneet maatalouden sosiaaliturvaa. Lomitusjärjestelmän leikkaukset ovat huonontaneet sen toimivuutta vaikka samalla maanviljelijöiden työttömyys on lisääntynyt.

Koko maatalouden tulopohja edellyttää onnistumista komission kanssa neuvoteltavan artikla 141:n jatkossa. Edessä olevia kehittämistoimia vahingoittavat myös MAKERAn varojen leikkaukset talousarvion yleiskatteeksi.

Pohjoisten luonnonolojen aiheuttamien Suomen maatalouden pysyvien haittojen korvaamiseen tarvitaan riittävästi liittymissopimuksen mahdollistamaa kansallista tukea. Tätä tarkoitusta varten rakennettiin vuonna 1994 kansallinen maatalouden tukipaketti.

Vuodelle 2000 hallitus esittää talousarvioesityksessään kansalliselle tukimomentille 3 500 miljoonaa markkaa eli 67 miljoonaa markkaa vähemmän kuin vuonna 1999. Tämä leikkaa viljelijöiden tuloa entisestään ja on noin 350 miljoonaa markkaa alhaisempi kuin mitä sen kansallisen ratkaisun tason mukaan pitäisi olla. Maanviljelijöiden toimeentuloon kohdistetut uudet leikkaukset mukaan laskien EU-ratkaisuun liittyntä kansallista tukipakettia on leikattu yli 3,2 miljardia markkaa.

Kotimaisen puhtaan ruuan tuotannon varmistamiseksi kansallisen tuen määräraha on nostettava takaisin Lipposen II hallituksen ohjelmassa määritellylle tasolle. Tämän tason palauttaminen edellyttää momentin 30.12.41 loppusumman korottamista 67 000 000 markalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.12.41 otetaan lisäyksenä 67 000 000 markkaa.*

**13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen**

*47. Maataloustuotannon lopettamistuet, pellonmetsitystuki sekä hunajantuotannon ja markkinoinnin kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Keskusta ei hyväksy hallituksen esittämiä maatalousyrittäjien luopumistuen heikennyksiä. Suurin osa varhaiseläkkeelle siirtyneistä ikääntyvistä viljelijöistä on tehnyt sopimuksen vuokraamalla maansa. Tämä ei vuoden 2000 alusta lähtien enää ole mahdollista. Samoin mahdollisuus viljelemättömyyssopimuksiin poistetaan. Tämä eriarvoistaa viljelijöitä. Itä- ja Pohjois-Suomessa tämä voi estää kokonaan monien maatalousyrittäjien pääsyn varhaiseläkkeelle. Tämä on sosiaalipoliittisesti kestäväntöytä ja

vastoin järkevää maatalouden rakennepoliitikkaa.

Heikennysten taustalla on se, että hallitusryhmät halusivat lopettaa EU:n rahoitusosuuden käytön luopumistukeen. Noin 55 prosenttia ohjelman kustannuksista oli tarkoitus tulla EU:n varoista. On vaarana, että näitä rahoja korvataan yhä enemmän maatalouden kansallisen tuen määrärahoista.

Hallituksen tulee viipymättä selvittää luopumistuen vuokraus- ja viljelemättömyysvaihtoehtojen poistumisen vaikutukset niin, että järjestelmän toimivuuden vaatimiin korjauksiin voidaan ryhtyä jo vuoden 2000 aikana. Luopumistuen rahoittamiseen ei pidä käyttää maatalouden kansalliseen tukeen varattuja määrärahoja.

Edellä olevan perusteella esitämme

*momentin 30.13.47 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että luopumistuen rahoitus turvataan leikkaamatta maatalouden kansallista tukea.*

**Pääluokka 31**

**LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Liikenteen infrastruktuurin rahoitus on vähentynyt jatkuvasti viime vuosina. Tämä on valtiontaloudessa lyhytnäköistä säästämistä. Liikenneverkon rappeutuminen aiheuttaa logistisia ongelmia, joiden korjaaminen tulee kalliiksi. Viime vuosina tehdyt säästötkään eivät riitä näiden ongelmien korjaamiseen. Liikenneinfrastruktuuria selvitelty ministeri Auran johtama työryhmä esitti runsas vuosi sitten, että liikenneväylien rahoitusta olisi nostettava nykytasoon verrattuna peräti 600 miljoonalla markalla vuositasolla.

**24. Tielaitos**

***21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)***

Budjettiesityksessä osoitetaan perustienpitoon 3 030 miljoonaa markkaa. Määräraha on 21 miljoonaa markkaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Keskusta pitää hyvänä sitä, että valtiovarainvaliokunta on lisännyt momentille 70 miljoonaa markkaa. Korotuksen olisi kuitenkin pitänyt olla vähintään 100 miljoonaa markkaa.

Tälläkään tasolla ei nykyistä tiestön palvelutasoa pystytä säilyttämään. Välttämättömiä ylläpitoinvestointeja joudutaan siirtämään hamaan tulevaisuuteen. Tämä merkitsee alemman tieverkon rappeutumista. Peruskorjauksista tinkiminen johtaa teiden rakenteiden heikkenemiseen ja kalliisiin peruskorjaustoimenpiteisiin myöhemmin.

Alempiasteisten teiden heikkenevä kunto on myös uhka liikenneturvallisuudelle. Määrärahojen käytön painopistettä on oikea aika siirtää alempiasteisen tiestön kunnossapitoon ja parantamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 30 000 000 markkaa.*

**25. Tienpidon valtionavut**

***50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)***

Budjettiesityksessä osoitetaan yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen 36 miljoonaa markkaa. Valtiovarainvaliokunnan tekemän lisäyksenkin jälkeen määräraha on 4 miljoonaa markkaa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Yksityisteitä käytetään henkilö- ja tavaraliikenteessä sekä palo- ja pelastustoimen tehtävissä. Yksityisteiden varsilla asuu noin 700 000 henkilöä ja kaikkiaan yksityisteillä on noin miljoona käyttäjää. Maassamme kuljetettavasta puuraaka-aineesta kuormataan noin 70 prosenttia yksityisteiden varsilla.

Valtionapujen määrällinen romahdus viime vuosina on suurin syy yksityisteiden kunnon nopeaan heikentymiseen.

Tiekunnat eivät ole voineet toteuttaa tarpeellisia kunnostustoimia. Valtionavustusten poistuminen on lisännyt tieosakkaiden tienpitokustannuksia ja kunnat ovat joutuneet nostamaan avustusten tasoa. Kuntien mahdollisuudet avustusten nostamiseen ovat rajalliset kuntien vaikean taloustilanteen huomioon ottaen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.25.50 otetaan lisäyksenä 40 000 000 markkaa.*

### **Pääluokka 32**

#### **KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Valtion yhtiöomaisuuden myynnistä saatujen myyntitulojen kohdentaminen valtaosaltaan valtion velan lyhentämiseen on budjettipolitiikan kokonaisuuden ja ajankohtaisen suhdannetilanteen kannalta perusteltua. Määrätietoisien velan lyhentämisen ohella on kuitenkin huolehdittava uuden ja monipuolisemman osaamisen sekä yritysjärjestyksen vahvistamisesta nopeasti kasvavalla ns. "uuden talouden" alueella. Oikein kohdennetut panostukset kasvualan yrityksiin lisäävät erityisesti tietointensiivisen talouden kasvua maassamme ja luo tulevaisuudessa valtiontalouden kannalta lisää mahdollisuuksia myös valtion velan maksamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*pääluokan 32 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että valtionyhtiöiden myyntitulojen käytössä painotetaan sijoittamista koko maan laajuisen osaa-*

*miskeskusverkoston laajentamiseen, innovaatioiden kaupallistamiseen ja uuden yrittäjyyden vahvistamiseen erityisesti tietointensiivisen talouden kasvualoilla.*

### **20. Teknologiapolitiikka**

#### **27. Tutkimus- ja kehitystoiminta (arviomääräraha)**

Lipposen hallituksen II hallituksen ohjelmassa todetaan, että "Tutkimus ja kehityshankkeiden rahoituspäätöksissä otetaan huomioon hankkeen ja kehitettävän teknologian merkitys erityisesti harvaan asuttujen alueiden yritysten kilpailukyvyille". Tämä on perusteltua, sillä TEKESin kautta myönnettyt voimavarat ovat tähän saakka pääosin suuntautuneet maan muutaman voimakkaan kasvukeskuksen yrityksiin. TEKESin panostusten kohdentumista on laajennettava. Maakunnallisten ja seutukunta-kohtaisten osaamiskeskusten ympärille on rakennettava hankkeita, joilla vahvistetaan yritysten kykyä hyödyntää nykyistä paremmin teknologia- ja kehittämisrahoitusta sekä yrityksille suunnattavaa nk. siemenrahoitusta.

Edellä olevaan, pääluokan perusteluissa lausuttuun viitaten ehdotamme

*momentin 32.20.27 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että tutkimus- ja kehityshankkeiden rahoituspäätöksissä otetaan huomioon hankkeen ja kehitettävän teknologian merkitys erityisesti harvaan asuttujen alueiden yritysten kilpailukyvyille ja*

*että TEKESin voimavaroista varataan riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit maan tasapainoiseen kehittämiseen tähtäävään työhön, jolloin voidaan edistää koko maan kattavan osaamiskeskusverkoston syntyä.*

### 30. Yrittäjyys- ja pk-politiikka

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Alueellisin perustein kohdennetut yritystuet ovat Suomessa muihin Euroopan maihin verrattuna harvinaisen vähäiset etenkin kun otetaan huomioon etäisyydet ja harva asutus. Vuoden 1995 jälkeen Lipposen hallitusten aikana tukia on leikattu nopeasti ja painopiste on siirtynyt tutkimus- ja kehitystukiin, jotka puolestaan kohdentuvat pääasiassa kasvukeskuksien yrityksille. Vuonna 1995 tämän momentin alueellisia yritysten kehittämis- ja investointihankkeita tuettiin yhdessä alueellisen kuljetustuen kanssa 675 miljoonalla markalla. Ensi vuonna summa on putoamassa vain 92 miljoonaan markkaan. Tämä ei vastaa EU:n ns. lisäysperiaatetta. Kotimaista rakenne- ja aluetukea ei saisi korvata EU:sta tulevalla rahoituksella.

Maakunnissa valmistellut alueohjelmat rakentuvat vahvasti pienyrittäjyyden varaan. Ohjelmien riittävä kansallinen rahoitus on varmistettava. Senkään takia hallituksen esittämä leikkaus yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemisesta ei ole hyväksyttävissä. Erityisiä ongelmia se aiheuttaa alueilla, jotka ovat EU:n tavoite 1 ja 2 -alueiden ulkopuolella. Näiden alueiden TE-keskusten määrärahoja tulee lisätä, jotta uusien osaamisintensiivisten alojen yritysten kasvu ja sijoittuminen sinne vauhdittuu. Nykyistä paremmin on syytä huomioida myös pikkukaupunkien merkitys lähiympäristöjensä kehityksen vauhdittajina.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 32.30.45 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus kar-toittaa EU:n tavoite 1 ja 2 -alueiden ulko-puolisten alueiden ongelmat ja laatii niiden kehittämiseksi erillisen kansallisen ohjelman ja*

*että näille alueille suunnataan TE-keskusten kautta yrityksille lisärahoitusta, joilla tuetaan niiden kykyä käyttää nykyistä paremmin tarjolla olevia tutkimus- ja kehitysmäärärahoja sekä kansainvälistymiseen ja markkinointiin tarjolla olevaa rahoitusta.*

Lisäksi ehdotamme,

*että momentin 32.30.45 perusteluja muutetaan siten, että investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaista kansainvälistymistukea saa vuonna 2000 myöntää 80 000 000 markan sijasta 180 000 000 markkaa.*

Edelleen ehdotamme,

*että momentille 32.30.45 otetaan lisäyksenä 40 000 000 markkaa.*

### 50. Kansainvälistyminen ja markkinointi

40. Yritysten kansainvälistyminen (arviomääräraha)

Lipposen II hallituksen ohjelman elinkeinopoliittisessa osassa korostetaan tarvetta panostaa tutkimus- ja teknologiakehityksen ohella tuotteiden kaupallistamiseen ja yritysten kykyyn kansainvälistyä. Tämän tarpeen sanelee talouden nopea globalistuminen. Se edellyttää välitöntä reagointia kilpailuhaasteisiin ja tarjoutuviin uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin. Menestyminen tällaisessa ympäristössä vaatii yrityksiltä yhtäaikaista panostuksia teknologian kehittämiseen, markkinoiden hallintaan sekä tarvittavien investointien rahoitukseen.

Edellä mainitut hallitusohjelmaan kirjatut tavoitteet eivät valittavasti näy vuoden 2000 valtion talousarvioesityksessä. Panostukset teknologiaan ja tuotekehitykseen sekä toisaalta tuotteiden markkinointiin ovat edelleenkin toisistaan irrallisia määrärahaakohteita. Kuitenkin markkinointi ja markkinoiden hallinta olisi mieltävä innovatiiviseksi toiminnaksi.

Korkeaan osaamiseen perustuvan ns. "uuden talouden" toimintatapojen hallinta on erityisen tärkeää suomalaisille yrityksille, koska useimmat lupaavimmista kasvualoistamme kuuluvat tietointensiivisen talouden globaaliin toimipii-riin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 32.50.40 perusteluissa lausuttavaksi:*

**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että ensi vuoden talousarvioesitystä laadittaessa panostukset tuotteiden markkinointiin ja vientiin nostetaan nykyistä huomattavasti keskeisempään asemaan teknologia- ja tuotekehityspanosten rinnalle.*

41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle

Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:n Finpro tukee uusien markkinayritysten kasvua ja menestymistä kansainvälisessä markkinaympäristössä markkinahallinnan, teknologian ja rahoituksellisen osaamisen keinoin.

Keskeiseksi ongelmaksi on kasvamassa Finpron rahoituspohjan ohentuminen tavalla, joka vaikeuttaa oleellisesti edellisen momentin 32.50.40 perusteluissa kuvattua tehtävää. Erityisen ongelmalliseksi tilanne on muodostunut ulkomaanedustustojen yhteydessä toimiville Finpron vientikeskuksille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille otetaan lisäyksenä 5 000 000 markkaa Finprolle.*

**70. Erityisrahoitus**

41. Toimintatuki Finnvera Oyj:lle

Edellä kuvattu kehitys merkitsee suurta haastetta myös teknologiakehityksen, markkinaosaamisen ja rahoituksen parissa työskenteleville yrityskehitysorganisaatioille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 32.70.41 perusteluissa lausuttavaksi:*

**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että yritysrahoituksen kehittämiseksi, toimialarajoitusten vähentämiseksi, alueellisen vaikuttavuuden parantamiseksi sekä yritysten verkottumisen edistämiseksi parannetaan TEKESin, Finnvera Oyj:n, Suomen Teollisuussijoitus Oy:n, Finpro Oy:n ja Sitran yhteistyötä siten, että ne pystyvät rahoituspäätöksissään nykyistä parempaan keskinäiseen koordinaatioon sekä turvaamaan kasvuyrityksille eri osa-alueiden riittävät ja laadukkaat asiantuntijapalvelut koko maan kattavasti ja samanaikaisesti.*

**Pääluokka 33**

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN  
HALLINNONALA**

Eläkeläisten kannalta suurimmat epäoikeudenmukaisuudet ovat kansaneläkkeen pohjaosan leikkaus ja eläkeläisten korotettu sairausvakuutusmaksu. Lipposen ensimmäinen hallitus leikkasi kansaneläkkeen pohjaosaa noin 300 markalla kuukaudessa. Eduskunnan enemmistö päätti — vastoin Keskustan ehdotusta — jatkaa kansaneläkkeen pohjaosan leikkausta. Päätös pienentää 380 000 eläkkeensaajan saamaa pohjaosaa 79 markalla kuukaudessa.

**18. Sairausvakuutus**

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Eläkeläisten ylimääräinen sairausvakuutusmaksu alenee ensi vuonna 2,4:stä 1,7 penniin veroäyryltä. Keskusta pitää alennusta myönteisenä ja katsoo, että ylimääräinen maksu tulisi poistaa kokonaan tämän vaalikauden aikana. Korote-

tulle sairausvakuutusmaksulle ei ole perusteita. Kysymys on palkansaajien ja eläkeläisten yhdenvertaisesta kohtelusta.

Momentilta tehtävää 5 miljoonan markan leikkausta Kansaneläkelaitoksen toimintamenoihin ei käsityksemme mukaan ole mahdollista toteuttaa kohdentamalla se jollekin tietyllä toiminnolle eikä myöskään budjettimietintöön sisällytetyllä lausumalla kuten mietinnössä tehdään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 33.18.60 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että eläkeläisten ylimääräinen sairausvakuutusmaksu poistetaan vuoteen 2003 mennessä.*

**19. Eläkevakuutus**

60. Valtion osuus kansaneläkeläistä johtuvista menoista (arviomääräraha)

Työnantajan kansaneläkemaksu on eräs tärkeimmistä työvaltaisia yrityksiä Suomessa rasittavista välillisistä kustannuksista. Kansaneläkemaksua tulee porrastaa siten, että alennus kohdistuu työvoimavaltaiseen palvelutuotantoon ja pienituloisempaan työvoimaan. Tarkoituksenmukaisin tapa keventää työnantajamaksuja tällä hetkellä on työnantajan kansaneläkemaksun alentaminen nykyisen porrastuksen puitteissa ns. Pukilan työryhmän esityksen mukaisesti. Keskusta ehdottaa sen tehtäväksi tässä vaiheessa suhdanetilanne huomioon ottaen kustannusneutraalisti niin, että pääomavaltaisempien yritysten maksua samalla korotetaan. Koska työnantajan työtömyysvakuutusmaksu suurempien yritysten osalta alenee, on korotus näiden osalta varsin vähäinen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 33.19.60 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin työvoimavaltaisten yritysten välillisten kustannusten helpottamiseksi työnantajan kansaneläkevakuutusmaksua alentamalla.*

**21. Rintamaveteraanieläkkeet**

52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha)

Veteraanien taloudellisen aseman kohentamisessa on ensi sijainen tavoite pienituloisten veteraanien aseman parantaminen. Rintamaveteraanien vähimmäiseläkkeiden korottaminen voidaan toteuttaa parhaiten korottamalla ylimääräistä rintamalisää, jolloin etuus kohdistuisi ansioeläketuloa vailla oleville ja pientä ansioeläkettä saaville. Tämä tavoite tulisi toteuttaa 1.1.2000 alkaen korottamalla ylimääräistä rintamalisää 45 prosenttiin kansaneläkkeen lisäosasta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 706/1999 vp pohjautuen ehdotamme,

*että momentille 33.21.52 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 40 000 000 markkaa veteraanien ylimääräisen rintamalisän budjettiperusteiseen maksamiseen.*

**32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto**

30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Keskusta ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että terveydenhuollon asiakasmaksuja korotetaan. Korkeat terveystaloudelliset maksut saattavat estää vähävaraisen väestöosan mahdollisuuksia hakeutua hoitoon. Kotitalouksien osuus terveydenhoitomenojen rahoittamisesta on jo nyt Suomessa muihin OECD-maihin verrattuna korkea. Korkeat maksut ja omavastuut lisäävät väestöryhmien välisiä terveyseroja. Valtion osuuden alentuminen terveydenhoitomenojen rahoituksessa 1990-luvun loppupuolella on on-

gelmallista. Vastuuta terveydenhuollon rahoituksesta ollaan yhä enemmän siirtämässä pienituloisen, sairastavan kansanosan maksettavaksi. Kuntien valtionosuuksien leikkaukset vaarantavat terveyspalveluiden tasa-arvoisen saatavuuden. Leikkausten seurauksista kärsivät erityisesti paljon sairastavat henkilöt.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 33.32.30 perusteluissa lausuttavaksi:*

**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ei muuta voimassa olevaa asiakasmaksuasetusta ja täten pidättäytyy terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksista.*

*31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)*

Sosiaali- ja terveydenhuollossa on edelleen tarvetta uudisrakentamiseen erityisesti päivähoidossa. Vanhustenhuollossa puolestaan palvelurakenteen uudistaminen vaatii myös lisärakentamista. Myös home- ja kosteusvauriot lisäävät korjaustarpeita. Lisäksi rakennuskanta on peruskorjauksessa. Valtiovallan ei pidä vetäytyä vastuusta palvelujärjestelmämme kehittämisessä investointien osalta. Se lisäisi kuntalaisten eriarvoisuutta.

Keskusta ei hyväksy hallituksen esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon perustamiskustannusten valtionosuusjärjestelmän lopettamisesta. Perustamishankkeiden rahoittaminen on käsiteltävä osana kuntien valtionosuusjärjestelmän kokonaistarkistusta ja yhdessä muiden hallinnonalojen kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 33.32.31 perusteluissa lausuttavaksi:*

**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että valtio osallistuu jatkossakin sosiaali- ja terveyden-*

*huollon rakentamiskustannuksiin ja että perustamiskustannusten erillinen valtionosuusjärjestelmä säilytetään.*

**Pääluokka 34**

**TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**06. Työvoimapolitiikan toimeenpano**

*30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha)*

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutuksen saaneita on työttömänä yli 30 000 samaan aikaan, kun työssä olevien työuupumus ja työpaineet kasvavat. Valtion tulisi suunnata voimavaroja sosiaali- ja terveydenhuollossa nyt työttömänä olevien ammattihenkilöiden palkkaamiseksi sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Tästä koituvat kokonaiskustannukset ovat valtion panostusta huomattavasti pienemmät, koska työttömyys- ja asumistukimenoja säästyy. Tämän vuoksi tulee työllistämistukea suunnata siten, että kunnilla ja kuntayhtymillä on mahdollisuus palkata työttömiä hoiva-alan henkilöitä pitempiin työsuhteisiin ja korkeammalla tukitasolla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 34.06.30 perusteluissa lausuttavaksi:*

**Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että työllistämistuen painopisteenä on sosiaali- ja terveydenhuollossa työttöminä olevien työllistäminen siten, että heidän osaltaan mahdollistetaan kahden vuoden työllistämiskaus ja tuki maksetaan pitkäaikaistyöttömän tukitason mukaisena.*

*52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)*

Työttömyyden pitkäaikaistumisen takia työttömyysturvan saajien enemmistö on työmarkkinatuella. Työmarkkinatuen tarveharkintaisuus

puolison tulojen mukaan asettaa työttömyysturvan saajat eriarvoiseen asemaan perhesuhteiden perusteella. Tämä aiheuttaa myös ilmeisen kannustinloukun yhden tulonsaajan perheissä. Kun toisen puolison tulot kasvavat, toisen puolison työmarkkinatuki alenee. Yhdessä verojen kiristymisen ja päivähoitomaksujen nousun kanssa lopputulos vielä kärjistyy ja perheen käytössä olevat tulot saattavat alentua. STAKESin tutkimuksen mukaan tarveharkinnan poistaminen työmarkkinatuesta puolisojen tulojen osalta vähentäisi myös väärinkäytöksiä.

Hallituksen esittämä lievennys tarveharkintaan on riittämätön. Tarveharkinta puolison tulojen osalta on poistettava asteittain vuoteen 2003 mennessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme

*momentin 34.06.52 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että työmarkkinatuessa puolison tuloihin perustuva tarveharkinta poistetaan asteittain vuoteen 2003 mennessä.*

64. (34.06.63) Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (siirtomääräraha 3 v)

Työhallinnon käytössä olleet investointitukimäärärahat kunnille ovat keskeisiä välineitä elinkeinotoiminnan monipuolistamishankkeissa. Niiden avulla kunnat voivat työllistää aktiivisesti ja kehittää elinkeinoja. Erityisen tärkeitä määrärahat ovat teollisuus- ja teknologiahankkeiden sekä matkailuelinkeinon kehittämisessä ja matkailuun liittyvien ympäristöhankkeiden toteuttamisessa. Hankkeilla on ollut suuri merki-

tys alueellisten työttömyyserojen kaventamisessa. Työttömyysasteet monissa kunnissa Itä- ja Pohjois-Suomessa ovat vieläkin 15—20 prosentin tasolla. Lisärahoituksella voidaan tasata työttömyyseroja.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 34.06.64 otetaan lisäyksenä 20 000 000 markkaa.*

## TULOT

### Osasto 11

#### VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

Liikenteen polttoaineiden verotus kiristyi vuoden 1997 lopussa tehdyillä päätöksillä. Viime aikoina polttoaineiden hinta on noussut nopeasti raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan kallistuttua. Tämä hinnannousu rasittaa eniten pieni- ja keskituloisia. Lisäksi korkeat liikennepolttonesteiden hinnat tuntuvat kohtuuttomilta varsinkin pitkien etäisyyksien maakunnissa. Ne osaltaan kiihdyttävät muutoinkin nopeaa maan sisäistä muuttoliikettä.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme

*osaston 11 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin liikenteen polttonesteiden verotuksen kohtuullistamiseksi.*



## **Vastalause 1**

**VaVM 33/1999 vp — HE 40/1999 vp**

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 1999

Maria Kaisa Aula /kesk  
Olavi Ala-Nissilä /kesk  
Jorma Huuhtanen /kesk  
Seppo Kääriäinen /kesk  
Mauri Pekkarinen /kesk

Jukka Vihriälä /kesk  
Liisa Hyssälä /kesk  
Ossi Korteniemi /kesk  
Markku Laukkanen /kesk  
Anu Vehviläinen /kesk

## VASTALAUSE 2

*Yleisperustelut***1. Hallituksen politiikka jakaa kansaa**

Suomi on elänyt vahvan taloudellisen kasvun aikaa aina vuodesta 1994 alkaen. Kansantalouden mittareilla tarkasteltuna olemme vauraampi kansakunta kuin aikoihin. Inflaatio on hallinnassa, velkaantuminen on taittumassa ja korkotaso on pysynyt kohtuullisen alhaisella tasolla. Bruttokansantuote on kasvanut ennätystasolle ja taloudelliset tutkimuslaitokset korjaavat ennusteitaan myönteisemmiksi. Jos tämä olisi koko kuva kansakuntamme tilasta uudelle vuosituhannele siirryttäessä voisimme olla tyytyväisiä muutostrendien suuntaan ja harjoitetun politiikan sisältöön. Valitettavasti kansakuntaamme varjostavat monet tummat varjot.

Jokainen vastuullinen päättäjä ja puolue tietää, että arjen tilanne kansalaisen kohdalla näyttää liian usein synkältä. Työttömyyttä ei edelleenkaan ole nujerrettu, lasten ja nuorten hyvinvointi on usein uhattuna ja alueellisesti maamme on vaarallisella tavalla jakautumassa. Rikkaat ovat entisestään rikastumassa, kun samanaikaisesti merkittäväällä osalla kansasta on yhä huoli jokapäiväisestä toimeentulosta. Erään selvityksen mukaan maassamme on nyt tuhansia uusia miljonäärejä: heillä mennee hyvin, mutta samalla toivo hiipuu monelta unohdukseen ja velkavankeuteen tuomitulta kansalaiselta. Kansantalouden numerosuureiden takana paljastuu karu todellisuus. Kansalaisten usko poliittisen järjestelmän kykyyn vastata heidän hätäänsä ja tarpeisiinsa on heikentymässä, mistä osaltaan kertoo hälyttävästi heikentynyt äänestysaktiivisuus. Kesän 1999 eurovaalien surkea äänestysaktiivisuus (31,4 %) on kansan vahva ja varoitettava viesti keskittymiskehitystä ja vahvojen etuja puolustavalle politiikalle, jota hallituskoalition puolueet ovat noudattaneet.

Hallitus ei vuotta 2000 koskevassa talousarvioesityksessään esitä riittäviä toimenpiteitä oi-

keudenmukaisuuden ja sosiaalisesti eheän Suomen vahvistamiseksi. Poikkeuksellisen laajapohjaisella hallituksella on mitä ilmeisempiä vaikeuksia puuttua kehitykseen. Tämä on ymmärrettävää, kun hallitukseen on mahdutettu poliittisia puolueita äärivasemmalta äärioikealle. Hallitus on rakentanut politiikkansa ytimen jatkuvan, vahvan talouskasvun ja hallituksen sekä työmarkkinajärjestöjen kolmikantayhteistyön varaan. Työmarkkinaratkaisujen ajautuminen liittotasolle on nyt vakavasti uhkaamassa maltillista palkkakehitystä. Talouden kasvu näyttää vielä jatkuvan, mutta se ei yksin riitä tasapainoisen kehityksen turvaamiseksi. Kasvu ei ole nähty enempää muuttunut uudeksi työksi, koska työllistämispotentiaalia omaavien pienyritysten toimintaedellytyksiä ei ole määrätietoisesti edistetty, koska kotien hoivatyötä vähättelevä linja on ajanut vanhempia työttömyyskortistoon ja koska työn jakamiseen ei ole rohkeasti ryhdytty.

*1.1. Työttömyyttä ei ole nujerrettu*

Pääministeri Lipposen I hallitus epäonnistui työttömyyden puolittamistavoitteen toteuttamisessa. Epäonnistumisestaan hallitus ei näytä ottaneen oppia, sillä Lipposen II hallitus jatkaa edeltäjänsä työllisyyspolitiikkaa. Muutosta on tapahtunut vain hallituksen politiikan markkinoinnissa: hallitusohjelmassa työttömyyden puolittamistavoite on nyt unohdettu ja hallitus on päätenyt korostamaan työllisyysasteen nostamista.

Kuluvalle vuodelle hallitus ennusti 9,0 prosentin työttömyyttä, mutta talousarvioesityksessään hallitus on joutunut tarkentamaan ennusteensa 10,3 prosenttiin. Vuonna 1997 oli 788 522 kansalaista pidemmän tai lyhyemmän ajan työttömyysturvan piirissä. Ennakkotietojen mukaan vuonna 1998 tilanne oli yhä lähes sama, sillä työttömyysturvaa nosti edelleen peräti 734 627 kansalaista. Lokakuussa 1999 työvoimatoimistoissa oli kaikkiaan 558 700 työnhakijaa, joista työttömiä 326 800. Pitkäaikaistyöttö-

miä oli samana ajankohtana 93 155. Osaa kansalaisista uhkaa pysyvä syrjäytyminen työmarkkinoilta.

Työttömyys on kasvavassa määrin myös alueellinen ongelma. Lokakuusta 1998 lokakuuhun 1999 työttömyys kasvoi Satakunnassa (+3 %). Etelä-Pohjanmaalla (-1 %) ja Keski-Pohjanmaalla (-1 %) työttömyys pysyi käytännössä ennallaan. Työttömyys väheni varsin hitaasti myös Varsinais-Suomessa (-3 %), Pirkanmaalla (-3 %), Kaakkois-Suomessa (-3 %) ja Keski-Suomessa (-3 %).

Hallitus esittää talousarvioesityksessään työvoimapolitiittisten toimenpiteiden määrän vähentämistä yli 10 prosentilla. Esimerkiksi valtionhallinnon palkkaperusteiset työllisyystuet vähenevät peräti 36,1 prosentilla. Hallitus ei myöskään esitä uusia toimenpiteitä pienyritysten työllistämismahdollisuuksien parantamiseksi — välilliset työvoimakustannukset eivät kevene. EMU-puskureiden täyttymisestä johtuva työttömyysvakuutusmaksun keventämisvara kohdistetaan kokonaisuudessaan suurille yrityksille.

Hallituksen passiivinen ote näkyy keskeisten veroratkaisujen siirtymisenä ensi vuoden puolelle. Työllistymisen kannalta tärkeät pienipalkkaisten verokevennykset jäivät nyt näkemättä. Hallituksen toimin valtion oma henkilöstöpolitiikkakin osoittautuu rajuksi, sillä talousarvioesitys ei sisällä määrärahojen lisäyksiä tuleviin palkankorotuksiin.

### *1.2. Lasten ja nuorten hyvinvointi murenee*

Kansalaisten jakautuminen näkyy myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin erilaistumisessa. Osa nuorista voi hyvin, mutta ikävä kyllä kasvava osa voi huonosti. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin mureneminen näkyy lisääntyneenä päihteiden ja huumeiden käyttönä. Lasten huostaanotot ovat lisääntyneet. Nuorten psyykkiset häiriöt ilmenevät masentuneisuutena, itsetuhokäyttäytymisenä ja erilaisina käytöshäiriöinä. Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan alkoholin tarjonnan ja saatavuuden kasvu ovat alentaneet nuorten alkoholin kokeilu- ja käyttöikää viime vuosina. Tosiunelmiaan juo itsensä kerran kuukaudessa tai useammin 11 prosenttia 14-vuotiaista pojista ja

16 prosenttia samanikäisistä tytöistä. Vuosien 1996 ja 1998 kouluterveystutkimusten mukaan huumeita oli tarjottu viimeisen vuoden aikana keskimäärin 19 prosentille 15—16-vuotiaista ja noin 21 prosentille 17—18-vuotiaista.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin murenemisen taustalla on jo useita vuosia vaikuttaneita muutostrendejä. Yhteiskunnan arvoilmapiiri korostaa kokonaisuuden sijasta erityisominaisuuksia, aineelliset ja kaupalliset arvot ovat ylikorostuneet — rahasta on tullut isäntä, kun sen pitäisi olla renki. Itsekeskeisyys on lisääntynyt. Oikean ja väärän raja on hämärtynyt samassa tahdissa kun irtiotot kotia, välittämistä ja pyhyiden tuntoa korostavista kristillisistä perusarvoista ovat lisääntyneet.

### *1.3. Alueelliset ongelmat kärjistyvät*

Ennakkotietojen mukaan kunnallinen tuloveroprosentti tulee ensi vuonna nousemaan yli 80 kunnassa vain 15 kunnan alentaessa verotustaan. Yli puolet kunnista nostaa kiinteistöveroprosenttejaan. Yli 270 kuntaa on hakenut valtiolta harkinnanvaraista avustusta taloudellisiin vaikeuksiinsa hakemusten yhteismarkkamäärän noustessa noin miljardiin markkaan. Hallitus uskoo kunnallistalouden vahvistuvan tulevana vuonna, mutta tässäkin johtopäätökset tehdään vain keskiarvolukujen perusteella. Erittäin monessa kunnassa vuosikate on negatiivinen ja kyky ylläpitää peruspalveluja kestävällä tavalla on vaarantunut.

Muuttoliike muutamaan harvaan kasvukeskukseen on kiihtynyt. Muuttovoittoa on tapahtunut eniten Oulun (+1,8 %) ja Helsingin (+1,4 %) seutukunnissa. Muuttotappiota on vastaavasti tapahtunut eniten Koillis-Lapin (-2,9 %) ja Kehys-Kainuun (-2,5 %) seutukunnissa. Tilanne aiheuttaa vaikean, hallitsemattoman tilanteen niin muuttovoitto- kuin muuttotappiokunnissakin. Kasvukeskuksissa asuntojen hinnat ja vuokrat ovat kohonneet kestävämmällä tavalla samalla kun yhteiskunnan palveluvarustus muuttotappioalueilla heikkenee oleellisesti.

Maatalousyrittäjät ovat olleet erityisten paineiden alaisena. Vuoden 1995 alusta alkanut EU-jäsenyys on ollut maatalousyrittäjien kan-

nalta kohtuuton. Viime vuosina tuolloin sovitua maatalouden kotimaista tukipakettia on kovalla kädellä leikattu. Nyt hallitus päätti heikentää maatalouden luopumistukijärjestelmää. Yksityisessä omistuksessa olevien maatilojen lukumäärä on 1990 vuoden 157 370 tilasta vähentynyt 127 480 tilaan vuonna 1997. Aktiivista maataloutta harjoittavien tilojen lukumäärä oli vuonna 1997 kuitenkin vain 90 203. Suunta on tämän jälkeen jatkunut. Maatilojen sukupolvenvaihdosten määrä on romahtanut 1 250:een vuosina 1995—1997, kun vuosina 1991—1994 sukupolvenvaihdoksia oli noin 2 600 vuodessa.

## 2. Kristillisen liiton vaihtoehto

Kristillinen liitto haluaa vahvistaa yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja kansalaisten yhdenvertaista kohtelua. Työttömyyden nujertaminen on mahdollista muuttamalla harjoitetun politiikan peruslinjaa pienyrityksiä ymmärtävämmäksi. Pitkäaikaistyöttömyyden voittaminen edellyttää erityistoimia, minkä johdosta työvoimapolitiittisten toimien määrä on toistaiseksi pidettävä korkeana. Työmarkkinaneuvotteluissa on jatkossa pyrittävä ratkaisuihin, jossa rahapainotteisuuden sijasta painottuu mahdollisuus työajan lyhentämiseen perheitä tukevalla tavalla. Työntekijöiden tulisi nykyistä selkeämmin voida valita elämäntilanteensa mukaan joko henkilökohtaisen sapattivapaan kerryttäminen tai päivittäisen työajan lyhentäminen.

Kotien hoivatyön arvostaminen on mielestämme kestävä lähtökohta lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiselle. Päihdevalistuksen tavoitteeksi tulee alkoholin käytön oppimisen sijasta nostaa pyrkimys päihteettömyyteen, terveen elämään. Mahdollisuus lasten tahdonvastaiseen huumevieroitushoittoon tulee turvata laakisääteisesti.

Aluekehityksen kääntämiseksi myönteisemmäksi kuntien toimintamahdollisuuksia tulee vahvistaa, liikenneyhteydet on pidettävä kilpailukykyisinä ja maatalousyrittäjien toimintaedellytyksiä tulee parantaa.

### 2.1. Kristillisen liiton verolinja

Talouden noususuhdanteessa on varauduttava heikompia vuosia varten. Kokonaisveroasteen alentaminen tulee aloittaa, kun valtiontalouden rakenteellinen ylijäämä on vahvistunut nykyisestä. Tavoitteena pidämme 10 miljardin markan rakenteellisen ylijäämän saavuttamista. Vuonna 2000 kokonaisveroaste tulee pitää kutakuinkin ennallaan. Kristillinen liitto hyväksyy sen lähtökohdan, että osa veroratkaisuista on sidottu toteutuvaan palkkalinjaan.

Veropolitiikan arvojärjestys on tarkistettava. Verojärjestelmän sisällä on välttämätöntä tehdä korjauksia. Verojen kevennysvaraa tulee kohdentaa täsmäkohteisiin yleisen veroalen sijasta. Veropolitiikan päälinjan on tuettava työn arvostamista, kansalaisten yhdenvertaista kohtelua, kotien hoivatyötä ja pienyritystäjyyttä.

### Kristillisen liiton mielestä:

1. Tuloverojen kevennysvara on kohdistettava pienituloisia painottaen. Kevennys tulisi toteuttaa niin, että kuntien mahdolliset tulonmenetykset kompensoidaan.
2. Hoivatyöhön sidottu perhevähennys tulisi mahdollistaa lakialoitteen LA 172/1999 vp peruslinjaa noudattaen.
3. Eläkeläisten ylimääräistä sairausvakuutusmaksua olisi tullut pienentää 1 prosenttiyksiköllä sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön StVM 21/1999 vp 1. vastalauseen mukaisesti.
4. Työnantajien kansaneläkemaksun alinta porrasta olisi tullut laskea 1,8 prosenttiin. Kustannusvaikutusta olisi voitu lieventää korottamalla kahta ylempää porrasta sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön StVM 21/1999 vp 1. vastalauseen mukaisesti.
5. Arvonlisäverotuksessa tulee toteuttaa kaikille pienyrityksille asteittain aleneva perusvähennys. Uudistus voitaisiin aloittaa kokeiluna ja kustannuksiltaan rajoitettuna.
6. Tulee mahdollistaa yrittäjien pienten pääomatulojen verottaminen ansiotulojen verona.
7. Matkakulujen vähennyksen ylärajaa tulee nostaa ja poistaa kohtuuttomia vähennyksen käytön rajoituksia.

8. Hallituksen esityksiä pankkitalletusten korkotulojen verovapauden poistamisesta ja vapaaehtoisten eläkevakuutusten veronkiristyksistä ei olisi tullut toteuttaa.

9. On käynnistettävä selvitykset pääomatuulojen progressiiviseen verotukseen siirtymiseksi. Hyväksymme pääoma-, korko- ja yhteisöverokantojen 1 prosenttiyksikön kiristuksen.

10. Pörssikauppa tulisi palauttaa maltillisen 0,15 prosentin leimaveron piiriin.

11. Keinotteluvuottojen verotusta tulee kiristää niin, että alle 12 kuukauden omistukseen perustuvan myyntivoiton verotus nostetaan 50 prosenttiin.

12. Haitta- ja pisteveroja, mm. tupakkaveroa ja teollisuuden ympäristöveroja voidaan korottaa verojen kevennyspakettimme rahoittamiseksi.

Kristillisen liiton verolinjausten toteuttaminen olisi kustannusneutraalia. Verotulojen lisäykset olisivat n. 2,5 miljardia markkaa ja esittämämme verojen kevennykset n. 2,5 miljardia markkaa.

## 2.2. Kristillisen liiton keskeiset talousarvio-muutokset

Mielestämme noin puolet talouskasvun mahdollistamasta valtiontalouden liikkumavarasta tulee käyttää velkojen lyhentämiseen ja puolet palveluiden kehittämiseen tai verojen keventämiseen. Verolinjauksemme on kustannusneutraali. Vaihtoehtoisen linjamme markkamääräiset muutokset jäävät varsin maltillisiksi. Esityksemme vähentäisivät työttömyyttä, ylläpitäisivät peruspalveluja ja helpottaisivat yhteiskuntamme kiipeitä epäkohtia.

## Työttömyyden vähentämiseksi Kristillinen liitto haluaa mm.:

- valtionhallinnon palkkaperusteisia työllistämistukia erityisesti pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi
- lisätä työllisyysperusteisia investointitukia
- parantaa maatalousyrittäjien toimintaedellytyksiä lisäämällä maatalouden kotimaista tukea ja torjumalla maatalouden luopumistukijärjestelmän heikennykset

- lisätä koulujen korjausrakentamista
- lisätä perustienpidon ja perusradanpidon määrärahoja
- lisätä alueellista kuljetustukea.

## Oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi Kristillinen liitto haluaa mm.:

- pysäyttää kansaneläkkeen pohjaosan leikkaukset
- alentaa terveydenhuollon maksukattoa
- lisätä köyhimpien maiden kehitysyhteistyömäärärahoja
- toteuttaa esiopetuksen koulumatkaetuuden torjua joukkoliikenteen palvelujen ostomäärärahojen leikkaukset
- laajentaa yhteisistä varoista tuettua hammashuoltoa
- lisätä ylivelkaantuneiden auttamiseksi Takuu-Säätiön voimavaroja.

## Lisäksi haluamme:

- lisätä vankeinhoitolaitoksen toimintavaroja, vankiloiden perusparannusvaroja, Tullilaitoksen toimintamenoja sekä sosiaali- ja terveysministeriön erityishankkeiden määrärahoja huumeongelman hallitsemiseksi.

## 2.3. Yhteenveto

Kristillisen liiton esitykset merkitsisivät:

### a. Lapsiperheille

- kevyemmän, kotien hoivatyötä tukevan perhevähennyksen aloittamista
- työssäkäyvien matkakulujen verovähennysoikeuden parantamista
- esiopetuksen koulukuljetusten toteuttamista.

### b. Eläkeläisille

- ylimääräisen sairausvakuutusmaksun alentamista 1 prosenttiyksiköllä
- pienimpien eläkkeiden korottamista 200 mk/kk
- kansaneläkkeen pohjaosan leikkausten pysäyttämistä
- omaishoidon tukijärjestelmän jatkokehittämistä.

## c. Pienyrittäjille

- pienyrittäjän ALV-perusvähennyksen aloittamista
- työnantajan kansaneläkemaksun alimman portaan alentamista 2,4 prosentista 1,8 prosenttiin
- pienten pääomatulojen verottamista ansiotulojen verona
- maatalousyrittäjien luopumistukijärjestelmän säilyttämistä
- maatalousyrittäjien kotimaisen tuen korottamista.

Kristillisen liiton vero- ja talousarviomuutokset johtaisivat työttömyyden alenemiseen hallituksen esittämää linjaa nopeammin. Muutoksemme toisivat kotien hoivatyölle sille kuuluvan arvon ja osuuden yhteisin ponnistuksin saavutetusta kansantuotteen kasvusta. Kansalaisten kokema yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus vahvistuisi. Oppositioilla on vaihtoehto. Se on oikeudenmukaisempi, eheyttävämpi ja työllistävämpi kuin hallituksen talousarvioesityksessään esittämä linja.

***Yksityiskohtaiset perustelut*****MENOT****Pääluokka 24****ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö*****66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)***

Hallitusohjelman mukaan hallitus tavoittelee YK:n asettaman suosituksen mukaista tasoa kehitysyhteistyömäärärahoissa, taloudellisen tilanteen niin salliessa. Kansantaloutemme voimavarat eivät ole koskaan olleet niin vahvat kuin nyt. Kuulumme rikkaiden maiden joukkoon. Suomessa elämme hyvinvoivassa, demokraattisessa,

turvallisessa ja tasa-arvoisessa maassa, jossa ihmisoikeuksia kunnioitetaan. Kaikesta tästä huolimatta hallitus ei aio nostaa kehitysyhteistyömäärärahoja YK:n suosituksen mukaiselle 0,7 prosentin osuudelle BKT:sta. Kehitysyhteistyömäärärahat saattavat pienestä lisäyksestä huolimatta jäädä alle 0,34 prosenttiin BKT:sta. Lipposen ensimmäisen hallituksen periaatepäätöksenä oli nostaa kehitysyhteistyömenot 0,4 prosenttiin vuonna 2000. On eettisesti perusteltua nostaa kehitysyhteistyön määrärahoja, jotka kohdentuvat erityisesti maailman köyhimpien maiden ihmisten auttamiseen. Suomen tulee reilusti kantaa osansa sille kuuluvasta kansainvälisestä vastuusta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 50 000 000 markkaa maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön lisäämiseksi.*

**Pääluokka 25****OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****50. Vankeinhoitolaitos*****21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)***

Vankeinhoidon toimintamenoihin esitetty määräraha pienenee arviolta noin 10 miljoonaa markkaa vuoden 1999 tilinpäätösennusteesta. Tämä johtaa säästötoimenpiteisiin, jotka voivat vaarantaa tärkeiden tavoitteiden ja uudistusten toimeenpanoa vankiloissa.

Huumerikosten määrä on viime vuosien aikana lisääntynyt huolestuttavasti. Vuosikymmenen alusta vuoteen 1998 niiden vankien osuus, joiden päärikoksena oli huumausainerikos, on noussut kolmesta prosentista viiteentoista prosenttiin. Tämä näkyy vankiloissa huumeiden käytön ja salakuljetuksen lisääntymisenä sekä huumeista aiheutuvina järjestysongelmina. Kasvavan huumeongelman hallitsemiseksi ja kitkemiseksi vankiloihin tarvitaan lisää henkilökun-

taresursseja ja huume-testauksia. Vankeinhoidon päihdestrategioiden toteuttaminen on vaikeaa määrärahojen pienentymisen vuoksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 25.50.21 otetaan lisäyksenä 10 000 000 markkaa.*

**74. Uudisrakennukset ja perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)**

Vankiloiden perusparannuksiin tarvitaan lisää määrärahoja. Laitosten puutteellisuus aiheuttaa ongelmia niin henkilökunnan kuin vankienkin turvallisuuden suhteen. Huumeiden käytön estämiseksi tarvitaan lisää huumeettomia osastoja, joissa vankien on helpompi elää päihdevapaata elämää tai irtautua päihteiden käytöstä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 25.50.74 otetaan lisäyksenä 40 000 000 markkaa.*

**Pääluokka 26**

**SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**75. Poliisitoimi**

**21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Yhteiskunnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluu yleisen järjestyksen ja kansalaisten turvallisuuden ylläpitäminen. Yhteiskunnallinen tilanne on mm. rajojen aukeamisen vuoksi muuttunut. Huumausainetilanne on muuttunut Suomessa merkittävästi 1990-luvulla. Huumeiden takavarikot ovat moninkertaistuneet. Huumeiden tarjonnan kasvu on osaltaan lisännyt omaisuusrikoksia ja väkivaltarikoksia sekä järjestäytyneen rikollisuuden leviämistä.

Poliisi tarvitsee lisäresursseja huumevalvonnan lisäämiseen ja ennaltaehkäisevään työhön huumeongelman voittamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.75.21 otetaan lisäyksenä 10 000 000 markkaa.*

**80. Pelastustoimi**

**21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Pelastushelikopteritoiminnan yhtenä suurena puutteena on se, ettei se kata koko maata. Sisäasiainministeriön asettama työryhmä esittää mietinnössään, että toiminta organisoitaisiin kahdeksalle toimipaikalle ja koko maan kattavaksi. Tavoite on hyvä ja kannatettava. Suurta epävarmuutta vallitsee kuitenkin siitä, milloin suunnitelma voidaan toteuttaa.

Budjettikäsittelyn yhteydessä on käynyt ilmi, että tällä hetkellä ulkopuolella oleva alue, joka muodostuu pääasiallisesti entisen Vaasan läänin alueesta, olisi mahdollista saada varsin pienellä määrärahalla ainakin osittain pelastushelikopteritoiminnan piiriin. Hanke tuli ajankohtaiseksi erään viime syksynä traagisen onnettomuuden yhteydessä. Alueen kansanedustajat reagoivat ja keräsivät adressin, jossa yli 50 000 kansalaista vetosi päättäjiin, jotta ensi vuoden budjettiin varattaisiin tarvittava määräraha tähän toimintaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.80.21 otetaan lisäyksenä 5 000 000 markkaa.*

**97. Avustukset kunnille**

**34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus**

Harkinnanvaraisen rahoitusavustukseen suunniteltu määräraha tulee olemaan edelleen liian pieni, sillä kunnat ovat rajulla tavalla jakautumassa voittajiin ja häviäjiin. Kuluvana vuonna määrärahat eivät alkuunkaan riittäneet täyttämään kuntien perusteltuja toiveita. Kuntien talouden vahvistaminen kestäväällä tavalla on ensiarvoisen tärkeää. Kuntatalouden rakennemuutoksen jatkuessa on väliaikaisena tukena perusteltua li-

sätä kuntien harkinnanvaraisia rahoitusavustuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 26.97.34 otetaan lisäyksenä 100 000 000 markkaa.*

#### **Pääluokka 28**

### **VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **40. Tullilaitos**

##### *21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Kansalaisten turvallisuuden kannalta huumausaineet muodostavat kasvavan uhan. Tullilaitoksella on niiden maahan pääsyn estämisessä erityisen suuri haaste ja vastuu. Huumeiden salakuljetus maahamme on huolestuttavasti viime vuosina lisääntynyt ja Suomesta on kehittynyt huumeiden läpikulkumaa. Tullin toimintamahdollisuuksia tulee nykyisestään lisätä. Esimerkiksi liikuteltaviin läpivalaisulaitteisiin, joiden avulla rekka-autot voidaan tutkia nykyistä tehokkaammin olisi raja-asemilla tarvetta. Tullin henkilöstöresursseihin tulee niin ikään panostaa, samoin henkilökunnan ajanmukaiseen koulutukseen.

Jotta edes osa em. hankkeista voitaisiin toteuttaa ja näin tehostaa huumausaineiden pääsyn estämistä maahamme, tulee tullilaitokselle myöntää lisää määrärahaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 28.40.21 otetaan lisäyksenä 20 000 000 markkaa.*

#### **Pääluokka 29**

### **OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **10. Yliopisto-opetus ja tutkimus**

##### *21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Yliopistojen määrärahat ovat suhteessa opiskelijamäärien kasvuun laskeneet. Vuoden 1998 tilinpäätöstietojen perusteella määrärahat ovat reaalisesti vuoden 1991 tasolla. Tällä aikavälillä mm. kokonaisopiskelijamäärä on kasvanut 27 prosenttia. Valiokunta on mietinnössään todennut huolestumisensa yliopistojen perusrahoituksen jälkeenjääneisyydestä. Sivistysvaliokunnan lausunnon (SiVL 3/1999 vp) mukaan yliopistojen perusrahoituksen nykytaso ei riitä takamaan hyvinvointimme kehittämisen ja elinkeinoelämämme jatkuvan uusiutumisen koulutus- ja tutkimustarpeita. Tutkintoaikojen lyhentäminenkin riippuu olennaisesti yliopistojen perusvoimavaroista ja mm. opinto-ohjauksen resursseista. Suomen pysyminen ja kehittyminen korkean osaamisen ja tieteellisen tutkimuksen kärkeen edellyttää yliopistojen määrärahojen lisäämistä.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä luvun 29.10 perusteluissa lausuttuun viitaten ehdotamme,

*että momentille 29.10.21 otetaan lisäyksenä 25 000 000 markkaa.*

#### **40. Yleissivistävä koulutus**

##### *30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Esiopetusuudistus uhkaa jäädä puolitiehen, kun hallitus ei budjettiesityksessään varaa määrärahaa koulukuljetusten järjestämiseen. Tämä on ristiriidassa perusopetuslain 32 §:n kanssa, jossa koulumatkaetuus taataan myös esiopetuksessa oleville. Köyhissä kunnissa kamppaillaan nyt lain määräämien velvoitteiden kanssa. Myös esiopetuksen järjestäminen lisää kuntien menoja,



kun valtio korvaa vain 15 prosenttia esiopetuksessa olevien oppilaiden yksikköhinnoista. Esiopetuksen rajaaminen koulumatkaetuuden ulkopuolelle asettaa oppilaat eriarvoiseen asemaan asuinkunnan, koulumatkan pituuden ja vanhempien kuljetusmahdollisuuden puolesta, jos kunta ei lähde matkoja omalla kustannuksellaan järjestämään. Koulukuljetusten puute haittaa varsinkin haja-asutusalueilla asuvien lasten tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua esiopetukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 29.40.30 perusteluissa lausuttavaksi:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa vuoden 2000 kevään aikana esityksen esiopetuksen koulumatkaetuuden toteuttamiseksi 1.8.2000 alkaen.*

***34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)***

Korjausrakennuksen tarvetta aiheuttavia home- ja kosteusongelmia on todettu kouluissa ympäri maata. Teknillisen korkeakoulun parin vuoden takaisen selvityksen mukaan useammassa kuin joka toisessa tutkitusta koulusta on eriasteisia kosteusvaurioita. Vakavia kosteus- ja homevaurioita löytyi joka neljänestä tutkitusta koulusta. Suomen noin 5 000 koulussa opiskelee ja työskentelee yli 700 000 peruskoululaista, lukiolaisista, opettajaa ja henkilökunnan jäsentä. Homepöly altistaa ilmeisille terveysriskeille, astmalle, allergioille ja muille toistuville tulehdussairauksille ja ärsytysoireille. Homevaurio saattaa aiheuttaa elinikäisen haitan. Lisäksi korjaamattomat homevauriot aiheuttavat merkittäviä taloudellisia kustannuksia kunnille. Korjausten siirtäminen vain pahentaa ongelmia. Koulurakennusten homeongelmat tulee korjata perusteellisesti ja viipymättä.

Koulurakentamisen tarvetta lisää osaltaan viimeisten vuosien aikana kiihtynyt muuttoliike. Kasvukeskuksissa on selkeä tarve uusille kouluille. Myös maakuntien sisällä vallitseva muut-

toliiike maaseudulta taajamiin lisää koulurakentamisen tarvetta, vaikka talousalueen väestö ei sinänsä lisääntyisikään. Merkittävä määrä kuntien perustelluista koulurakennuskohteista on nyt jäänyt vaille niille kuuluvaa valtionosuutta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.40.34 otetaan lisäyksenä 30 000 000 markkaa.*

**69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö**

***33. Ammatillinen lisäkoulutus (siirtomääräraha 2 v)***

Valtion vuoden 2000 talousarvioesityksessä on lääninhallitusten ostaman ammatillisen lisäkoulutuksen määrärahoja vähennetty olennaisesti. Vuoden 1998 tilinpäätökseen verrattuna leikkaukset ovat yli 400 miljoonaa markkaa. Tarpeellinenkin koulutustarjonta tulee vähenty-mään. Samalla kaventuvat koulutusorganisaatioiden mahdollisuudet vastata nopeasti elinkeinoelämän ja julkisen sektorin haasteisiin. Myös koulutuksen alueellisen saatavuuden tasa-arvo on tältä osin vaarantumassa. Erityinen huoli kohdistuu pienten oppilaitosten, kuten kansanopistojen, mahdollisuuksiin suunnitella ja toteuttaa niitä kursseja, jotka on tuotettu lääninhallituksen ostokoulutuksina. Osalle kansanopistoista juuri nämä lääninhallitusten ostokoulutukset ovat olleet merkittävä tulonlähde, minkä vaarantuminen voi olla uhka koko opiston toiminnalle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 29.69.33 otetaan lisäyksenä 50 000 000 markkaa.*

***52. Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)***

Iso Kirja -opisto on Keuruulla toimiva kansanopisto, joka kuuluu opiskelijamäärältään ja opintoviikkototeutumaltaan maan suurimpien joukkoon. Opisto muutti Keuruulle vuonna

1991, jonka jälkeen on tehty mittavat 23 miljoonan markan investoinnit, joihin se ei ole saanut valtionapua. Investoinnit on rahoitettu toiminnan tuotolla, vapaaehtoislahjoituksilla ja rahalaitosten lainoilla, joita tällä hetkellä on noin 9 miljoonaa markkaa.

Kansanopiston opiskelijamäärän lisääntyttyä ja opetustoiminnan monipuolistuttua ovat opetus-, ruokailu- ja liikunta/kokoontumistilat käyneet ahtaiksi. Tällä hetkellä opistolla ei ole lainkaan käytettävissä suurta yhtenäistä tilaa, joten tiloja on jouduttu vuokraamaan eri puolilta Keuruun kaupunkia.

Iso Kirja -opistolla on suunnitelmissa rakentaa monitoimitilat em. tarpeiden täyttämiseen vuonna 2000. Rakennus, jonka saliin tulisi mahdumaan noin 350 istumapaikkaa, mahdollistaisi myös liikuntatoiminnan. Rakennuksen kustannusarvio on 5—6 miljoonaa markkaa ulkopuolisen rakennusliikkeen urakkana.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 387/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että momentille 29.69.52 otetaan lisäyksenä 1 500 000 markkaa Iso-Kirja -kansanopiston rakentamisavustuksiin.*

#### **90. (29.90 ja 91) Taide ja kulttuuri**

50. (29.91.50) *Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)*

Momentin käyttösuunnitelman kohdassa Eräät avustukset osoitetaan 4,5 miljoonaa markkaa Kulttuurilehtien tukemiseen. Kulttuurilehtien nimikkeen alle kuuluvat ohjeen mukaan myös uskonnollisesta elämästä yhteiskunnallista keskustelua käyvät lehdet.

Lehtien erilaisen luonteen vuoksi on perusteluissa syytä nimetä erikseen käyttösuunnitelmassa kulttuurilehdet ja uskonnolliset lehdet ja kummallekin tarkoitettu määräraha.

Vuoteen 1993 asti olivat uskonnolliset lehdet ja mielipidelehdet budjetissa erikseen, jolloin

kummallekin ryhmälle myönnettiin yhtä paljon tukea.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 322/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että talousarvion momentin 29.90.50 perusteluihin lisätään seuraavaa:*

*Momentin määrärahasta avustetaan kulttuurilehtiä 2 500 000 markalla ja uskonnollisia lehtiä 2 000 000 markalla.*

#### **Pääluokka 30**

### **MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki**

41. *Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)*

Maatalouden kansallista tukea ehdotetaan ensi vuoden budjettiesityksessä leikattavaksi 67 miljoonalla markalla. Tämä on kohtuutonta ajatellen sitä tulokehityksen alentumista, jonka viljelijät ovat joutuneet rajun rakennemuutoksen myötä käymään läpi. Elintarviketuotanto edellyttää Suomessa erityistä kansallista tukea, joka täydentää EU:n tukijärjestelmiä. Maatalouselinkeinon harjoittaminen ja maaseudun säilyttäminen elinvoimaisena ja asuttuna edellyttävät riittävää kansallista panostusta. Kansallisen tuen korottaminen edellisvuoden tasolle on omavaraisen elintarviketuotannon kannalta välttämätöntä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.12.41 otetaan lisäyksenä 67 000 000 markkaa.*

### 13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen

*47. Maataloustuotannon lopettamistuet, pellonmetsitystuki sekä hunajantuotannon ja markkinoinnin kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Maatilatalouden luopumistukijärjestelmää ollaan heikentämässä vuonna 2000. Luopumistuki rajattaisiin koskemaan sukupolvenvaihdoksia ja lisämaaluovutuksia, joissa peltojen omistusoikeus siirtyy. Kuten valiokuntakin on mietinnössään todennut, puutteena voidaan pitää ennen muuta sitä, että peltojen vuokraus ei jatkossa enää oikeuttaisi luopumistukeen. Tämä kohtelisi eriarvoisesti viljelijöitä. Varhaiseläkkeelle voisivat siirtyä vain ne viljelijät, jotka löytävät tilalleen jatkajan perhepiiristä tai jotka haluavat tai saavat myytyä maansa ulkopuoliselle ostajalle. Tämä tarkoittaa tulevaisuudessa sitä, että sukupolvenvaihdos- ja laajentamishankkeet tulevat viivästymään, koska harva maatalousyrittäjä luopuu 55-vuotiaana toimeentulostaan noin kymmeneksi vuodeksi eläkeikään saakka.

Vuokrausvaihtoehdon poistumisen myötä tilakoon kasvattaminen ja kannattavuuden parantaminen vaikeutuu niillä tiloilla, joilla ei ole mahdollisuutta eikä pääomia lisäpellon hankintaan. Tilanne muodostuu hankalaksi siis myös jatkajan kannalta. Sukupolvenvaihdoksissa jatkajan velkarasitus kasvaa, kun tilanpitoon ryhtyminen edellyttää omistusoikeuden hankkimista. Vuokraus on tarjonnut ensi vaiheena mahdollisuuden joustavaan, asteittaiseen sukupolvenvaihdokseen.

Maatalousyrittäjien mahdolliset investoinnit ja tilojen kehittäminen jäävät useilta tiloilta vuosikausiksi tekemättä, kun jo ikääntyneet viljelijät eivät jaksaneet paneutua paljon voimia ja varoja kysyviin hankkeisiin. On selvästi osoitettu, että maanviljelijöiden sairauslomien määrä lisääntyy huomattavasti juuri viimeisten kymmenen vuoden aikana ennen eläkeikää.

Turvaamalla myös vuokrausvaihtoehdot tilanteissa, joissa tila vuokrataan alle 30-vuotiaalle, järjestelmän kustannukset muodostuvat vielä varsin kohtuullisiksi. Varaamalla tätä varten määräraha vuoden 2000 talousarvioon ei kat-

kaista sitä rakennemuutosta, mihin maatalouden kehittämisessä pyritään.

Edellä olevan ja talousarvioaloitteeseen TA 388/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että momentille 30.13.47 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 40 000 000 markkaa.*

### 41. Kala-, riista- ja porotalous

*45. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Viehekalastuslain hyväksymisen yhteydessä eduskunta hyväksyi pöytäkirjan, jossa eduskunta edellytti kalastuslakia muutettavan niin, etteivät kalastuksenhoitomaksuvaroista kalatalouden edistämiseen tarkoitettavat varat vähene. Hallituksen talousarvioesityksen mukaan vähennystä olisi kuluvaan vuoteen verrattuna noin 5 miljoonaa markkaa. Leikkauksen hyväksyminen voisi johtaa kalastuskortin hinnan tarpeettomaan nostamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 30.41.45 otetaan lisäyksenä 5 000 000 markkaa.*

### Pääluokka 31

### LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALALA

### 24. Tielaitos

*21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)*

Maamme tieverkoston kunto on viime vuosina rapistunut ja heikentynyt huomattavasti, koska perustienpitoon varattu määräraha on vuosia ollut riittämätön. Tulevan vuoden budjetissakaan ei ole luvassa riittävää korjausta määrärahoihin. Valiokuntakäsittelyssä saatu lisämääräraha perustienpitoon on oikeasuuntainen toimenpide. Alimitoitettavat määrärahat saatavat käydä kalliik-

si yhteiskunnallemme, mikäli tiestömme kunto pääsee rappeutumaan. Tieverkosto on kansallista omaisuuttamme, jonka kunnosta tulee pitää huolta. Peruskorjaaminen on aina kalliimpaa kuin vuosittaiset korjaukset.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 80 000 000 markkaa.*

## 25. Tienpidon valtionavut

50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Yksitystiet ovat tärkeä osa tieverkostoa. Niiden kunnossapito ja parantaminen on koko yhteiskunnan etu. Tämä edellyttää valtion osallistumista ylläpito- ja perusparannuskustannuksiin kohtuullisella osuudella. Yksitysteiden varrella asuvien ihmisten tasa-arvoisen kohtelun kannaltakin valtionavun turvaaminen on perusteltua. Valiokuntakäsittelyssä saatu 5 miljoonan markan lisämääräraha on täysin riittämätön tarkistus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.25.50 otetaan lisäyksenä 30 000 000 markkaa.*

## 32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)

Suomen tulee säilyttää huoltovarmuuden kannalta riittävä kaupparaivasto oman maan lipun alla. Kaupparaivastomme kilpailukyvyistä on siten huolehdittava erityistoimin. Tämä vaikuttaa myös meriliikenteen turvallisuuteen ja merenkulun ammattilaistemme työllisyyteen. Suomalaisen laivojen henkilöstökulut ovat merkittävästi korkeampia kuin kilpailijamaiden. Ulosliputuksen estämiseksi on suomalaisten varustamotyöntekijöiden maksamia välillisiä työvoimakustan-

nuksia, mm. merimieseläkemaksuja, katettava valtion varoilla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 31.32.41 perusteluissa lausuttavaksi:*

### Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää kevään 2000 aikana, ovatko talousarvioesitykseen sisältyvät toimenpiteet kaupparaivastomme kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi olleet riittäviä ja antaa tarvittaessa esitykset asiantilan korjaamiseksi.

## 40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Ratojen korjausinvestointeihin varattuja määrärahoja on viime vuosia leikattu eniten Ratahallintokeskuksen alaisista menoista. Tämä saattaa merkitä ylimääräisten liikennerajoitusten kääntymistä jälleen kasvuun. Rajoitukset haittaavat raideliikenteen tehokkuutta ja siten VR:n liiketoimintaa. Eräiden arvioiden mukaan ensi vuonna voi ilmetä vaikeuksia pitää ratojen päivittäinen kunnossapito liikenteen edellyttämällä tasolla. Myös kunnossapitomäärärahat pienenevät budjettiesityksen mukaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 80 000 000 markkaa.*

## 60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Liikenneministeriö lupaa avustaa laaja-alaisia, valtakunnallisesti merkittäviä joukkoliikenteen kehittämishankkeita. Joukkoliikenteen kehittämiseksi ei kuitenkaan osoiteta riittävästi varoja tulevan vuoden budjetissa, vaan määrärahaa päinvastoin vähennetään vaikka huomioidaan valiokuntakäsittelyn yhteydessä saatu 10 mil-

joonan markan määräraha. Eteläisessä Suomessa kärsitään jokapäiväisistä ruuhkista ja varsinkin talvisin liikenteen aiheuttamista ilman epäpuhtauksista. Joukkoliikenteen puutteellisuuden vuoksi monet joutuvat haja-asutusalueilla käyttämään henkilöautoja työmatkoillaan.

Liikenteen päästöt vaarantavat ihmisten terveyttä sekä aiheuttavat ympäristöhaittoja. Joukkoliikenteen maksut kallistuvat ja sen houkuttelevuus heikkenee. On aiheellista ja tarpeellista säilyttää joukkoliikenteen palveluiden ostojen, korvausten ja tukien määräraha entisen suuruisena.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 8 000 000 markkaa.*

### **Pääluokka 32**

## **KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

### **30. Yrittäjyys ja pk-politiikka**

#### *44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)*

Maamme Pohjois- ja Itä-Suomessa kuljetusmatkat yritysten asiakasmarkkinoille ovat usein pitkiä ja ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia. Eriytyisesti pk-yritysten toiminnan kannattavuuden ja tasapuolisten kilpailuedellytysten kannalta kuljetustuki on tarpeellista. Nämä yritykset ovat monesti varsin työvoimavaltaisia edustaen hyvin montaa erilaista toimialaa, kuten rakennus-, kivitute-, mekaanista puu-, konepaja-, vaate- tusteollisuus- ym. aloja. Kun Pohjois- ja Itä-Suomen työllisyystilanne on jo muutoinkin vaikea, olisi kohtuutonta, jos kuljetustuen menetyksillä yritysten kilpailukyky joutuisi entistä suurempiin vaikeuksiin. Ottaen huomioon, että polttoainekustannusten kallistuminen on jo lisännyt muutoinkin korkeita kuljetuskustannuksia, on

kuljetustuen tarve kasvanut entisestään ja tuen kasvattaminen on välttämätöntä alueen yritystoiminnan pysyttämisenä elinkelpoisena ja kilpailukykyisenä.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 390/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että momentille 32.30.44 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 10 000 000 markkaa.*

### **Pääluokka 33**

## **SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

### **01. Sosiaali- ja terveysministeriö**

#### *63. (33.01.61) Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)*

Valtion talousarvioesityksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla kiinnitetään vuonna 2000 huomiota mm. kansallisen huumausainestrategian toimenpiteiden toteutukseen. Tästä huolimatta hankkeeseen ei ole varattu lainkaan määrärahoja. Strategia pitäisi siis toteuttaa nykyisten varojen puitteissa. Tämä ei tietenkään mahdollista tarvittavaa panostusta esimerkiksi huumausaineiden käytön ehkäisyyn.

Huumeiden tarjonnan ja käytön lisääntyminen on vakava ongelma. Huumeiden käytön ennaltaehkäisemiseksi tarvitaan mm. tiedotusta ja valistusta sekä terveen, päihteettömän elämän tukemista erityisesti nuorten keskuudessa. Huumausaineiden käytön ennaltaehkäisemiseksi on jo monia paikallisia hankkeita, jotka tarvitsevat tukea. Näitä hankkeita tarvitaan lisää eri tasoilla.

Jos kansalliseen huumausainestrategiaan keskityttäisiin asian vaatimalla teholla, yhteiskunta hyötyisi siitä monin tavoin. Se säästäisi pitkällä tähtäimellä runsaasti myös valtion ja kuntien taloudellisia resursseja.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteeseen TA 798/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että momentille 33.01.63 otetaan lisäyksenä 20 000 000 markkaa.*

### 18. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Hallitusohjelmassa luvataan toteuttaa kustannusneutraalisti koko aikuisväestön yhteisistä varoista tuettu hammashuolto. Hammashuollon laajentamista on kuitenkin hyvin vaikea toteuttaa ilman lisäkustannuksia. Nykyinen järjestelmä jättää hammashoidon korvattavuuden ulkopuolelle ne, joiden hampaat ikänsä puolesta kaipaavat eniten hoitoa ja joille nämä kustannukset siksi ovat usein raskaat. Hammashuollon laajentaminen ennen vuotta 1956 syntyneisiin on kansanterveydellisesti perusteltu ja paljon toivottu uudistus. Mahdollisuus hampaiden hoitoon ajoissa tulee olla kaikilla ikään ja taloudelliseen asemaan katsomatta. Hampaiden hyvällä kunolla on selvä kansanterveyttä edistävä vaikutus ja hoidon pitkitäminen altistaa monille vakaville yleissairauksille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*momentin 33.18.60 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa pikaisesti esityksen yhteisistä varoista tuetun hammashuollon laajentamisesta käsittelemään koko aikuisväestön viimeistään vuoden 2001 alusta alkaen.*

### 19. Eläkevakuutus

Eläkeläiset kokevat kansaneläkkeiden pohjaosan leikkauksen väärytenä. Asteittain suoritettu leikkaus päättyy vuonna 2001, jonka jälkeen pohjaosa on leikattu pois kokonaan. Kristillisen liiton ryhmän mielestä leikkauspäätös oli väärä. Kansantalouden hyvinvoinnin kasvaessa

kohdistettu leikkaus pienenhkön eläkkeen saajiin ei ole oikeudenmukainen. Eläkeläisiä rasittavat monet sairauskulut, jotka vielä nousevat askaskmaksujen kohoamisen myötä.

Eduskuntavaalien alla löytyi myös hallituspuolueiden edustajilta hyvää tahtoa korjata tämä asia. Eduskunta esittikin syksyllä 1998 juuri eduskuntavaalien alla yksimielisesti toiveen pohjaosan leikkausten pysäyttämistä. Eduskunta sitoi esityksensä valtiontalouden tilanteeeseen. Hallitus ei ole esittänyt riittävää arviota niistä taloudellisista uhkakuvista, minkä tähden kansaneläkkeen pohjaosan leikkausten pysäyttämistä ei voitaisi toteuttaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*luvun 33.19 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta toteaa, että se on syksyllä 1998 eduskuntavaalien alla esittänyt toiveen kansaneläkkeen pohjaosan leikkausten pysäyttämiseksi. Momentin 33.19.60 määrärahoissa jatketaan epäoikeudenmukaista leikkauslinjaa. Hallitus ei toteuta eduskunnan vaalien alla ilmaisemaa tahtoa. Eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.*

Pienituloisimmat eläkeläiset elävät monesti toimeentulon rajamailla. He eivät juurikaan ole päässeet osallisiksi kansantalouden kasvusta, mutta ovat joutuneet osallistumaan säästötalkoisiin mm. hintojen ja maksujen kohoamisen kautta. Yhteisistä verovaroista on ensisijassa autettava vaikeimmassa asemassa olevia kansalaisia, mihin ryhmään monet pienituloiset eläkeläiset kuuluvat.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*luvun 33.19 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää hallituksen antavan vuoden 2000 aikana eduskunnalle esityk-*

*sen pienimpien eläkkeiden korottamisesta 200 markalla kuukaudessa.*

### **32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto**

*30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Laman syvimpinä aikoina 90-luvun alussa pantiin alulle omaishoidon tukijärjestelmä. Tämä koko yhteiskunnalle erittäin edullinen järjestelmä on myös hyvin inhimillinen ja oikeudenmukainen. Valitettavasti järjestelmää ei ole lainkaan kehitetty viime vuosina hoitajien vapaapäiväudistusta lukuun ottamatta. Hallitus ei osoita tarkoitukseen uusia resursseja myöskään vuoden 2000 talousarvioehdotuksessaan.

Kotona vanhusta, vammaista tai pitkäaikais-sairasta hoitavalle omaiselle tulee taata kohtuullinen palkka-, eläke- ja muu sosiaaliturva. Hoitajat tekevät arvokasta työtä ja säästävät merkittävästi yhteiskunnan tarjoamien hoitopalvelujen käyttöpaineita.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 366/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että momentille 33.32.30 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 50 000 000 markkaa omaishoidon tukijärjestelmän kehittämiseen.*

Hallitus esitti terveydenhuollon maksukatoksi 3 500 markkaa. Tämä summa asettaa katon liian korkealle, sillä potilaiden maksurasitus on jo entuudestaan varsin korkea. Kuntien taloutta ei tulisi kohentaa sairaiden ihmisten kustannuksella, vaan yleisillä verovarjoilla. Suomalaisten omavastuuosuus terveydenhuoltokuluistaan on tällä hetkellä 22 prosenttia, joka on eurooppalaisittain vertailtuna huippuluokkaa. Paljon sairastavien, pienituloisten ihmisten taloudellista asemaa ei enää tule heikentää. Terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksella aiheutetaan jo sairaille lisärasitusta, joka voi viivästyttää hoitoon hakeutumista.

Kristillisen liiton sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä StVM 19/1999 vp olevaan vastalauseeseen viitaten maksukatoni tulisi mielestämme olla 2 500 markkaa, jolloin se inhimillistäisi sairauskulujensa kanssa kamppailevien ihmisten tilannetta. Maksukatto aiheuttaa kuntien tulojen vähenemistä, minkä kompensoimista pidämme peusteltuna.

Edellä olevan perusteella ehdotamme lisäksi

*momentin 33.32.30 perusteluissa lausuttavaksi:*

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti valmistelee esityksen terveydenhuollon maksukatoni alentamiseksi 2 500 markkaan.*

### **92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö**

*50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)*

Maassamme on laman seurauksen kymmeniätuhansia ihmisiä, jotka ilman omaa syytään ovat ajautuneet niin suuren velkataakan alle, että he eivät kykene maksamaan edes kaikkia velkojensa korkoja. Heidän taakkansa kasvaa joka päivä. Moni perhe elää sosiaaliturvan varassa. Osa ylivelkaantuneista on eläkeläisiä, joiden talous on kohtuuttoman tiukalla. Vaikka velkojat eivät koskaan saa saataviaan, nämä ihmiset elävät toimeentulorajalla maksaen velkojaan tai takausvastuitaan. Velkajärjestelylainsäädännön puutteet estävät monessa tapauksessa ongelmien inhimillisen ratkaisemisen.

Nykytila ruokkii myös harmaata taloutta ja aiheuttaa traagisia ihmiskohtaloita. Hallitus ei ole ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin ylivelkaantuneiden palauttamiseksi yhteiskuntakelpoisiksi, pois ikuisesta velkavankeudesta. Yksi konkreettinen keino ylivelkaantuneiden auttamiseksi olisi määrärahan varaaminen Takuu-säätiön sosiaaliluottotoimintaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 33.92.50 otetaan lisäyksenä 25 000 000 markkaa.*

### Pääluokka 34

## TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

### 06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

#### 02. Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle (arviomääräraha)

Palkkaperusteista työllistämistukea valtionhallinnolle on leikattu viime vuodesta noin 36 prosentilla. Määrärahat vähenevät myös niillä alueilla, joilla työttömyys on viimeisimpien tilastojen valossa noussut. Hallitusohjelman mukaan talouspolitiikan päätavoite on työllisyyden parantuminen ja tavoitteena on, että uusien työpaikkojen määrä lisääntyy ripeästi. Työvoimapolitiikan painopisteisiin on otettu nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistäminen sekä pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy. Kuitenkin hallitus on nyt pienentämässä palkkaperusteisia työllisyysmäärärahoja, jotka tehokkaasti kohdentuisivat juuri vaikeimmin työllistettäville kansalaisille.

Työ ja sen kautta tulevat taloudelliset, sosiaaliset ja elämänhallintaa lisäävät vaikutukset vähentävät syrjäytymistä ja siitä johtuvia monia ongelmia sekä palveluiden tarvetta. Varsinkaan nuorten, työuransa alussa olevien kohdalla ei työllistämistoimenpiteissä saa jäädä puolitiehen.

Valtionhallintoon suunnatun palkkaperusteisen työllistämistuen määrärahoja ei ole syytä vähentää hallituksen kaavailemalla tavalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 34.06.02 otetaan lisäyksenä 100 000 000 markkaa pitkäaikaistyöttömyyden lievittämiseen.*

Työttömyys kohtelee työttömiä hyvin eri tavalla. Kaikkein pahimpaan asemaan joutuvat ne

lapsiperheet, joissa molemmat huoltajat ovat vailla työtä. Väitetään, että työttömyyden periytyminen riski seuraavalle sukupolvelle on näissä perheissä varsin suuri.

Kirkon nälkätyöryhmän raportissa tuotiin esille, miten erityisen vaikeaan asemaan työttömät lapsiperheet ovat joutuneet. Nälkätyöryhmän raportin vaatimuksiin köyhyyden poistamiseksi ovat kaikki puolueet yhtyneet. Köyhyyden lieventämiseksi ja lapsiperheiden tukemiseksi ehdotamme, että luvun 34.06 perusteluissa lausutaan:

#### **Vastalauseen lausumaehdotus**

*Eduskunta edellyttää, että työttömän perheen syrjäytymisen ehkäisemiseksi työvoimapolitiittisin toimenpitein taataan aina perheen toiselle huoltajalle työpaikka.*

#### 63. (34.06.62) Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)

Hallituksen vuoden 2000 talousarvioesityksessä on leikattu useita työllisyyden hoitoon tarkoitettuja määrärahoja. Nämä leikkaukset johtavat työttömyyden pahenemiseen erityisesti ongelmallisimmilla alueilla ja vaikeimmin työllistyvien ja pitkäaikaistyöttömien keskuudessa. Yhdistelmätuen osuutta on lisätty, mutta ei riittävästi. Erityisesti kolmannen sektorin työllistämishankkeisiin tulee osoittaa enemmän määrärahoja.

Monet vapaaehtoistyötä tekevät järjestöt paikkaavat julkisen sektorin palveluiden puutteita, joita on syntynyt säästöjen vuoksi. Järjestöt tekevät monipuolista ja arvokasta ennaltaehkäisevää ja korjaavaa työtä, tarjoavat iltapäivätoimintaa lapsille, erilaista kriisityötä jne. Tällaisten työsuhteiden tulisi olla pidempiaikaisia eli työllistämistukea tulisi voida maksaa kahden vuoteen asti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 34.06.63 otetaan lisäyksenä 50 000 000 markkaa.*



*64. (34.06.63) Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (siirtomääräraha 3 v)*

Hallitus on rajulla kädellä leikannut investointiperusteisia työllisyysmäärärahoja. Vuoden 1998 tilinpäätöksessä momentin määrärahat olivat yli 200 miljoonaa markkaa, 89 miljoonaa markkaa vuonna 1999 ja vuotta 2000 koskevassa esityksessä määrärahoja on tästä leikattu vielä 4 miljoonalla markalla.

Työvoimapolitiikan välineistön valinnassa on huomioitava paikkakuntaکوhtaiset erityistarpeet. Toisaalla palkkaperusteiset työllistämistuet ovat välttämätön instrumentti pitkäaikais-työttömyyden lievittämiseksi, toisaalla tarvitaan investointiperusteisia työllistämistukia. Koska työttömyys on yhä keskeinen yhteiskuntamme ongelma, ei hallituksen esittämiä leikkauksia momentin määrärahoihin tule hyväksyä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 34.06.64 otetaan lisäyksenä 20 000 000 markkaa.*

## **Pääluokka 35**

### **YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **10. Ympäristön suojelu**

*77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)*

Hallituksen alkuperäisessä talousarvioesityksessä ympäristötöiden määrärahoja leikattiin 14,5 miljoonalla markalla. Valiokuntakäsittelyn yhteydessä määrärahoja päädyttiin lisäämään 6 miljoonalla markalla. Perusteltuja ja toteuttamiskelpoisia ympäristötoita onkin useita maan eri puolilla. Hallitus on joutunut esimerkiksi vuoden 1999 toisessa lisäbudjetissaan lisäämään ympäristötöiden määrärahoja. Hankkeiden suunnittelun ja toteuttamisen kannalta olisi mielekkäämpää, että määrärahojen taso olisi jo varsinaisessa talousarvioesityksessä kohtuullisemmalla tasolla. Valtiovarainvaliokunta toteaa mietinnössään aivan oikein, että tarve ympäris-

tön hoito-, kunnostus- ja virkistyskäyttöhankkeiden toteuttamiseen on viime vuosina lisääntynyt. Valiokunta myös myöntää, että määrärahoilla on voitu auttaa syrjäytymisuhan alaisia nuoria ja työttömiä. Ympäristötöiden määrärahoja on perusteltua lisätä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 35.10.77 otetaan lisäyksenä 15 000 000 markkaa.*

#### **20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnon-suojelu**

*22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)*

Suomessa on yksityismailla olevia luonnonsuojelualueita lähes 1700. Ne vaativat jatkuvaa ylläpitoa. Suojelualueiden pinta-ala on viimeisten vuosien aikana kasvanut ilahduttavasti. Tarve suojelualueiden lisäämiselle on ilmeinen, minkä valiokunta myöntää mietinnössään. Suomalaisen luonnon monimuotoisuus ja eri lajityypit tulee hyvän hoidon avulla säästää myös tuleville sukupolville. Luonnonsuojelun avulla vaalitaan arvoja, joita ei voida rahassa mitata. Usein vasta jonkun uhanalaisen lajin hävittäminen sukupuuttoon paljastaa suojelun merkityksen. Luonnonsuojelualueiden hoito- ja kunnossapitämismäärärahoja tulee lisätä, jotta alueiden luontoarvot voidaan säilyttää sekä tehostaa niiden valistus- ja opetuskäyttöä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 35.20.22 otetaan lisäyksenä 10 000 000 markkaa.*

*87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)*

Luonnonsuojelualueiden verkosto keskittyy Itä- ja Pohjois-Suomeen. Erityisesti Etelä-Suomessa on suojelualueita pinta-alan nähden aivan liian vähän. Kansallispuistojen perustaminen Etelä-Suomeen tukisi osaltaan kansallisen metsäohjelman tavoitetta kehittää Etelä-Suomen metsien

suojelua. Yhdymme asiassa valiokunnan mietinnön tekstiin, mutta pidämme perusteltuna jo tässä vaiheessa lisätä määrärahoja, jotta tarpeellisten uusien suojelualueiden perustamisessa voidaan edetä nopeasti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että momentille 35.20.87 otetaan lisäyksenä 25 000 000 markkaa.*

### **30. Asumisen edistäminen**

#### *60. Siirto valtion asuntorahastoon*

#### **Opiskelija-asumisen aravavaltuuksien lisääminen**

Opiskelija-asuntojen kysynnän ja tarjonnan epätasapaino on voimistunut 1990-luvulla. Siihen ovat vaikuttaneet opiskelijamäärien kasvu, vapaiden markkinoiden vuokrien nousu sekä vähentynyt opiskelija-asuntotuotanto. Vaikka vuonna 1999 opiskelija-asuntotuotantoon osoitettiin edellisvuotta enemmän lainoja, voidaan opiskelija-asuntopaikkoja tänä vuonna rakentaa vain 1478. Uusien opiskelija-asuntojen tarve olisi vuositasolla noin 2 500—3 300 asuntoa.

Vapailla markkinoilla ja varsinkin yliopisto-kaupungeissa, jotka ovat myös kasvukeskuksia, vuokrahintojen nousu on asettanut monet opiskelijat tukalaan tilanteeseen. Kasvukeskuksissa opiskelijat joutuvat taistelemaan muiden asuntotarvitsijoiden kanssa yhä vähäisemmistä ja kalliimmista pienasunnoista ja välittäjät voivat kilpailuttaa asuntotarvitsijoita sekä pyytää korkeita välityspalkkioita. Opiskelija-asuntojen lisätuotanto purkaisi myös vapaiden markkinoiden kysyntää ja hillitsisi vuokratason nousua.

Nuorten edellytyksiä opiskeluun ja itsenäistymiseen tulee tukea ja varmistaa riittävällä määrällä opiskelija-asuntoja. Joka syksyisten jonojen purkamiseksi ja opiskelijoiden asuntotilanteen helpottamiseksi tarvitaan uusia myöntämisvaltuuksia aravalainoihin. Edellä kuvatun asuntomäärän rakentamiseksi olisi opiskelija-asuntotuotantoon eräiden arvioiden mukaan myönnet-

tävä lainavaltuutta 530 miljoonaa markkaa ja varattava omapääoma-avustukseen 22 miljoonaa markkaa. Myöntämisvaltuuksien lisäys ei aiheuta valtion budjettiin lisämenoja, koska ne hoituvat asuntorahaston kautta.

Edellä olevan perusteella ja talousarvioaloitteen TA 836/1999 vp perustuen ehdotamme,

*että eduskunta muuttaa valtion vuoden 2000 talousarvion momentin (35.30.60) perusteluja siten, että aravalainojen myöntämisvaltuutta korotetaan 100 000 000 markalla niin, että lisävaltuus kohdennetaan opiskelija-asuntotuotantoon ja että tämän toteuttamiseksi arvopaperistamisvaltuutta korotetaan 40 000 000 markalla.*

## **TULOT**

### **Osasto 11**

#### **VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT**

#### **Kotien hoivatyö ansaitsee arvostuksen**

Kristillisen liiton mielestä yhteiskunnan tulee käytettävissä olevin keinoin tukea perheitä ja kotien arvokasta hoivatyötä. Verojärjestelmämme kuitenkin perusteettomasti rankaisee yhden ansaitsijan perheitä korkealla veroprogressiolla. Jos toinen puolisoista hankkii perheen tulot, on verotus huomattavasti korkeampi kuin tilanteessa, jossa molemmat puoliset saavat verotettavaa tuloa. Tilanne olisi mahdollista oikaista esimerkiksi hoivatyöhön sidotun perhevähennyksen avulla.

Verotuksen ei tulisi ainoastaan kannustaa työntekoon, vaan myös mahdollistaa ajankäytön rytmittäminen elämäntilanteen mukaan. Siksi verotusta tulee kehittää siten, että se kannustaa niitä perheitä, joissa hoidetaan lasta, vanhusta, vammaista tai pitkäaikaissairasta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että osaston 11 perusteluissa lausuttai-  
siin:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus val-  
mistelee kevään 2000 tulopoliittisen rat-  
kaisun jälkeisiin veropäätöksiin liittyen  
esityksen hoivatyöhön sidotusta perhevähennyksestä.*

**Pienyrittäjille alv-perusvähennys**

Eduskunta käsitellessään lakia arvonnäverolain muuttamista (HE 111/1997 vp) edellytti, että hallitus pyrkii saamaan EU:n puitteissa käyttöön palveluvaltaisten yritysten alennetun verokannan ja että Suomi osaltaan valmistautuu sen välittömään käyttöönottoon. Valtiovarainvaliokunta piti lausunnossaan (VaVL 5/1999 vp)

tärkeänä Suomen osallistumista alv-kannan alentamiskokeiluun. Suuri valiokunta yhtyi valtiovarainvaliokunnan kantaan. Vastoin eduskunnan selkeästi ilmaisemaa tahtoa hallitus päätti kuitenkin, että Suomi ei osallistu kyseiseen kokeiluun. Hallituksen valinta osoittaa hallituksen suurta ylimielisyyttä eduskunnan linjauksia kohtaan. Tutkimusten mukaan pienyrityksessä olisi suurin työllistämisen potentiaali.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että osaston 11 perusteluissa lausuttai-  
siin:*

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus pikai-  
sesti valmistelee esityksen liukuvasta arvonnäverotuksen perusvähennyksestä, joka kohdistuu pienimmille ja työvoimavaltaisimmille yrityksille.*

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 1999

Sakari Smeds /skl

Bjarne Kallis /skl

